

Prologus in librum Josue

2

A **I**ncepit expositio deuoti fris Britonis ordis fratrum mis-
nor sup plogum beati Hieronymi in librū Josue.

Andē finito pētateucho. Iste plogus in
q̄nq̄ pres diuidit p̄ncipales. In quā p̄ma p̄/
lens opus ordinat ad p̄cedētē pētateuchū/cuz

Divisio

Glēda lectorē reddit atē-
tū/ibi: Nonemusq; le-
ctorem. In tertia cōpēcīt detracōes
emulorū/ibi: Unde cēset arcuato vul-
nere r̄c. In quarta eos multiplicitē cō-
futat: qz n̄b̄l ex trāslatiōe. Lxx. puta-
bant recipiendū/ibi: Q̄ si vetus r̄c.
In quinta p̄ponit pōst̄ius cōpletio-
nem opis se transferre ad explanatio-
nē p̄pheraꝝ/ibi: Ceterꝝ, post sc̄tē pau-
le r̄c. Lxx latīs plana ē. Inde paucas
subdiuīsiōes faciemus. a **T**andē
finito pētateucho moysi: ye. gra-
di feno. liberati. Metaphorice loq̄-
tur ad modū debetis v̄l debitoris q̄ p̄
solutionem debiti liberat a creditoris
obligatiōe. Sic b̄tūs Hiero. translato
pētateucho liberatus ē ab obligatiōe
trāferendi pētateuchū: q̄ desiderio te-
nebat. Et pētateuchus d̄r̄ a pena q̄d
est quīq; r̄ teuchos quod est volumen:
quia quīq; cōtinet volumina. Orige-
nes b̄m grecos addidit pentateucho
duos libros. s. Josue r̄ Judicū. Et vo-
cat heptateuchū: ab hepta q̄d est septē
r̄ teuchos q̄d est volumen. Nos itaq;
liberati q̄s de grādi feno: hoc est. s.
de graui obligatiōe: manū mittimus. i.
operā dare intendimus ad interptā-
dum iesum filiū nauē. Nota q̄ Josue
et filius nauē idē est nomen. Cognomia-
tus est autē a p̄re tēsuis nauē. vel iſue
ben nun. i. filius nauē. s. filius nun: ad
differentiā iſeu filiū sirach. p̄ne potis ie-

Mota

su magni sacerdotis qui scripsit ecclasiasticum. Et nota q̄ b̄m
hebreos h̄c incipit secūdus ordo veteris testamēti: q̄ distin-
guunt vetus testamentū in tres ordines. Primū vocant le-
gē: sc̄dm p̄phas: tertīū agiographa. In lege ponunt q̄nq; li-
bros moysi. In p̄phis octo: Josue: Judicū: Samuel: Da-
lachim: Elaiā: Hieremīa: Ezechielē: r̄. xii. p̄phas minores.
In agiographis. ix. libros veteri testamēti q̄ suplunt. H̄i di-
cunt agiographi. i. sc̄tōz scripta: ab agios q̄d est sc̄tū: r̄ gra-
phe q̄d est scripture. Nā grapho v̄bū grecum/ide ē q̄d scri-
bo: q̄s sancte vel sanctoꝝ scripture. Quod nomē cōmune est
oībus sacre scripture libris: q̄ h̄i nouē nō habuerūt eminen-
tiā p̄ ceteris b̄m quā agnoīarenſ: ideo cōi nomie p̄tēti sunt.
Tinus Job. dauid: tres Salomonis libri: Daniel: Parali-
pomenō: Esdras: Hester. Alij suplunt. s. liber Judith: liber
Pachabeoꝝ: liber Sapie r̄ Ecclasticus: ac tertius r̄ q̄rtus
Eldre: r̄ liber Tobe: q̄ apocryphi dicunt: q̄r̄ autores eoruꝝ
ignorant. Et d̄r̄ apocryphus ab apo: q̄d est valde: r̄ cryphon
q̄d ē obscurus: q̄s valde obscurus. An dicunt apocry-
phes. i. valde obscure: q̄z lampades sunt extincte. Sic expo-
nit magis Mattheus Tindocinēsis. Sc̄dm alios d̄r̄ apocry-
phus ab apo: q̄d est de: r̄ crysis q̄d ē secretū: q̄s secretū vel
occultū. l. de nūero secretoꝝ. vel d̄r̄ a crypto q̄d est absconditū: q̄
si absconditus. Quia v̄o de veritate istoꝝ libroꝝ non dubitat
ab ecclia recipiunt. Dittimus inq̄ manū ad interptandum
iesuſ nauē. i. libz iſue. b **T**que hebrei iſue ben nū. i.
iſue filiū nun vocat. Et ad iudicū libz que īudei sōphim ap-
pellat: q̄ iudices describit v̄sc̄ ad heli sacerdotē: r̄ ob h̄i d̄r̄ iu-
dicū tanq̄ a materia. Vide tñ q̄busdā auctoribus sic nomia-
tus: vt q̄s chronice scribendo: cūlibet iudicū t̄ps suū in acti-
bus redegerit. Quis autē in vñ cōpegerit dubiū est. Dicūt
quidā q̄ Samuel: aliū q̄ Esdras. Verisimilius videt q̄ Eze-
chias q̄ parabolā Salomōis r̄ libz regū in vnum collegit.
Sed q̄re iſue r̄ moyleſ inter indices nō annumerent. Dicē
dū: q̄ nō solū iudicauerūt: s̄ etiā rexerūt. Ceteri v̄o nil iuris
in pplo habuerūt: nisi q̄ in tribulatiōibus p̄silio r̄ puidētia
eoꝝ pploꝝ v̄tebat. c **T**ad ruth quoq; z. i. s̄līr. d **T**et he-
ster mittim̄ manū. Quos. s. libros hebrei. e **H**isdez
nōbus effeſt. i. vocat. Istos duos libros trāſtulit Hiero-

nymus de greco in latinū ad petitionem pauli r̄ eustochij: sicut

scribiſ in historijs. Contrariū videſ in fine istius plogi: vbi d̄r̄
Ceterꝝ post sancte Paule dormitionē hos libros eustochio ne-
gare nō potui: ergo videſ q̄ post mortē paule ab eustochio ro-
gatus libros istos trāſtulit. Solutio. Simul fuit rogat ab eis

r̄ eis p̄cessit: vnde morua paula: eusto-
chio negare nō debuit: q̄d vna cū pau-
la p̄mitus impetravit: vñ etiā post mor-
tem paule trāſtuleris: tñ ppter p̄ceden-
te eius petitionē h̄ fecit. f **A**bone-
mus q̄z lectorē. In hac sc̄da pte red-
dit attēntū lectorē: p̄mo insinuās opis
difficultatē/cuz dicit: Nonemusq; lectorē
vt siluā. i. mīlititudinē r̄ obli-
citatē hebraicoꝝ noīm. g **E**t distin-
ctiōes. eoz. h **P**er mebra. i. spa-
cia. i. Diuīsas. a nobis. k **D**ili-
gēs. i. tollūcitus. l **S**criptor̄ aſter-
uet: ne r̄ nōster labor. que sustinem̄
in studiola noīm distinciōe. m **E**t
illī. lectoris. n **S**tudiū peat. i. i.
alſtſcho-
ter se excusans reddit attēntū lectorē:
ostendēs opis multiplicitē vtilitatem: q̄
em ab emulis ei imponebat q̄ ad sug-
gillationē r̄ vituperationē. Lxx. interptā-
nītebat: excusat se/dices: o **E**t vt
imprimis. i. in p̄ncipio. p **H**oꝝ le-
pe testatus sū. supra in ep̄la ad Deli-
deriū. q **S**ciat. lector. r **H**e n̄
in rep̄hē. ye. noua cudere. i. fabrica-
re. Supra. i. in ep̄la ad Delideriū inue-
nies declarationē: r̄ plures significati-
ones h̄i cuſi. i. cuſe. Ceteres appel-
lat. Lxx. interptātes: quia p̄ alijs interptā-
tati sunt. s **S**icut amici mei. i.
emuli ūmici: vt sit atiphralis. t **C**ri-
minanſ. i. criminā imponūt mihi. Et
dicunt h̄ amici in p̄pria significatione:
vt sit sensus: Sicut amici mei q̄ et me

amant r̄ meam translationē cōmendant: criminanſ in passiuā
significatiōe. i. culpanſ a criminatōibus emulis. Sed potius
sciat lector me v **P**ro virili parte. Hoc expositum est su-
pra in ep̄la ad Delideriū: circa p̄ncipium: Sciat inquā me.

r **O**fferre lingue mee hoībus. s. latinis. v **Q**uos
tū nostra delectant. Inuit le nō fastidiose quibūlibet sua
scripta ingerere: led tantū offerre his quibū nouerit cōplacē-
re. Postmodum subdit opis multiplicitē vtilitatem/dicens:

z **U**t p̄ Grecoꝝ r̄c. Nostrā editionem habeant: que mo-
dicum requirit sumptū r̄ labore tempatū. sicut dicit Eusebius

in. vi. li. ecclasticē historie: Origenes famosissimos codices p̄-
mus cōposuit: in quibus p̄ singulas colūnelas sepatis e regi-
one opus cuiuslibet interptātes descripsit: vt p̄mo omniū ip̄a he-
braica v̄ba hebraicis l̄ris poneret. sc̄do loco p̄ ordinem grecis
l̄ris hebreia v̄ba describeret. tertio aquile editionem subiunge-
ret. quarto symmachī. quinto. Lxx. interptātū que nostra est.

sexto theodotionis editionē collocaret: r̄ ppter hmōi cōpositi-
onē ip̄a exemplaria noīauit herapla. i. simplici ordine scripta.

Hec Eusebius. Sc̄dm h̄ cōſtrue l̄ram p̄cedentē: **U**lt p̄ gre-
coꝝ hexaplis r̄c. n̄rā editio. habeat. i. p̄ exemplaribꝝ di-
ctiōe editionū apud grecos in sex colūnellis descripsit. Nota p̄

heraploꝝ trīſyllabū est. Est em̄ ibi oy greca diphthōgus que
sonat ȳta apud grecos q̄ apud latīnos. r̄ dicunt herapla ab
hera q̄d est ser: r̄ ploys q̄d est plica q̄s sex plicis. i. sex colūnel-
lis descripta. Ul̄ ab hera q̄d est sex r̄ aploym q̄d est simplex vel

rectum: q̄s sex simplices vel rectas editiones habentia: q̄ sim-
pliciter in recta linea q̄libet scribebat. Et declīas herapla. oꝝ.
plis. Q̄d em̄ d̄r̄ heraploꝝ: scripture greca est. sed heraplis d̄z
p̄ſſeri. Q̄d autem debeat aspirari: vel saltem p̄ ſinitialem lit-
teram scribi: pater p̄ Isidorū qui dicit li. etymol. iii. Sex r̄ ſe-
ptem a greco veniunt. In multis em̄ nōībus que in greco aspi-
rationem habent: nos p̄ aspiratione ſponimus. Inde est q̄ p̄

hera ſex r̄ hepta ſeptem: ſicut p̄ herpillo herba ſerpillū. Que
indigent magnō sumptū. i. magnis expensiſ: cum b̄m ea ſepti-
es biblia ſcriberet. Et marī labore ſeptem ad studiū: oportet em̄

q̄ ſepties eadez ſuīa p̄curraf. Sic patet vtilitas translationis
Hieronymi: que ſumptuositatē reſecat r̄ laboremi abbreviat.

In ſug r̄ hebraicā veritatē alijs pleniū explicat. Inde dicit
a ū ſiſcubl.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSeldorf

Prologus in librum Josue

Ea **¶** Et sic ubi. i. si alicubi. b **¶** In anti. vo. lec. dubi. f. i. trālationē. Lxx. c **¶** Hec illis. i. mea veterib. d **¶** Conſe-
rētes iue. in mea. l. editio. e **¶** Qd requi. de hebraica ve-
ritate. Itē alia utilitate sue editio innuit. l. vitāda exempla-
riū p̄fusionē. f **¶** Maxime cū apud lati. r̄c. a se disrepā-
tia. g **¶** Quot co. Adeo em̄ iā vari-
ata erat editio septuagita q̄ vix duo co-
dices i. alioz p̄cordabāt. h **¶** Et vnuſ
q̄s: sciolus. i **¶** Pro ar. Iuſ. r̄c.
q̄d ei yi. ē. addēdū vel subtrahendū a
trālationē. Lxx. k **¶** Etyticz nō pos-
ſit ve. esse r̄c. i. p̄ contrarietate discor-
datiq̄. l. diuersa cōtinet & aduersa.

¶ Uñ ccesset. In hac tertia pte cōpe-
scit detractioei emuloz: & tagit tria ma-
la q̄ detracitorib. p̄ueniūt. Sūt em̄ ve-
nenosi i. corder dolosi in ore. pnitiosi in
ope. Venenositas tagit cū d̄: Uñ ces-
set arcuato. i. obliq̄. m **¶** Vulne-
re cōtra nos insur. scor. Scorpious
in cauda habet aculeū: & a posteriori p̄
cutiēs facit vuln̄ obliquū: q̄d valde dif-
fīle ē ad sanādū & tñ in facie blandit.
Qui assimilat detractor. Piero. ix. c In
ore suo pacē cū amico suo loquit̄: & oe-
culte ponit ei insidias. n **¶** Et sāctū

P̄s. 49. t. opus ve. car. ling. desistat. **P̄s.**
Genēti aspidū sub labiis eoz. i. corde
q̄d lingue subiacet p̄m dispositionē mē-
broz. Carpe. i. rep̄hēdere. v̄lus: Dis-
sipo/purgō/paro/ſcindo/minuo/rep-
hēdo. Dicendo carpo ſer simul ista no-
to. Cesset inquā & desistat. o **¶** Uel
ſuscipiens: h̄ opus. p **¶** Si pla. ei:
vel cote. si displi. q̄ nullus cogit cū
recipere: & ſic ccesset detrahēre.

¶ Ademineritq̄ il. ver. **P̄s.** vbi
tangit detracitoris dolositas: cū dicit:
r **¶** Oſ tuū abū. malicia. Cōtra il/
lud apli Eph. iii. g. Ois ſermo malus
ex ore v̄ro nō pcedat. s **¶** Lingua

tua cōcīnabat. i. cōponebat dolos.
ps. Linguis suis dolose agebat. Uer-
sus differētiales. Est dol̄ i. lingua ma-
ledicēt maniſta. Fraus est fallētis ſu-
lingua blāda loquētis. Cinn̄ ni. d̄: q̄
rūlibet rey cōmixtio p̄portionalis. Et
cōponit cōcīn̄ a. um. i. p̄coris: affabil;
& in q̄ mores p̄cordit cōmixti & cōposi-
tiſtūt. Et ide d̄ cōcīnno. as. cōmiserere/
cōponere/ordiare/p̄parare. t **¶** Se-
des: in cathedra pefilētie. v **¶** Ad-
uersus fra. tuū. natura. x **¶** Loq-
baris: & aduersus filiū m̄ris tue: v̄l ec-
clesie. y **¶** Donebas ſca. i. detrac-
tione offendiculū. Scādalū ē dictū vel
factū min⁹ rectū: alteri p̄bēs occaſionēz
ruine. grecū ē. Versus: Scādalū equi-
uocat: ober/impactio/casus. z **¶** Hec
p̄dicta. a **¶** Secisti & ta. expectās ad
correctionē ſue ad penitētā. b **¶** Exi-
ſtimasti ini. r̄c. i. iniuſtus ſicut tu.
c **¶** Arguaz te. de p̄cō tuō. d **¶** Et
ſta. p̄ fa. tua. i. p̄cā tua. l. detrac-
tiois & emulatiois. e **¶** Que ei audi. r̄c.
Hic oñdit detracor. pñcīnitas i. ip-
diō bonū cōe: q̄d ei vtile ē alioz red-
dit abominabile. vñ dicit: Que ei audiētis r̄c. Et alioz. l.
emulos. f **¶** Detrahēdo la. q. d. nulla ē utilitas legētū ſi
ue ſint ip̄i detrahētēs: ſue alioz. Itē repe-
te: & q̄ utilitas eſi? g **¶** Olere iudeos. i. q̄ iudei dolēt. h **¶** Q̄ calūniādi
eis r̄c. q̄ mo nō pñllit calūniari & irridere christianos ppter
trālationē. Lxx. i. q̄ multa deficiebat de veritate hebraica.
i **¶** Et ecclie ho. i. fidēles. k **¶** Despicere. imo q̄ plus ē
lacerare. i. detrahēdo diſcerpere ad modū lane. l **¶** Uñ. i.
pter q̄d. m **¶** Aduersarij. ecclie: iudei ſc̄z. n **¶** Torque
ant. i. crucient. multū em̄ angustian̄ de h̄ q̄ mō habem̄ ple-
ne hebraicā veritatē. Sic ſe ostēdit mala q̄ faciūt detracores.

¶ Si v̄t̄ w̄. In hac quarta pte eos multipliciter cōſu-
pat: q̄ nihil extra trālationē Lxx. putabāt recipiēdū. Et pmo
cōſutat eos de cōtēptu veritas agnīte. In correctioē em̄ quaz
Origenes fecerat: multa viderāt addira: et multa subtracta:
nec tñ ppter h̄ volebāt credere ſitati. vñ dicit: Q̄ si v̄t̄ i.
Lxx. p **¶** Eis tñ iter. pla. r̄c. ſup-
ple inq̄tu ſequit̄ veritatē hebraicā.
q **¶** Cur ea q̄ ſub aſte. r̄c. legūt̄ ec-
ce agnītio veritatis. r **¶** Et negli-
gūt̄: ecce cōtēpt̄: q̄ nō acq̄ſcit. Su-
pra i. epla ad P̄ſideriū: inuenies ple-
nius d̄ iſta correctioē Origenis: & qd
ſignificet astericus: qd obelus: vbi ta-
lia ſigna pon̄ exteri. Sc̄do p̄ſutat
eos d̄ opinionis singularitatem ppter
quā nolebāt ſequi cōtate ecclie. vñ d
dicit: s **¶** Quare da. iuxta theo-
trālationē. & nō iuxta. Lxx. t **¶** Ec-
clesie ſufce. & tñ iſti nolebāt ſufce:
cū tñ dicat Piero. Q̄ liber daniel p̄m
trālationē. Lxx. recto iudicio repudia-
tus ſit: ſic legiē i. p̄ncipio. p̄logi ſup da-
nielē. Tertio cōſutat eos de iudicij in
discretioē: q̄ cōmēdabāt q̄ recipiēda
nō iudicabāt. vñ dicit: v **¶** Cur Ori-
genē mi. i. mirabiliter cōmēdāt. Gō
medabilis fuit Origenes i. multis: ſi-
ciut testat Piero. in libro illuſtri viro
rū/dicēs: Origenes q̄ adamāti alega-
tri dispta ecclia. xvii. etatis ſue anno:
catheſion. i. doctrinariū opus aggref-
ſus p̄ multos annos floruit. Quis ig-
norat q̄ tñ habuerit in ſcripturas ſa-
cras ſtudij ut etiā hebreā lingua h̄ eta-
tis gētisq̄ ſue naturā edififeret: & excep-
tis Lxx. interptib: alias q̄z editio-
nes in vñ cōgregaret. Aquile. ſ. pōti-
ci pſeliti: & Theodotionis. vel editio-
nē Ebionei & Symmachī eiusdē do-
gmatiſ: Preterea quīntā & ſextā & ſe-
ptimā editiones: q̄s etiā nos de ei⁹ bi-
bliotheca habem⁹: milto labore reperit
& cū ceteris editioib: cōpanit r̄c. **¶** Cur
Origenē mirant̄ & Eusebiū pā-
phili: v̄pos dico: x **¶** Luctas edi-
que in vñiuerso ſunt ſep̄tem: ſicut p̄z ex
verbis Piero. ſupra p̄mo. y **¶** Si
militē. i. cōcorditer. z **¶** Diſtere-
tes. i. exponētes. Diſtero ſis. iui. re-
re. diſſertū: ſicut ait Pugnitio: dr loq-
ſapienter dicere: cōfirmare. De euge-
bio et pāphilo nō legi q̄ nouā ſecerint
editionē ſed Origenis vulgauerunt
trālationē. De his dicit Piero. in li-
bro illuſtri viroz: Eusebi⁹ cēfaree pa-
leſtine episcopus: in ſcriptur. diuinis
ſtudioſiſſimus: & bibliothece diuīe cū
pāphilo martyre diligētissim⁹ puesti-
gator: edidit infinita volumia. Et ſub-
dit ibi cām quare dixit hic Eusebiū pā-
phili/dicēs: Et ob amicitia pāphili
martyris ab eo cognomētū ſortit⁹ eſt.
Idē in eode. Pamphilus p̄ſbyter Eu-
ſebiū cesariensis ep̄i necessari⁹: tāto bi-
bliothece diuino amore flagravit: ut
maximā pte Origenis voluminū ſua
manu deſc̄pſerit r̄c. Sic oñſa ē i. diſcre-
tio emuloy: Origenē & Eusebiū cōmēdātū: & tñ eoz ſchta ſi-
deliē tradita temere iudicabāt nō eē recipiēda: in iſtē ſolis:
Lxx. Quarto: q̄ iponebāt ei q̄ falsa ſchlaſſet i. ſua trālationē
cōſutat eos oſtēdēs ea vera eē: ſz in trālationē Lxx. deficere.
Uñ dicit: a **¶** Aut q̄ ſu. ſtul. p. Lxx. ſā dixerint: ſm opin-
ione eoz: me i. trālationē mea: b **¶** Proferre q̄ fal. ſūt. Ita
dicebat emuli: q̄ ex q̄ Lxx. ſā dixerut: q̄ Piero. ſtulte egerat
addēdo q̄ falsa ſūt: id aut̄ reputabāt falsa: q̄ nō inueniebāt in
trālationē Lxx. qbus ecōtrario oñdit ea eē ſā q̄ nouā testa.
in q̄ iā dicta testimonya. aſſumēt: & trālationē Lxx. deficere: cū
ibi nō inueniāt: & ecōuerso eſt q̄d dicit: c **¶** Unde aut̄. niſt
de veritate

¶ ſi v̄t̄

Adamātius. Donauit deus nō
mē qđ ē sup oē nomē ieu xp̄o;
hoc aut ē ieu. In nomie ie
su oē genu flectat: celestū ter.
et infer. Et qđ ē sup oē nomen:
nullis re
tro generatib⁹ noīatū
est. In genesi m̄tos iu
stos legim⁹: s̄z null⁹ eo
rū noīat̄ ē ieu. In ex
odo h̄ nomē p̄mū tñue
nō: vbi legit⁹: qđ venit
amalech & expugnabat
israel. Et dixit moyses
ad ieu in raphidim:

Exo.17.c Elige tibi viros poten
tes ex oībus filiis isrl̄z
Egrederē & slige cum
amalech. Moyses p̄si
te se nō posse exercitū
ducere: nō posse obtine
re: qđiis eū eduxerit h̄
egypt. Vides cui bel
lum cesserit gerere ad
uersum amalech. Dic p̄
mo nomē amalech & ie
su discimus: vbi vide
mus eū ducē exercitus:
nō cui moyses idulerit
p̄ncipat̄: s̄z cui cesserit.
Nō poterat eligere vi
ros potentes: tu inquit
elige tibi. Abi ergo pri
mum disco nomē ieu:
cōtinuo mysterij video
sacrī. Dicit em̄ ieu
exercitū: cum extolle
ret moyses manus iua
lescebat israel: cum autē
deiceret: inualescet
amalech. Tunc ergo inualescit ieu & vincit
qđ moyses erigit manus. Vicitus est autem
ppls ille ab amalech: qđ iā nō erigebat man
moyses: sed erant demisse deo:sum. Illi sunt
em̄ de qbus dr̄: Si crederetis moysi: crede
retis & mihi: & ecce vultis me occidere: qđ le
ge nō facitis. Cessante em̄ lege & oībus le
gis apud illos qđ suā iusticiā volētē statueret
iusticie dei nō sunt s̄bicti. Demisse sūt man
moysi: iualuit icredulitas: vincit ppls. Sz &
nadar & abi & eleācar relinquent in calīr
& iorbor: cum eis vt iudicent p̄plm. Ieu se
quī moysi in monte cū qđā adiectiōe vbi
mirabil. dr̄ em̄: qđ assistebat moysi: nō vt secū
dus vel iſerio: s̄z vt adiutor & p̄tegēs. Il
lud aut quale est qđ cū p̄mo nominat̄: nō indi
cat nomen p̄ris eius: neqđ scđo: neqđ tertio.
Cum v̄o pater nominat̄: nō ieu s̄z osee dr̄.
Inter exploratores em̄ nomē eius dr̄: & forte
exploratores officio: nō ieu s̄z osee dr̄ & na
ve filius. Cū v̄o redit: & p̄territis oībus: so
lus desperant̄ p̄plm erigit: ieu dr̄: nō na
ve filius: s̄z ille cui dictum erat: Educ exerci
tum & slige cum amalech. Illud qđ ma
gnipendendum est qđ cum in transfiguratio
ne vultus moysi oīm hebreoz hebetaret as
pecus: nec possent intueri faciez eius: ieu
nō tm̄ faciem intuet̄: s̄z in interioribus taber
naculum mysterij cōscius p̄seuerat. Liber
ergo h̄: non tā filij gesta nauē: qđ ieu dei mei
sacramenta significat. Ip̄e em̄ dicit exercitū
& slige h̄ amalech: & qđ ibi adūmbat ma
nibus exēs: affigit cruci sue triūphans p̄n/
cipatus & p̄tates in semetip̄o. Defunctus
est moyses. i. lex. Lex em̄ & p̄phete v̄sc̄ ad io
hannem. Unde h̄at moyses. i. legem & p̄phe
tas a. i. Defunctus ē & moyses famulus dei:
id est lex & legalia p̄cepta. vñ: Culier viuē
te viro: allit̄

in nouo testamēto pbare pote
rūt assūpta testimonia: qđ in libris s̄
veterib⁹ nō habet. Hec dicim⁹
ne oīno calūniātib⁹ tacere vide
amur. Ceterū p̄ sc̄tē paulē dor
mitionē: cuius vita v̄tutis exē
pluz est: & hos libros qđ eusto
chio v̄gini xp̄i negare n̄ potui:
decreum⁹: dū sp̄us hos regit ar
tus: p̄phetaꝝ explanationē in
cubere: & omīssum iā diu opus
qđi qđam postliminio repeteret: s̄
qđert̄ cuž & admirabil̄ s̄ctusqđ
vir p̄machiū: hoc idē l̄ris fla
gitet: & nos ad patriam festinā
tes: mortiferos s̄renaz cāt̄ sur
da debeamus aure trāsire.

Finit plogus s̄cti Hierony
mi: Incipit argumentum.

Iesus filius naue: typum
dñi nō solū in gestis: verū
etiam in nomine gerens:
transit iordanem: hostiū regna

riū canebat. Dixit in sc̄to p̄posito rome annos. v. bethleē annos. xx. oē vite t̄p̄
ip̄leuit ānos. vii. mēses. viii. dies. xx. Ita scribit Hiero. de qđ dicit h̄. Lui⁹ vita
virtutis exēplū c̄. Precib⁹ isti & eustochie filie ei⁹. m̄tos libros trāstulit: &
cōmētarios edidit. k Et post hos libros. i. post horū librorū translationē.
l Quos eu. r̄. negare no po. i. qđ trāsferre: qđ aī m̄ris sue dormitōez id
ei p̄misera. m Decreum⁹. i. p̄posuim⁹. Nā decerno is. sic aī Huguitio
dr̄ p̄ponere: iudicare: statuere: deliberare: dissinire. Decreum⁹. i. p̄posuim⁹
inqua. n Dū spi. hos re. ar. i. dū viuā. o Incubere. i. istare. p Ex
planatiō. i. expeditiō. q Prop̄pharū. maior & minor. & p̄cipue m̄oꝝ: qđ
expōsitionē p̄machiū postulabat. De icubere nota s̄lus: Sicut bat incubit: mu
tef & addider̄ cō: Luxuriat: dis & ad comedū: s̄b s̄biacet hosti. Orat p̄: e lacet
ob obit: de lāguet: in instat. r Et omīssu iā diu op̄. i. diu interpolatum.
s Quasi qđ postli. re. Nota qđ limiū d̄r captiuitas & exilium: exp̄sitor
pullio extra limē: vñ p̄ cōpositionē d̄r h̄ postliminū. i. reūsio d̄ auxilio ad iura qđ
amiserat: v̄l ius qđ qđ sibi v̄dicat in reb⁹ suis post hm̄oi reuersionē: vñ postli
minū. a. um. dr̄ ille qđ post hm̄oi reuersionē iura qđ amiserat resumit. Quia g
nāmicheā: sophonā & aggeū: paulē & eustochio explanauerat: & alioꝝ p̄phā
rū explanationē diu termiserat: loquit̄ p̄ metaphorā: qđ vult exponēdi labore
resumere: sic postliminū sua resumit postqđ reuersus est de captiuitate. q. d. diu
omīsi op̄: istud ac si essem in captiuitate detētus: s̄z mō p̄pono repetere qđi lib
tati donat̄: & ab alijs occupatiōib⁹ expedit̄. t Preserti. i. p̄cipue v̄l marie
aduerbiū c̄: & dr̄ a p̄serti p̄serti: sic a tractu tracti: teste Dr̄iliano: p̄sero. ris. dr̄
anteserere: vel p̄ alijs serere: p̄serti. i. p̄terea. p̄iūctio causalis ē teste Donato: h̄
accipit p̄ p̄cipue. vñ dīc: Decreum⁹ explanatiō. p̄phetaꝝ istare: Preserti cū r̄. Priscian⁹
flagit̄. i. expostulet. vide alias significatiōes i opusculo de vocabulū biblie.
Iste p̄machiū s̄uit fili⁹ pauline sororis eustochij & blesille. Iste tres file paulē
legunt̄ in ep̄la ad p̄machiū de dormitiōe pauline: vbi Hiero. cōmēdat p̄m
achiū/dicēs: Nobis post dormitionē somnūqđ pauline p̄machiū monachū ec
clesia pegit. Nūc multi monachi sapientes: potētes: nobiles: qbus cūctis pam
achiū sapientior: potētor: nobilior. Quis h̄ crederet: vt p̄sulū p̄nepos & fu
siani germis decus: inter purpuras senatoꝝ surua tunica pullatus incederet;
& nō erubesceret oculos sodaliū: vt deridētes ip̄e derideret r̄. ppter hoc dr̄ h̄
Admirabilis. i. admiratiōe & omni laude dignus. Ad cuius petitionē Hiero.
cōmētatus est sup̄ Osee: Jobel & Amos: Abdia & Jonā sicut dicit glo. sup̄
Abacuch. v Et nos ad patriā celestē. r Festinantes. ad Heb. iii.
c. Festinem⁹ īgredi in illa requie. v Mortiferos lire. ca. r̄. Sirena ne
& h̄ s̄rē. renis. monstrū marinū est: qđ dulcedine lūs cantus nauigates attrahit
ad loca periculosa: submergiōz facit. vñ dr̄ a s̄ren quod est conatus. Per s̄ire
s̄ iū nas intelligit

Slo. ordi.

Josue Ca. I

Nico. de lyra

G te viro alligata ē legi: t adultera noīabif si fuerit cū viro ad/ ultero r̄c. Dulicē sine dubio aīam noīauit; q̄ sub moysi le/ ge tenebat: t viuēte viro alligata erat legi. Si aut̄ mortu⁹ fu/ erit vir ei⁹. Ilex. absoluā dicit eā: q̄ subiecta ē videbat. Ido/ nesse est legem mori: vt q̄ credit̄ Iesu: adulterij crīmne nō/ notent. Iesu ḡ dñā me⁹ suscipit p̄nci/ patū. Cōseram⁹ gesta moysi cū p̄ncipa/ tu Iesu. Cū moyses educeret p̄plim de/ egypto: nullus ordo in p̄plis: nulla in/ sacerdotib⁹ obſuātia: trāfēnt aquā ma/ ris fassam t nihil habētē dulcedinis. Mūrus erat aque dextera t leua. Cā/ vero iesus me⁹ dicit exercitū: sacerdo/ tes p̄cedunt: arca testamēti ī humeris/ portat sacerdotū: nō amare aque: non/ fassus fluct⁹ occurrit. Venio ad iorda/ nē nō in pturbatione mer⁹ t fuge: h̄z cū/ sacerdotib⁹ arcā dñi portatibus ī q̄ lex/ dei t diuīe lē seruant̄. Ingredior ior/ danē nō ī furtō: h̄z ī tubaz cantib⁹: my/ sticū quiddā t diuinū canētib⁹: vt ad p̄/ dicationē tube celestis incedaz. Ibi di/ citū ē q̄ diuīsa est aqua ī duas p̄tes: et/ vñ aque murus erat a dextris: ali⁹ a/ sinistris. Dic vero q̄ venit soluere me/ diū parietē: fecit vtraz vñū: vna enim/ pte erecta ē aqua: alia x̄o p̄ defluit ī/ mare. Dic q̄z ait: Parate vobis ci/ bos ad viā. Dodie idē dicit x̄p̄s: Cibi/ em̄ opa sunt q̄ nos ad futurā vitā velut fidele viaticū comitā/ tur. H̄z vnde iubet hos cibos parare: nō habētes frumentū? Dāna em̄ erat eis cibus. H̄z cū transierimus fluminis hui⁹/ ripas desinet māna. Ideo si q̄s nō parauerit sibi cibos: non/ poterit leq̄ ielū terrā p̄missiōis intrāre. Videam⁹ q̄s fruct⁹/ p̄mū capiat ī terra p̄missiōis. Dāduauerit īquit primū fru/ ctū de regiōe palmyaz: t māduauerit primū acyma. Nobis/ enim mundi iter digressis si recte sequamur ielum. prima oc/ currit palme victoria: t abiecto fermēto malicie et nequitię/ acyma nobis sinceritat⁹ t veritat⁹ parant̄. Dicit̄ tñ iesus/ nr̄ exploratores ad hierichōtū regē: t suscipiūt a meretrix/ ce. H̄z ideo suscipit ne vltra sit meretrix. Queliber aīa mere/ trix fuit dñi viueret in desiderijs carnis. Suscepit ḡ explorato/ res ielu. i. angelos q̄s mittit ante faciē suā: vt p̄pararet viaz: veq̄ ī oībus locis: neq̄ ī inferiorib⁹ locat: h̄z ī excelsis: q̄ nō/ in insimis t terrenis dñm ielum suscipim⁹: h̄z a p̄e p̄fectū: t/ de celestib⁹ veniētē. Nec stipula lini ī q̄ latuerūt absq̄ sa/ cramentis accipio. Est em̄ lini sacerdotale indumentū: p̄ qd̄ si/ gnificat̄: q̄ mutādi erat ad sacerdotale fastigium. Vñ: Eos aut̄/ gens sancta: regale sacerdotiū: vel q̄ in sacro legis vbi de la/ cerdotib⁹ annotat̄: p̄pli hui⁹ q̄ est ex ḡctib⁹ latebat occultatio/ nis. Cōtinuo inimicitias subdit meretrix aduersus hie/ chōtū regē: q̄ caro p̄cupiscit aduersus sp̄m̄: t sp̄us a.c. Un/ de: odit vos mūdus: q̄ me priorē vestrū odio habuit. Est er/ go rex inimicus hui⁹ meretricis p̄nceps. l. bulus mūdū: q̄ inse/ quis t occupare cupit exploratores ielu. H̄z nō p̄t: q̄ p̄ mō/ te iter faciūt: nō p̄ humiliā: nec in vallib⁹ delectat̄: q̄ hec me/ retrit̄ dicit: Leuavi oculos meos ī mōtes vñ ve. auxi. mihi. Nō p̄t illuc alcedere p̄nceps mūdū: nec p̄ excellū iter ad ielu/ guenire: q̄ si ē tentās in excelsis locauerit dicit ei: Dicte te/ deo: sū: q̄ hūllia semp eligit t caduca. In his sedet: t regnat/ in q̄bus etiā vsc̄ ad infernum descēdit. Moyses nō dixit: S̄t̄ sol: nec maximis impauit elemētis. Iesu x̄o ait. S̄t̄ sol sup̄ gabaon: t luna sup̄ vallez elom. Et adiecit scripture: q̄r/ nūq̄ sic de⁹ audiuit hoīem. Iesu ḡ meus sole stare fecit: nec/ tūc em̄: sed multo magis in adūtu suo: dñ pugnam̄ cōtra in/ imicos: t luctamur p̄tra principes t p̄tates: sol nobis iusticie/ semp assūlit̄: nec deserit̄: nec festinat occumbere. Ait em̄: Ego/ vobiscū sū oībus dieb⁹. Nec solū duplicito die nobiscū ē: h̄z/ vsc̄ ad cōstātione seculi: donec obtineam̄ inimicos. Cidēam⁹ etiā qd̄ p̄mitrat Iesu militib⁹ suis: Omnis inquit lo/ cus quecūq̄ subdideritis vestigii pedū vestroz vester erit: H̄dixit illis q̄ tūc erat de regionib⁹ chananeoz t ceteraz gen/ titū: q̄s expulsis ī dignis habitatorib⁹: hereditate possederūt. H̄z sūt qdā diabolice ḡties: h̄z quas est nobis sp̄ualis collu/ cratio: quātascū ex hie pedib⁹ nr̄is subdiderim⁹: ipsarū re/ giones p̄uincias t regna ielu meo distribuēte capiem⁹. Fue/ rūt eīi aliquā angelis: t in regno dei magnifici. Vñ: Quō ceci/ dit lucifer qui mane oriebat̄: Di huc vincere potuerō: si me/ tuero vt

subuertit: diuidit terraz victori/ populo: t p̄ singulas vrbes: vi/ culos mōtes flumia torrentes/ atq̄ p̄finia ecclie: celestisq̄ hie/ rusale spiritualia regna describit.

Incipit liber Josue. Ca. I

I factū est post/ mortē moysi ser/ ui dñi: vt lōque/ a T̄ paterr̄/ ref dōminus ad/ a T̄ ielum dei filiū. T̄ quia nō venit solue/ re legē h̄z adimplere.

iosue filiū nun ministrū moysi:

Introduces Ca. I/ eos t plātabis eos in/ monte hereditatis tue. Exo. xv. c Scdm̄ hebre/ os a libro Ios. incipiv/ unt libri p̄phales: vt p̄/ d Hiero. in p̄logo sup̄ libros Regū. Scdm̄ vñ diuīsionē quā posuit ī p̄n. Gen. t q̄ cōiter ponit ab expositorib⁹ nr̄is ab ipo incipiūt libri historiales. Sicut eī ī libris legalib⁹ describit da/ tio legēt el̄ explicatio ī pplo sub cultu vñp̄ dei admīnato: p̄nit patuit ī p̄cessu librox legalib⁹ q̄ sunt qnq̄ libri moysi. Sic ī libris historialib⁹ gesta p̄pli isrl̄ q̄ legē dñi recepat describūt. iter q̄ p̄/ mū ē terre p̄missiōis īgressus. Scdm̄ ē p̄pli trā ingressi guber/ natio t p̄cessus. Primū describit ī lib. iosue. Scdm̄ vñ ī alijs libris historialib⁹. Aduertēdū q̄ ista facta sūt a deo tāq̄ p̄nci/ pali actore: t iō materia vel subiectū hmōi librox ē ipē de⁹ s̄b/ p̄cta rōne. Sicut eī ī p̄phia naturali corp⁹ mobile absolute est/ subiectū. Et ī libro celi t mūdi: corp⁹ mobile īctū ad sitū ē s̄b/ lectū. Sic ī tota theologia q̄ p̄prie tñtē ī sacra scripture de⁹/ absolute ē subiectū. In libris aut̄ p̄tialib⁹ sacre scripture de⁹ ē/ subiectū s̄b īctū ī rōne: t p̄mū h̄z libri legates p̄nit dici gene/ ralit̄ ē deo legē dāte: h̄z ab iūcē diuīdāt p̄ actionē hui⁹ rōnis/ vt satis patuit ī p̄secutiōe dictoz librox. Et s̄lt̄ libri historia/ les ē deo gesta p̄pli isrl̄ dirige: iter q̄ p̄mū ē: t̄re p̄missiōis/ īgressus: vt dicit̄ ē: q̄ deo actore fac̄ ē: vt patet ī p̄secutiōe/ hui⁹ libri: t p̄mū qd̄ sūt īdictū ī p̄bo p̄posito p̄ moyse. Exo. xv. Introduces eos r̄c. In q̄ qdē vñbo p̄cessus hui⁹ li/ bri describit ī generali: q̄ p̄mo describit t̄re p̄missionis deo/ actore acq̄sito: cū dr̄: Introduces eos. scđo acq̄site possesso: cū dr̄: Et plātabis eos. tertio possesse cōditio: cū dr̄: In monte/ hereditatis tue. Tūc eī ī de⁹ filios isrl̄ ī terrā p̄missiōis intro/ duxit: qñ ad īgressū eoz aq̄s iō:dāt̄ siccavit: vt h̄f. i. iii. ca. Tūc etiā eos ibidē plātauit: qñ p̄ iolue t eleaz̄ singulis tri/ bubus possesso: determinatas assignavit: vt h̄f. i. iii. ca. Terre vero possesse cōditio designat̄: cū dr̄: In monte her/ editatis tue. Tūc q̄ terra p̄missiōis mōtuosa ē t altior̄ alijs ter/ ris sibi adiacētib⁹. Tūc q̄ ī hierlm̄ q̄ metropolis est ī illa ter/ ra fundat̄ sūt īplū ī monte moria: vt habet̄. u. Paral. iii. ca. vbi viguit diuin⁹ cultus tāq̄ hereditas p̄pria. Igīt p̄mū p̄/ dicta liber iolue diuidit̄: Quia primo determinat̄ de terre p̄/ missiōis introitu: scđo ē multipli cōflictu. ca. vi. tertio ē ter/ re diuīsione t hereditario obtentu. ca. viii. quarto ē dūcis or/ dinatiōe t obitu. ca. xxv. Circa primū p̄mū acies disponit̄. Se/ cūdō exploratores trāsmitunt. ca. ii. tertio ad loca explorata/ filiū isrl̄ ingrediūt. ca. iii. Circa p̄mū p̄rō fit ip̄i iolue dei man/ datū sūt ē cōmissio. scđo mandati executio: ibi: Precepit̄ iolue. Adhuc circa p̄mū fit iolue triplex mādatū: p̄mū ē ē terra p̄missiōis capiēda: scđo ē ip̄a diuidenda: ibi: Confortare et/ esto. tertiu de lege seruāda: ibi: Confortare igīt. Circa primū/ sic dr̄: a Et fa. ē post mor. moy. In q̄ notaſ ip̄i ē q̄ ista/ mādata facta sūt iolue. l. post mortē moysi: t an̄ īmū luctus/ mortei⁹ q̄ duravit. xxx. dieb⁹: vt dr̄. Deu. vi. q̄ mādata ista fa/ cta sūt iolue a dño an̄ missiōe exploratoꝝ ab eo: ip̄i aut̄ mis/ si fuerūt an̄ īmū luct⁹ moyse p̄mū hebreos. Aliq̄ ī expoſito/ res dicit̄ q̄ vtrūq̄. l. vñbū dñi ad iolue: t missio exploratoꝝ

* ab eo: sūt/ Moraliter. a Et fa. ē post mor. r̄c. Allegorie. p̄ io/ iue x̄p̄s designat̄: q̄ sic dicit Hiero. ī ep̄la ad paulinū ī oīb⁹/ sacre scripture libris. iolue nō solo ī gestis h̄z etiā ī noīe figu/ rā gerit salvatoris: vocat̄ em̄ sūt ielus: vt habet̄ Deb. iii. Igīt chrl̄to p̄ iolue significato dixit deus pater: *

Trāſilioz

B ruero ut dñs me^{is} iesus pterat sathanā sib pedib^m meis: pñr ac cipia locū eiⁱ in cel. **S**z i hāc hereditatē nō oscitātes & dormitātes strabim^o. Ira sue gēlā āgelū h^z; hāc nisi vicerⁱ in temet ipo: & absiderⁱ a te oēs mot^o iracudie & furoris: locū quē habuit ille āgel^z in hereditatē capⁿ nō poterⁱ: qz desidia tua: eū de terra pmissionis nō expulerⁱ. **S**il^r supbie: celi: auaricie & libidinis incen^tores sūt āgeli: & instictores hor^r maloz qz nī in temetip^o vitia vicerⁱ: & tera tua qz iā p grāz baptismi sc̄ificata z: exterminauerⁱ: nllō mō plenitudinē pmissae hereditatē accipies. Sub moyse nō ē dictū: qz cessauit terra a plijs. Cer tu est at qz terra nra in qz sustinem^o certamina: vtute illi^r ieucessauit a plijs. Intra nos em̄ sunt gētes vitior^z: que siāz iugis oppugnāt. Int̄ nos sūt chananei: pherisei: lebusei. Labor: adū est ergo & vigiladū & mltō tpe pseueran dū: vt his gētib^z fugatis: terra nra cesset a plijs. **D**edicemur ḡ in lege dñi die ac nocte. **H**ec em̄ meditatio: qz tu ba animū tuū p̄cit ad pliū: ne aduersario vigilatē dormias. Ideo nec dies sufficit ad meditadū s̄z & nor adiūgit. Cōuertim^o ḡ in toto cordevro ad deū. Dōni & pbo dei vacate. Quid pdest p̄cti ieuware: & itez peccare? Quid pdest lauari: & itez inqñari? Seiuasti alīgo tēpe: interim de egypto existi: trāisti mare rubrū: secur^o es moyse: mādata. s. legis: s̄z iā te a moyse suscepit ieuus: qz le do circūcidat in colle pputioz. Circūcidēdus ḡ tibi est nō mō idoloz cult^o quē p̄us abiecisti: sed etiāz auaricia q̄ est idoloz ūtilioz cult^o. En ieuus ait: Nodie abstuli a vobis opprobriū egypti: dñi peccamus & regnāt in nobis vitia passionū: qz uis relicti idolis de egypto exisse videamur: opprobriū tñ egypti nō est ablatū a nob. Si dō scđo fueris circūclis: absideris a te oē vitii ire: supbie: iuidie: libidinis & hmōi: abstergētē opprobria egypti & trāslat^o in terrā pmissionis: celestē hereditatē accipies: p̄ ieuu xp̄m dñm n̄m. **La.I**

C **M**oyses seru^o. Adam. Moyse famul^o me^{is} mortuus est z̄. Aduerte quo regnat ieuus. Si p̄sideres hierlm subuersam: altare destructū nūs^z esse sacrificia vel sacerdotes v̄l p̄tifices: vel q̄libet iudeoz festiuitates dices: qz moyse famulus dei mortu^z. Si p̄sideres iuore gētes ad fidē: ecclias extriū: altaria nō cruce pecudū respergi: s̄z xp̄i sanguine p̄secari. Sacerdotes & leuitas nō sanguine tauroz aut hircoz: s̄z v̄bū dei p̄ grām sanctispūs mīstrates: dices: qz post moyse ieuus obtinet p̄cipiatū: nō filius nauis: sed filius dei: qz pascha nostrū imolatus ē xp̄s: & edim^o sinceritatis acyma & veritat^o. Et sunt fructus terre bone in ecclia: tricesimus: seragelimus: cētesimus. Maritate. s. vidue: v̄gines: & multiplicat semen isrl de his q̄ nō ex sanguibus: neqz ex voluntate carnis: neqz ex voluntate viri: s̄z ex deo nati sunt: & filii dei q̄ disp̄si erat congregans in vñ. Sabbaticat pp̄ls dei nō a p̄uersatōe cōi sed ab ope p̄cti. Defunctus ē ḡ moyles famulus dñi. Deniqz in libello qdā (z̄ in canone nō habeat) mysteriū tñ huīus figura describit. Refert em̄ qz duo moyles videbant: vñ viuus in spū: & aliis mortu^z in corpe. Ira em̄ legis inanis & vacua: ab oībus supradictis. Moyles mortuus ē in corpe: itellec^z v̄o leg^z spūal moyles ē q̄ viuit in spū. b **S**urge & trāsi. Huc exurgēs trāsi iordanē istū z̄. Vide quo mister fuerit moyse ieuus fili^o dei. Cū venit plenitudo tpi misit de^o filiū suū factū ex muliere: factū sib lege: qz fact^o ē sib lege moyse: fact^o ē mister moyse. c **D**ēz locū. Dēz locū quēcūz ascēderis vestigij pēdū v̄roz vob dabo z̄. Ira leg^z humi posita ē & deo: s̄uz. Nō ḡ ascēdit q̄ l̄az legis sequit^z. Si ascēderis ad spm & l̄az: ascēdis locū excellū quē a deo i hereditatē accipies. Si ei i his q̄ scripta sunt itelligas formas esse celestiū: & q̄ras q̄ surſū sūt vbi xp̄s ē in dextera dei sedēs: tūc illū locū in hereditatē accipies: qz vbi xp̄s ē ibi & mister ei^r erit. Si ḡ v̄sqz ad xp̄m sedētē i dextera dei p̄uenies: fide vita vtute puritate & illū vestigij q̄ lauit ieuus xp̄s: locū illū sc̄esserⁱ: dabit tibi de^o vt nō solū efficiar heres dei

heres deis^z coheres xp̄i. d **A** desertō z̄. Heremū & an libanū z̄. Nō dixit libanū: s̄z an libanū quē a deo accipit ieuus. An libanū at dr q̄si p libano. Si ḡ videas horē p̄plm. i. isrl p̄m carnē q̄ erat oliua vera: ip̄m itellige fuisse libanū vez. Sz qz p̄icredulitate sua auferⁱ ab eo regnū & daf gēti faciēti fruct^o ei^r: **D**at. 21. ḡ hec gēs an libanū ē. i. ecclia ex gētib^o cōgregata p̄ ieuu xp̄m. e **S**ic sui cum moysē z̄. Aug. Et h̄ testimo: & alijs p̄bat moyses defunct^o: vt dei famul^o & deo placēs: q̄uis in eo illa v̄dicta completa sit qd nō in terrā pmissionis itrauerit. Exq̄ daf itelligi deū in bonis seruis suis alīq corporaliter vel tpaliter vindica re: & tamē eos inter vasa honesta & vti-

Ni. De ly. **L**ia habere. **T**Deu. 11. c.

* ab eo: sūt post terminū luct^o moyse. s̄z p̄mū vides p̄babili^o: vt magis videbit. s. a **M**oyses seru^o meus z̄. Et h̄ p̄t error illoz q̄ dixerit moysem dā natū: eo q̄ legis ei^r p̄cim in aq̄s p̄dictio nis: vt h̄ Nūe. xx. nec legif ei^r p̄nia vt dicūt: qz dñs vocat h̄ moysem famulum suū: etiā post mortē ei^r: qd de nllō dāna to vere dr. Nec valet qd obūcif: qz pe nitētia moyse sat̄ ex lfā habet: in hoc q̄ snīaz morti a deo sibi ip̄solita an igressū terre pmissionis: in p̄cti sui punitiōe acceptauit: qd p̄t ex hoc q̄ ad v̄bū dñi in fij. 3. b mōtē abarī volūtari^o & p̄mpte ibidē mo riturus ascēdit: & in h̄ dñs tāq̄ acce p̄tās ei^r obediētā eū sepeliuit: vt habet **D**eb. 13. a **D**eū. v. b **S**urge & trāsi iorda. istū. i. dispone te & p̄plm tuū ad trāsen dū: qz nō statū trāsiuit s̄z post aliqt dies: vt mag^o p̄tebit. s. c **T**u & oīs po te. qz cura pp̄li erat sibi ip̄solita a deo: vt h̄ **D**eū. xxi. d **I**n terrā quāz z̄. qz deo actore igressi sūt terrā & obnuerit eā. e **D**ēz locū z̄. Et h̄ dīcūt alīq doctores hebrei q̄ h̄ nō solū fuit eis pmissa terra iudea: s̄z etiā tota habitabilis terra. Qd dīcūt quādā fuit ipletū tpe Salomonis cui oēs reges terre fuerūt tributarii: & sic exponūt qd dr. iii. Regū. x. d. Uniuersa terra desiderabat videre vultū salomonis & singuli deserebāt ei mūera. i. tri buta: vt ip̄i exponūt. s̄z p̄fecti expectāt implēdū in rege messia quē expectāt futurū regē tpale sup totū mūdū: s̄z falsitas vtriusq̄ dīcti apparet ex h̄ qd sb̄dīt: f **A** desertō & libano v̄s^z ad fluuiū magnū euphraten z̄. vbi ex p̄munk termini terre filiū isrl pmissae. g **V**ite tue. Quia post mortem ieuue filiū israel peccauerunt: & tūc aduersarij eo^r eis p̄ualuerūt: vt habet libro Judicum. Aliqui ibi habent vestre: sed male. b **S**icut fui cum moyse. in reuelatiōibus diuinis & operibus miraculosis. i **I**ta ero tecum. Et hoc satis patet ex decursu libri in sequentibus. k **N**on dimittam nec derelinquam te. Hic fit multiplicatio verboz idem significatiū ad maiorem dicti assertionem. l **C**onfortare & esto robustus. Hic ponis secundū mandatum de terra diuidēda. cui p̄mitit diuina consolatio: cum dīct: **C**onfortare & esto robustus. Giderat em̄ ieuus q̄ moyse sanctissimus malicia populi perturbatus: peccauerat in aquis contradictionis: ppter quod p̄iuatus fuerat ingressu terre pmissionis: & ideo merito timebat ne sibi aliquid simile accideret: & ideo fuit confortatus & asseturatus de terre acquisitione & diuisione. Ideo subditur: m **T**u enim sorte diuides populo huic terram pro qua iuraui patribus tuis vt traderem eam illis. De q̄ iuramento habetur Ben. xxi. c. Per memetiōm iuraui dicie dominus z̄. n **C**onfortare igīt & esto robustus valde vt custodias & facias omnem legem z̄. Hic ponit tertium pceptum de lege seruanda. Et patet Ira v̄sqz ibi: *

* b **T**ransi iordanem istum. Christus em̄ a iōhe bapti catus fuit in iordanē & sic p̄tem iordanis transiuit: qz dr. **D**at. iii. d. Ieuus confessim ascendit de aqua. & sic p̄ synedochē dicitur transisse iordanem q̄ factū sue sanctissime carnis virtutem regeneratiū dedit aquis. c **E**t omnis pp̄ls tecum. Nullus cūm est de pp̄lo christi nisi transeat p̄ aquas baptisi. a iii. * **P**reparate vob

Glia h̄fe. a **P**recepit q̄z iōsue. **T**ē. **A**ug^o. **Q**uerit quō p̄cepit: post q̄z dñs exhortat̄ est eū & cōfirmauit p̄mitēs se cū

Questio illo futuz: cū post multo plures dies trāsliuit iordanē. **C**ū em̄ hec mādasser: misit exploratores in hiericho q̄ diuenterunt ad

raab: & ab illa occultati: & a rege q̄siti & nō inuēti: ipsa dimittē

te p̄ fenestrā illos & monēte vt triduo ī mōtauis manerēt. **Q**uattuor ḡ dies vi dent in his esse cōsumpti. **L**uc̄ nūcial sent q̄ circa se gesta erāt: pmouit iōsus cū oī pplo de loco vbi erat diluculo: et veniēs ad iordanē diuenterunt. **T**ūc pp̄ls admoneſ rursus ut post triduū p̄para ret se trāsire iordanē: fuit & humana di spōsito qđ p̄f̄ fecit nūclarī. **S**perauit em̄ sicut hō: hoc fieri posse si exploratores cito reuertissent: q̄bus tardantib̄ i telligīt (si scriptura taceat) dei dispo sitū cetera impleta: vt iā iciperet ap̄d pp̄lm gl̄ificari iōsus: vnde fluuiō trāsto dicereſ fluuiū trāsturi. **I**n die isto i cipiā te exaltare corā filiū tē. **N**ā & illi cū q̄bus deus dr̄ loq̄: aliqd humana di spōsitione agere volūt: in qua deū re citorē sibi esse cōfidūt: sed eoz p̄silō se pe ab illo mutan̄t cui p̄uidētia regūt: vñ moyses tanq̄ hō putauit oēs cau ſas pp̄li sibi esse audiēdas. **D**ispositio eī ietro suggerēte diuinir̄ mutat̄.

b **R**ubenitis quoq̄. **A**dam. **C**ō siderem̄ quā formā teneāt due & semis trib̄ q̄ p̄ moysen hereditatē accipiūt: & quā relique nouē & semis q̄ p̄ iōsum re promissionē sancte terre: q̄ p̄ moysen accipit̄ portionē oēs primogeniti sūt. **R**ubē nāq̄ primogenit̄ est ex lia: gad ex c̄elpha. **M**anassa ex filia sacerdotis eliopoleos uxore iōseph. **I**n his ḡ iam tūc adumbrabat duoz forma pp̄loruz. **U**nī q̄ p̄imogenit̄ esset p̄ nature ordi nē: alteri q̄ p̄ fidē et ḡram b̄ndictionez hereditatis acciperet. **N**ec prius illis q̄ p̄ moysen accipit̄ hereditatē: id est q̄ p̄ legē placuerūt deo. requies daf: nisi adiuuēt fratres suos in p̄lūs. **M**ulieres tñ & infantes accipiūt quietē: ceteri nō req̄escēt: s̄z exēt ad auxiliū fratrū. **N**obis certantib̄ in hac vita p̄tra demones: veni unt in auxiliū q̄ ante aduentū christi in lege iustificati sunt: vt **E**laias: **H**ieremias: & aliū pp̄hete: quoq̄ lectione armamur & illuminamur. **H**i sūt q̄ virī fortes: armati: & p̄cincti lūbos: in veritate exēt ad auxiliū nostrū & pugnāt nobiscū. **I**nfantes vero ac mulieres nō exēt ad p̄lū nostrū. **I**nfans dicit q̄ non

loquit̄.

Nico. de lyra

v a **P**recepit q̄z iōsue. **T**ē. **q** debebat alios doce re de lege: ad qđ requirit meditatio/ō subdit̄. **b** **S**ed meditaberis in eo dieb̄ tē. vt custodias & facias: **q** debebat facere q̄ docere. **c** **N**oli metuere. metu humano. **d** **E**t noli ti timore mūdano: **q** tecū ē dñs deus tū q̄ est potes in oībus. **e** **P**recepit q̄z iōsue. **I**c p̄fir ponit di uini mādati executio. & primo q̄tū ad totū pp̄lm generaliter. scđo quantū ad duas tribus & dimidiā specialiter/ibit̄: **R**ubenitis quoq̄. **C**irca primū sciendū p̄ceptū erat iōsue de trāstu iordanis: vt p̄dict̄ est: iō ponit hic executio huī mandati cū dr̄: **P**recepit q̄z iōsue p̄in. p̄pop. **I**n qualibet em̄ tri bu erat vn̄ p̄inceps: & oēs erat iubilati ipsi iōsue. **f** **P**re parate yobis c̄i. hoc nō potest intelligi de manna: q̄ serua ri nō poterat etiā in crastinū: nisi seria sexta p̄ sabbato: vt h̄r. **E**ro. xvi. ca. nec tñ adhuc defecerat manā: vt h̄r. **J. v. ca.** Et iō intelligit de alijs cibarijs q̄ tūc poterāt comedī a filiis israel etiā cū manā. **vñ** **D**eu. ii. ca. dictuz sūt q̄ filiū esau & moabite vendiderūt filiū isrl̄ trāscētib̄ iuxta terrā suā cibaria: qđ nō p̄t intelligi de manā q̄ nō erat venalit̄: nec dabat a deo idū meis & moabit̄: s̄z tñ filiū isrl̄. **S**icut em̄ in cōfinio legis et euāgelij simul cōcurrerūt legalia cum euāgeliō: sic appropin quate tpe q̄ manā debebat desicere simul cōcurrerūt in vīlū filiū isrl̄ manā & alia cibaria. **g** **Q**m̄ post diē ter. trās ibitis iordanē. **E**x h̄ dicūt expositores nostri cōter in h̄ sequētes Augustinū: q̄ iōsue nō fecit istud p̄ceptū de quoquoq̄ h̄ scriptura sp̄ diuino: s̄z magis h̄uano & pp̄rio: q̄ a fine luc̄

moysi in

moysi in q̄ dicit iōsue h̄ p̄cepisse fl̄uerūt septē dies ad min⁹ **g** ante trāstū iordanis: q̄ vt dicūt ante istud p̄ceptū misit ex ploratores: q̄ anteib̄ reuertenter remāserūt ad min⁹ p̄ q̄ttuor dies: q̄ post q̄z missi a iōsue intrauerāt ciuitatē hiericho t̄ho sp̄itati fuerāt i domo raab: exētēs inde latuerūt in mōtanis trib̄ dieb̄ anteib̄ reuertenter ad iōsue: vt h̄r ca. se. & tūc iōsue mouit castra et venit ad iordanē vbi manserūt filiū isrl̄ trib̄ dieb̄: vt habet̄. **j.** in p̄cipio ter tij capituli: t̄ iō nō videt verū fuisse p̄ fecit p̄conīcare: & dicūt etiā v̄tra: q̄ sic p̄missus est iōsue desicere: ne v̄tra at rētaret similia facere absq̄z cōfilio diu no: maxime cū dñs dixisset **N**u. xvii. ip̄i moysi: **L**olle iōsue filiū nun tē. **s.** vt succedat tibi: & subdit ibidē: **D**eo h̄ si quid agendū erit eleaçar sacerdos cōsulet dñm. **S**z istud dictū saluo me liori iudicio nō videt cōsonū scripture p̄cedent & subsequēti: vt em̄ pt̄ ex p̄ dic̄t: intētio dñi erat assecurare iōsue in principio sui ducat̄: vt eū dirigeret in suis actib̄ dices: **N**ō dimittā neq̄ derelinquā te. & postea subdit̄: **N**ōl metuere: et noli timere: qm̄ dñs deus tū tecū est in oībus ad quecūq̄ prex̄ris: t̄ iō nō videt cōueniens q̄ dñs in principio sui ducatus dimiserit eū sic agere sp̄p̄o & errare. **S**imiliter h̄ nō est cōsonū l̄re sequenti. **E**x qua vi de intentionem dñi fuisse exaltare iōsue: & dare ei auctoritatē in principio ducatus fuit: ita q̄ populus isrl̄ sibi crederet in posteruz & obediret. vñ dicit̄. **J. iii. ca.** **D**ixitq̄ dñs ad iōsue. **H**odie incipiā exaltare te corā om̄i pp̄lo tē. **E**t ideo nō est verisimile q̄ i principio sui ducat̄ p̄misit̄ eū p̄dicere falsum & p̄conīcare in toto pp̄lo: q̄ ex hoc crede ref q̄ spiritus dñi non esset in eo. **E**t ideo dicunt hebrei: & etiā aliqui exposi tores nostri: q̄ istud p̄ceptū iōsue scribis hic p̄ anticipationē: q̄ nō fuit factū donec exploratores ab eo missi reuersi fuerūt ad ip̄m: & exēt nō fl̄uerūt nisi tres dies v̄sq̄ ad trāstū iordanis: vt habet̄. **J. iii. ca.** **N**ō em̄ sacra scripture semp̄ reser̄t ge sta eodē ordine quo facta sunt: s̄z aliqui p̄i facta posteri scri bunt & ecōuerso: & p̄m hoc accipit̄ sexta regula exponēdi sa crā scripture: put dictū fuit in principio **G**en̄. **b** **R**ubenitis quoq̄z & gaddi. **T**ē. **N**ic ponit executio p̄cepti quā tu ad duas trib̄ & dimidiā sp̄aliter: q̄b̄ moyses assignauerat

* **¶** **P**reparate yo. cibaria tē. **P**er ista cibaria signifi canf̄ fidei rudimenta q̄bus instruendi sūt cathecumini adulti ante baptismū. **P**er tres aut̄ dies significat̄ tria tpa. s. tps le gis nature & tps leḡ mas aice: & tps leḡ gr̄: qđ incepit a xp̄i incarnationē: & sic initū tertie diei p̄cessit̄ institutionē baptismi. xix. annis t. xiiii. dieb̄ sicut dr̄. **J. u. iii.** **E**t ipse iōsue erat incipiēs anno. xxx. tē. **P**er baptismū aut̄ ē trāstū ad terrā pro missam viuetū i spe. **I**n re vero post finē vite p̄ntis & q̄tū ad aliam a culpa & pena totaliter expeditā: q̄tū ad totū cōpōs tū ex aia et corpe in mūdi finē. **b** **R**ubenitas q̄ filiū viisiōs interpt̄at̄: pp̄he significat̄. vñ & antl̄ q̄tus pp̄he vidētes appellabat. sicut dr̄. **J. Reg. ix. b.** **Q**ui hodie dr̄ pp̄ha olim appellebas vidēs. **P**er gadditas q̄ felices iter p̄tans p̄tarche significat̄: ex q̄b̄ sūm carnē desēdit xps q̄ se licitas oīm. **P**er dimidiā tribū manasse significant̄ alij sācti vete. test. oēs eī figuralē trāsierūt iordanē baptismi. **J. Coz. t. a.** **O**ēs i moyle baptiçati sūt: & armati fide trāsierūt ad ter rā viuetū in spe ante sc̄tōs noui testa. **P**er horalī: p̄ iōsue q̄ nō solū de trāstu suo s̄z etiā totius populi fuit valde sollicit̄ significat̄ bon̄ plat̄ vel doctor secularis vel religiosus q̄ nō solū de suo trāstu ex h̄ mūdo ad patrē: s̄z etiā aliorū est sollicit̄: & iste trāst iordanē q̄ interpt̄at̄ riūus iudicii: pp̄e q̄d signifat̄ curliū p̄ntis vite v̄sq̄ ad mortē q̄ est iudiciū hoīs p̄ticula re. **Eccī. xxvii. c.** **D**emor esto iudiciū mei: sic em̄ erit & tuuz̄ mihi heri & tibi hodie. **E**t post h̄c trāstū bon̄ doctor & plat̄ a p̄ntis expurgat̄ intrat terrā viuentū: & similiter popul̄ eī q̄ p̄ docūn̄ eī & vlt̄ informat̄ trāst ad patrē.

Ela. 43. a loquitur: Quid me gaudiuare potest quod nihil locutus est quod legatur: cuius me sermo non instruit. Dulier infirmum vas est; nec ad conflictum venit: ne confingat et pereat. vñ: Calamum quassatum non præfigeret. Quia gaudiuare mulieres a viris suis domi doceri iubentur: et magis discentes quod docentes significantur: ad auxiliu nostru non veniunt.

Dot. 13. c De enim nihil docere potest: cuius nihil inuenio quod imitari debeat vel tenere.

Nec videat mihi oiosum: quod non tres in tegre tribus sunt: quod non moyses dispelant nec ille integre. x. q. p. iestu hereditate potuit: sed due semis huius: et nouem semis ibi: Sed una diuiditur quod quam nec ternarii impletum: nec denarii: quod priores prætigerunt quod scientia trinitatis non integrum nec pfectum: quod non cognoscebat virginiter incarnationem: Izrahim aduentu ei credenter et reliquias eius dispensationes: et etiam predicarent: non tamen videre et adipisci quod crediderat potuerunt. vñ multi prophete et reges voluerunt videre quod vos videtis. Et erat enim fides illorum non integra: quod non fuerat impleta dispensatio carnis: et quod nos iam factum credimus: illi credebant factum. Ille gaudiuus tribus: nego: due sunt: nec pres extra fidetur: et salutem trinitatis sunt: nego: tres integre et pfecte: ne trinitas sacramentum in illis videatur: et ipletum. Sed contigerunt quod tertius numerus: quod cupierunt videre quam videamus: et non potuerunt: fortasse nec in aduentu iesu quod pfectum est et integrum discimus: nec si ad crucem ducatur et consumatur in omnibus: nec si a mortuis surrexerit: oia nobis quod pfecta sunt: quod semetipius monstrabit. vñ: Dulca habeo vobis dicere: sed non possum. p. mō. Veniet autem spuma vitralia quod a preecepit. Et tides quod non solus apud moysen: ternarii imperfecti sunt: sed adhuc iesus dicit disceplinis suis: non potest audire mō. In sinuat spuma vitatis: quod scilicet p. ipm. et in ipso adimplevit pfectio trinitatis. Monstrum se mis tribus sunt: quod sub iesu aguntur: non integrum decet quod noster pfectus est ut quod a domino iesu reseruari debet: spuma sancto semiplenum videtur ac mediun. Quis enim per christum p. nia pfectus ac puerus: et de pfectio remissio et oia quod ad pfectionem decadis videntur: tamen pfectio et summa est cunctorum bonorum: si post hec oia quod spuma sancti gloriam mereatur accipere. Preterea in libro scriptum est: quod vezz altare erat in illa terra: quam iesus dispensauit. Ruben vero et gad: et dividia tribus manasse fecerunt sibi altare: non verum: sed quod typum veri altarii habet: quod erat apud iesum. Quid ergo mirum: si non accepterat integrum trinitatis sciens: quod nec integrum nec verum altare construxerat. Ideo nec multi hostes: nec plures reges principes: ut ab illis delecti sunt. Seon tamen regem amoreorum et regem baasan: et amalechitas deiecerunt trans iordanem. Sed ubi iesus dixit exercitum: nunc quoniam reges simul cadunt: quod confugerunt in speluncas: et suspicuntur in ligno: nūc. xx. pariter fugulantur et exterminant oes quod sancta terra in iniudicia possidet: quod terram fluente lac et mel: amaritudine malicie detinet.

Dol. 3. a Isit ergo iosephus exploratorum hiericho et suscipiunt a meretrice rabab. Exploratores isti possunt angeli putari: sed illic: Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam. Quid p. alios invisibiliter: per Iohannem vero visibiliter complebat. De cuius baptismi dicitur: quia scribere et pharisei non credidere.

Et runt ei.

Nico. de lyra

et terra ultra iordanem cum tali pacto quod mulieres et familie remanerent in urbibus muralibus: et viri bellatores transirent iordanem quoniam

quoniam acquisita esset terra aliis nouis tribus et dimidie: p. p. L quod iosephus reduxit eis ad memoriam istud pactum: ut parati sint ad implere. et p. p. l. r. v. s. ibi. a Sicut obediens in cunctis rebus. Circa quod sciendum quod non est in locutione p. dictioata: ut sit sensus: Obey diem: tibi sicut moysi: si tamen dominus fuerit tecum sicut cum ipso moysi: aliter non obediens: quod subiecti debent obedire superiorib. seu dominis: non tam bonis et modestis: sed etiam malis et div. scholis: ut h. i. Petri. i. c. Et salvator: Mat. xxi. a. Quecumque dixerintur vobis facite: opa autem eorum nolite facere. Hasta tamen obediens intelligenda est in licetis: sed hic est locutione optativa: ut sit sensus: parati sumus obedire tibi: et in optamus ut dominus sit tecum sicut cum moysi rebus.

Mu. 32. b Isit ergo iosephus La. II. Hic describit exploratorum missio: vbi sic procedit

quod primo exploratores mittuntur secundum a muliere absconduntur ibi: Tollentes mulierem tertio abscondi de pacto requireuntur ibi: Necedi obdormierunt. quarto cum certo signo dimittuntur ibi: Demisit ergo eos. quinto ad iosephus revertuntur ibi: Illi vero ambulantes. Circa primum dicitur: b Misit ergo iosephus rebus. Hic dicitur Ra. Sa. quod missio istorum exploratorum facta fuit ante terminum lucis mortis moysi: quod probat sic: quod filii israel transierunt iordanem decimo die mensis primi: ut habeat. i. iiii. ca. Itē moyses fuit mortuus: ut dicit Ra. Sa. vii. die mensis vii. anni immedieate precedingens: et h. non probet hoc ex scriptura: tamen verisimile est quod dies mortis moysi quod tot et tanta fecerat israel: in annalibus hebreorum fuerit certitus dinaltere in registrata. Ex duabus autem istis p. dictis sequitur quod a die mortis moysi usque ad diem transiit iordanis inclusus fuerunt tamen. xxxii. dies. s. xxxii. de mensi. vii. anni precedingens. et p. de primo mense anni sequentis. Judei enim faciunt menses per lunaciones: due enim lunaciones continet. lxx. dies: et in primi mensis apud eos est. xxx. dies. secundum vero. xxix. et sic p. sequenter de aliis combinando. Ex quod p. t. quod mensis vii. continet tamen. xxix. dies: a quibus si subtrahantur sex dies quod p. cesserunt morte moysi remanent tamen. xxx. dies. quibus si addantur. x. dies primi mensis anni sequentis qui fuerunt usque ad transiit iordanis: ut p. dictum est: habent tamen. xxx. dies a die mortis moysi inclusus: usque ad diem transiit iordanis inclusus. Lucifer autem moysi qui incepit a die mortis sue duravit. xxx. diebus: ut habeat. Vnde. vlti. et sic a termino lucis mortis usque ad transiit iordanis inclusus fuerunt tamen tres dies: a missione vero exploratorum usque ad dictum transiit iordanis fuerunt. vii. dies ad ministrum ut dictum est supra. i. ca. Ex quo p. cludit quod iosephus misit exploratores ante terminum luctus moysi. c De sethium nomine est loci in campis tribus moab.

d Duos viros exploratores abscondito: sub simulatione enim factitatis explorabant terram ut dicunt ales qui. Sicut dauid finxit se satum coram

Divisio

bui manasse ait: Demetote sermonis quem habepit vobis moyses famulus domini dicens: Dominus deus vester dedit vobis quietem et omnia. T. vasa infirma nec ad conflictum apta: nem frangant et pereant quibus non permittit docere sed tantum doceri.

c T. quod nesciuit locum vobis docere. b T. stulti idioti filii vestri ac iumenta manebunt in te.

a T. viuetum quam sub lege meruerunt. terra quam tradidit vobis moyses trans iordanem. Clos autem transire a Carmis fidei.

armati ante fratres vestros oes.

T. operatione. T. doctrina vel exemplo.

fortes manu: et pugnate pro eis:

T. filius novi testamenti.

donec det quietem dominus fratribus.

T. qui fuistis in tempore legis.

vestris sicut et vobis dedit: et posse

T. viuentium. T. credo vide sideat ipsi quocumque terram quam dominus

re bona domini in terra viuentium.

deus vester daturus est eis: et sic

revertimini in terras possessionibus.

a T. instruendo quod haberetis.

vestre: et habitabit in ea quam vobis

deus dedit moyses famulus domini.

T. ante tempus novi testamenti. T. quod

trans iordanem contra solis ortum.

oritur omne bonum. T. ad christum.

R. responderunt ad iosephus atque dixerunt.

Quia quod habepit nobis facies.

mus: et quocumque miseris ibimus.

T. si crederemus moysi: crederemus et inibi.

Sicut obediens in cunctis moy-

si: ita obediemus et tibi: tamen sit do-

minus de tecum: sic fuit cum moysi.

Qui dixerit ori tuo et non obe-

dierit cunctis sermonibus quos pre-

ceperis ei morias. Tu tantum con-

fortare: et viriliter age. Ca. II.

T. christus.

Isit ergo iosephus filius b

nun de sethium dum d

a duo testameta: ut

credentia fide vel rebel-

os viros exploratores abscondi-

mentum. b T. exploratores a iosephus ad explorandum hiericho intelliguntur apostoli aliqui discipuli a iesu christo missi ad predicandum per mundum: sicut dicitur Mar. vlti. d. Euntes in mundum vniuersum predicante euangelium omni creature. Per hiericho vero quod luna interptata bene mundus hic significatur quod est in continuo transmutatione sicut luna in continua variabilitate. Per hanc autem quod iosephus missi duos exploratores significatur fuit quod geminata charitate. s. dei et

* achis ne
Doraliter Allego.

Glorie. Meretrices atque publicani credentes baptizati sunt: sic
meretrices exploratores iousue suscepit: per quas ab interitu inimice
Allego. gemitis eripit. Raab iterum latitudo: hec est ecclesia Christi qui ex pec-
Esa.49.c catoribus tamen ex meretriciis collecta dicit: Angustus est mihi
Ibi.54.a locus: fac mihi locum ubi habite. Nos atque mihi quas enutriuit. et ad

quam deo: Dilata edes tuas et excede ten-
toria tua. **H**ec est meretrice: cui salomonus quod

pacem venit facere eorum quod in celo sunt et
qui in terris: reddi viuunt iusti in sanctum.

Teb.11.f Illa vero quod mortuus habebat in sancte portis

Jaco.2.d populi est synagoga: vel eorum qui in heresim

32.q.1.h cum declinaverunt. **H**ec est meretrice: exploratores iousue suscepitos in superioribus

ergo 3.Reg.3.d collocatis excelsis. s. fidei sacrificis. Ne

mo enim missus a iousue inuenit deorsum et humi iaceant: sed in superioribus permanet.

Nec ipse solus in superioribus permanet: sed et meretrice qui suscepit ex meretrice fit pro-

phetes. dicit enim: Scio quod dominus tradidit vobis terram hanc etenim. **A**ides quod omnes mere-

trix ipsa et inuidia: nunc spumantem reple-

ta est: de pteritis profitebor: de ppteribus cre-

dit: de futuris prophetat. **S**ic raab dilata-

tus et perficit: vobisque in oculis terrae exiuit so-

nus eorum. **S**ed et iaphet dilatatio interpon-

ta est quod in ipso forma genitilium populi gerebat: et

chanaan puer seruus ei subiicit a patre: et

fratri suo sem: in forma eorum quod ex circuncisi-

siione salvantur. In quo miranda benignitas et

pudicitia dei: quod volentes petendi cham-

per stare remedium et salutem: seruum fecit eum

fratribus suis: sic esau fratri suo iacob: non ut periret: sed ut salutem melioribus obediendo acquereret.

Prestat enim plurimus

malis quod se regere nesciunt: cum libimet ipsi-

sus non committunt: sed serui sunt sanctos: et

subiacet melioribus. **A**ides quod multa be-

nignitas domini: quia abscondit auribus vul-

gi: et vobis asperioribus tegit: ne seruus malus et ingratus pteptor: efficacis si in mi-

sericordia domini sui intellecerit bonitatem.

Ni. Dely. Ad mota.

Raab quem meretrice

achis ne agnosceretur: ut habeat. i.

Reg.21.i. **M**ebrei autem dicunt quod sine gebat

se esse surdos et mutos neque per linguam hebreicam ab aduersariis cognoscerentur. unde

vbi habemus: Exploratores in abscondito.

In hebreo habemus: Exploratores surdos. s. sicut ut dictum est. a

Ingressi sunt domum me. Dicunt exploratores aliquantum hebrei et catholici quod summa veritate erat meretrice: exploratores tamen in-

gressi sunt domum ei non ad fornicandum cum

ea: sed ad latitudinem ibi: quod domus talium mu-

liez sunt magis apte ad recipiendum homines in sero. Alii autem dicunt quod antea fuerat me-

retrix tamen non erat: tamen nomen illud remanserat illi: sic **M**arcus

xiii. dicit quod iesus recubuit in domo simonis leprosi: non quod tamen es-

set leprosus: sed quod annus fuerat: a quo lepra ibi annus fuisset sanata a christo

tamen nomine leprosi sibi remanserat. Sed utrumque dictum videtur irrationabile: quod ista mulier postea fuit purificata in matrimonio ipsi salmone

ut habeat **M**att.1. qui erat princeps nobilioris tribus. s. tribus

Iude: propter quod non est verissimum quod accepisset in uxore talis mulierem

quam esset actu infamis: vel fuisset. et in translatione chaldaica ubi nos

habemus: **M**ulieris meretrice. huius: **M**ulieris hospitalarie. et

sic dicunt etiam hebrei. Nomine enim hebraicum quod hic ponit: equo-

cum est ad designandum meretrice et venditricem victualium: quod est

propter hospitalaria. Dicunt tamen hebrei quod utramque significatio con-

venit ipsi raab: quod actu erat hospitalaria: et cum hebreis fornicaria sum-

us: vel saltus fuerat sumus alios: ut. s. dictum est et improbatum est:

tamen ad meretrice. **C**etera patet. b. **T**ollesteque mulier. Dic

exploratores absconduntur. **I**sta enim mulier audit mirabiliter quod

deus fecerat per filium iherusalem: credidit ipsum esse verum deum: et per annos i-

pletum promissum quod eis fecerat de terra capiebat: et in cogitatione

de salute sua spirituali et corporali et sue sanguinitatis saluauit ex-

ploratores: ut per eos cum suis saluaretur. et hebreus dicit: **T**ollesteque

mulier viros abscondit. per modum quod et describitur. In hebreo

habet sic

habet sic: **A**ccepit duos viros et abscondit eum: quod ab hebreis exponit tripliciter. Uno modo quod ponit hebreus singulariter per pluraliter: sic **E**xpo-

vii. f. Venit musca quissima. i. multitudo muscarum. Alio modo quod

muller festinans eos abscondit posuit eos in ita pro loco: quod non

videbat sufficiens nisi per uno: et ad hebreum figuratur dicitur: Abscondit enim.

sicut enim in latino sunt figurative locutiones: sic similiter in hebreo. Tertio modo expo-

nit: quod dicunt aliquantum hebrei quod isti duo viri fuerunt caliph et phinees. Dicunt enim quod

iste phinees erat angelus in corpe humano: ideo poterat stare coram hominibus et non

videtur ab eis quoniam volebat: et ideo non sicut absconditum a muliere: sed caliph tamen.

Vetatur autem hoc dictum sit falsum: tamen ex hoc habet argumentum in iudeos ex predictis de possibilitate incarnationis angelorum: non enim potest concordare incarnationem angelorum: non enim potest concordare incarnationem angelorum.

Fateor et veneruntur ad me. **T**anquam ad hospitalarium coegerunt. **L**ucus porta claudatur et idem est: sicut in medicina officiosum videlicet propter salutem suam et exploratores. **I**pha autem fecit ascendere viros in solarium.

In hoc exprimit modus quo abscondit eos. **I**llisq; egressis statim vero: porta ciuitatis: ne isti absconditum diligenter inquisitorum exploratorum ciuitatem reintrarentur.

Alit exponit de porta domus raab: quod post egressum ipsorum clausa est ne cito redirentur: et absconditos inuenirentur.

Necdum obdormierant. Dicunt exploratores de pacto requirunt: videlicet quod saluaretur raab et domus prius sui: sic saluauerat eos et quod hebreus pacem iuramento firmaretur. et per litteras paucis exceptis quod exponentur. **N**ecdum obdormierat: quod timor abstulerat somnum ab eis.

Audiuum vero et sequestrum eius. **N**oui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus immisus. et redditur castum hunc cum dicit: **A**udiuum vero et sequestrum eius.

Noui et dominus tradiderunt vobis terra. loquitur de futuro propter certitudinem sue fidei: quod tenebat ita certum ac si iam esset factum. Cuius causa sedicitur: i. **E**tiam irruit in nos terror vero. vero. i. avobus

Ad mōtana cōscen. ne forte tē. Adam. tē. Dat sa/ piens meretrix cōsiliū mysticū r̄ celeste: nihil terrenū habēs. Per mōtana inquit abite; nolite p̄ valles incedere: humilia r̄ delecta refugite. q̄ excelsa sūt r̄ sublimia p̄dicate. Ipsi autē pannū coccineū ponit in domo sua: p̄ qđ saluet ab excidio ciuitatis: coccineū sc̄z p̄ sanguinis formā gerebat. Sciebat em̄ q̄ nulli eēt salus: nisi in sanguine christi: dat etiā ei h̄ māda/ tū: Dēs q̄ inuenti fuerint i domo tua saluabunt. Si q̄s ḡ saluari vult: veniat in hāc domū: in q̄ xp̄i sanguis in si gno est redēptionis. Nam ap̄d eos q̄ dixerūt: Sanguis ei⁹ sup nos r̄ sup filios no stro: xp̄i sanguis in dānati onē. Posit⁹ est em̄ iesus in ruinā: r̄ i resurrectionē mult torū. Ideo cōtradictib⁹ si gno eius efficit sanguis ad penā credentib⁹ ad salutez. Nemo & extra ecclesiā salua tur. Qui foras exit mortis sue reue sit: hoc ē sanguinis signū: q̄ hec est sacrificatio q̄ p̄ sanguinē constat. Q̄ in fenestra depēdet h̄ signū: il lud arbitrorū indicare: q̄ se nistra domū illuminat: r̄ p̄ quā tantū luminis capim⁹: q̄tū sufficiat oculis nostris r̄ visu: r̄ incarnatione saluatoris: nō nobis integrū deitatis aspectū ingessit: s̄ tāḡ p̄ fenestrā p̄ incarnationē su am fecit nos lumen deitatis aspicere. Ideo mihi videſ signum salutis p̄ fenestram datū: quo salutē cōsequant̄ oēs qui in domo ei⁹ sunt: q̄ aliqui meretrix erat: mūdati in aqua r̄ spūsancto r̄ in san guine christi.

Quando

B. Nico.de lyra

* a Hūc ḡ iu. mihi. r̄ p̄z lra. b Qui rnde. ei aia nra. tē. Hic accipitur aia p̄ toto hoīe: q̄ est ps p̄n cipalis hominis: vel p̄ ipsa vita hūana q̄ causa ab aia: vt sit ibi p̄dicatio causal nō formalis: q̄ aia hūana est u mortal. c Faciem⁹ in te mi. te r̄ domū p̄ris tu sal uando. d Et veri. iura mētū seruando. e Demisit ḡ. Hic exploratores abire p̄mittunt̄: cuius modus describit̄: cum d̄: Demisit er. eos tē. Hebrei q̄ dicit raab fuisse meretricē dicit q̄ solita fuerat p̄ funē illū recipere fornicarios et emittere: vt sicut fuerat ei in strumentū peccati r̄ trāgres siōis: sic r̄ ei fieret instrumentū salutiōis. f Dom⁹ em̄ ei⁹ here. mu. s. ciuitat̄ hoc addit̄ ad ostēdēdū q̄ de facili poterat emittere explo ratores p̄ fenestrā quā habe bat sup murū. Sicut r̄ pau lus dimissus est vt h̄. tē. sr. g Ad mōtana cōscēdite. ubi nō est via cōis. h Ibiq̄ latitate trib⁹ diebus tē. l. iordanis pa rum dista

ret a hiericho: tñ ad tātū tps māserūt p̄secutores exploratoꝝ: q̄r nō solū quesierūt eos in via r̄ in termino vie: sed in latibus circūquaꝝ. Hebrei aut̄ dicūt: q̄ reuelatū fuit ip̄i raab p̄o salute exploratorū q̄ tñ tardarēt. i Si ingrediētib⁹ no bis terrā. fuerit funiculus iste coccineus. i. rubeus. Petiue rat em̄ ip̄ia raab ab exploratorib⁹ vt daret ei certū signū saluationis sue r̄ suorū: r̄ ipsi dederūt p̄ signo q̄ funicul⁹ p̄ que demissi fuerāt ligareſ in fene stra: r̄ sic cognoscereſ domus ab eis: et existentes in ea: et ideo dixerunt q̄ si funiculus ille nō eset ibi p̄ signo: immunes essent a iuramento.

k Qui ostiū dom⁹ tue egressus fuerit sanguis ip̄ius erit in caput eius. id est ipse erit sibi causa mortis. l Luctorū aut̄ sā guis tē. redundabit i caput nostrū. i. obligam̄ nos morti p̄ eorū salute.

m Appendit funiculū coccineū in fenestra. stat̄ em̄ appendit ne obliuioni da ret: r̄ vt hoc exploratores viderēt anteq̄ recederēt.

n Illi vero. Hic exploratores ad iosue reuertunt̄ p̄mittit̄ tā latitatio eoz tribus diebus in montanis.

o Reuersi sūt. s. exploratores de mōtanis ad locūbi erat trāitus iordanis.

p Alios dixerunt: tradidit dñs oēm terrā tē. ac si dicerēt: ita certū est: ac si esset factū. Et causa subdit cū diciatur: q Et timore p̄strati sunt q̄. i. nō habent virtutem resistendi.

La. III

T hūt̄ iosue. Hic co sequenter agit de in gressu terre qui factus

diuissio

est p̄ transītū iordanis: r̄ id primo ostendit quid actum ē in ipso transītu. sc̄do quid in exītu. lū. ca. tertio quid in sta tu ca. v. Prima pars diuidit in tres: q̄ primo de transītu dñs p̄ceptum. sc̄do addit̄ s̄gnū diuinitus dandū: ibi: Dixitq̄ dñs ad iosue. tertio ponit p̄triusq̄ cōplementū: ibi: Iḡis egressus est popul⁹. Circa primū dicit: Iḡis io sue de nocte cōsurgens.

In hebreo habef: De mane cōsurgens: quia surrexit i au rora: que est cōfiniū diei r̄ no ctis: r̄ sic potest vtroq̄ modo noiari. s Egrediētesq̄ de sethim. locus est vñ milie rat exploratores. t Uene rūt ad iordanē. qui nō mul tum a sethim distat. v Et morati sunt ibi per tres dies.

Dicit expositores no stri q̄ causa huīis more fuit eo p̄ iordanis fluuius tunc ex resolutione niuium increuerat: vt habetur infra: r̄ id steterunt ibi tribus diebus: quousq̄ aque aliquantulum decreuissent. Sed hoc non vlt detur bene consonare veritati hebraice: quia infra eodem capi. ubi nos habemus: Hor dania autem ripas aluet sul

x tempore

aq̄s maris rubri ad v̄fīm ītroitū q̄n egressi est ex egypto: r̄ q̄ fecerit duob⁹ amorę̄oꝝ regibus q̄ erat trās iordanē: seon r̄ og q̄s īterfecit̄: r̄ hēc audiētes p̄timum⁹ r̄ elāguit cor nřm: nec remā sit i nobis spūs ad ītroitū v̄m. Dñs em̄ de⁹ v̄r̄ ip̄e ē de⁹ i celo surſū: r̄ i terra deorsuz. Hūc ḡ iu. a T p̄actū facit p̄ salutē sua r̄ suorū cū testamētis dñl. rāte mihi p̄ dñm: vt quō ego misericordiaz feci vobiscū: ita r̄ vos faciat̄ cū domo p̄ris mei: de tisq̄ mihi verū signū vt saluet̄ patrē meū et ma trē: fratres ac sorores meas: r̄ oia q̄ eoꝝ sunt: et

Truina seculi.

eruatis aias nostras a morte. Qui r̄siderūt ei: b Aia nra sit p̄ vobis in mortē: si tñ nō pdiderēt nos. Cūq̄ tradiderit nobis dñs terrā: faciem⁹ c in te miscdiam r̄ veritatez. Demisit ergo eos p̄ ī funē de fenestra. Bonus em̄ ei⁹ herebat muro. f a T quasi humilia r̄ delecta fugite: celestia p̄dicate.

b Dixitq̄ ad eos: Ad mōtana cōscēdite: ne forste occurrāt vobis reuertētes: ibiq̄ latitate diebus trib⁹ donec redeāt: r̄ sic ibitis p̄ viā v̄ram. Qui dixerūt ad eā: Innocij erim⁹ a iuramēto h̄

Tredemptionis.

q̄ adiurasti nos: si ingrediētib⁹ nob̄ terrā: signū i

T sanguis christi.

nō fuerit funicul⁹ iste coccine⁹: r̄ ligaueris eū in

T incarnatione christi.

fenestra p̄ quā nos demisti: r̄ patrem tuū ac ma trē: fratresq̄ r̄ oēm cognitionē tuā p̄gregauerēt a T in eccliam.

T nemo extra ecclesia saluat̄.

i dōmū tuā. Qui ostiū dom⁹ tuę̄ egressus fuerit k

re⁹ sibi erit: sanguis ip̄i⁹ erit i caput ei⁹: r̄ nos erim⁹ alieni.

Cūctoꝝ aut̄ sanguis q̄ tecū i domo fuerit: i

redundabit in caput nostrū: si eos aliquis teti gerit.

Q̄ si nos pdere volueris r̄ sermonē istū p̄ferre in mediū: erim⁹ mūdi ad hoc iuramento

q̄ adiurasti nos. Et illa r̄siderit: Sicut locuti estl ita fiat.

Bimittētesq̄ eos vt p̄gerent: appēdit su

niculū coccineū in fenestra. Illi vero ambulan

tes puenerunt ad mōtana: r̄ māserūt ibi tres di

es donec reuertērent̄ q̄ fuerant p̄secuti. Querē

tes em̄ p̄ oēm viā nō rep̄pererūt eos. Quib⁹ v̄r̄

bem ingressis reuersi sunt: r̄ descēderunt explo

ratores de mōte: r̄ iordanē trāmissio venerunt

ad iosue filiū nun: narrauerūt ei oia q̄ acciderāt

sibi atq̄ dixerūt: Tradidit dñs omnē terrā hāc p̄

in manus nostras: et timore p̄strati sunt cuncti q̄

habitatores eius.

Ca. III

I Sit̄ iosue de nocte cōsurgens mouit

castra: egrediētesq̄ de sethim: venerūt s̄

ad iordanē: ip̄i et oēs filij isrl̄: r̄ morati

sunt ibi per tres dies. Quibus euolu

tis transferunt p̄cones p̄ castrorū medium: et

Glo.ordi.

Josue La.

III Nico.de lyra

Glo. **O**si videritis arcā. **A**ug^o. Scribe pplo. di
Ecūr: Cū viderit arcā testimoniū dei nři: t sacerdotes t leuitas portates eā: p̄ficiſcim⁹ de loc⁹ vřis t ite post eā. **S**z lōgū iter uallū sit iter vos t illā qđū duo milia cubitorū: stabit⁹ ne xp̄in, quēl ei vt sciat⁹ viā quā inibitis in eā. Nō em̄ abistis viā ab hesterna t nud⁹ t tertiana die z̄c. **L**ōge iūsum ē arcā p̄cedere vt posset a pplo videri. **T**am grāde em̄ agmē si post eā xp̄ie p̄geret: nō eā videret pre tre: nec nosset q̄ seq̄ret. **E**x h̄ intelligit q̄ colūna nub⁹ q̄ solebat mouendis caſtris signū dare: t iter oñdere: la recel serat: nec eis apparebat. **H**ic factū est q̄ tridū illud ex h̄uana dispositiōe p̄diceret. **N**ūc ḡ duce ielu post arcā dñi sequunt: nube subtracta rāq̄ velamie ablato. **b** **H**odie incipiaz eral. **A**dām. **M**ulta pdigia in heremo ge ſta ſunt: t nūq̄ d̄r exaltat ielu. **E**b̄ dō trāſit iordanis: d̄ ad eū: **H**odie incipia exaltare te z̄c. **E**xaltatio ei ielu in p̄spectu pp̄lī: a baptiſmo ſumit exordiū. **Q**ui em̄ baptiſant: in morte ipl̄ baptiſant cui⁹ mors in cruce exaltatiōe cōplet. **D**erito ḡ cuiq̄ fideliuz tūc p̄mū ielu exaltaſ: cū ad mysteriū baptiſmi puenit. vñ: **E**xaltauit illū d̄e t donauit illi nomē qđ ē ſup oē nome z̄c. **c** **D**ñs de v̄lēs z̄c. **A**dām. **P**ctōr oīs creaſura hostis ē: ſic egypti⁹ ſluui⁹: terra t celū. **J**usto ſeruūt oīa. **D**are rubz trāſit ſicco vestigio: egypti⁹ ſubmergit. **I**n heremo. i. i deſerto horribili t vaflo cib⁹ de celo mi nistrat iusto. **E**t in iordanē arca testame nt dux ē pplo: aq̄ defecerūt ſacerdotib⁹ t leuitis. **S**ilr tibi q̄ p̄ baptiſmi ſacrm̄ iordanis ſluēta egressus es: p̄ ip̄m aera trāſitus p̄mittit. **A**n rapiemur obuiā xpo in aera z̄c. **N**ihil ḡ eſt qđ metuat iustus: cui oīs creaſura famulaſ: t cui d̄: **S**i trāſieris p̄ ignē flāma nō adver re te z̄c. **O**ia dō q̄ in poribus geſta ſūt: in te ſm̄ myſtīca rōnē cōplent: qui cupiſ idolatrie tenebris derelictis ad audiētiā diuīe legl̄ accedere. **E**gyptū derelinq̄s: cū cathecumis aggregatus t p̄ceptis ecclāſticis parere cepiſt: et egressus mare rubz: t in deſertis ſta ſtioib⁹ p̄ſit ad audiēdā legē dei: t intuēdū vultū moysi p̄ glo riā dñi reuelatū q̄tide vacas. **S**i āt ad baptiſmuſ veneris: t p̄ſiſtē ſacerdotali t leuitico ordine initiat⁹ fueris venerādiſ ſacrīſ: tūc ſacerdotū mīſteriū: iordanē trāſiſſo: terrā p̄missio niſ intrabis. **I**n q̄ te poſt moysen ſuſcipit ielu noui itineris dux: tu āt memor tātaz ſtūtū: q̄ tibi mare diuīum eſt: q̄ aq̄ iordanis ſtēt/dices: **Q**uid ē tibi mare q̄ fugiſt: t tu iorda nis q̄ p̄uersus eſ retroſtū z̄c. **E**t r̄n̄ debit ſermo diuīn⁹: **A** facie dñi mota ē terra: a facie dei iacob. **Q**ui conuertit petrā in ſtagna aquarū z̄c. **d** **C**hananeus: poſſidens vel po ſſio vel negociaſores vel motabilis. **e** **E**theus: ſo: mi dans ſiuē ſtupens. **f** **E**ueus: lapides colligens.

Nico.de lyra

* tempore messis ipleuerat. **I**n hebreo h̄ ſic: **E**t iordanis ipleuerat ſup oē ſripas ſuas oib⁹ dieb⁹ messis: q̄ dies durant p̄ duos mēſes ſm̄ hebreos: vt dictū ſuit Ben. ca. viii. in fine. **E**t iō ſi cauſa more ſuifit exereſcētia iordanis: filii iſrl̄ ibidem ſtētſſent p̄ mai⁹ ſpaciuſ ſat ſq̄ p̄ tres dies: vt videt. **J**o aliter p̄ot dics. q̄ cauſa illi⁹ more ſuit: q̄ ielu expectabat reuelatiōe dñi de mō trāſeūdt: q̄ facta ſuit ſibi vltia die d̄ illis trib⁹: t in crastio trāſierūt. **A**n tūc dixit ielu ad pp̄lī: **S**anctifica mini: cras em̄ faciet dñs iñ ſos mirabilia. **S**i em̄ a p̄ncipio ielu ſciuifit q̄ aluei iordanis ſiccarī debuifit p̄p̄ eoz trāſi ſtū: nō oportuifit eū expectare p̄ diē: nec p̄ horā p̄p̄ diminutiōe aq̄. **D**icūt āt hebrei q̄ p̄ma dies de trib⁹ p̄dict⁹ ſuit trice ſima t p̄ p̄ns vltia luc⁹ moysi: qđ oportet dicere ſm̄ p̄dicta. **s** q̄ a morte moysi vſq̄ ad trāſitū iordanis iclusiue ſluferunt tñ xxiij. dies: ita q̄ die. xxiij. trāſierūt iordanē: tres āt dies p̄di cte imes

ce imediate p̄cesserat diē trāſit: vt p̄t̄ i textu. **E**x q̄ ſequit q̄ p̄ ma illaz ſuit. xxi. dies luc⁹ moyſi. a **O**fi viderit ar. z̄c. **E**x q̄ p̄t̄ q̄ allē portata ſuit tūc q̄ an in motiōe caſtroz: q̄ ante portabat p̄ leuitas q̄ erat de familiā caath: vt p̄t̄ Nūc. iiiij. z̄. b **C**los qđ ſur. z̄c. **E**x q̄ etiā p̄t̄ q̄ alio ordine portabat ar ca: q̄ in alijs motiōib⁹ caſtroz ſex trib⁹ p̄cedebat arca t ſex ſeqbanks: vt habeſt Nūc. x. h̄ arca p̄cedebat. **E**t ex h̄ etiā videt q̄ nubes q̄ prius ducatū p̄bebat reſerat. c **S**itq̄ in ſyos t arcā ſpa: p̄p̄ reverentiā. d **C**ubitorū duū miliū. Cubit⁹ ſm̄ vñā opinione ſtinet pedē t dimidiū. ſm̄ alia duos pedes: t ſic inter pp̄lī ſarcā erat ſpaciuſ ſtū miliū pedū ſm̄ p̄mā opinionez: q̄tuor miliū at ſm̄ alia. e **H**actificam̄. **E**xpoſitores nři dicūt q̄ iſta ſanctificatio intelligit q̄ p̄t̄neret ab xpo in bus ſuis p̄p̄ reverentiā miraculi in craſtino ſiēd: ſicut ſi dationē legis p̄ce p̄t̄ ſuit eis ut p̄t̄neret ab xpo inbus: vt habeſt xpo. rit. **H**ebrei āt dicūt: Si tis parati: vbi nos dicimus: Sanctifica mini: q̄ ſbū illud eſt equocū ad p̄para re t ſanctificare: iz q̄lis deſebat eſſe ilia p̄paratio nō dicūt. f **C**ras em̄ faciet dñs inter vos mirabilia. ſic dādo alueū iordanis: vt exp̄mit. j. g **E**t ait ad ſacerdotes: **Z**ollis ſte arcā ſederis: t p̄cedite populu. **Q**ui iuſſa cōplētes tulerūt t ambulauerūt ante eos. **D**ixitq̄ h̄ dñs ad ielu: **H**odie incipiam t **C**uiq̄ xps exaltaſ cū i morte ei⁹ baptiſat exaltare te corā oī israel: vt ſciāt k̄ q̄ ſicut cū moyle ſui/ita t tecum ſum. **T**u aut̄ p̄cipe ſacerdotibus t qui portant arcā ſederis: t dic eis: **C**ū ingressi fueritis p̄t̄ aque m̄ iordanis: ſtate in ea. **D**ixitq̄ ielu ad filios israel: **A**ccedite huc et n̄ audite verbū dñi dei veftri. **E**t rursuz: **I**n hoc inq̄t ſciatis q̄ do minus deus v̄lēs in medio veſtri eſt: t diſperdet in p̄ſpectu veſtro chananeū t ethēū: euçum t ſum. qđ patuit p̄ trāſitū miraculoſum. **m** **C**ū ingressi ſue. z̄c. **D**icunt hebrei q̄ ſtētērunt in iordanē p̄p̄ ripā p̄ quā iſḡediebanſ q̄uſq̄ ſor̄ pp̄lī trāſiſſet. t ex h̄ dicūt qđā alia: vt patebit po ſtea p̄ſciſt. k **C**et ſciant q̄ ſic z̄c. p̄ ſigna mirabilia. l **I**ta t tecum ſum. qđ patuit p̄ trāſitū miraculoſum. **m** **C**ū ingressi ſue. z̄c. **D**icunt hebrei q̄ ſtētērunt in iordanē p̄p̄ ripā p̄ quā iſḡediebanſ q̄uſq̄ ſor̄ pp̄lī trāſiſſet. t ex h̄ dicūt qđā alia: vt patebit po ſtea. **S**z h̄ videt ſalſuz p̄ h̄ q̄ in ſine hu ius ca. d̄: **S**acerdotes q̄ portabat arcā ſederis dñi: ſtabant ſup ſiccā humū in medio iordanis. **E**x q̄ vi deſ q̄ p̄cesserūt vſq̄ ad mediū aluei vt pp̄lī trāſiret ſecurius. **n** **A**ccedite huc t audite verbū dñi. **H**oc dixit ielu p̄n cipibus pp̄lī in q̄bus totus pp̄lī virtualiter ſtinet. **N**ō em̄ po tuifit totus pp̄lī verbū elius audire. o **I**n hoc inq̄t ſcie tis q̄ dñs deus v̄lēs in medio veſtri eſt. l. p̄ op̄m̄a bille: qđ nō p̄t̄ ſieri niſi diuina virtute: qđ exprim̄t cum dicit:

Amoraliſter. a **C**uando videritis arcā ſederis domini dei veſtri t ſacerdotes ſtripsi leuitice portā. z̄c. **D**ic agit de modo tranſeundi iordanem qui ſuit miraculoſus: t ideo p̄ hoc ielu ſuit exaltatus ſm̄ qđ dixit ei dñs: i **H**odie incipiam exaltare te corā omni ſrael: vt ſciant q̄ ſicut cum moyle ſui: ita t tecum ſum. z̄c. **E**ccē arca ſederis p̄ hunc tranſitū ſignificat baptiſti ſacramētu: vt dictū eſt. ſ. **I**n iſtituōne dō baptiſti: dñs ielu cuius ielu ſigura ſuit in gestis t nomine exaltatus ſuit corā iohanne baptiſta t alijs aliſtentibus p̄ actionem celi ſup eum: t p̄ vocem patris/dicentis: **D**ic eſt filius meus z̄c. t p̄ testimonium ſpirituſanci in columbe ſpecie deſcendentis ſup eum t manentis: t deinceps p̄ multa miracula alias inaudita. t **C**u autem p̄cipe ſacerdotibus qui portat arcā ſederis z̄c. **P**er illos ſacerdotes ſignant apolloi alijs diſcipuli t eoz ſuccēſſores euangelium xpi p̄ orbem portantes: quod quidem euangelium bñ p̄ arcam ſignificat: eo q̄ tria cōtinebat ſp̄uſaliter: que erant in arca p̄tēta. ſ. tabule: p̄ quas ſignificabat lex vetus quā ſtinet euangelium: eius impfectionē ſuppledō. **S**edm ſuit virga aaron: q̄ ſignificauit dignitatē regiam t ſacerdotalē: quam contineat auctor euangelii xps: q̄ eſt rex t ſacerdos: t p̄ consequens ip̄m * euangeliū

a **D**phereze^o: separas sine disseminas. b **G**ergese^o: colonu applica v'l colonu ejcies: siue aduera appropinquas. c **A**more^o: amar vel loquens. d **J**ebuseus: calcates vel psepe eoz. e **H**essis imple. Septuagiuta. Sicut i dieb^o messis tritic^o: h' incredibile videt regionibus nris. Ibi aut (sicut phibet q' nouerunt) in initio veris: e messis tritic^o: tuc aut ille fluvius redundat et implet ampl^o q' p' hyem. f **S**teterunt aque de scedentes tc. Adam. Nō absq' mysteriū rōne arbitror scriptum q' pars aquarū iordanis mergat in mare et in amaritudinē fluat: ps aut i dulcedine pseueret. Si em oēs q' bapticā celestis ḡre dulcedinem custodiret: nullus in amaritudinē peccator^o verteret: s sepe suscepto baptismō ad secularia redeuit: et auaricie falsū populū bibit et i mare fluentes: salis fluctib^o pereunt. Pars vero illa q' in stabilitate pmaet et dulcedinē suat: significat eos q' acceptū mun^o dei firmiter tenet. Et recte ē vna ps eoz q' salvant: q' vñ est panis qui de celo descendit: et fides vna et vnum baptisma: et vñ spūs quo oēs purant in baptismō: et unus deus pater om̄.

g **S**acerdotes q' por. tc. Idez sacerdotalis ordo et leuitic^o: arce domini assistit: i qua lex dei portat. Ip' si em sunt q' illuminat populu de mā datis dei. Unde: **L**ucerna pedibus meis verbū tuū et lumen semitis meis. **D**oc lumē q' sacerdotes et leuitas accendit. **P**opulus inquit longe sit ab arca testamenti dñi: duo milia cubitorum. **S**acerdotes vero et leuite primi: et tā primi vt in humeris eorum portet. Beati q' merent primi eē deo. Sed scriptū est: Qui approximat mihi: approximat igni. Si aurū et argētū fuerit: et igni approxiauerit: clari p' ignē effulgebis. Si supediti casti ligna/ feni/ stipula/ cōsumeris. Beati q' qui primi sunt: vt ignis eos illuminet: nō adurat. Saluabit tātū israel: sed longe posit iter agit: non sua virtute in ministerio sacerdotū.

II. Dely.

v a **E**cce arca federis dñi tc. Ad cui appropinquantē siccata sunt aquae: vt exprimit postea. b **D**erate duodecim viros. s. ad tollēdū. vñ lapides de alueo iordanis desiccādo: vt exprimit i principio se.ca. c **E**t cu posuerint ve. pe. suo. rū tc. Hic exprimit modus delicationis aluei iordanis: et p' littera. d **I**git egressus. Hic p' de scribit transitus et signi cōplementū et p' līa vñ ibi: e **J**ordanis autē ripas aluei sui tpe messis impleuerat. Nō pot itelli: q' tuc colligerent blada cōiter: q' decima die mēsis primi trāsierunt iordanē: vt habet ca. se. **D**ēcis aut primus hebreoz incipit a lunatione ppinqiori equinoctio vernali siue sit ante siue post: s' dicit tps messis. p' tāto: q' in terra pmissiōis q' calida est in aliquibus locis magis calidis spice aliq appropinquabat ad matritatē: et de illis colligebat manipulus et torrebat aliquātūlū et p' cōficationē excutieban grana de qbus siebat oblatio in festiuitate paschali q' celebrabat. vñ. die mēsis primi: vt habeatur **L**eui. xiiij. et ppter h' mēsis p'm' vocat mēsis nouarū frugum **E**xo. xiiij. et **D**eute. xvij. Quod autem hic interponit de inundatione iordanis: h' fuit ad declarationē maioris miraculi in siccatione aluei iordanis i trāsitu filiorū isrl/ iō subdit: f **S**teterunt aque descē. tc. cōtra naturā cū sint fluida.

Que aut

h p'herecēū: gergesēū q' et amorrēum et iebuçēum. Ecce arca federis dñi a ois terre antecedet vos p' iordanē. **D**erate duodecim viros de duo/ decim tribub^o isrl: singulos p' singulas trib^o. Et cu posuerit vestigia pe dū suo: sacerdotes q' portat arca fedērī dñi dei vniuerle terre in aq's iordanis: aque q' inferiores sūt de currēt atq deficiet. Que at desup veniūt: in vna mole cōsistēt. **I**git egressus est pp'lus de tabernaculis a **T**q' p' sacerdotū magisterū suis vt trāsiret iordanē: et sacerdos deducit pp'ls ad terrā pmissiōis: et si q' est hodie i illo ordine dign' ascribi: cedēt et ipa fluēta iordanis et ipa elementa verebunt. tes qui portabāt arcā federis p'gabant ante eūt Ingressisq' eis iordanē et pedib^o eoz in pte aque tinctis. Jordanis autē ripas aluei sui tpe e a **T**qua pars eoz q' bapticā acceptā celestis gratie dulcedinē custodiāt. f messis impleuerat stēterunt aque de scedentes in loco vno: et instar montis intumescentes apparebāt procul ab vrbe: que vocat edom vñq' ad aq' q' ps in p'cōr amaritudinē cōvertit. locū sarthā. Que at inferiores erāt: s in mare solitudinis: q' nūc vocat mortuū descēderunt vñq' quo oīno b' deficeret. **P**opul' autē incedebat i a **T**q' docēt pp'lm de egypto exire. i. **S**erroub^o s iordanē: et sacerdotes q' portabant mūdi: et trāsire p' heremū. i. cōtemptationē seculi. arcā federis dñi stabat sup siccām humū in medio iordanis accincti: Omnisq' populus per arentem alueū trāsibat. **C**a. III **V**ib' trāsgressis: dixit domin' ad iosue: Elige duodeci viros singulos p' singulas trib^o: et p'cipe eis vt tollat de medio iordanis alueo vñi stete-

g **Q**ue autē inferiores erāt: in mare solitudinis q' vocat mortuū delcen. **I**ste locus erat magn' lacus p' que trālit iordanis fluui^o: et vocat mare sīm modū loquēti hebrai cū: q' oīs p'gregatio magna aquaz mare vocat. vñ **H**en. i. b. d: Cōgregatiōesq' aquaz appellauit maria. Et h' mō stagnū

geneçareth p' q' transit iordanis fluuius vocat mare tyberiadis et mare galilee: vt habet in pluribus locis i euangeliō. Et eodē modo in p'posito lacus iste vocat hic mare solitudinis: quia est iuria desertum Sin. Et mare mortuū: eo q' nullus piscis possit ibi vivere: vt dicit philosophus. q' methauroū: vñ loquit de isto lacu vel stagno: **T**um q' aque sūt ita spissae q' sunt quasi lutuz: ppter quod vestimenta ibi p'iecta magis so'cidant q' lauenit: vt dicit ibidem: **T**um q' sunt excessiōe salse: ppter quod alibi in scriptura vocat mare salissimum. b **T**isq' quo cīno deficeret: ab aspectu filiorū israel. i **P**opulus autē incedebat cōtra iordanē: id est p' iordanē: ita q' ponit hic vna p'positio p' alia. **V**el d: cōtra iordanē: q' pp'ls appropinquabat ad aq's iordanis desup venientes q' stabat eleuate ad modū coll' iuxta trāsitu populi. **C**etera patent.

* euangeliū hoc cōtinet: ppter q' dicit euāgelium regni: **M**attb. iii. **T**ertiū fuit māna: p' quaz significat fuit cib^o spūalis ex verbis euāgeliū: ppter q' **J**oh. vi. g. xpo dixerūt apli: **D**ñe ad quē ibim^o: verbavite eterne habes. f **S**tēterunt aque tc. p' quas significant mūdi tribulatiōes. **T**De cō. dis. **E**la. viii. b. Adducet dñs super eos 2. c. reuera. aq's flumis fortes et multas: regē as. v. iordanis syriorū tc. **P**er h' igit q' aq' iordanis sup' nūc signif. et etiā inferiores acce transiti nō ipediuerūt: significat fuit q' tribulaciones mūdi p' terite nō impedirēt portationē euāgeliū p' orbē q' p'z: q' p'secutio iudeoz in primitua ecclia: et postea p'secutio tyrānoz et hereticoz nō ipediuerūt p'dicatio nē euāgeliū: et s'li sperādū est q' sup' uēture nō ipediēt: saltē oīno. i. **C**or. x. c. **F**idelis de q' nō patiet vos tentari supra id q' potestis: s'li faciet cu' tētatione p'cōtū ut possitis sustinere. **P**er h' etiā significat fuit q' trāsitus electoz ad p'riam: nō ipediēt p' quācū q' tribulatiōē. **P**er h' at q' arca p'ces sit pp'lm i ingressu iordanis: et i egrēsu secuta ē: significat fuit q' euāgeliū p'dicatio gētiles ad baptisimū adduceret et adductos i xpo p'seruaret.

Q **V**ib' trās. **D**ic ca. III **O**p'nr oīdis q' actū fuit i extu iordanis: q' xiiij. lapides s'li alueo iordanis fuerūt exportati. et vñ. alii s'li arida in alueū positi. **I**n h' igit ca. sic p'cedis: q' p'mo ponit dñi et iosue iussio. scđo iussiōis p'leto/ibit feceit g. tertio tps de cōficiatio ibi: **P**pl' s'li. **C**irca p'mū d'z: i **D**ixit dñs tc. Elige. xij. viros. i. iā electos accipe: q' de mādato iosue q'libet trib^o elegerat vñū: vt dictū ē ca. p'ce. et iō ista electio aliq' attribuit iosue: aliq' tribub^o: q' facta est a iosue auctoritatue et ab illis executive.

* **M**oraliter. k **Q**uib' transgressis tc. **H**ic agitur de duodecim lapidibus exportandis de alueo iordanis: et de alijs duodecim in ipso ponendis. **P**er primos lapides allegorice significatur populus iudaicus et duodecim filii iacob procreatus: qui nutritus fuit in humore doctrine legis et p'phetarum: sed adueniente christo electus fuit ad ob/ * situationis

G **C** In eternu. **Aug.** **Ca. III**

E Quod in eternu: cuz celu & terra trāse
ant: An qm̄ etenū aliqd significat: cū
ip̄i eterni esse nō possint: q̄s possit
qd in grecō ē latine dici v̄lq̄ in seculū.
b **F** festinavitq; populus &
trāsūt. **A**dama. Qui mare rubrum
trāsierūt baptiçati sunt in moysē & in
nube & in mari. **D**e his v̄o q̄ iorda-
nē transeunt: sibi transeūt: possumus
sibi dicere: q̄ om̄es in iesu baptiçati
sunt in iordanē. **Qd** v̄o scriptum est:
Et festinavit pp̄ls & trāsūt iordanē:
nō puto esse ociosum. **N**obis em̄ ve-
niētibus ad baptiçum: & suscipiē-
bus v̄bi dei sac̄m: nō segniter agen-
dū est: s̄z festinandū: donec oia trāsea-
mus. i. oia mādata ipleamus: vt que-
nire ad p̄missam b̄titudinem merae-
mur. **L**ū v̄o oia trāsierimus: diligen-
ter & caute incedendū est: ne de ip̄o
v̄llo effundant̄ gressus nostri. vnde:
t Deu. 27.8

P 72.8 **P**ene effusi sunt gressus mei: nec re-
missio: sollicitudo d̄z esse in p̄seruan-
dis q̄ acq̄redis & tutib̄: qd designa-
tur cū d̄z: q̄. xl. milia v̄lroꝝ in verita-
te accincti transierūt ad expugnandā
hiericho: accincti. l. cingulo veritatis.

Eph. 6.10 **vñ:** Estote ergo accicti lumbos v̄ros
in veritate. **N**ostru. etiā cingulū de-
bet esse veritatis: si tñ seruauerimus
militie huīus & cinguli sac̄m. **S**i fal-
sum loq̄m̄ur: discingimur baltheo ve-
ritatis. **S**imus ḡ in veritate cincti: s̄z
in falsitate discincti: transeūt iorda-
nē: ad bella trāsimus: & sp̄ualia neq̄
tie in celestibus. **H**ec em̄ oia ppter
nos scripta sunt: exeamus ḡ ad bel-
lum: vt expugnes nob̄ cū ciuitas p̄ma:
huīus. l. mundi malicia: & supba me-
nia. **I**ntra te plū est: intra te edifica-
tio mala & subuertēda. **H**ostis tu. de
corde tuo pcedit: de corde em̄ exēunt
cogitationes male: homicidia: adulte-
ria: fornicationes &c. **V**ides q̄ntus sit
& q̄lis ē exercitus tuor̄ hostiū. **N**i no-
bis p̄ma strage fundēdi sunt: vt nul-
lum relinq̄mus: tūc nob̄ p̄ iesum da-
bit illa requeſ: vt vñusquisq; requeſcat
sub vite sua & sub fici sua: cū iā nō sit
qui exterreat filios isrl.

C In die illo &c. **S**emp exaltatus ē ieius ap̄d
patr̄: s̄z op̄ ē vt in cōspectu nō exal-
tet illū deus. i. vt altitudinē diuinita-
tis eius cognoscamus. **H**oc aut̄ sit si
iordanē trāsierimus: & varijs sac̄roꝝ
mūnumēt ad futura bella armemur.
D **P**recipe sacerdotib̄. **Aug.**

Hāda sacerdotib̄ portātib̄ arca te-
stamēti &c. **S**olet dici arca testamēti:
vel arca testimonij. **N**ūc ḡ d̄z arca te-
stamenti testimonij: vt nō solū arca:
sed etiā ip̄m testamentū appelleſ te-
stamentuz testimonij. **H**inc em̄ dicit
ap̄ls: **N**ūc aut̄ sine lege iusticia dei
manifestata est: testimonij habens p
legem & p̄phetas: quia in rei vēture
testimonij datū sūt vēt̄ testamentū.

Rom. 3.10 **N**i. Dely. **¶ P**pls at.
* a **D**uodeci durissimos la-
pides &c. vt possint diu p̄manere ad
meoriā facti: q̄ ad h̄ tollebanſ vt. j.
dicit: Ut sit signū iter vos. & p̄t̄ l̄a
v̄lq̄ ibi: b **C** Uloꝝ in eternū. & ac-
cipit h̄ etenū p̄ tē lōgo & inde tem-
nato. c **F** fecerūt ḡ. **H**ic ponit ius-
tioris impletio. & patet l̄a v̄lq̄ ibi:
Alios q̄z

Arca testa/
menti

sūt pedes sacerdotū duodeci du-
rissimos lapides: q̄s poneſt in loco
castroꝝ vbi fixerūt hac nocte tēto-
ria. **V**elocavitq; iosue duodeci viros
q̄s elegerat de filijs isrl singulos de
tribub̄ singul̄ & ait ad eos: Ite aſi
arcā dñi dei v̄ri ad iordanē mediū:
& portate inde singuli singulos lapi-
des in h̄uerl v̄ris iuxta nūeꝝ filioꝝ
isrl vt sit signū iter vos. **E**t qñ iter-
rogauerit vos filij v̄ri cras dicen-
tes: qd sibi volūt isti lapides: r̄nde
bis̄ eſt. **F**efecerūt aq̄ iordanis aſi
arcā ſederūt dñi cū trāsiret eū: idcir-
co pofiti ſūt lapides isti in monimē
a tū filioꝝ isrl v̄lq̄ in efñū. **F**ecerūt ḡ &
filij isrl ſicut eis p̄cepit iosue: porta-
tes de medio iordanis alueo duo-
decī lapides vt ei dñs imparat: iu-
xta nūeꝝ filioꝝ isrl v̄lq̄ ad locū in
quo caſtramerati ſunt: ibi pofue-
rūt eos. **A**lios q̄z duodeci lapides
posuit iosue in medio iordanis al-
ueo: vbi ſteſterūt ſacerdotes q̄ porta-
bāt arcā ſederūt dñi: & ſūt ibi v̄lq̄ in
e pñtē diē. **S**acerdotes aut̄ q̄ porta-
bāt arcā: ſtabāt in iordanis medio:
donec oia cōplerent q̄ iosue vt lo-
quereſ ad pp̄lm̄: p̄cepit dñs & dixit
a Tn̄ ocioſe: nō remiſſe nob̄ agēdū & ſūt oia p̄
b rat ei moyses: **F**estinavitq; pp̄ls & f
cepta dñi festināter trāſeuſa & pſciēda.
trāſiſt. **C**ūq; trāſiſſent oēs trāſiuit &
& arca domini. **S**acerdotesq; per
q̄ſi doctores & duces ad terrā p̄missionis.
Gebant ante populuz. **F**ilij quoq;
ruben & gad: & dimidię tribus ma-
a T q̄ cū oia trāsierimus: diligēter & caute cun-
dum est ne effundant̄ gressus nostri
nasse armati p̄cedēbant fratres ſu-
os filios israel: ſicut eis p̄ceperat
moyses: & quadraginta pugnatorꝝ
milia per turmas & cuneos incede-
a T lata & ſpaciosa ē via hiericho. i. mundi.
q̄ malicia mundi & supba menta peccati p̄us
nobis evertenda ſunt.

bāt ſup plana atq; cāpeſtria v̄rbis
hiericho. **I**n die illo magnificauit
dominus iosue coram omni israel:
T q̄ ſub lege ē timet moysē cū ad euāgelium
vt timerent eū ſicut timererāt moy-
trāſiſt mutata obſuātia timor imurāt. vñ: **P**er
legē legi mortuus ſum vt deo v̄lū &c.
ſen dum adhuc viueret. **B**ixitq;
ad euz: **P**recipe ſacerdotibus qui k
portant arcā ſederis dñi vt ascen-
dāt de iordanē. **Q**ui p̄ceperit eis/
dices: Ascendite de iordanē. **C**ū
q̄ ascēdissent: portantes arcā ſe-
deris dñi: & ſiccā humuſ calcare ce-

d **T** Alios q̄z duodeci lapides **5**
poſuit iosue &c. vt breſ telſioniuſ
trāſiſt miraculōſi intra aquā & eſi.
Et iſtī. cū. lapides poſiti intra alueuſ
fuerūt ita magni q̄ poterāt apparere
ſup aquā qñ erat pua: ideo de iſtī. cū.
lapidib⁹ nō d̄: q̄ ſinguli hoies por-
tauerit ſingulos lapides: ſic de alijs
duodeci. h̄ ſi ſuſt iſtī poſuit eos: qd eſt
intelligēdū p̄ adiutoriū multoꝝ p̄p̄
magnitudinē lapidū. Et de iſtī lapidib⁹
d̄: cōter a doctorib⁹ q̄ iohā
nes baptiſta baptiçās in iordanē di-
xit: Potēs ē deus d̄ lapidib⁹ iſtī ſuſ-
citare filios abrae: vt h̄ **Mat. iii. b.**
e **C** Et ſūt ibi v̄lq̄ in pñtē diē. **5**
refert ad tps q̄ liber iſtē ſuit ſcriptus &
forte adhuc ſunt ibi. **f** **F**estinavit
q̄ pp̄ls & transiſt. q̄ erat magna
militudo valde: & iō oportebat eos fe-
ſtināter trāſire. **g** **L**ūq; trāſiſſent oēs:
trāſiuit & arca dñi. **h** **z** ad p̄ceptū dñi ad iſtī: vt. j. exp̄mit.
b **S**acerdotes q̄z p̄gebāt q̄ ſi
pp̄lm̄. q̄uis em̄ pp̄ls an trāſiſſet iordanē: in ſtēt iuxta ripā. q̄usq; ſa-
cerdotes portantes arcā trāſiſſent ultra
pp̄lm̄ q̄ debebat ſeq̄ arcā: vt dictū ſu-
it ca. p̄cedēti. **i** **M** In illo die ma-
nificauit dñs iſtī. p̄ ſactū p̄dictū
mirabile: vt pp̄ls breſ eū in reueren-
tia & timore. **k** **P**recipe ſa-
cerdotib⁹ &c. **h** ponit ad oñdēdū q̄ ſi
de ſpāli mādato dei ſteſterāt in iordanē
niliueo: ita de eius ſpāli mandato
recesserūt. **l** **U**l ascēdāt de iordanē. **Ex** **h** q̄ nō d̄: h̄ vt trāleāt ſi vt
ascēdāt. dicūt hebrei q̄ ascēderūt ſup
ripā p̄ quā trāneāt: eo q̄ ſtabāt iux-
illa ſm eos: put dictū ē. s. ca. p̄cedē-
ti. **Et** q̄ dicit textus h̄: q̄ cū pedes ſa-
cerdotū ſueſt extra alueū: aq̄ iordanē
q̄ ſteſterāt: ſtati ſluſeſt ſm cursū ſuū.
ex q̄ ſequiſ ſm dictū hebreoz q̄ pp̄ls
iſtī ſūt ex vna gte iordanē & ſa-
cerdotes cum arca in pte oppoſita: &
aq̄ iordanē in medio currēs. **J**ō di-
cūt q̄ arca alie trāſiuit q̄ pp̄ls / dīcen-
tes: q̄ arca portauit portatores ſuſt
qd eſt ſic intelligēdū q̄ ſtute diuina
arca cum ſacerdotibus fuerat ſubito
trāſportata: nō ſolū ultra ſluuiuſ: ſed
etiā ultra pp̄lm̄ q̄ ſuebat p̄cedere
vt p̄dictū ē. h̄ videſ ſtictiū: **T**ū q̄
nō ē veriſile q̄ ſcriptura tacuiſ ſm mi-
rabile: **T**ū q̄ in iñt̄ ſallo. s. q̄ ſa-
cerdotes ſteſterāt i alueo iordanē iuxta ripā p̄
quā ſigreſ ſuerūt: q̄ ſteſterāt in medio

* aluei: vt dictū
* ſtationis ariditatē. **P**er alios
duodeci ſignificatus fuſt pp̄lus gētis
qui p̄ p̄dicationē duodeci ap̄loꝝ cō-
uerſus eſt ad ſide p̄pi: & ex ariditatē
infidelitatis trāſlatuſ eſt ad humorē
gratia p̄ gratiā baptiſmale. **D**o-
raliter aut̄ p̄ duodeci lapides in iordanē
poſitoſ: ſignificant duodeci
fructuſ ſpūs qui cū grā danſ in ba-
ptiſmo: & ponit **Gal. v. d.** **F**ructuſ
aut̄ ſpūs eſt charitas: gaudium: pa-
patientia: longanimitas: bonitas: be-
nignitas: mansuetudo: ſides: mo-
deſtia: continentia: castitas. & hi fructuſ
lapides dicuntur ppter ſirnitatem &
ſtabilitatem in bono: quam persone
fideles per eos conſequuntur: ppter
quod dicitur **Hebrei. viii. b.** **O**ptimum
eſt gratia ſtabilitate cor.

a **V** a **P**opulus aut. Adam. **N**ō sine causa signaf: qñ veniunt ad iordanē. **D**ecima inq̄t mēsis primi: hec est ipsa dies in q̄ agni mysteriū p̄cipiebat in egypto: i cādē terrā p̄missionis intrat: & valde beatū est vt iōa die q̄ errores q̄s subterfugit seculi: terrā p̄missionis ingrediat. i. i hac die q̄ i h̄ seculo viuum: tota em̄ vita p̄ns vno die signaf. **H**ę edocemur: ne oga iusticie i crastinū differam: s̄z hodie. l. duz viuum: oia q̄ ad p̄fectionē sūt: plere festim: & ita poterim decima die p̄mi mēsis terrā p̄missionis. i. b̄titudinē p̄fectiōis intrare.

Nota Notādū at q̄ sepe ista dies repetit: qz lz generalis nobis sit vna p̄fectio: si tñ vna v̄tutā sp̄m integrē potuerim̄ in plere: ē ipius v̄tutis sua quez p̄fectio. Sic ḡ singulas v̄tutes iueniūt multe p̄fectiōis. Illa dō ē generalis: q̄ omnī i se p̄tinet p̄fectionū sūmā. Ideo ḡ in hac die multa gesta recapitulan̄t: vt multas p̄fections ad vnu dīc p̄edere significet. b **Q**uodēcim die pri. **T**C. Quo sc̄z mysterium agni i egypto p̄ce p̄t̄ ē: qz eodē die q̄ errores mudi fugim̄: trā p̄. i ḡreditim̄. Tota ei vita p̄ns vna dies ē: hodie ḡ. i. duz viuum: ad p̄fectionē festinem̄: nec i crastinū differam. c **Q**uodēcim qz. Iſi. Trā seūtes filij isrl iordanē iustulerūt d međo fluminis. xii. lapides q̄s p̄ testimoñio posuerūt i loco sc̄e circūcisiōis: ad signādū nobis vt dū de lauacro p̄sur̄gim̄: aplice vite exēpla firmissima nobiscū portare debeam̄: q̄rū semp̄ testi moniū ad imitamēta v̄tutū itueamur.

Dostō ḡ audie. **T**C. **L**a. **V** ipsi cultros de petra acutos: sc̄o circūcide filios isrl itez. Querit cur dixerit itez: **N**ō ei vñ hō bis circūcideb̄ erat. S̄z qz vñ ppls erat i qbus dā circūcisiōis i qbusdā n̄ circūcisiōis: iō dīctū ē itez vt circūcisiōis itez circūcideret n̄ hō: s̄z pp̄ls. Quidā d̄ egypto exētiū filij i illo pp̄lo incircūcisi erat: q̄s circūcidere potuit ielus: illo. i. filios q̄s genuerūt i deserto: & cōrēpserūt eos circūcidere qz iobediētes erat legi dei. Cur ḡ putat rebaptiçados eos q̄ h̄t̄ xp̄iani baptiſmi sacramētū: q̄l h̄ testimonio legis adiuti. **L**uz nō vñ hō bis circūcisiōis sit: s̄z pp̄ls q̄ fuerat i qbusdā circūcisiōis: i qbusdā dō incircūcisiōis erat: & si aliq̄ mō fieri posset vt deus hōlem bis circūcidiōis iuberet. Nunq̄ dicere p̄nt: q̄ rebaptiçados putat iō fuisse p̄ceptū: qz illi ab egyptiis fuerat circūcisiōis: aut ab aliq̄ hereticis ab israelitaz societate segregatis. **F**ac tibi cultros lapideois **T**C. Dicant iudei. **Q**uomō p̄t̄ q̄s sc̄o circūcidiōis carnali. Semel em̄ circūcisiōis: non habet quod secundo possit auferri. A no-

Nico.de lyra

b̄ bis vero

* aluei: vt dīctū ē ca. p̄ce. **T**ū qz mod̄ loquēdi ex q̄ arguit p̄positū cū d̄: vt ascēdat: magis ē ad oppositū vt videf: qz cōsequēter d̄ trāsili p̄pli subdit: P̄plus aut̄ de iordanē ascēdit decimo dīle **T**C. & tñ p̄ alueū peditado trāsili: vt exprimit i littera: & ipem̄ p̄cedit. **O**d̄ ḡ d̄: **U**t ascēdat: h̄ est qz sacerdotes stabat i medio aluei: vt. s. dīctū ē: vbi aluei est p̄funditor q̄ p̄p̄riā: & iō p̄gressus de loco illo ad ripā p̄cedit ascendēdo. **L**etera patēt ex p̄dictis. a **P**opulus aut. **H**ic p̄n̄ describit̄ t̄pis determinatio cū d̄: **P**opulus aut de iorda. **T**C. h̄ aut̄ exprimit ad maiore historie certitudinē. b **E**t castramētati sūt illi gal. h̄ nomē ponit h̄ p̄ antici pationē: qz postea fuit ipositu illi loco vt habeat sequē. ca. c **Q**uodēcim qz la. **T**C. posuit io. in galga. Dicunt hebrei q̄ trāsito iordanē no statim iuerūt i galgalis. s̄z p̄iō iuerūt i mōte hebal & ibi portauerūt illos. xii. lapides & leuigauēt eos calce: & scripserūt sup̄ eos mādata legi: & fecerūt b̄ndictiōis

ditiones & maledictiōes solēniter & de lapidib̄ illis fecerūt. **L**altare: & sup̄ illo obtuleūt hostias: & i sero venerūt i galgalis: vbi metati sūt castra: appontantes ibi. xii. lapides p̄dictos vt remanerēt ibi p̄ signo trāsito iordanis miraculosi: & ad h̄ alle ḡat qd̄ p̄dictū ē i h̄ ca. donec oia cōplerent̄ q̄ iōsue vt loquēt̄ ad pp̄lm p̄ceperat dñs & dixerat ei moyses. Moyses at̄ dixerat q̄ trāsito iordanē leuigarēt lapides calce: & scriberēt ibi legē & q̄ ponerēt b̄ndictiōes sup̄ mōte garicim̄: & maledictiōes sup̄ mōte hebal: vt h̄t̄ Deu. xxii. s̄z h̄ vīdeūt falsū. **T**ū qz tot & tāta nō possent fieri vna die: vt pote trāsito iordanis: maxic tātē multitudiñs: p̄gressus ad mōte hebal & garicim̄: q̄ locus sat̄ pl̄ distat a iordanē & ciuitas hiericho: solēnitas b̄ndictionū & maledictionū: delictio le ḡsup̄ lapides: & imolatio hostiar̄: & v̄ de p̄gressus ad galgale locū. **T**ū qz vt def̄ d̄dicere ei qd̄ d̄. i. viii. ca. post de structionē hiericho & hay. **T**ūc edificauit iōsue altare dño deo isrl i mōte hebal **T**C. vbi d̄. b̄ lapidib̄ i q̄b̄ scribēda erat lex Eriges iōtēs la. **T**C. lapides aut̄ isti nō fuit tales: qz singuli hoies porta bāt singulos lapides v̄q̄ ad locū castro rū: vt d̄. i. fn. huī ca. **H**ec l̄fa huī ca. quā p̄ se allegāt̄: magl̄ ē ad oppositū: qz ibi d̄. **S**acerdotes at̄ q̄ portabāt arca stabat i iordanis medio donec oia cōplerent̄: q̄ iōsue vt loq̄ref ad pp̄lm p̄ceperat dñs: & dixerat ei moyses. Si ḡ istud dictū moysi itēligif d̄ descriptio ne legis sup̄ lapides & b̄ndictiōib̄ & ma ledictiōib̄: sed q̄ sacerdotes steterūt i medio iordanis cū arca: qz oia p̄dicta fuerūt cōpleta: & tūc arca nō p̄ces s̄isset pp̄lm p̄gressu p̄dicto: cuī p̄riū dīct̄ i h̄ ca. **S**alr̄ arca & sacerdotes nō fūssent p̄ntes qz b̄ndictiōes & maledictiōes solēnitate fuerūt i mōte hebal & mōte garicim̄: cuī p̄riū dīct̄. i. viii. ca. **E**i iō qd̄. s. dīct̄: Donec cōplerent̄ & subdit̄: q̄ dñs p̄cepat̄t̄ moyses dīc̄rat: intelligif de trāsitu iordanis: et d̄ portatiōe. xii. lapidū v̄s̄ ad locū vbl̄ māserūt sequēti nocte: & de portatione xii. lapidū alioz intra iordanis alueū: p̄cepat̄t̄ em̄ ista dñs: & moyses etiā dīc̄rat iōsue saltē in pte sc̄z q̄tū ad iordanis trāsitu: & nō intelligif de alijs q̄ postea fuerūt facta. d **Q**uodēcim inter rogauerint fi. yestri cras. i. i futu rū tempus: cetera patēt̄. **L**a. **V**

Dostō ḡ. **O**stēso qd̄ factū sit i iordanis introitu & qd̄ rūt̄ circūcisiōis: & pascha celebrauerūt: & ab angelo apparēte iōsue p̄sortati sūt. **E**t iō p̄mo agit d̄ circūcisiōe. sc̄o d̄ pasche celebriatiōe ibi: **H**āserūt̄. tertio d̄ pp̄li p̄sortatiōe ibi: **L**ū at̄ esset iōsue. Circa p̄mū p̄mittit̄ timor a deo imissus sup̄ aduersarios hebreoz: & p̄t̄ l̄fa. **D**oc aut̄ s̄ deo factū ē: ne venirent ad pugnandū d̄ filios isrl t̄pe q̄ fuerūt de nouo circūcisiōis: quia tūc erat ad bellādū inepti: & b̄ndictiōis p̄ceptū cū d̄: f **C**hic tibi cul. la. **H**ebrei dicūt nouaculas acutas. Cul telus em̄ lapideus nō ē d̄ necessitate circūcisiōis: neq̄ h̄ vtun̄ iudei moderni in circūcisiōne: sed cultello ferreo.

* **C**ircūcide **M**oralis. e **D**ostō ḡ **T**C. Seq̄s: f **E**o t̄pe **T**C. **I**sta **D**oraliter circūcisiō solēnis figura fuit fac̄i baptiſmalis q̄ p̄ cindūt̄ oia p̄cta simp̄l̄ q̄tū ad culpā & penā: & q̄ baptismō efficiaciā h̄z a passiōe p̄pli: iō ista circūcisiō carnalē fuit cultro lapideo p̄p̄z significāt̄ q̄ ē lapis viū p̄m qd̄ d̄. i. **P**et. ii. a. **A**d quē aceedētes lapidē viū ab hoib̄ qd̄ē reprobatū: a deo at̄ electū & honoriſcatū: & iōtē lapides viū ſugedificam̄ domos ſp̄iales.

* **E**t circūcide

Glo.ordi. Josue

La. V

Nico.de lyra

Sbla dō qbus dō:q; lex spūalis ē:digne & cōueniēter ista soluū tur. Qui em̄ in lege p moyser erudit̄ ē:idolatrie errorē cultū q depositū. hec ē pma circūcisio p legē. Si dō ad euāgeliū p ueniat: scdaz circūcisionē accipiet p petrā q est p̄ps: & auferet ab eo opprobriū egypti. Nisi em̄ q̄ p euāgeliū fuerit scdā cir

Tit.3.2. **Tit.3.2.** **vñ** & **Paulus:** Fuiū & nos ali qñ iſpiētes: & icreduli errātes in desi

deriū & voluptatibus &c. **S**z postq̄ p̄ps vēit: & p baptismū scdō circūcidit: & purgavit aias nr̄as; abieciuit hec oia: & p his assump̄sim̄ scie bōe asti pulationē in deū. Nemo ḡ si itegre cō uersus ē & ex corde penituit: fideliter iordanē trāsluit & scdaz circūcisionem accepit: p̄teritor̄ metuat opprobria de litor̄ audiēt: q̄ hodie abstuli a te op

probriū egypti. vñ alibi: Remissa sūt

tibi p̄ctā tua: sed iā noli peccare, ne qd̄ tibi deterī p̄tingat. Si em̄ post remis

sione p̄ctō p̄lra nō pecces: vere ab latū ē a te opprobrium egypti. Si dō

itez peccauerit: itez in te reuoluerit op

probria egypti: eo magis q̄ maioris

crimis ē filiū dei p̄culcare: & sanguinē

testamēti polluti ducere: q̄ legē moy si negligere. Multo em̄ maioris op

probriū ē q̄ sub euāgelio: q̄ q̄ sub lege

fornicat: q̄ tollēs mēbra xp̄i facit mē

bria meretricis: deniq̄ nemo eū stupri

arguit: s̄z sacrilegiū scelere p̄dēnat: q̄

dō ad eū: an nescit: q̄ corpora v̄ra tem

Ibi.3.3. **Ibi.3.3.** **p̄lū dei ē.** Si q̄s tēpluz dei violauerit

26.q.2.c. **disperdet illū dei.** p̄terea q̄ fornicat in

corp̄sū peccat: nō istud solū corp̄ q̄

dē audēdo & in corde retinēdo p̄bum

dei: factū ē tēplū dei: s̄z & illud de quo

dō: Quia ois ecclia corp̄ xp̄i ē: & iōez

eccliaz videz derelin̄q̄: q̄ corp̄ suum

maculauerit: q̄ p vñ mēbrū: macula

in oē corp̄ diffundit. **A** **Dpls** aūt.

Adamā. Qui nō obedientes fuerant

mādat: dñi: icircūcisi dicunt̄. Ex q̄ tel

ligit illos appellari incircūcisos q̄ nō

obediūt mādat̄ dei: q̄ dō oēz aīaz di

ligit de: misit iefū filiū dei q̄ & dignos

& idignos circūcideret: nō filiū nauē:

q̄ nō vere & pfecte circūcidit p̄plm: sed

iefū filiū dei: q̄ vere corp̄ & aīaz purga

uit ab oī inqnamēto p̄ciū. **B** **Post**

26.q.2.c. **q̄ aīz.** Circūcisi dō filiū isrl̄ requeuit in eodē loco sedētes in

castr̄ v̄sc̄ dū sanaren̄: nō sufficit circūcidi. Necesse ē post cir

cūcisonē sanari & cicatricē in vulnere obduci. Circūcidi ḡ p

iesū: ē vitia & p̄uetudines prauas & pessima iſtituta depōdere:

& q̄dā ab hōestat̄ regula discordat abscidere: s̄z h̄ faciētes q̄

dā difficultate p̄st̄igimur: cū q̄dā dolore animi p̄uetudis cul

pā nouella iſtitutioē vitam: h̄ ḡ tpe velut in dolore circūcisiō

nī dicimur residere v̄sc̄ q̄ cicatrice obducta: sanemur. i.

noua iſtituta absq̄ difficultate iſpleam̄ & in vñ dñs q̄dā

isolū & difficile videbat: & tūc merito dicef̄ nob̄: hodie abstu

li opprobriū egypti a vob̄. **C** **Et fecerūt** **26.** Postq̄ abla

tum est opprobriū egypti: fecerūt filiū isrl̄ pascha quartadecia

die mēlis. Nec em̄ an circūcisonē: nec post ante h̄ sanaren̄

poterāt carnes agni comedere. vides ḡ: q̄ nō imūdus fa

cit pascha. Nemo incircūcīlus. vñ: Pascha nīm̄ imolatus ē

x̄ps: itaq̄ festū celebrem̄ diē: nō in fermēto veteri: neq̄ in fer

mento malicie & neq̄tie: sed in acymis sinceritat̄ & veritat̄.

Nico.de lyra

a **T** **plm.s.** nō hoiez vnū.

deos: & circūcide scdō filiōs isrl̄.

Fecit quod iuſſerat dñs & circū

cidit filios isrl̄ in colle p̄putioꝝ.

Hec āt causa ē scdē circūcīlos.

Ois ppl̄s q̄ egressus ē d̄ egypto

generl masculinū vniuerſi bella-

tores viri mortui sunt in deſto p

lōgissimos viē circūit: q̄ oēs cir

cūcīsī erāt. **D**pls aūt q̄ nat̄ ē in

deſto & q̄dragīta ānos itineris

a **T** **q̄ patres legi inobedien-**

tes circūcidere eos despererūt.

latissime solitudis: icircūcīsus d

fuit dōec p̄sumere q̄ nō audierit

voce dñi: t̄ q̄b̄ ante iurauerat vt

oīderet eis frā lacte & melle ma

nātē. **H**oz filiū in locū successerūt

T **iesu xp̄o.** patrū: & circūcīsi sunt a iōsue: q̄

scī nati fuerāt in p̄putio erāt: nec

eos in via aliquis circūciderat.

b **Postq̄** āt oēs circūcīsi sunt: mā

a **I** **d** est cū amore facerent que p̄us diffi-

cilia videbāt.

serūt i eodē castroꝝ loco dōec sa-

narentur. **D**ixitq̄ dñs ad iōsue: f

a **T** **oīa virtia & p̄ctā egyptioꝝ.**

Hodie abstuli opprobriū egypti

a vob̄. **V**ocatūq̄ ē nomē loci il-

s **T** **i.reuelatio:** q̄ dñi ī p̄putio ifidelitatis

ambulat q̄s p̄ deſtu huiꝝ vite cē: vt āt

circūcīsus fuerit: statī reuelant ei oculi.

li **gālgala/** v̄sc̄ ī p̄ntē diē. **Mā** **b**

serūtq̄ filiū isrl̄ in galgalis: et fe-

brū videf referri ad circūcīsī: cū dō: **H**odie abstuli. **z** **q̄ il**

la die fuerūt oēs circūcīsi: illō etiā qd̄ accipit ad p̄polū d̄ signi

ficatiōe galgale nō ē vez: q̄ nec **D**iero. nec **R**emigi. sic iterp̄

tan̄ h̄ nomē: s̄z aliē vt videbit. iō aliē exponit **km** hebreos: vi-

delicet q̄ q̄ filiū isrl̄ petebāt a rege egypti d̄ regno suo egredi:

vt h̄ in **E**xo. egyptū q̄ p̄stellatiōe obv̄uabāt dicebat eis: **D**ি

seri q̄ vult̄ ire: ecce p̄stellatio oīdit effusionē v̄ri sanguis futu

rā si recedat. **In** circūcīsī & oī facta p̄ iōsue effusus ē sanguis

ppl̄ circūcīsi: q̄ effusio nō fuit eis ad vitupiū & malū: s̄z magis

ad bonū: q̄ circūcīsī erat signaculū fidei. & sic exponit **dm** v̄

dñi/dicēt: **H**odie abstuli opprobriū egypti actiue. s̄. qd̄

egypti intulerāt filiū isrl̄. s̄. opprobriū seruitut: q̄ l̄ ī exitu de egypto fuit li

berati a fuitute egyptioꝝ: t̄ illā istā libtas

pfecte fuit declarata q̄ fuit in terra p̄

missiōis: & iō dicēt q̄ loc̄ ille vocatus ē

galgala q̄ significat libtate. s̄z h̄ dictū n̄

videbāt p̄sonū textū: q̄ ablātio oppro-

biū videf referri ad circūcīsī: cū dō: **H**odie abstuli. **z** **q̄ il**

la die fuerūt oēs circūcīsi: illō etiā qd̄ accipit ad p̄polū d̄ signi

ficatiōe galgale nō ē vez: q̄ nec **D**iero. nec **R**emigi. sic iterp̄

tan̄ h̄ nomē: s̄z aliē vt videbit. iō aliē exponit **km** hebreos: vi-

delicet q̄ q̄ filiū isrl̄ petebāt a rege egypti d̄ regno suo egredi:

vt h̄ in **E**xo. egyptū q̄ p̄stellatiōe obv̄uabāt dicebat eis: **D**ি

seri q̄ vult̄ ire: ecce p̄stellatio oīdit effusionē v̄ri sanguis futu

rā si recedat. **In** circūcīsī & oī facta p̄ iōsue effusus ē sanguis

ppl̄ circūcīsi: q̄ effusio nō fuit eis ad vitupiū & malū: s̄z magis

ad bonū: q̄ circūcīsī erat signaculū fidei. & sic exponit **dm** v̄

dñi/dicēt: **H**odie abstuli opprobriū egypti actiue. s̄. qd̄

egypti intulerāt filiū isrl̄. s̄. opprobriū seruitut: q̄ l̄ ī exitu de egypto fuit li

berati a fuitute egyptioꝝ: t̄ illā istā libtas

pfecte fuit declarata q̄ fuit in terra p̄

missiōis: & iō dicēt q̄ loc̄ ille vocatus ē

galgala q̄ significat libtate. s̄z h̄ dictū n̄

videbāt p̄sonū textū: q̄ ablātio sacramētū

eucharistie.

* **C**ū aut̄ esset

Doraliter

A Et fecerunt. **I**sid. Post euāgelij circūcisionem: statim in loco reuelatiōis: pascha celebrat: et agn' imolat q̄ tollit p̄tia mādi: et deficiēt māna typice legi. Prīmū comedit p̄pls panem corporis xpi: quē icorrupta re promissiōis terra. i. xgo maria p̄tulit: cul' granū in terra cadens: fructū plurimū attulit. **Nota**

ordinē postq̄ Iesu xpo duce p̄ lanacri

flūta trāsim': et p̄ fidē spūali circūcisi

one signamur: tunc demū pascha cele

bram'. i. imolatiū xpm credim' p̄ salu

te mūdi: et credētes statim pane dñici

panis pascimur. a **E**t comedēst

Adām. Qñ dō erit p̄pls de ter

ra egypti portauit cōspersū sermētum

in vestimēt suis. Qd cū defecisset: mā

na datū ē eis. Cū aut̄ venerūt ad ter

ra scāz: et fruct̄ ceperūt p̄uincie pāl

maz: defecit eis māna: et edere cepēt

de fructib̄ terre. Tres & sp̄cs ciborū

generaliē describunt. Anū quo vesci

mur exēentes de terra egypti: s̄ h̄ ad

paruū tps sufficit. Post hec aut̄ man

na succedit. Tertiū dō de terra sancta

capimus fructū quē de egypto porta

mus nobis: parua hec eruditio scho

lar̄ est: v̄l forte liberaliū l̄faz q̄ aliquid

iuvare p̄nt. In heremo dō. i. in huius

vite statu māna vescimur: dū diuine le

gis eruditioē erudimur. Qui dō me

ruerū terrā p̄missionis intrare. i. p̄

missa xpi p̄seq: edēt fructum e regione

palmar. Vere em̄ fructū palme inue

niet: q̄ de victo hoste ad p̄missa que

niet. Quātacūq̄ em̄ in diuīs l̄fis in

telligamus: multo bl̄imiora erūt: q̄ nō

in enigmate sed facie ad faciē videbi

mus: q̄ nec oculus vidit nec auris au

dūt q̄ parauit deus diligētibus se.

Si aut̄ l̄faz lex accipiat inueniunt

filii l̄faz cū melioribus vterent (māna

em̄ de celo accipiebat ex re promissio

ne) deteriora accepisse: q̄bus egypti

deficiētibus cib: melior cibus successe

rat. i. māna. Quō em̄ putat meliore

cibo cessante deteriorēm successisse.

b **E**t v̄dit virū stātē **T**C. Adam.

Factū est cū esset ielus in hiericho re

spicēs oculū v̄dit hoīem stātē **S**e: et

gladius euaginat̄ erat in manu eī.

Et accedens ielus dīxit eī: Nōster es

an aduersarioz: Respiciēs oculis vi

dit p̄ncipē militie v̄tut̄ dei tanq̄ p̄us

nō respererit: s̄ tūc cū p̄ncipē militie

dñi v̄slūrūs esset: quē nō velut cōem

hoīem v̄dit: s̄ tūtē q̄dā esse intelle

rit. Necdū certus est v̄t̄ diuīa v̄t̄us

an h̄ria sit q̄ videb̄. i. ait: Nōster ex

an aduersarioz: at ille ait: Ego sum p̄nceps militie virtutis

dñi nūc adueni. Qd cū audisset ielus adorauit et dīxit: Dñe

quid p̄cipis seruo tuo. Idē docet ielus qd apls: Nolite om

ni sp̄i credere: sed p̄bate si ex deo ē. Cognouit ergo ielus nō

solū q̄ ex deo est: sed q̄ deus est. Nō em̄ adorasset nisi deum

cognouisset. Quis em̄ aliis p̄nceps militie v̄tut̄ nisi p̄s.

Ois em̄ teli militie siue angeli: siue archangeli: siue v̄tutes:

siue dītationes: semp oia p̄ ipm facta sunt: et sub ip̄o principe

militant: qui est p̄nceps p̄ncipū: et p̄ncipibus p̄ncipatum

largit. qui ait: Esto potestatē habēs sub decem ciuitates **T**C.

qui accepto regno regressus est. c **L**ecidit ielus p̄. **T**C.

Queri p̄t v̄t̄ a ngelo se p̄strauerit eūq̄ dñm dixerit: an po

tius q̄ intellexit deum esse intelligens a quo missus fuerit ip

sum dñm dixerit eīc se p̄strauerit. d **S**olue inq̄t calcia

mentum tuuz **T**C. I. In hiericho ē ielus. Ad h̄c hostes

obtinēt ciuitatē et nondū captā: et tñ d̄: ad ielum: Solue inq̄t

calciamētū tuū: locus em̄ in q̄ stas terra sancta est: Quōbie

richo terra sancta est: q̄ ab hostibus detinef. Sz forte q̄cūq̄

venerit p̄nceps v̄tut̄ dñi: sanctificat locū. Ego ampli audeo

et dico: v̄bi stabat moyses y seipm locus nō erat sanctus: s̄ p̄

sentia dñi q̄ erat cū eo sanctificauerat locū. Jō d̄: eī: Loc̄ in q̄

stas ter. san. ē **T**C. Mos dō si vita et merit̄ accedamus ad deū

et digni

pedib̄ aīe n̄e si qd in eis ē mortal vinculi: hi sunt em̄ pedes q̄s lauit ielus: q̄s n̄i lauerit nō habebimur p̄tē cum illo. Si ḡ ab aīa nostra et sensibus omne vinculū mortal culpe absoluimus: p̄tinuo libēter adheret nobis et assistit deus.

a Post sc̄daz circūcisionē: et sanationem.

cerunt phase quartadecima die a

mensis ad vesperū in campestri b

us hiericho: et comedērūt d̄ fru

gibus terre: die altero et ācymos c

panes: et polentā eiusdem anni. o

¶ q̄ cū venerit qd p̄fectū ē euacuabit qd ex

Befecitq̄ māna postq̄ comedē e

p̄te est. ¶ viuentū.

rūt d̄ frugib̄ terre: nec v̄si sūt ul

tra illo cibo filij l̄fsl: s̄ comedēst

de frugib̄ p̄ntis anni terre cha

a **T** Aug. Lxx. i. hiericho. Hō in ip̄a ciuita

te. q̄ nōdū capta erat: s̄ in agro ad cā p̄ti

naan. Cū aut̄ esset ielue in agro e

nente. a **T** tūc primū oculos leuamus cū

xpm v̄dere incipimus.

b Vrbis hiericho leuauit oculos: et s

a **T** p̄mptā sniam q̄ puniret hiericho

v̄dit virū stātē **S**e euaginatū b

a **T** ad refecādā carnis n̄e sp̄urciātā.

tenētē gladiū: perrexitq̄ ad t

a **T** Nolite oī sp̄ū credere. Hinc Diere, d̄:

Si separerūt p̄ciosū a vili q̄l os mēu eris.

cum: et ait: Nōster es: an aduersa

rioz: Qui respondit: Nequaq̄: k

TChrist̄ est p̄nceps celest̄ militie: q̄ oia p̄

ipm facta sunt: et dedit v̄tūcūq̄ p̄ncipatū suū

sed sum p̄nceps exercitus domi

ni: et nūc venio. Cccidit ielue p̄. **m**

T q̄ intellexit deū esse.

nūs i terrā: et adorās ait: Quid p̄

dominus meus loquit̄ ad seruū

Tomne mortale vinculū.

d suū. **S**olue inq̄t calciamētū tuū q̄

a **T** Sz aīe q̄s n̄i lauerit ielus nō habebi

mus p̄tem cū eo. b T q̄ ego. s. ibi sum.

de pedib̄ s̄ tuis. Locus em̄ in q̄ r

stas sanctus est. Fecitq̄ ielue vt

sibi fuerat imperatū.

Ero.3.b. **A**dām. 7.d.

Job.4. a

Luc.19. c

Questio

Et digni efficiamur vt assistat nob̄ dens: diceſ nob̄: vt soluant a

pedib̄ aīe n̄e si qd in eis ē mortal vinculi: hi sunt em̄ pedes q̄s

lauit ielus: q̄s n̄i lauerit nō habebimur p̄tē cum illo. Si ḡ ab

aīa nostra et sensibus omne vinculū mortal culpe absoluimus:

p̄tinuo libēter adheret nobis et assistit deus.

Nico. de lyra

* runt phase: Id est immolationes

agni paschal. a **T** Quartadecima

die mēsis. l. p̄mi. b **T** Ad vel perū.

h̄ em̄ erat dies et hora huī imolatiōis:

pm q̄ habeſ **E**ro. xii. c **T** Et azymos

panes. Calib̄ em̄ panib̄ debebat vñ

leptē diebus: vt habeſ ibidē. d **T** Et

polentā eiusdē āni. In hebreo h̄: et

granata. In solēnitate em̄ paschal fieri

bat oblatio de granis nouis excussis d

manipulo p̄ p̄ficationē: vt dictū est. s.

ij. ca. et d̄ talib̄ poterat comedere p̄pls

postq̄ p̄mitie erat oblate. e **T** Defe

citq̄ māna. q̄ n̄ erat data a deo nisi

in supplicationē virtualiū deficientiū: vt

Additio

Josue

Lin pte et si nō i totō. Ad cuius eiusdētia attēdēdū ē q̄ filii isrl in egypto ex̄fites nō oēs circūcidebāt i octauo die: sic fuerat p̄ceptū abrae **Gen. xvii.** s̄ ex q̄cūq̄ cā seu occasiōe plōgabāt pārētes circūcidere pueros suos: put ponit postil. **Ero. vii.** i si ne: vbi de israelit̄ i egypto pro ex̄fītib̄ exp̄sse dicit q̄ iudei i egypto ex̄fites nimis iordinate amātes pueros suos dimittebat eos incircūcīsos: timētes ne ex circūcīsōe mors v̄l infirmitas eis accideret: hec i postil. **Cui signū ē q̄ fili⁹ moysi circūcīsū fuit a m̄fe sua in itinere: ne occidereb̄ moyses ab angelo p̄p̄t p̄ctm̄ incircūcīsōe filij: vt p̄tz **Ero. iii.** Presumēdū est ḡ cuz moyses omittebat ritū circūcīsōe salte q̄ ad t̄ps: q̄ ceteri isra elītici min⁹ docti s̄l̄ fecissent. Cū iḡt in p̄ncipio mēsis primi p̄xīmo p̄cedēt: ex̄tū isrl de egypto: p̄ceptū fuit moysi d̄ accep̄tū agni paschal̄ t̄ ei⁹ imolatiōe: d̄ cui⁹ ritu t̄ religiōe erat vt incircūcīsū nō vesceret ex eo: **Ero. xii.** Q̄d dicendū ē q̄ in egypto iminētē t̄pe paschali fuit facta circūcīsōe general oīm̄ filiōz isrl q̄ ex aliq̄ cā vt p̄mittit circūcīsōe om̄ilerant: respettu cui⁹ hec circūcīsōe per iosue facta sc̄da d̄: q̄ inter illas du as nulla iteruenit alia circūcīsōe d̄ q̄mētio fiat: p̄s̄ertim cū l̄ra in b̄ ca. s. iosue. v. dicat q̄ p̄pls natus in deserto incircūcīsū fuit. Diceret q̄ q̄s: q̄ illa circūcīsōe i egypto celebrata fuit i ea dē nocte q̄ p̄cūlū fuerūt p̄mogenita egypti: vt hebrei dicūt fi cītīcū ē: t̄ nō h̄z aliquā auētātē: nec verisilitudīnē p̄p̄t rōnes allegatas a postillato. s̄ dicere q̄ iminētē t̄pe paschali spālē p̄st p̄ncipīo h̄mī mēsis t̄ v̄lq̄ ad. xiiii. eiusdē: q̄ fuerūt filii israel i magna multitudīne p̄p̄t solēnitātē paschale p̄xīo vētrā circūcīsōe facta sit: ē oīno necessariū. Q̄d aut̄ obūcīt postil. d̄ h̄: q̄ nō fit mētio i scriptura d̄ circūcīsōe egyptiaca nō vide tur valere. Nā t̄ si nō fiat exp̄ssa mentio fit t̄n tacita vt p̄tz ex dīc̄t. Q̄d etiā obūcīt d̄ ipēdētō itineratiōis: valeret si i ea dem nocte q̄ egressi fuerāt circūcīsōe fūsſent: q̄d nō d̄: s̄ p̄ ali q̄s paucos dies anticipauerūt. Sciebāt em̄ horā t̄ diē egrēsīōis sue ex reuelatiōe diuinā: vt p̄tz i l̄ra. Ēn t̄ poterāt anti cīpare p̄ t̄ps q̄d suffecerat ad eoz sanationē: sec̄ i deserto vbi t̄ps itineratiōis p̄debat ex eleuatiōe nubis sibi ignota: vt p̄z **Ero. xl.ca.** t̄ i pl̄b̄ alijs locis. Idē dicēdū ad tertīā rōnē quā facit postil. q̄ p̄cederet: si nocte egressīōis fūsſeret facta circūcīsōe.**

Replica. In ca. v. Josue cū postil. (sio t̄ nō aliter. lator exponeret circūcīsōe. b̄ Josue man datā esse sc̄dam respectu ei⁹ q̄ fuerat abrae mādata. Illa enīz fuit p̄ma: ista sc̄da. Burg. se opponit mot̄ debilib̄ rōnib̄: as serēs q̄ p̄ma nō fuit circūcīsōe filiōz isrl: q̄ nullus t̄pe abrae fuit fili⁹ isrl t̄ lō ista q̄ ē filiōz isrl nō p̄t respectu illi⁹ dici sc̄da

Slo. ordi.

Nericho aut̄. **I. La. VI.** do. Circūdak hiericho: t̄ ex pugnari eā necesse ē. Bladi⁹ nō edicūt aduersus eā: arc⁹ vel aries nō dirigīt ad eā: nec tela vibrāk: tube tm̄ sacerdotib̄ adhibēt: t̄ in his muri hiericho subruunf. Hiericho h̄nīc mā dū significat. vñ: H̄o q̄dā descendebat ab hierlm̄ in hiericho: t̄ incidit i latrone: s̄orma erat ade q̄ de paradise i hū ius mūdi exiliū trusus est. Ceci quoq̄ qui erāt in hiericho q̄nos illuminavit de significabāt eos q̄ in b̄ mūdo cecitate ignorantie p̄mebāt. Hiericho ergo. i. mūndus casura ē: p̄sumatio em̄ gestis iā dū dū sanctis voluminib̄ vulgata est: p̄summatiō aut̄ fiet tubaz vocib⁹. **Un apls.** Canet em̄ tubaz: t̄ mortui q̄ in christo sūt resur. p̄mi: t̄ l̄pe dñs in iussu t̄ in voce archangeli: t̄ in tuba dei descēdet d̄ celo. Tūc ḡ iesus cū tubis vincet hiericho t̄ p̄ster net eā ita vt ex ea sola meretrix saluef t̄ oīs dom⁹ ei⁹. Veniet ḡ iesus t̄ in voce tubarū: Sed iā nūc oremus vt veniat t̄ de struat mundū eū qui in maligno positus est: t̄ omnia q̄ i mūndo posita sunt: q̄ omne q̄d in mundo est p̄cupiscentia carnis

Nico. de lyra

Nericho aut̄. Dic incipit sc̄da p̄s prin **La. VI.** cipalis h̄ut⁹ libri de conflictu t̄ acquisitione terre: t̄ primo de acquisitione hiericho. secūdo de acquisitione bay.ca. viii. tertio de debellatione q̄nq̄ regū. x.ca. ouarto de debellatione plurī regū simul cōgregatorū. ca. xi. Prima diuidit in duas p̄tes sc̄z in partē principalē t̄ incidentalē. secūda incipit in principio. vii.ca. Circa captionē hiericho primo doceat modus captionis. secūdo subdit actus executiōis ibi: Cunq̄ iousue verba si. t̄c. Circa primū sciendū q̄ domin⁹ do cuit iousues

La. VI Replica

Hic dico q̄ q̄uis t̄pe institutiōis: nec isrl nec aliq̄ ei⁹ filius fuit: ipsa t̄n circūcīsōe fuit p̄ filiis isrl instituta: t̄ nō solū p̄ fl̄ūs s̄z p̄ volētib̄ ritui eoz p̄iūgi: put exp̄sse d̄ **Gen. xvii.** Il lud aut̄ q̄ Bur. p̄ colore sue opiniōis addit: ficticiū videat: videlz q̄ iudei in egypto ex̄fites nō circūcīdebant pueros suos. Nō em̄ verisile est: deū illi⁹ p̄pl̄tā curā habuisse: t̄ eū suū p̄mogenitū noīasse: **Ero. iiiij.** si hec trāsgressio circūcīsōe i po pulo fūsset: vt singit Bur. nec valet q̄ de postil. **Ero. xii.** alle gat Bur. Nā postillato: nō dicit exp̄sse q̄ iudei. S̄z q̄ aliq̄ iudei nimis inordinate filios suos amātes dimittebat eos i circūcīsōe: timētes ne ex iāa circūcīsōe mors vel infirmitas ac cīderet. Illos iḡt si q̄ v̄lq̄ ad exitū egypti incircūcīsī remāserat: anq̄ māducātē pascha circūcīdi oportebat: t̄ q̄ pauci v̄l nulli fūsset: idcirco cū de ritu māducatiōis pasche fieret men tio de circūcīsōe: **Ero. xii.** non dicis de incircūcīsī filiōz isrl sed seruoz peregrinoz t̄ alienigenaz: q̄ incircūcīsī ad mādūcationē pasche nō debebat admitti: q̄ eadē lex i b̄ ritu eē de bebat colono t̄ indigene vt d̄ ibidē. Si iḡt aliq̄ iudei ex cau sis iordinat̄ circūcīsōe distulissent t̄ eā aī exitū d̄ egypto se cīssent: talis circūcīsōe fūsset p̄uata t̄ p̄icularē: nec spālē mādata: nec solēniter executa: sic fīmo t̄pe abrae: t̄ sc̄do i colle p̄ putioz: de q̄ h̄ d̄: Q̄d aut̄ Burg. allegat de moyse: qui circūcīsōe filiū sui distulit: h̄ locū nō habet: q̄ nō amore inordina to nec ex cōceptu: s̄z timore yxorū: t̄ ad eā p̄tētū incircūcīsōe se cit: iō existēs in via circūcīsōe ē illo timore cessante: de q̄ materia vide. **S. Ero. iiiij.** Nec Bur. se bñ habet in solutiōe argumēti postillatoris. Nā ipse declinat argumentū postilla toris q̄ arguit: q̄ in scriptura nō fit mētio de solēni circūcīsōe vel mādara vel facta in egypto: q̄ posset dici p̄ma respectu cui⁹ hec dicas sc̄da: b̄ em̄ argumētū apud Burg. sepe reputatur achilles: q̄ semp̄ arguit ab auctoritate negative: s̄z Bur. solēndo dicit illi⁹ circūcīsōe fieri tacitā mētione: q̄d t̄n fallū esse onīsum est. s̄. q̄ poti⁹ ibi fili⁹ isrl excludunt q̄z includunt: cū t̄n i tali respectu fīmi t̄ sc̄di oportet fieri exp̄ssam mētio nē. Ēn ad satissaciōdū Bur. t̄ suoz amatoz p̄tentio p̄tētē dīci: q̄ li sc̄do debet referri ad solēnē p̄ceptionē ip̄i⁹ circūcīsōe: q̄ fīmo fuit facta abrae: vt p̄tz **Gen. xvii.** sc̄do b̄ Josue. v.: nec legit d̄ alibi d̄ circūcīsōe solēne mādatū dedisse: nisi ibi t̄ hic. Construaf iḡt l̄ra sic: Circūcīde filios isrl. subintellige circūcīsōe sc̄do mādata: q̄ p̄mo fuit mādata abrae: huic p̄stru ctōi p̄sonat q̄d sequit. Hec aut̄ ē causa sc̄de circūcīsōe: t̄ nō addit̄ filiōz isrl: ad inuēdū q̄ ē circūcīsōe secūdo solēniter mādata: q̄ hoc tollit̄ argumētū p̄ Bur. hic factū.

Nico. de lyra

Na mundus. **N**ericho aut̄ **Ca. VI.** a. Mundana astutia vel astructa. clausa erat atq̄z mūnita t̄iore filiorū isrl: t̄ null⁹ īgre b̄ di audebat aut egredi. **Bixitq̄ s̄** Pater. Christū. Potestatem. dñs ad iousue: Ecce dedi i man⁹

cuit iousue de modo captionis t̄ iousue denūciauit populo: t̄ p̄tz l̄ra pauc⁹ ex ceptis q̄ exponent. b̄ Et nullus i gredi aude. ad auxiliandū inclusos in ciuitate. c̄ Aut egredi: ad fugi endū p̄ sua salute. d̄ **Bixitq̄ dō.** ad io. dicūt aliq̄ t̄ p̄babilitē q̄ dñs docuit iousue p̄ angelū sibi apparentē: vt dictū ē de his q̄ sequit. s̄. d̄ mō ca/ pie di ciui
Aoraliter. a **Hiericho aut̄** **Doraliter** **T.** Per hiericho ciuitat̄ diaboli signifīcat q̄ d̄ clausa p̄ obstinationē i p̄ctis t̄ munita p̄ fidē t̄ mo res sophistis argūt̄. Iousue d̄o p̄ q̄ signat r̄pē: nō solū in gestis s̄z etiā i noīe vt dictū ē. s̄. **S.** Ciuitat̄ istā ordinat̄ exercitū i q̄ sūt sacerdotes portatē arcā dñi p̄ q̄s significant̄ doctores in scribēdo: t̄ doctēs in scholis sacraz scripturā ex ponēdo: q̄ bene p̄ arcā significat: nā in ea diuina mysteria cōtinent. Fuerūt etiā ibi septē alijs sacerdotes cōcrepates buccis: p̄ q̄s significat p̄dicat̄ p̄p̄lis. **Esa. lvij. a.** Clama neces ses q̄sī tuba exalta vocē tuā: t̄ annūcia p̄p̄lo meo scelara eoz t̄ domini iacob p̄tē corū. Per septē tubas p̄nt intelligi septē v̄tutes: q̄ p̄dicat̄ ad destruēdū septē v̄tis p̄tē: septē diebus clāgēdo circūlefīt: t̄ q̄ p̄ totū t̄ps septēario diez revoluit: iō p̄ hos septē dies tot̄ decursus t̄pis i q̄ ciuitas dei pugnat̄ ciuitat̄ diaboli signifīcat. Septē d̄o die sit septēs circūtū ad significādū q̄ i septē etate mūdi fieret fortior cōflict⁹ d̄ iā fact⁹ fuit t̄pe martyz: t̄ adhuc fortior erit t̄pe antichristi. Oz aut̄ i v̄ltio circūtū sit ciuitat̄ casus signū ē ip̄i⁹ antīp̄ final interit. v. **Theb. ii. b.** Quē dñs iesus ierificet sp̄n oris sui. Per h̄ aut̄ q̄raab cū suis p̄p̄ p̄seruationē explorator̄ seruat̄. significat q̄ aliq̄ q̄ fuerūt d̄ ciuitate diaboli p̄p̄ oīa māericordie finalis saluāt̄ t̄ in ciuitate dei repenunt̄.

Aest: et cupiscentia oculoꝝ et superbia vite. Saluet at h̄ac solā q̄ exploratores eiꝝ suscepit: q̄ ap̄los eiꝝ iꝝ fide et obediētia receptos in superioribꝝ collocauit et societ h̄ac meretrice cū domo isrl. Sz iā nō reputem⁹ vete re culpā aliquā meretrice fuit. Nūc aut̄ vni viro casta ḥgo est copulata xpo. vñ: Despōdi vos vni viro vi- gine casta exhibere xpo. Et ei pos- set euadere: ne cū hiericho iteriret validissimū ab exploratoribꝝ signū salut̄ accepit spartū coccineū: p̄ xpi em̄ sanguinē ecclia saluat. **I**sid. Hiericho lūa iterat̄: luna h̄o mū dū significat: q̄ si luna menstruis cōpletioibꝝ deficit: ita h̄mūdus ad p̄sumationē tēpox currēs q̄tidiāis defectibꝝ cadit. In arca h̄o ecclia fi- gurat̄ fortes p̄dicatores in tubis eneis. H̄ac em̄ vrbē hiericho septē diebꝝ ferentes arcā israelite eneis tu- bis clāgētibꝝ circūnēt: et muri eius p̄ arce p̄tīt̄ et tubaz sonitū cadūt: q̄ in hoc tpe qđ septem diez vici- tudine voluit: dū arca ferit. i. dū or- bem terraz circūiens ecclia mouet ad p̄dicatoꝝ voces q̄si ad tubarum sonum: muri hiericho. i. elatio mun- di: et sup̄ba isfidelitat̄ obstacula cor- ruunt: donec in fine tempoz inimica mors nouissima destruāt et ab ipio rū p̄ditio vñica domus raab. i. ec- clelia libereit: munda a turpitudine fornicatiōis p̄ fenestrā p̄fessiōis: in sanguine remissiōis. Ista em̄ mere- trix in hiericho. i. in h̄ mortalī cor- pore. i. seculo morat: que vt saluari possit p̄ fenestrā domus sue: tanq̄ p̄ os corporis sui coccum mittit qđ est sanguis xpi signū p̄ remissiōis p̄tō rum p̄fiteri ad salutē. Qui inueni sunt in domo illius: saluati sunt ab interitu orbis: et quicq̄z intra ec- clesiā repiunt̄ saluant̄. Extra hanc domū. i. extra eccliaz nemo saluaf. **I**lio. Iosue verba tē. Adā- mā. Hiericho tubis sacerdotū sub- ruit: vt em̄ tubaz clāgoꝝ increpuit deicti sunt muri. Robur em̄ mun- di: et munimēta sacerdotalibꝝ tubis videm⁹ destruta esse: cultū. i. idolo rū: fallaciā diuinatū mīstratam arte demonū: cōmenta augury: au- ruspiciū: et magoy q̄bus oībus ve- lut muris ambiabat mūdus. Insu- per diuersis p̄hōz dogmatibꝝ em̄ nērisimis ascriptiōibus et disputa- tiōibus velut p̄ceris et robusti tur- ribus firmabat. Sz veniēs ielus xps misit sacerdotes. i. ap̄los suos portates tubas ductiles p̄dicatio- nis. i. magnificā celestemq̄z doctri- nam. Sacerdotali tuba primus in euāgelio suo **D**athheus increpuit. **M**arcus q̄z et **L**ucas et **J**ohānes his tubis cecinerūt. Petrus dua- bus eplaz suaz psonat tubis. Ja- cobus q̄z et **J**udas et **J**ohānes tu- ba canūt per eplas suas: et **L**ucas ap̄loꝝ gesta describens. Nouissi- mus **P**aulus q̄tuordecim ep̄stol fulminās: quasi tubis muros hieri- cho subuertit: et oēs idolatrie ma- chinalis et p̄hōz dogmata. b. **S**it q̄z ciuitas hec anathe. tē. **A**da- man. Custodite ab anathemate ne forte cōcupiscatis et tollatis ab ana- themate

a T mundū. b P̄ncipē huius mūdi. c T de- mones vel quoslibet in seculo portantes.

Tuas hiericho et rēgē ei⁹. **O**mēs q̄z for-

tes viros. **C**ircūite vrbē cūcti bellato-

res semel p̄ diem: sic faciet̄ sex dieb⁹.

a T p̄sumatio em̄ seculi dudum sanctis volumi-

nibus vulgata est.

Septio aut̄ die sacerdotes tollēt se- ptē buccinas: q̄z v̄lus ē in iubileo: et p̄cedat arcā fēderi. **S**epties q̄z circū- ibit̄ ciuitatē: et sacerdotes clāgēt buc- cinis. Cūq̄z insonuerit vox tube lon-

T q̄ mō sonat mō tacet.

gior atq̄z cōsilioꝝ: et in auribꝝ v̄ris incre- puerit: cōclamabit oīs ppl̄s vocifera-

a T q̄r in p̄sumatio mundi canet tuba et mortui

qui in xpo sunt resurgent primi: et ip̄e dīs in tuba

dei descendit de celo.

tioꝝ maria: et muri funditus corruent

ciuitati. **I**ngredētūq̄z singuli p̄ locū

sz quē steterint. **E**locauit ḡz iosue fili⁹

nun sacerdotes: et dixit ad eos: **T**olli-

te arcā fēderi: et septē ali⁹ sacerdotes

tollāt septē iubileoz buccinas: et ince-

dant ante arcā dñi. **A**d pp̄lm q̄z ait:

Ite et circūnēt ciuitatē: armati p̄cedē-

b tes arcā dñi. Cūq̄z iosue verba finis-

c set: et septē sacerdotes septē buccinis

clangerēt ante arcā fēderis dñi: oīs q̄z

ppl̄s p̄cederet armati exercitus: reli-

quū vulgus arcā seqbat: ac buccinis

oīa p̄crepabat. **P**recepērat at iosue

pp̄lo/dicēs: **N**ō clamabitis nec audi-

et vox v̄ra/nec v̄llus sermo ex ore v̄ro

egredieſ donec veniat dies in q̄ dicā

vob: Clamate et vociferam̄. **C**ircū-

iuit ḡz arca dñi ciuitatē sel p̄ diē: et reū

sa ē in castra remāsitq̄z ibi. **I**git̄ iosue

de nocte p̄surgete: tulerūt sacerdotes

arcā dñi: et septē ex eis septē buccias

q̄rū in iubileis v̄lus ē: p̄cedebātq̄z

arcā dñi abulātes atq̄z clāgētes: et ar-

matus ppl̄s ibat aī eos. Vulgus aut̄

reliquū seqbat arcā: et buccinis p̄so-

nabat. **C**ircūerūtq̄z ciuitatē scđo die

semel: et reuersi sūt in castra: sic fecerūt

sex dieb⁹. **B**ie aut̄ septio diluculo cō-

surgētes/circūerūt vrbē sicut dispo-

sitū erat septies. Cūq̄z septio circuitu-

Tōdicatoꝝ.

clāgerēt buccinis sacerdotes: dixit io-

sue ad oēz isrl: vociferam̄: **T**radidit

a T mundus.

b em̄ vob dñs ciuitatē. **S**itq̄z ciuitas h-

a T vt nullus sibi q̄cō accipiat inde.

hec anathema: et om̄ia que in ea sunt

a T gentiles ad fidem cōuersi qui prius meretrica-

bantur cum idolis.

Dño. **S**ola raab meretrice vivat cum

themate et faciatis castra filioꝝ Israel

Canathema et teratis vos et omnē sy-

nagogam dñi. **Q**uasi. **V**idete ne al-

quid in vobis seculare habeatis nec

de seculo vobiscū deferatis ad ecclē-

siā: sz anathema sit vobis om̄is puer-

satio secularis: nolite mūdana misce-

re diuīs. **Q**uasi. **H**olite diligere mū

1. **J**ob. 2. **C**

lite p̄formari huic seculo tē. **Q**ui em̄

hec faciūt de anathemate accipiunt.

Illi q̄z p̄fiani qui solēnitates gētiliū

celebrāt anathema in eccliaz introdu-

cūt: et q̄ de astroꝝ cursibꝝ vitas hoīm

et gesta p̄quirunt: et qui auī volatus

sz et hmōi obſuāt:

Nico.de lyra

* piendi ciuitatē. a **T**concisior:

Id est interpolatus. b **T**armati p-

cedentes arcā dñi. **D**icunt hebrei

q̄ hoc intelligit de filiis ruben et gad

et dimidia tribu manasse: q̄ armati de

bebāt p̄cedere alios ad bellum: vt dī

ctū fuit ca. i. et **N**ūc. xxxii. c **T**lūo-

iosue verba tē. **D**ic p̄nr ponis p̄ce

p̄ti executio: et p̄io q̄tū ad ciuitatē de **D**ivisso

struktionē. scđo q̄tū ad raab meretrī-

cis saluationē: ibi: Duobus aut̄ viri.

tertio q̄tū ad iosue imp̄cationem: ibi:

In tpe illo. Prima ps. p̄t̄ paucis ex-

ceptis: q̄z ponis executio captiōis hie-

relio: sicut fuerat dicta a dño et p̄ **I**o-

sue denūciata pp̄lo. d **T**Reliquuz

vulgus arcā sequebat ac bucci-

nis om̄ia cōcrepabat. **N**ō est in-

telligendu q̄ mulieres et paruuli et in-

ep̄ti ad plūm circūerūt ciuitatem: q̄z

in principio huius ca. dr: **C**ircūite ov-

em cūcti bellatores. et ideo p̄ reliquū

vulgus h̄ intelligunt viri bellatores

tribus dan cū alijs duabue tribubus

D sibi adiūctis: q̄z erāt vltimi in motiōe

castroz: et faciebat vltimā custodiā: vt

habet **N**ūc. x. ca. **U**n vbi trāslatio no-

stra habet: Reliquū vulgus. In he-

breo habet: Aggregatio. sic em̄ vo-
ca
bas acies illa: eo q̄ illi qui de p̄ceden-

tibus aciebus p̄pter lassitudinem vel

aliā causam remanebant post alios vi-

time aciei aggregabant. e **T**igis

iosue de nocte consurgentē tē.

In hebreo habet: de mane. Surrexit

em̄ in aurora que est p̄finiū diei et no-

ctis: et ideo ab v̄troꝝ p̄t̄ denominari:

q̄ mediū sapit naturā v̄triusq̄ extre-

mi. f **T**Die aut̄ septimo dilucu-

lo tē. **D**icit hebrei q̄ erat sabbatū: et

rōnabiliter: q̄ vocat dies septimus:

et tñ nō peccauerūt inuadēdo et destru-

endo ciuitatē: q̄ fecerūt hoc de māda-

to dei: vt p̄t̄ in Isrā qui est dñs sabbati:

imo bñ fecerūt ei obedēdo. g **T**Di-

xit iosue ad omnē israele: voc-

feramini. **N**ō est verilite q̄ tatus ex-

ercitus posset vocē eius audire: mar-

me q̄ sacerdotes clangebāt tubis: et

ideo videſ q̄ dicere h̄ accipit p̄ denū-

ciare aliquo sensibī signo: v̄pote per

eleuationē vexilli vel aliquo hmōi: qđ

Glo.ordi.

Et huius obseruant: castra domini polluit et populus dei vincit faciunt.
Enodicū em̄ fer. to. mas. a **Igit̄ oī po.** Ide oīs popl̄s di-
 1. Cor. 5. b. citur v lulasse v lulatu magno. Tel hūm̄ altos: Jubilate iubilo
 Ps. 65. a magno: de h̄ iubilo d̄r: Jubilate deo oīs terra: et alibi. Beat
 Ibi. 88. c popl̄s q̄ scit iubilationē. Nō dixit q̄ opā iusticiā: vel q̄ scit my
 Ibi. 111. a steria: s̄z q̄ scit iubilationē. In alijs timor domini facit bonū v̄l̄be
 Dat. 5. a atū: s̄z vñū tñm hoīem. Btus em̄ inq̄t vir qui tumet dñm: alibi
 etiā plures sunt beati: s̄c paupes sp̄u
 vel māsuēti: vel pacifici: v̄l̄ māndi corde.
Dec aut̄ b̄tūtū p̄fusa vniuersū p̄pl̄m
 b̄tificat s̄z q̄ scit iubilationē. vñ videt
 mihi ista iubilatio quēdā p̄cordie vna
 nimitatis significare affectum: q̄ si inci-
 dat i duos vel i tres xp̄i discipulos: oīa
 q̄cūq̄ petierit i noīe saluatoris fiet eis.
Si aut̄ tāta fuerit b̄tūtū vt oīs popl̄s
 vnanimis maneat: idē dicat eodē sensu
 eadē s̄nīa: tali pplo eleuāte vnanimite
 vocē: fiet qd̄ i actib̄ aplō scriptū est:
 Act. 16. e **Quia terremot⁹ magn⁹ fact⁹ ē vbi vna**
 nimes orabāt apli cū mulierib⁹: et ma-
 ria m̄re iesu: et h̄ terremotu cadent oīa
 terrena: et mundus ip̄e subuertēt: ad h̄
 iesus exhortat dices: Lōfidite ego vi-
 ci māndū. Illo ḡ duce iā nobis vici⁹ est
 māndū et m̄shri ei⁹ collapsi sūt qb⁹ etiā
 hoīes seculi nitebāt. b **Et clāgē.**
 1. Heb. 11. f. **Unusquisq̄ n̄m debet hec i lemetipso**
 cōplore: habes i te iesum ducē p̄ fidem.
Fac tibi tubas ductiles ex scripturā san-
 ctio: inde duc sensus: ide sermones: iō
 em̄ tube ductiles dicunt. In iōp̄is cane
 .i. i psalmis: i hymnis: i cāticis sp̄uali-
 b̄: si in talibus cecineris tubis: et septi-
 es arcā testamēti cōcūtuler: id ē si le-
 gis mystica p̄cepera ab euāgeliciis nō se-
 pares tubis: si etiā iubilatiōis cōsensū
 de temetiō erigas. i. si cogitationū et
 sensu tuoy popl̄s cōcordē semp̄ et p̄so-
 nā p̄ferat vocē: et si non aliq̄n̄ verū di-
 cas aliq̄n̄ adulando mētiari: si nō mō
 blādus remissio: mō trūculētus iracū-
 dia: et si nō intra te caro cōcupiscat ad-
 uersus sp̄m̄. et sp̄us aduersus carnē: vo-
 cē iubilatiōis emitte: q̄r̄ tibi vici⁹ ē mā-
 dus. **H**inc paulus dicebat: H̄i aut̄
 absit glāri nisi i cruce dñi n̄i ieu xp̄i:
 p̄ quē mihi māndus crucifixus est et ego
 māndū. c **Auri ilico cor.** In adū-
 tu ieu muri hiericho ibueris sūt: i adū-
 tu xp̄i vincis māndū. **U**n̄ pau. Qd̄ erat
 h̄i nob̄ tulit d̄ medio affigēs illō cnu-
 ci: et eruens p̄ncipat̄ et p̄tates traduxit
 libere triūphās eos i ligno crucis. **E**x
 his verbis intelligo q̄ vidētes pugnā
 ieu: celestes v̄tutes: p̄ncipat̄ et pote-
 states: alligatū forē: et vafa ei⁹ diripi i
 crepuerūt celestibus tubis: q̄r̄ alligato
 p̄ncipe māndi vici⁹ ē māndus: et vocē iu-
 bilatiōis i triūphō regis celestis exerci-
 t̄ dedit. **E**tere ḡ liberat̄ et popl̄s ḡtū q̄
 hāc iubilationē nouit: et mysteria agno-
 scit et credit. d **Ingressiq̄z.** Adam.
Raab meretrice et oīm̄ domū pris ei⁹
 viuiscavit

Nico.de lyra

Ex fuit cū habitatoribus destructa: au-
 rū vero et argentū: es et ferrū: q̄ intēta
 fuerūt ibi: fuerūt reservata et dñō cōse-
 crata: ita q̄ de cetero nō possent huma-
 nis v̄sib⁹ applicari: s̄z ad faciēdū idē il-
 la q̄ erāt necessaria ad cultū dei. Hieri-
 cho em̄ fuit prima ciuitas capta a filiis
 isrl̄: et speciali miraculo: iō ieu conue-
 nienter eā posuit sub anathemate aliquā
 destrnēdo oīno in signū diuīe iusticie:
 et aliq̄ q̄ poterāt venire in p̄dam bellā/
 tiū dñō

Josue

Tuū dñō cōsecrādo tāq̄ primitias p̄daruz: sicut et de fructibus
 animaliū et terre dabant primitie: sic aut̄ nō fuit de p̄da h̄ai
 et aliarū ciuitatū vt d̄r. i. **C**auete ne de his q̄ cepta sunt vobis
 quippiam cōtingatis: p̄ avariciā accipiēdo aliquid de illis q̄
 debebat destrui et cōburi: vel de his q̄ debebat dñō p̄secrari.
 a **E**t oīa ca. isrl̄ sub pec. i. sub pena peccati: q̄r̄ p̄ pecca-
 to aliquo vel etiā vñi⁹ q̄ est gs alicui⁹ cōmunitatis tota cōi-
 tas punit̄ aliq̄ et iuste: et maxime a
 deo: cui oīs sūt debitores mortis: et
 hec materia diffusius fuit pertractata
 Deut. xxiij. sup illud p̄bū: Nō occidē
 tur patres p̄ filiis t̄c. sicut accidit p̄
 p̄ctō achān: vt habet ca. sequēti: cete-
 ra patēt in l̄fa. b **Quob⁹ aut̄ yi-**
 ris. **D**ic h̄i agis de raab salutiōe
 quā ip̄soluit ieu duob⁹ exploratori-
 bus: q̄r̄ eā et domū ei⁹ meli⁹ cognosce-
 bat: et q̄r̄ ad h̄ p̄ iuramētū astricti erāt
 vt dictū fuit. s. y. ca. c **Ingressi-**
 Biue. t̄c. **Q**ueris hic quō isti duo **Questio**
 exploratores vocāt iuuenes. **T**uū q̄r̄
 ad explorādū solēt mitiviri prudētes
 et astuti: nō aut̄ iuuenes inepti et inep-
 p̄ti. **T**uū q̄r̄. s. dictū ē ca. u. q̄ caleph su-
 it vñ⁹ de illis duob⁹: vt dicit̄ hebrei:
 qui tamen iam fere erat octogenari-
 us: quia quadraginta erat annorum
 q̄n̄ moyses misit eum cum alijs de ca-
 delbarne ad explorādū terrā p̄missio-
 nis: vt h̄r. i. xiiij. ca. **A**b illo vero tpe
 v̄sc̄ ad trāsūtū iordanis fluixerūt anni
 trigintanouē: q̄r̄ missio illa facta fuit
 anno sc̄do egressiōis de egypto. **A**b
 e gressu p̄ illo v̄sc̄ ad ingressū terre
 p̄missiōis fluixerūt anni. lx. et sic p̄t p̄
 in captione hiericho caleph habebat.
 lxxix. ānos. **A**d h̄ dicēdū q̄ vocant h̄
 viri et iuuenes vt p̄t i textu. viri rō-
 ne etat̄ et prudētes: iuuenes p̄o rōne
 aptitudinis et audacie ad gradiendū
 bellū. **E**n̄ et de caleph d̄r. i. xiiij. ca. q̄
 cū ect. lxxxv. annoz erat ita fort̄ et po-
 tēs ad gradēdū et bellādū sicut q̄n̄ fu-
 erat. xl. ānoz. d **Et extra ca. t̄c.**
 q̄r̄ nō erāt adhuc incorpaci p̄plo isrl̄.
 e **R**aab t̄c. fecit io. viuere. **L**icet ei p̄ceptū fuisse. **H**u. xriij. q̄ om-
 nes habitatores illi⁹ terre disp̄deren-
 tur: t̄n̄ cū raab et sibi cōtūct̄ fuit disp̄-
 satū q̄tū ad vitā et cohabitationē p̄
 p̄ter sp̄ale factū sue fidei et v̄tutis: q̄d̄
 fuit exp̄sum. s. y. ca. **I**n p̄ceptis autē
 decalogi q̄ sūt de dictamine iuris na-
 turalis nō cadit talis dispensatio.
 f **E**t habi. in medio isrl̄. cōuersi
 ad iudaismū. g **I**n tpe illo. **D**ic
 describit̄ ieu im̄pcatio. **C**iuitas em̄
 hiericho miraculo fuerat euersa: vt
 dictū ē: ideo ad h̄i⁹ facti memorā: et
 dei gloriā optabat ieu p̄ nō reedifi-
 care: ideo ieu im̄pcatus fuit malū
 pene ei q̄ reedificaret eā i posterū/ di-
 cēs: b **I**n p̄mo. t̄c. illi⁹ iaceat.
 id est p̄mogenit̄ ei⁹ moriat q̄n̄ ponet
 fūdamēta. i **E**t i no. li. po. poz-
 tas ei⁹. i. vltim⁹ liberoz suoz moria-
 tur i positōe portaz. Et sic accidit ah̄i
 el q̄r̄ ea reedificauit: vt habet. ii. **R**e-
 gū. xvij. in fine. **O**m̄ brevis ē s̄nia
 h̄i⁹ ca. p̄t brevis hic mortalitas po-
 ni. **H**iericho significat ciuitatē culpe.
 quā facit amor sui v̄sc̄ ad cōtemptū
 dei. **D**ec ciuitas triplici nūero claudi-
 tur s̄z muro carnalis concupiscēt̄
 temporalis affluentē: mundialis ex-
 cellētie: qui triplex murus subuerti-
 tur sonitu sancte p̄dicationis: clemo-
 re devote orōnis: circuitu p̄prie dis-
 cussionis

La. VI Nico.de lyra

A viuiscerat iesus: et adiecta est ad isrl vslg in hodiernu diē tē. re: dicere de his q̄ vslg ad finē vite v̄l seculi pmanēt: vt h̄ est p̄ mōabitax vslg in hodiernu diē tē. i. vslg in finem seculi: et diffamat̄ ē sermo iste apud iudeos vslg in hodiernu diē. i. q̄ diu stat seculū. Raab dō quō abiecta est donui isrl vslg in hodiernu diē: an matri posteritas ascribit: vt videat in sobole seruari: an maḡ intelligendū est: q̄ vere isrl sociata ē vslg in hodiernu diē. Ram̄ em̄ oleastri apponit. i. inse rit in radice oлиue bone: et adiūgit̄ isrl vslg in hodiernu diē: q̄ in illoꝝ radice nos ex gentib⁹ assumpti: q̄ aliquā mere tricabamur lignū et lapidē. p̄ deo cole tes faci sum⁹ p̄ fidē xp̄i sursum: ille at pp̄ls p̄ icredulitatē deorsum. Qui em̄ in se h̄ xp̄m q̄ est caput oīm: efficit̄ in caput: illi aut̄ q̄ negauerūt eū: facti sūt in cauda: et qui erāt primi facti sunt no uissimi. **La.** VII

E Ilij at tē. a **I**tratusq̄ est dñs tē. **A**dam. Nō oīcio

Nu.16. d se trāscurrendū ē: q̄ vno peccate ira su per oēz pp̄lm venit: h̄ accidit q̄n sacer dotes q̄ pp̄lo p̄sunt: erga delinq̄ntem benigni videri volūt et verētes peccātiū linguas: ne forte d̄ eis male loquā tur. Sacerdotal seueritat̄ imemores: peccantē corā oīb⁹ nolūt publice arguere vt ceteri timorē habeant: nec malū auferūt ex seip̄is: nec tradunt hm̄di sa thane in interitū carnis vt sp̄us salu sit: et dū vni parcūt: vniuersē ecclie molūt interitū. Ex vna em̄ oue morbi da grer vniuersus infici. **O**bseruem ergo nos inuicē et vniuersiūs p̄serua

Cor.5. b auferūt ex seip̄is: nec tradunt hm̄di sa thane in interitū carnis vt sp̄us salu sit: et dū vni parcūt: vniuersē ecclie molūt interitū. Ex vna em̄ oue morbi da grer vniuersus infici. **O**bseruem ergo nos inuicē et vniuersiūs p̄serua

Gal.3. d oēs em̄ vnu corp⁹ sum⁹ in xp̄o: tu q̄ p sides hui⁹ corporis ocul⁹ es: vt oīa circū spicias et oīa vētura p̄uideas. P̄sor es: ouiculas dñi vides ferri et p̄cipitia et p̄rupta p̄edere: nō occurris: nō re uocas saltē: nec clamore deterres: hec

Questio nō dicim⁹ iō vt p̄ leui culpa aliq̄s abscondat: h̄ si forte monit̄ vel correct⁹ semel: itēz et tertio nō emēdat: v̄ramur medici di sciplina. Si oleo punxim⁹: si emplastr̄ mitigauim⁹: malagina te molluim⁹: nec tñ cedit medicament̄ tumoris duricia: solum sup̄st remediū resecati. vñ: Si man⁹ tua scanda. te: absconde ea et p̄. abs te. h̄ ē qđ dicit: vt ego q̄ videoz tibi man⁹ esse de ptera et p̄sib⁹ noīor: et vñ dñi p̄dicare videoz: si aliqd̄ h̄ euāge li regulā gessero: vt scādalā ecclie faciā: in hui⁹ p̄sensu vniūsa ecclia p̄spirās: excidat me et p̄ciat a se: expedit em̄ tibi ecclie absq̄ me manu tua q̄ male agēdo scandalū feci: introire in re gnū celoz q̄ meū ire in gehennā. **A**ug. Querī solet quō iuste p̄ p̄ctis alteri⁹ alios v̄dices: cū i lege dictū sit: nec p̄es

AICO. DE LYRA

* cūsīōis: q̄ cūcūtūs d̄ fieri septē vīcībus. i. p̄fecte: q̄ p̄fētio nūero septenario designat: q̄ em̄ p̄uert̄ d̄ culpa ad gra tiā: d̄ diligenter et p̄fecte discutere. p̄priā p̄sciam: q̄cqd̄ aut̄ in hac ciuitate rep̄it salutē p̄riū d̄ interimi. Qđ aut̄ inueniē ibi auri philosophice sapie: argēti eloq̄ntie: vasoz eneoꝝ. i. natu ral̄ industrie q̄ valet ad multa: sic et vasa ferri. i. corporal̄ et tpał potētie: d̄ dñi p̄secrari. i. de cetero bonis actib⁹ applicari. Raab cū suis p̄p̄t̄ op̄ p̄ietat̄ saluat̄: q̄ sm̄ dictuz saluatoris **D**at. v.a. B̄ti misericordes: qm̄ ip̄i misediaz tē. **La.** VII

Divisio **E** Ilij aut̄ isrl. Hic incidentaliter ponit factū achan. Et diuidit in tres p̄tes: q̄ primo describit̄ p̄petrati cognitio/ibi: Lūḡ mitteret. ter tio cogniti punitio/ibi: M̄lit̄ et iōsue. Circa primū d̄: **I**lij aut̄ isrl p̄uaricati sunt: h̄ aut̄ vnu solus in h̄ peccauerit: en generalit̄ d̄: **I**lij aut̄ isrl p̄uaricati sunt: eo mō loq̄ndi q̄ fa etū vñ de cōitate maxie in mal̄ toti cōitati attribuit̄: sic vno fratre minore peccate publice d̄ frēs minores secerūt h̄. et p̄ tale modū loq̄ndi d̄ **D**at. xxvi. a. de vnguēto effuso sup̄ cap̄ iēsu. Gidētes at̄ discipuli idignati sūt tē. cū tñ vñ sol⁹ in dignē tulerit. s. iudas scariorib⁹: vt h̄ Job. xii. b. **E**t v̄sur/ pauerūt

Pauerūt de anathē. i. de cōsecrat̄ dñs. f. aūz et argentū: vt patebit. j. eo. ca. q̄ tñ erāt cōsecrata dñs: vt dictū ē. vi. ca. **E**t d̄ anathema ab ana qđ ē sursum: et thesis qđ ē positio: q̄ p̄ecra **A**nathema ta dñs surst̄ v̄l seorsū ponebant̄: ne h̄uanis v̄lib⁹ applicarent̄.

c. **H**ā achā fili⁹ charm̄. sic d̄ fōiari sm̄ Hiero. et sic ē in hebreo: nec alicubi nomiat̄ achor in hebreo: s̄z vitio scriptoz nomiat̄ h̄ achor.

d. **I**tratusq̄ est dñs h̄ filios isrl. q̄ p̄ctō vñ de cēitate: ali⁹ d̄ illa cōvate puniunt̄: vt d̄ cūtum est. s. vi. ca. **L**

e. **L**ūḡ mitteret. Dic p̄n̄ descriptib⁹ p̄cti p̄petrati cognitio. et p̄mo in generali. scđo in spāli/ibi: Surge sanctifi ca pp̄lm. Circa p̄mū sciendū q̄ genus

p̄cti in generali fuit cognitū p̄ diuinam revelationē ad p̄ces iōsue: et id circa h̄ sic p̄cedit: q̄ p̄mo ponit̄ dēp̄cationis occasio. scđo ip̄a dēp̄ecatio/ibi: **J**osue dō. tertio dñi r̄fl̄io/ibi: **D**ixitq̄ dñs. **T**22. d

Circa primū sciendū q̄ occasio dēp̄cati onis fuit: eo q̄ filii isrl missi a iōsue h̄ ci uitatē hai fuerūt debellati: et reliqui d̄ pp̄lo in timore positi: et p̄ p̄ns periculo expositi: vt ptz in l̄ra. p̄mitiūt tñ situs ci uitatis/ cū d̄: f. **Q**ue est iuxta be

Bethel cl uitas **B**ethel et bethauē: s̄z vocata est bethel a iacob: eo q̄ vidit ibi scalam: vt habetur **B**en. xxviii. d. vbi d̄: Appellauitq̄ no mē v̄bis bethel: qđ iter p̄taē dom⁹ dei. **S**z postea vocata ē bethauē. i. domus idoli: eo q̄ hieroboā posuit ibi vituluz aureū a pp̄lo adoranduz: vt habef. iii. **R**egū. xii. ca. Primū aut̄ qđ h̄ d̄. s. q̄ sit eadē ciuitas beihel et bethanē bene est verisile. Tū q̄ in teſtu idē situs de terminat̄ v̄triusq̄. Tū q̄ h̄ dicit **R**a. **S**a. sup̄ **E**ſce. x. a. sup̄ illud v̄bū: **E**ac cas bethavē coluerūt. Sed scđm nō vi def̄ vez. s. q̄ noīata sit bethel a iacob: q̄ illa ciuitas quā sic noīauit iacob est eadē ciuitas cū hierlm̄: sm̄ q̄ dicunt̄ cō munīt̄ doctores: put̄ diffusius fuit de clarat̄ **B**en. xxviii. Illa aut̄ bethel de

qua sit h̄ mentio est longe sita a hierlm̄: vt ptz p̄ descriptionem terre sancte: et sic nō est eadē. Itē q̄ et habet̄. iiii. **R**egū. ii. ad hoc posuit hieroboā vitulū aureū in ista bethel: ne pp̄lus israel iret in hierlm̄ ad adorandum dñm. et sic ptz p̄positum. S̄l̄ qđ dicit̄ q̄ noīata est bethauē: eo q̄ hieroboam posuit ibi idolū: vidēt aliquiliter extraneū: q̄ iōsue scripsit̄ istum librū. A tpe v̄o iōsue vslg ad tempus hieroboā fluxerūt anni quingenti v̄l

* circiter: q̄ qua/ **M**oraliter. a. **I**lij autem isrl p̄uaricati sunt tē. **D**oraliter **Q**uitur: Nam achā filiū charm̄/iliy zābādi/iliy zāre de tribū iuda tē. Sic ei debet scribi: q̄ sic scribit̄ in hebreo:

Per achān qui tribulatoꝝ interp̄taē: et erat de filiis israel qui pp̄t̄ eius peccatū fuerūt tribulati significat̄ malus religiosus: pp̄ter cuius maliciā alij religiosi inculpan̄t. et hoc significat̄ p̄ hoc qđ d̄: **I**lij autē israel p̄uaricati sunt: h̄ solus achān fuerit p̄uaricatus: de isto d̄: q̄ furatus fuit regulā aureā. Re

Gula dō b̄tī Francisci aurea d̄: et s̄l̄ regulē alioꝝ religiosoz: eo q̄ inducit̄ ad charitatem dei et p̄imi que p̄ aux̄ signat̄: eo q̄ sicut aux̄ iter metalla p̄ciosi: ē: sic charitas iter v̄tutes. i. **C**or. xii. d. **D**aior aut̄ hoy ē charitas. Hāc aut̄ regulā aureā furat̄ malus religiosus. Hā furūt̄ est p̄rectatio rei alienē iūito dño.

Dñs aut̄ regulē religiose p̄uenienter d̄ institutor: ip̄ius. s. beatus **B**enedictus: Franciscus: et sic de alioꝝ malus autem religi osus frangendo regulam contra voluntatem institutoris tra ciat̄ eam. Similiter vestem furatur. Nam indigne portat ha bitum religionis sancte: et argentum operit humo. Per argen tum significari potest quelibet gratia gratis data: s̄z scientia: eloquentia: et huiusmodi: que malus religiosus terra operit.

Nam ad questum terrenum talia conuertit. Sed precepto iōsue talis moritur in valle achor: que interpretatur vallis turbationis: et ideo significat penam gehenne: que sm̄ doctores est in profundis terre. In hac igitur valle achān punitur ad signi ficandum q̄ malus religiosus ad mortem gehenne per christū iudicium condemnatur.

Ex filiorum: nec filios p. patrum iniquitatibus esse puniendos: an illud iudicabit hoib[us] est p[ro]ceptu[m]: ne quicq[ue] p[er] altero puniantur: dei autem iudicia non sunt eiusmodi q[uod] alto et inuisibili p[ro]filio suo nouit quatenus extedat: etiam hoim[us] t[em]p[or]ale pena salubr[er]e q[uod] terrore. **N**on enim aliqd diru[m]: q[ui]t[em] attinet ad vniuersi mundi administrationem p[ro]tingit mortalib[us] c[um] moriuntur q[ui]nq[ue] moriuntur: et tamen ap[er]to eos q[uod] talia metuunt disciplina lancit: ut non se solu[m] q[ui]c[unque] curet i pplo: s[ed] iuice sibi adhibeat diligenter: et rati[on]e vni corporis et vniuersi hois alia p[er] alijs sint membra sollicita: nec tamen credidit[ur] est: etiam i penis q[uod] post mortem interrogat: aliu[m] p[er] alio posse damnari: s[ed] i his tamen reb[us] h[ab]et interrogari pena q[uod] sine fuerit habitude: et si non eo modo finirentur. **S**icut et o[ste]ndit q[ui]c[unque] conexa sit in populi societate ipsavniuersitas: ut non in scipis singuli: s[ed] rati[on]es in toto existimantur. **P**ervnius q[uod] p[ro]ctum: morte q[uod] paucorum ammonit[ur] est populus vniuersus: rati[on]e i corpe vniuerso querere q[uod] amissus est. **S**imiliter etiam omnia sum est q[ui]c[unque] mali fieret: si vniuersa congregatoratio peccasset q[ui]n ne vnu[m] q[ui]d[em] ita potuit iudicari: ut ab eo possent ceteri esse securi. **A**t vero si achan ab aliq[ue] iuente et cōph[er]ens et criminis re[lig]io: ad iudicium Iesu suisset adductus: non putandum est hoiem iudicem quicq[ue] aliu[m] q[uod] societate facti ei[us] non teneret: id est p[er] illo vel cu[m] illo fuisse punitur. **N**on enim mandatum legi licebat exercere q[uod] datum est hoib[us]: ne iudicio suo q[uod] in hoiem hoii vistu[m] vel p[ro]missu[m] est alterum p[er] altero arbitrar[er]e esse p[ro]iectum: longe autem secretiori iudicio iudicat deus q[uod] potest est: etiam post mortem q[uod] hec non potest vel liberare vel p[er]dere: visibilis igit[ur] afflictiones hoim vel mortes: q[ui]m his q[ui]bus iunguntur et obesse et p[ro]cessu possunt: nouit dominus in occulto p[ro]uidet[ur] sue: quemadmodum iuste q[ui]busq[ue] dispeleret: etiam cu[m] aliorum p[er] aliu[m] videt[ur] v[er]o scelera penas inuisibilis q[uod] nocet et non p[ro]sternit: ita nullus (deo iudice) p[er] alienum p[ro]ctum luit: sicut (hoie iudice) luere nullu[m] nisi p[er] sua culpa istas visibilis debet: sed em p[ro]cepit hoii iudicio deus ut in his q[uod] ad humanum iudicium pertinet iudicanda: q[uod] in suo iudicio facit ipse quo potestas humana non aspirat.

Regula

Levi. 20. b
Nu. 11. d.
1. Re. 16. b

Reg. 3. b
Nico. de lyra
circiter: q[uod] q[ui]dringentesimo octogesimo anno ab egressu filiorum israel de egypto f[er]mavit. **S**alom[on] t[em]p[or]is anno q[ui]arto regni sui: ut h[ab]et. Reg. vi. **I**pse autem regnauit q[ui]draginta annis: ut habet. iii. **R**eg. vi. **H**ieroboam vero regnauit post mortem salomonis: ut p[ro]pterea ibide. viii. ca. tunc fecit vitulos aureos. Ab exitu vero de egypto usque ad destructionem ciuitatis bethaven p[er] ioseph fluxerit tamen. xl. anni integrum: et id est tunc bethaven vocabatur a facto hieroboam futuro p[er] q[ui]ngentos annos videt extraneum: nisi dicatur p[er] ioseph in sp[iritu] vidit p[er] futurum: et sic eam nosauit in libro p[er] anticipationem: q[uod] anticipatio est multum magna: Et id est alterum potest dici p[er] vocata est bethel. i. domus dei: eo p[er] abraham edificata altare domini inter bethel et bethaven: habet bethel ab occidente: ut habet Gen. xii. **E**t quod hebrei adorant ad occidente: id est abraham ibi adorans habebat faciem versam ad bethel: que erat p[er] inde sic vocata est. **V**icta est autem bethaven. i. domus idoli eo p[er] chananei ibi habitantes colebant idola. **L**ettera patet usque ibi: a **D**eportata usque ad sabarim. **V**icimus expositores n[ost]ri p[er] sabarim est p[er] prius nomine loci. **D**ebrei vero dicunt p[er] est nomine eadem: et significat p[er] fractionem: ut sit sensus: p[er] illi de hay p[er] secuti sunt filios israel usque quo sentiret i se lassitudinem in p[er]secutione: vel p[er] co[n]tractio[n]em referant ad filios israel. unde subdit: **E**t ceciderunt p[er] p[ro]na[bi]l[er]e. tunc co[n]tracti ab aduersariis.

Josue

Consueverit vero. **V**ic[em] p[er] ponit ioseph de p[er]cipito occasione causa p[er] dictu[m]: dicit vesti sua. in signu doloris km conuenientem iudeorum: ut p[ro]pterea plurib[us] locis veteris ac novi testam[ent]i. **E**t p[ro]p[ter]a cecidit i ter. q[uod] ordo debet esse humilis. **C**onsueverit ad vespere ieiunus orans. g. **A**dserutq[ue] pul. sup[er] capita sua. in lignu humiliacionis. **Q**uid vero traduce[re] te. vt traderes nos in manu amorei: vt non tenet hic causam p[er] pecuniae. q.d. **S**equitur ad illud nisi tu p[er]gas nos. i. **U**trinam ut cepi. manuas iordanis. i. regnis leonis et og: q[ui] acquisierat filium israel iordanem: **S**ed dixit ioseph ex passione doloris: licet male: nec dixisset extra passionem posse: p[er] quod induxit ei dominus. k. **A**udiens cha. i. filios israel denitos a paucis aduersariis. **E**t pariter coglo. cir. nos. hoc facio aiat. m. **E**t quod fa. magno no. tuo. q.d. **S**ederet in opprobrium nostra tui: q[uod] diceret infideles p[er] non posses nos ultra iuuare. n. **D**ixit do. **H**ic p[er] ponit domini regnum p[er] quam reuelat p[er] eum in generali. c. d[icitur]. o. **L**ulerunt de anathemate. q[uod] est p[er] unum sacrilegum. p. **A**to metiti sunt. q[uod] p[er] misericordia deo obedire: et sic metiti sunt: q[uod] non seruauerunt p[er]missum. **S**cindit tamen p[er] scriptura hic loquitur in plurali: licet vnu[m] impi peccauerit ratione p[er]dicta in principio huius capitulo. q[uod] **S**urge. **D**ic p[er] se. **D**ivisio quenter ponit cognitio perpetrati peccati in spiritu. et p[ro]mo[ti]o q[ui]tu[m] ad p[ro]sonam peccatrix. scd[icitur] q[ui]tu[m] ad culpam determinatam ibi: **E**t ait ioseph. Circa primum dicit: **S**anctifica po. i. cito scdm hebreos et eodem modo sequitur: s. **S**anctificamini in crastinum. i. sitiis citi. **S**ecundum doctores vero nostros sed accipit sanctificatio p[er] operatione populi p[er] deuotionem. **R**atio huius diversitatis est: q[uod] dictio hebraica hic posita est uocata est ad citationem: p[er]parationem et sanctificationem: **D**oc[et] res tamen non rationabilis dicere videntur: q[uod] in agendis vel suis scipiendis divino oraculo siebat p[er]ratio p[er] p[ro]p[ter]atio alliq[ue] siebat p[er] continentiam ab ieiunib[us]: et habet Ero. xix. in legis datione: aliquando p[er] orationem: ut habet Acc. i. in Matthe electione: aliquando p[er] ieiuniu[m]: ut habetur. iii. **R**eg. xi. in naborum cōdemnatione: **E**t enim ei cōdenatus videtur esse iusta et a deo mandavit ieiunium ante predictum ieiuniu[m] sicut solitu[m] erat fieri ante diuina oracula. Qualiter autem fuerit facta ista sanctificatio de qua loquitur p[er] scriptura: non est expressum in littera: sed credidit[ur] est p[er] facta est aliquo isto modo. **A**ccedet isque ma. singuli p[er] tribus ue. q[uod] viri cuiuslibet tribus erant distincti ab ieiunib[us] scdm tribu[m] et in q[ui]libet tribu erat plures familiie: et in q[ui]libet domo plures viri seu carita. **P**roto igit[ur] de p[er]hesa est tribu[m] in q[ui] p[er]petratuerat sacrificium: postea familia determinata eiusdem tribu[m]: et postea vir determinatus in illa domo. **D**icit tamen Rab. Sa. p[er] tribu[m] de p[er]hesa est p[er] illa p[er] ioseph ex ordinatio diuina adduxit tribu[m] coram rationali iudicio: id est erat. xiiij. lapides p[er]iosi: in q[ui] erat sculpta nomina tribuum. xiiij. et dixit ei dominus p[er] fulgor illius tribu[m] q[uod] peccauerat obscurare: et sic de p[er]hesa est tribu[m] iuda: s[ed] familia determinata in illa tribu[m]: et demum in familia: et vir in domo de p[er]hesa sunt p[er]missione sororis. **S**ed primu[m] videtur esse fictio: q[uod] est in textu. ubi dicitur: v. **E**t q[ui]c[unque] tri. et. et q[uod] p[er] tribu[m] sunt de p[er]hesa p[er] sororem: sicut et. **A**ccedet p[er] co[n]tractio[n]em. i. p[er] familiias: id est significat p[er] cognitio et familia. Scienam autem p[er] ioseph non peccauit p[er] vires sorore. **T**u q[uod] p[er] fecit ex p[er]cepto domini: ut p[ro]pterea in textu. **O**stendit unde dicitur

G Regulāq; aureā. Suratus ē aū lingua aureā & posu-
it ea in tabernaculo suo. Nō puto in illo surto qui auri tantā
vī fuisse pcti vt tā nūerosam dei eccliaz maculer. s; multus de-
cor ē in vībis: multa in rhetor, vel phoz sermonib; pulchritu-
do: q; oēs sunt de ciuitate hiericho. i. de hūmido. Si g; inuenis
as apud phoz quersa dogmata luculē
ti sermōis assertiōib; decorata: ista est
lingua aurea: s; inde ne te decipiat ful-
goz opis: ne te rapiat sermonis aurea
pulchritudo. Demento q; iesus ana-
thēa ē ē fuisse oē aux qd in hiericho fu-
erit inuenēt. Si poetā legeris fulgēti
carmine deos deasq; terentē: ne dele-
cteris eloq;ntie suauitate: lingua aurea
est. Si ea sustuleris & posueris in tab-
ernaculo tuo. i. si introduixer; in cor tuū
que ab ill; asservū pollues oēs eccliaz
dñi. Debem; āt diligēter discutere: ne
quis habeat in tabernaculo suo hieri-
chontinā lingua absconditā: & abūcta-
mus malū et nobisplis: q; etiā si ces-
sumus arguet de: vt spōte p̄fiteā & di-
cat: Surat sum lingua aurea & dextra
ria pura: pura āt dextraria sunt opa q
bus nihil miscet diuinū: s; totum hūm
hoiez geris nos xpm deū & hoiem p̄si
temur. Qd de hiericho suratū est pu-
rū. i. sine deo esse dr; qd suranti extitit
causa pcti. **R**egulāq; Lxx. Lingua
hereticor, s. dogmata vel supsticosa se-
culariū lraz studia. hec em̄ est lingua
aurea: luculēto sermone aptata: hanc
surati sunt heretici de hiericho q; si au-
reā regulā: q; phoz sectā conati sunt in-
ducere in eccliaz: q; anathemate mul-
ti pdunē: & q; si aceru o lapidū multitu-
dine pctoz extingunt: q; ductor dia-
bolus qui p illoz ipietatē fideliū q; sda
vicerat: rurū us supatus vincit & a po-
pulo dei suspēsus crucis vītute necat.
Tisid. Hiericho mūdū significat: de
anathemate ei in tabernaculo suo ab
scōdit: q; seculares mores ecclie secreta
inserit: q; sub cultu dei manēs solēna-
tes seculi: vel spectacula diligit q; sorti-
legos auruspices & augures inq;rit vī
cetera facit: q; in hiericho. i. in seculo ha-
bebant. b **L**apidauitq; eū vī. Quo-
dīcītī Aug. Querit cū dñs eū q; furtū fece-
rat cū fuisse comp̄hēsus igni cremari
lūserit: cur iesus poti; lapidari fecerit
an ita eū mori oportuit. Quo iesus vī-
ba iubētis itellexerit. Sic em̄ aliis nō
facile intelligere potuit: iō magis qren-
dū cur dñs lapidationē ignem dixerit
q; credendū iesum aliud fecisse q; dñs
fuisse. Nā q; ad intelligēda vība dñi
sapientior esse potuit: vel ad facienda
obedientior: s; noē ignis potuit pena
significari: sic ibi: Eduxit nos de forna-
ce ferrea. s. d tribulatiōe dura. Due-
mīhi cause occurruunt nō vt ambe sint:
s; altera ex eis: cur nō ille cū oibus su-
is euīdētē igne crematus sit. Si enim
pctm eius dñs tale iudicauit: qd sup-
plicio illo expiatum nō puniret in eter-
num. ppter ipaz purgationē pena illa
dicta est ignis. Neq; ad hūc intellectū
quisq; tēdere moueret: si eū visibilis
ignis exureret sed in eo quisq; maneret quod aper; impletū
videtur: neq; vītra quereret. Nunc vero ppter verba dei et
factum iesue quo preuaricari verba illa nō possent recte dici
tur lapidationem ignem fuisse: vt cognoscat illa pena homi-
nē illū fuisse purgatū ne puniret in postez q; significant vasa
in levitico: q; iubēt igne purgari. Si autē tale fuit illud pec-
catū. ppter qd eum etiam post hanc vītē ignis susci-
peret: ideo iesus eū voluit lapidari: vt qd a dñs dictuz ē igni
cremabit: intelligeret q; dñs faceret: nō q; ab ipis esset facie-
dū. Nō

dum. Nō em̄ dictū est: igni cremabit: vī. Cū vī ita dictuz est
vt magis videat deus qd ei futurū esset pdixisse: qd ei ab ho-
mine fieret p̄cepisse: nō potuit melius facere iesus: q; dñs vī
ba sicut p̄pha intellerit: q; hoc ipm p̄pheticē fecit qd vt illū lapi-
bus magis qd flāmis perimeret: ne vīlis ignibus vība dñs im-

A. de ly. plēta vide

* vñ dī Drouerū. vī. d. Sortes mit-
tunt in sinū s; a dño t̄pant. Tū q; h se-
cit cū debita reverēcia. s. sanctificatione
ppli p̄missa. In qbus aut̄ casibus & qd
ter licitū ē vīl sōrib; & in qbus nō: di-
ctū fuit diffusus. Nū. xxiiij. a **S**ur-
ges itaq; iesue mane. Ad exēqndū
diligēter dei mandatum. Et patet līa.
b **E**at iesue. Hic p̄nr ponit co-
gnitio pcti qdū ad culpā determinataz
p iesue īterrogationē cū dī: c **F**ili-
mi da gloria dñio. vt. s. p̄fessionem
tuā appareat deum vēz dixisse de pctō
anathematis: & p̄nō īste puniuissē po-
pulū. d **R**nditq; achā. cōfitedo
veritatē. e **V**idi em̄ int̄ lpo. pal-
liū coc. i. rubeū. hebrei tñ dicū palliū
babylonīcū. Letera patēt. f **H**isit
ergo. Hic p̄nr describitur pcti cogniti
punitio. Et p̄t̄ līa vīg ibi: g **L**ol-
lens itaq; iesue vī. aurea regula.
In hebreo hī lingua. Erat em̄ lamina
aurea in similitudinē lingue facta: h̄t tu-
lit iesue: q; p̄ceptum erat a dño q; pctō
cōbureret cū omni substātia sua: vt p̄di-
cīt in textu. h **F**ilios q; et filias
eius. Dicūt hebrei q; duciunt ad vi-
dendū punitioē p̄t̄: vt p̄ h̄t arcerent
a silibus. Doctores āt nři dicunt q; du-
cti sunt vt cuz p̄re morerent. & h̄t videſ
rōnabilis: q; p̄ pctō ei. xxvij. viri mor-
tui sunt in bello: vt dictū est. s. eo. ca. &
rōnabilis videt q; pueri sui morerent
cū eo in detestationē crīmīs. Itē. s. eo.
ca. dixerat dñs: Nō poterū stare coram
hostib; tuis donec deleat ex te q; conta-
minatus est h̄t scelere. Deletio āt alicū
ius ppter ip̄t̄ occisionē eius cū sua
posterioritate. i **D**uxerūt eos ad val-
lem achor. i. turbatiois q; licē denoia-
ta: nō a noē viri ibi puniti: vt credit
aliq; s; ex vībo iesue. quod s̄dī cū dī:
k **Q**uia turbasti nos exturbet
te dñs. Jo vocatus est loc ille vallis
achor. i. turbatiois: ita q; achor non est
nomē. ppter s; cōe. l **L**apidauit
q; eū ois israel vī. Videl q; in h̄t fa-
ctum sit p̄ceptū dñi dicētis. s. eo. ca.
Et quicūq; ille in h̄t facinore fuerit dep-
hēsus cōburet igni cū oī substātia sua.
Ad hoc dicūt q; noē cōbustionis intel-
ligit alia pena quecūq; s; illud **D**ie-
re. xi. a. Et duxi te d fornicare ferrea egypti.
d de seruitute dura. & sic in ppter
noē cōbustionis intelligit lapidatio.
S; h̄t nō videſ bñ psonum textui: q; si-
mul p̄cipit a dño cōbusta: vt pt̄z p̄ līam sequen-
tem cū dī: Et cūcta que illi erat
igne sumpta sunt. **A**lliter expo-
nit aliq; dicētis q; vībū dñi de cōbusti-
one achan intelligit de igne gehenne:
q; vt dicunt nō penituit vere rōne culpe: sed tñ rōne pene. Et
ad hoc designandū signanter dixit dñs: Et quicūq; ille in hoc
facinore fuerit deprehensus comburet igni. q. d. a me sibi penaz
futuram reseruante: ideo nō dixit: comburetis eum igni: s; cō-
buret. Sed hoc dictum nō videſ textui consonum: q; iste achā
ad dandam gloriam deo confessus fuit veraciter & humiliter
peccatum suum: vt patet in textu. & ideo nō est verisimile q; fu-
erit dñmnatus: & hoc sonat vībū iesue dicētis ei: **Q**uia
turbasti nos exturbet te dñs in die hac. q. d. nō in futu-
ro. vī. ro. In hebreo

Glo.ordi:

Josue

La. VIII Nico.de lyra

E plera viderent: qd ob aliud dicta voluit intelligi. Nec mouere debet qd nō ipm tm sed etiā oia qd sūt ei. De igni cremāda p dixerit. ait em: Igni cremabīt: r oia qcūq sūt ei. Oia enī hec oia possūt intelligi: qd cū illo dixit esse cremāda. Nā sicut apls dicit de qbūdā opibus igne p̄suptis; ipē aut saluus erit si hui p̄tm ita intelligēdā est vt etiā eterno igne puniat. Filios g ei r fili as cū pecorib r oia qd habebat ppls cū eū puniret sī lapidib ob uit: nō tñ b iudicio hūano: sī spū p̄pheticō fecit ie sus: siue ita intelligēs oia qcūq sūt ei vi nec filios celeret exceptos: lapidatiois pena p igne ingerēs: siue oia ei qd post mortē ei in illo fuerat crema turus: nō solū p cetera qd illi erat: sī etiam p filios significās: nec ideo creden dū est eos p p̄tō patris a quo innocētes erāt post mortē igni inferni esse cre mādos. Hors em qd oēs manet: qd quis de p̄tō veniat: qd ita nati sumi ut necessario moriamur: accelerata qbūdā est vtilis: vnde Raptus est ne maliciā mutaret sensuz illi. Quo g iudicio dei vel misericordia fuerit irrogata filiū hui: vel illis. xxxvi. viris cū oēs ab ei p̄tō fuerint alieni: later apud eum apud quē nō est iniqtas. Sī illd i pm̄ptu ē qd p̄plm terribiliter oportebat qd rere qd amissum est: r tāto timuerūt ceteri factū ei imitari quāto hūana hor reret infirmitas: in tā magnū r tam iū stū odī ppls dari: r eis qd ad spē p̄pa gaudi gener se relietur putabat: pecato suo secū cōlumptis mori.

Dors vtil

Sap. 4. b

Dixit aut r̄c. a In oppi

Mar. 15. c

Justū bellū b Done insidias. Aug.

Questio

Nico.de lyra

E ro. In hebreo em nō est verbū optatiū. s. turbet te: sī indicatiū. s. turbabit te: qd iosue ad ei cōficationē ppter humiliē cōfessionē indicabit ei: vt videb p̄tō mors temporalis esset sibi expiatio peccati. Et iō aliter pōt dici qd iste achan duplicit peccauit. s. p̄tō sacrilegū furādo rem dñō cōsecretā: r violatiōne sabbati: qd furtū illd cōmisit in die sabbati: vt ptz ex dicti capituli sexti: r iō punit est duplicit pena. s. lapidationis pro violatione sabbati: qd hec ē pena debita fm determinationez dñi vt habeat Nu. xv. de colligente ligna in sabbato. secundo pena combustionis cum pertinentibus ad ipsum: fm qd domi nus p̄ceperat in hoc capitulo. a Lōgregauerunt qd su per eum aceruum magnum lapidum. p̄ memoria futu ra ad terrōrem aliorum.

cōsūpta sūt. Cōgregauerunt qd sup cū acerūn magnū lapidū: qd p̄manet vscō i p̄ntē diē. Et auer sus est suror dñi ab eis. Voca tūq sūt nōmen loci illius vallis achor vscō hodie.

Dixit aut r̄c. b dñs ad iosue: Ne ti meas neqz formides. Tolle secū oēz multitudinē pugnatorū: r p̄sur gēs ascēde in oppidū hai. Ec ce tradidi i manū tuā regē ei et p̄plm: vrbēqz r frā. Faciesqz vrb̄i hai et regi ei sic fecisti hiericho r regi illi. Predā vō r oia e bāiantia diripiet vob. Done in. s idias vrb̄i post eā. Surrexitqz s iosue: r ois exercit bellatorū cū eo: vt ascēderēt i hai r electa tri bāgita milia viroꝝ fortū misit no-

Dixit aut do. Nic p̄tō describit civita

La. VII

tis hai destructio. r scđo ex b habitatoꝝ fre chanaā Diuissio trepidatio. ca. ix. Circa pm̄ pmo a dñō d̄ captiōis modus. Scđo subdit executionis act ibi: Surrexitqz iosue. Tertio imolatiōis cult ibi: Tūc edificauit iosue altare. Cir

ca primū d̄: b D̄ixit aut do. r̄c. q. d. sicut subtraxi a te auxiliū meū p̄p̄tē p̄tm ip̄i achan: ita te p̄tegā p̄p̄tē iusticiā de ip̄o faciā. s̄o subdit: c Ec ce tradidi r̄c. q. d. victoria hec erit virtute mea. d Faciesqz vrb̄i hai. ip̄am destruēdo. Et regi ei: ip̄m occidēdo. e Predā r̄c. diripiet vobis. i. diuidetis. s̄i aut non sūt factum de p̄da hiericho qd sūt posita sub anathemate: vt dictū fuit. S. vi. ca.

f Done insi. v. post eā. Qualis aut r ad qd nō exprimit hic: sed p̄te se quēti. dñs tñ hic reuelauit ip̄i iōne qd quid postea executus est. Occasiōe au tē hui dicti queris hic: vtrū in bello licitum sit insidias r cautelis vti: r videb sit vti insidias qdā fraudes: r p̄ cōsequēs p̄tinēt ad iusticiā: qd nō est eis licitū vti: qd scri ptum est Deu. vi. Qd iustū ē iuste ex equeris. In p̄trariū est glosa Augusti nō sup locū istū: r textus i q d̄: qd iosue posuit insidias d mādato dñi. Respōsio: aut bellū iustū est aut iniustū. Si iustū nō est licitū bellare: r p̄ sequēs iniustū est r illicitū insidias vti. Si au tē sit bellū iustū. Tūc dicēdū qd insidie r cautele ad b ordinant r hostes decipiāt. Possunt aut hostes dupličē decipi ab aduersariis suis. s. vno mō

qd dicis eis falsum vel nō seruat semp p̄missum: r hoc ē sem p̄ illicitū: qd in bellis sūt qdā iura semp obseruādatiā cū ad uersariis: fm qd dicit Ambro. libro d officiū: sicut obseruatio treugaz r cōsilia. Et iō si insidie sīt p̄ talē modū sunt iniuste r illicite. Alio mō decipiāt hostes p̄ hoc qd aduersarij occul tant eis verbis vel factis suā intētōne: r b̄ est licitū: qd nō te nent eis reuelare sua secreta. Unde r in sacra scriptura dicit qd secreta fidei occultā sūt infidelibus: ne ab eis derideāt: fm qd dicit Mat. vii. a. Nolite sanctū dare canib: r mltofor tūs in bello iusto licitū est occultare secreta sua aduersariis: qd b̄ maxime valet in rebus bellicis: vt ptz p̄ Tegetiū lib. iij. d arte militari. Et iō Aug. in glosa sup locū istū dicit: Si qd bellū iustū suscepit: vtrū apta pugna an ex insidias vincat: nō refert ad iusticiā. Ex dictis ptz pm̄ argumentū: qd nullū voluntate rōnabili debet velle qd oia sibi reuelent. Similiter scđm: qd tales insidie nō p̄tinēt ad iusticiā: sī ad prudētiām bellicā. g Surrexitqz iosue. Nic cōsequēter describit Diuissio executiōis actus: qd iōne executus est: sicut dñs sibi reue lauit: qd idē executio primo describit qdū ad exercitū ordinationē. Scđo qdū ad ciuitatis captionem ibi: Abūt g iosue. Enī fm̄e ptis ptz i līa qdē plana: paucis exceptū qd discurrētur. b Et electa. r̄c. Dicit Ra. Sa. qd ibi fuerunt posite duplices insidie. In pm̄is fuerūt. xxx. milliaviroꝝ: de qbū lo quīt hic scriptura. In scđis vō insidias fuerūt qnqz milia: de qbū d̄. l̄. p̄te ista. Quinqz aut milia viros elegerat r posu erat in insidias: ita qd iste insidie erat p̄p̄nqz civitati ꝑ alie. Expositores aut catholici cōiter dicit qd qnqz milia viri de quib̄ fit sermo infra fuerūt de nūero istoz triginta milia *

z illi tm

Ahoraliter. b D̄ixit aut dñs r̄c. In b ca. agit de debellatione ciuitatis hai r reg' eius. Hai interptat chaos qd idē est qd cōfusio. Rex sīt hai regē cōfusionis signat: r sicut dicit quedā glosa hebraica sup Ecclesiasten: somes p̄tō est ta lis rex. d̄. enī rex: qd multi obediūt ei r rex cōfusionis: nā inclit nat subditos cōtra dictamē recte rationis. vbi vero nō est ratio ibi nō est nisi confusio. Per iosue vero qui salus interptat intellectus vel ratio bene significat. Naz ratio semp ad optimā depeca. Nic autē dicit. f Done insidias vrb̄i: qd iemp̄ cāuēndū est cōtra somitem leu carnis inclinatiōne: eo qd in senectute debellauit sapiētissimū salomonē.

* Leua cly

Gré referat. a **E**t fugiē. **A**dam. Quid putas iesus fugiē significet. Videamus si sit tale aliqd qd fugiendo vincam⁹ qr ē aliqua pfecta virt⁹ in fuga. Paulus iudi cat dices: fugite fornicatio nē. Vides ḡ esse quādā spe cie fornicatiōis quā fugere debem⁹ si caste i xpō viuere volum⁹. hec ḡ fuga parit sa lute. Simili mō fugere debem⁹ irā/auariciā/inuidiā/ liuorē/detractionē ⁊ hmōi. Hic est exercit⁹ hai quē ie sus fugere docebat. vnde: **S**i vos psecuti fuerit i vna ciuitate fugite in alia. Vult ei nos hmōi hostes fugere ⁊ si fugiendo euaserim⁹ hōz maloz cōtagia: vidētes de uotionē nostrā ⁊ ppositum mētis: angeli ⁊ nos i sectationē demonū pati iisurgūt ⁊ eos post tergū cedētes in terimūt. Jesus em̄ ē cū his q̄ fugiūt: magis q̄ cū his q̄ psequunt⁹: diligit em̄ eos q̄ fugiūt fornicationē doluz/ mēdaciū ⁊ hmōi. b **I**gitur oībus interf. **A**da. Percusserūt eos i ore gla dij: vsq̄ q̄ nō relinqueret ex eis qui salu⁹ fieret t̄c. Indicat nobis: qr ex his quo rū chaos est habitaculum. i. demonibus qui i abysso re gnāt: nullū penit⁹ relinqrē debem⁹: s̄z oēs interimere. **B** Nō substātiā. s. illoz: s̄z op̄ ⁊ studiū quo peccare hoīes faciunt: hec est em̄ eoꝝ vita si peccem⁹: ⁊ interit eoꝝ si nō peccem⁹. Interimūt ḡ sā cti habitatores hai: nec v̄lū dimittūt: q̄ cū oī diligētia seruāt cor suū: ne pcedat ex eo cogitatiōes male ⁊ os suū ne pcedat inde sermo malus: hoc est nō relinque re vllū q̄ effugiat cuꝝ eo nec sermo effugit malus. Extin guam⁹ ḡ oēs chaos habita tes. i. cōtrarias virtutes: et nullā relinquam⁹ q̄ effugi at. Sic ei festū celebrabim⁹ diem deo: ⁊ leta solēnitate gaudebim⁹. Quādo ḡ leḡ in scripturis pugnas iusto rū: cedes interemptoz: ⁊ qr sancti nullī hostiū parcūt: et si pēperint reputari eis in pctm. Sicut sauli q̄ viuū re suauit agag regē amalech: sicut exposuim⁹ intelligēda sūt: qr hec bella gerunt ad uerū pctm. Quād aut̄ iusti erūt si vel parū pctm in seip sis seruauerint: ideo d̄r̄ de eis: qr nec vñ reliquerūt. vnde: Nōdū vsq̄ ad sāgui nē resististi aduersus pctm. Hinc alibi dicit: Sanctissi cate bellum ⁊ pugnate pu gnā dñi. Quid est em̄ sc̄fū care bellū: nisi interemptis oībus aīe hostib⁹. i. vitijs: ⁊ mortificatis mēbris q̄ sūt sup terrā

cte: p̄cepitq̄ eis dicēs: Nonite insidias post ciui tate: nec longi⁹ recedatis: ⁊ eritis oēs parati. Ego aut̄ ⁊ reliqua multitudō q̄ mecum est ascēdemus ex aduerso cōtra vrbe. Cūq̄ exierint cōtra nos sicut ante fecimus fugiem⁹: ⁊ terga vertem⁹ donec p̄sequentes ab vrbe lōgius p̄trahant⁹. Nutabūt enī nos fugere sicut prius. Nobis ergo fugientibus ⁊ illis p̄sequuntibus cōsurget⁹ insidijs ⁊ vastabitis ciuitatē: tradetq̄ eam dñs deus vester in manus vras. Cunq̄ ceperitis succēdite eam: ⁊ sic oīa facietis vt iussi. Bimisitq̄ eos ⁊ prexerūt ad locum insidiarū: sed erūtq̄ inter bethel ⁊ hai ad occidēta lem plagā vrbis hai. Josue autē nocte illa in me dio mansit ppli. Surgensq̄ diluculo recensuit so cios ⁊ ascendit cum seniorib⁹ in fronte exercitus: vallatus auxilio pugnatorū. Cunq̄ venissent et ascēdissent ex aduerso ciuitatis: steterūt ad septē trionalem vrbis plagā: inter quā ⁊ eos vallis me dia crat. Quinq̄ autē milia viros elegerat et posuerat in insidijs inter bethauen ⁊ hai ex occiden tali parte eiusdē ciuitatis. Omnis vero reliquus exercitus ad aquilonē aciem dirigebat: ita vt no uissimi multitudinis occidentale plagā vrbis attingerēt. Abiit ergo josue nocte illa: ⁊ stetit in val lis medio. Qd̄ cum vidisset rex hai festinavit ma ne: ⁊ egressus est cum omni exercitu ciuitatis. Di rexitq̄ aciem cōtra desertū: ignorās q̄ post tergū laterēt insidię. Josue vero ⁊ omnis israel cesserūt loco simulātes metū ⁊ fugiētes p̄ solitudinis viā. At illi vociferātes pariter ⁊ se mutuo cohortantes psecuti sunt eos. Cunq̄ recessissent a ciuitate: et ne vñus quidem in vrbe hai ⁊ bethel remanisset qui nō psequeret israel: sicut eruperāt aper ta oppida dereliquētes: dixit dñs ad josue: Leua clypeū qui in manu tua est cōtra vrben hai: quoniam tibi tradam eam. Cunq̄ eleuasset clypeū ex aduerso ciuitatis/insidię que latebant surrexerūt cōfestim: ⁊ pergeſtes ad ciuitatē ceperūt ⁊ succen derunt eam. Ulri autē ciuitatis qui persequeban tur josue respicientes ⁊ vidētes fumum vrbis ad celū vsq̄ cōscendere: nō potuerūt vltra huc illuc q̄ diffugere: p̄sertim cum hi qui simulauerant fugam: ⁊ tendebant ad solitudinem/contra perse quentes fortissime restitissent. Videlq̄ josue et omnis israel q̄ capta esset ciuitas: ⁊ fumus vrbis ascenderet reuersus percusserūt viros hai. Si quidem et illi qui ceperant et succēderant ciuitatem: egressi ex vrbe cōtra suos medios hostiū ferire ce perūt. Cum ergo ex vtraq̄ parte aduersarij cederent: ita vt nullus de tanta multitudine saluaret: regem quoq̄ vrbis hai apprehenderūt viuētem ⁊ obtulerūt josue. Igitur omnibus interfectis qui israelem ad deserta tendentē fuerant persecuti: et in eodez loco gladio corrūtib⁹: reuersi filii israel percusserūt ciuitatē. Erāt autē qui in eodē die cō ciderāt a viro vsq̄ ad mulierem: duodecim milia hominum omnis vrbis hai. Josue vero non con

sup terrā: ⁊ oībus malis cu piditatib⁹ amputatis: effici t̄ 23. q. 2. c. sc̄m corpe ⁊ spū: ⁊ fortē faci dñs entē venire ad cōspectū dei viuētis: ⁊ p̄ palma victorie virtutis merito coronari.

Reges

Nico. de lyra t̄ 7. 2.

* ⁊ illi tm̄ remāserūt i insi dñs: ⁊ xxv. milia redierūt ad pugnādū cū iosue ⁊ regē hai de ciuitate exētē: ⁊ b̄ videt p̄ b̄ qd̄ subdit h̄: a **P**oni te insi. t̄c. q. d. pōte ibi i insidys alijs devobis. s. qnq̄ milia ad h̄ electa. Intētio ei iosue erat extraēre regem hai de ciuitate: ⁊ tūc insidie ciuitatē intrarēt: ⁊ eā incen derēt: vt exp̄sse d̄i in littera: ⁊ id nō cōparuit corā ciuitate cū toto suo exercitu: ne ad uersarij ex tāta multitudine territi nō auderēt exire: ⁊ id xxv. milia supradicta iuxerūt se iosue post egressū illoꝝ ad uersarioꝝ de ciuitate.

b **A**būt ḡ io. nocte illa t̄c. Hic ponit act⁹ executio nis q̄tū ad ciuitatis captio nē: ⁊ ptz l̄ra v̄sq̄ ibi:

c **L**eua clypeū q̄ i ma tua est. hebrei dicūt: Leua hastē t̄c. Ad hoc em̄ siebat illa eleuatio vt socij iosue q̄ erāt in insidijs viderēt: ⁊ ci uitatē intrarēt: ⁊ ali⁹ se ei iū gerent: qr hoc erat eis p̄ si gno datū quo viso statim ex ierūt: vt ptz in littera: ⁊ ideo D oportuit q̄ illa eleuatio sic fi eret in altū vt posset a multe ⁊ a longe videri: et ideo vt dicūt hebrei fuit hastā i cui sumitate erat aliqd̄ verillum p̄ signo determinato. Vel si fuit clypeus vt dicit transla tio n̄ra oportet dicere q̄ fuit lenatus in altū i sumitate cu insidā hastē vel p̄tice. Letera patent v̄sq̄ ibi:

* c **L**eua clypeū. t̄c. **D**oraltter Clype iste est memoria pas sionis dñice. Trenoz. iii. b. Dabis eis dñne scutū cordis labore tuum. i. Det. iii. a Christo in carne passo zyos eadē cogitatione armamini. Si vero clypeus iste constā ter teneatur in manu bone operationis: debellatur in sultus carnis vel somitis: id dicitur postea: t̄c. **J**osue vero non contraxit ma nū quaz in sublime por rexerat tenens clypeum donec interficerent. t̄c. Sequitur: Regez quoq̄ ei⁹ suspendit in patibulo. Per patibulum asperitas penitentie potest intelligi in qua suspendēdus est fomes pec cati Galath. v. d. Qui chris ti sunt carnem suam crucif exerunt cum vitijs et concu pientijs.

b v * Tūc edī

Glo.ordi.

Iosue

La. VIII

Glo.ordi.

Ea Regē qz r̄c. Adamā. Rex hai in ligno gemō suspēdit diabol⁹. i. in cruce xp̄i q gemia fuit. i. gemia rōne p̄stit: q̄ vī sibilit̄ dei fili⁹ in carne crucifix⁹ est: uisibilit̄ vo diabol⁹ cum p̄cipiatib⁹ t̄ p̄tāribus suis. vñ apls: Qd erat p̄ri nobis tu lit illud de medio: affigēs cruci sue: exuēs p̄cipiat⁹ t̄ p̄tātes: traduxit libere triūphās eos in ligno cruci: q̄uis in alijs exēplarib⁹ habeat: trit̄iūphās eos in semetip̄o: s̄z ap̄d grecos habeb⁹ in ligno. Ergo duplex ē rō dñice cruci. Una q̄ xp̄s crucifix⁹ re liq̄t nobis exēplū. Altera in q̄ crux il la tropheū fuit diabol⁹ in q̄ crucifix⁹ ē t̄ triūphat⁹. vñ: Dibi at absit glari nisi in cru. dñi no. ielu xp̄i. q̄ quē mibi mū. cru. ē t̄ ego mū. Aides quō apls duplē cruci pdit rōnē: duo em̄ sibi q̄ ria dicit esse crucifix⁹: se sc̄m. l. t̄ p̄tō rē mūdū: sicut dixim⁹ xp̄m t̄ diabolū. Nos em̄ crucifigimur mūdo: cū veniens p̄nceps mūdi in nob nō iuenit q̄c: t̄ in nob crucifigis mūdū cū p̄tē cōcupiscētias nō recipim⁹. S̄z dicet ali q̄s: Si diabol⁹ t̄ exercit̄ ei⁹ int̄empt⁹ est quō adhuc t̄ seruos dei p̄uale: t̄ si cut leo rugiēs circūit q̄rēs quē deuo ret. S̄z t̄ aduēt xp̄i: vñ q̄dē in hūilitate cōpletus ē. ali⁹ sperat in glia: t̄ h p̄mus aduēt in carne: mystice in schtu ris vmbra ei⁹ dr. vñ: Sp̄us vult nři: xp̄s dñs: cui dñ. im⁹: in vmbra tua vī uem⁹ in gētib⁹. Gabriel q̄ de nativitate ei⁹ dicit: Ait⁹ altissimi obū. tibi. vñ intelligim⁹ plurima p̄mo aduentu ei⁹ obūbzari: q̄z cōpletio p̄sumabit in scđo. t̄ Apls dicit: q̄z refuscitauit nos cū eo: s̄z sedere fecit in celestib⁹ q̄ ad hoc iplera nō videm⁹: s̄z nūc adūbrata sunt h p̄ fidē: q̄ mēte t̄ spe a terrenis t̄ mortuis opibus eleuamur: t̄ q̄tide cor nřm ad celestia erigim⁹: s̄z in scđo aduētu iplebun⁹ q̄ nūc credim⁹ t̄ spe ram⁹. Sic ḡ diabol⁹ vīct⁹ ē t̄ crucifix⁹: s̄z his q̄ cū xp̄o crucifixi sunt: oib⁹s at erit crucifix⁹: cūz cōpletib⁹ illud q̄d ait apls: S̄cē in adā oēs moriunt⁹: ita t̄ i xp̄o oēs viuiscabunt⁹. Est ḡ h etiā resurrectiōis future mysteriib⁹. Nā t̄ tūc diuideſ pp̄ls in duas p̄tes: t̄ erūt alij p̄mi: alij postremi: q̄cūq̄ ad ielum p̄sp̄ rauerūt in vñū: nec v̄ltra erit diabol⁹ nec mōs. Nā nos q̄ viuim⁹ q̄ residui sum⁹ in aduētu dñi nō p̄ueniem⁹ eos. q̄ dor. q̄ ip̄e dñs i iussu t̄ i voce archā geli: t̄ in tuba dei descendet de celo: t̄ mortui q̄ in xp̄o sunt resurgēt p̄mi: deinde nos q̄ viuim⁹ t̄c. de diabolo autē ait: Nouissim⁹ inimic⁹ destruet̄ mōs t̄c. Adamā. Ixx. in gemō ligno: h̄ est lignum scie boni t̄ mali: in q̄ t̄ bo nus. l. xp̄s: t̄ mal⁹. i. diabol⁹ pep̄edit: s̄z mal⁹ vt iteriret; bon⁹ vt viuveret ex v̄tute: q̄r̄ crucifix⁹ ē ex ifirmitate: s̄z viuit ex v̄tute dei: nec solūt viuveret s̄z vt viuiscaret. Ip̄e ē nouissim⁹ adā in sp̄u viuiscāt. b Lūc edificavit t̄c. Adamā. Edificauit ielus altare dñō deo isrl̄ t̄c. Dēs q̄ in xp̄m credim⁹: lapides viui esse dicimur: fm illib⁹: Dōs at esti⁹ lapides vi. t̄c. S̄cē at: lapides validiores p̄mi iaciunt⁹ in fūdamēto: vt ip̄is supponi possit edificij p̄od⁹. sedi vō t̄ paulo iſeriores p̄ximi ordinant. Qui vō pl̄ iſeriores sūt paulo supiores: deinde in cōpaciōe lapidū q̄ ifirmiores sūt in supiorib⁹ t̄ p̄pe ip̄a fastigia collocaunt. Idē intelligēdū ē de lapidib⁹ viuī apli t̄ pp̄he sunt in fūdamēt. vñ: Edificati sup fundamētū ap̄loz t̄ pp̄bz: ip̄o sumo āgulari lapidi xp̄o ielu. Ip̄e at xp̄s sp̄uāl edificij fūdamētū ē. vñ: fūdamētū alid nēmo p̄t̄ ponere: p̄ter id q̄d positū ē: q̄d ē ielu xp̄s. Bti ḡ q̄ supra tā nobile fundamētū edifica sc̄tā p̄struxerēt. S̄z in h̄ edificio oportet esse altare. Quicūq̄ ḡ lapides viui: orōnib⁹ t̄ obsecratioib⁹ vacat t̄ supplicationū vīctias ūmolant: ex his edifi cat ielu altare. S̄z vide q̄d ascribit̄ laudis lapidib⁹ altari: s̄cē dicit te.

dixit legislator moyses edificare altare ex lapidib⁹ ītegr⁹ q̄bus ferrū nō ē iniectū. Nouit cuiusq̄ p̄scia q̄s sit īteger: īcorrupt⁹: ipollut⁹: īmaclat⁹ carne t̄ sp̄u: cui ferrū nō ē iniectū. i. q̄ ignea te la maligni nō recepit: s̄z scuto fidei ext̄xit t̄ repulit. v̄l q̄s ē q̄ fer rū pugne: bellī: lītū nūq̄ recepit: s̄z sp̄ pacific⁹ fuit: q̄r̄: mitis t̄ xp̄i hūilitate format⁹. hi sunt lapides vī ui ex q̄bus altare fit: vt offerat ielu sup eos holocausta t̄ sacrificia salut. S̄z ad huc dēst q̄d his oib⁹ adūciat ielu. Scri psit inq̄t ielu sup lapides altarē deuteronomiū legē moy. t̄c. Quō at h̄ potuit facere. S̄z n̄ ielu in lapidib⁹ viuīs t̄ ītegr⁹ sc̄p̄sit deuteronomiū. i. sc̄daz legē. vñ ip̄e ait: Dictū ē antiq̄s. Nō occides. Ego at dico vob: Ois q̄ irascis fra. suo ho. t̄c. Aides deuteronomiū q̄d sc̄p̄sit ielu in lapidib⁹ viuīs t̄ ītegr⁹: nō in tabul lapideis: s̄z in tabul cordis carnali bus: nō atramento sed sp̄u dei viuī. vñ: Cū em̄ gētes q̄ legē nō h̄nt naturalit̄ q̄ leḡ s̄t faciūt. Nōmōi legē nō h̄ntest: ip̄i sibi s̄t lex: q̄ ondūt op̄ leḡ sc̄p̄t in cor dib⁹ suis t̄c. S̄z nūc p̄ hec q̄ loqmur: ielu deuteronomiū descp̄sit ī cordib⁹ eoz q̄ ītegra fide t̄ toto aī accipiū: q̄s īte gris lapidib⁹. Aug. Quō potuit sup lapides tā magnū lib:ū scribere: t̄ p̄ma nētib⁹ ibi fili⁹ isrl̄ v̄lq̄ q̄ sc̄p̄sset. n̄t̄ ī cordib⁹ credētū figat q̄ ad altari ī structionē digni sūt. c Dis ait. Et ois ī isrl̄ t̄ p̄bri t̄ iudices t̄ sc̄ibe: p̄cedebat h̄c t̄ illī: arcā testamēt dñi t̄c. Arca te stamēt dñi ē ī q̄ tabule legl manu dei sc̄p̄t̄ suauit: t̄ circa hāc q̄ vere isrl̄ ē incedit: nec ē lōge ab ea. Leuite vō t̄ sacer dotes in hūer̄ suis ēā portabāt. Quicūq̄ em̄ sacerdotali religione t̄ sc̄tate viuūt: nō solū h̄i q̄ sedēt ī sede sacerdotali sed magis qui sacerdotaliiter agunt q̄z pars est dominus: ipsi vō sacerdotes t̄ leuite domini q̄ legē portāt in humeris implēdo. s. ope que scripta sunt in legē.

Al. de ly.

* a Qui succēdit vrbē t̄ fe. eaz b tu. sem. i. nō reedificandā in posteri: sic fecerat de hiericho. b Lūc edificauit ielu t̄c. Dic p̄nr̄ ponit act⁹ īmolatiois vt d̄ vīctoria vō grās agerēt: vt mādatū moysi de bñdictiōib⁹ t̄ maledictiōib⁹: put̄ describit̄ Deu. xxv. implēret. c De lapidib⁹ īpoliti q̄ fer rū t̄c. Sic em̄ describit̄ in legē Ero. xx. d Et scripsit sup la. deute. legis moysi. Nō ē intelligēdū q̄ totū fuerit ibi scriptū: s̄z decē p̄cepta tm̄: put̄ continenf etiā Deu. v. e Dis āt pp̄ls t̄ oēs maiores natu. Quia siē dicit̄ sūt pleni⁹ Deu. xxv. hebal t̄ garicim̄ sūt duo mōtīculi pp̄inq̄: vallis ē ī medio ī q̄ erāt sacerdotes cū arca: t̄ media ps pp̄l erat ī mōte garicim̄: vt dr̄ h̄: t̄ media ps eoꝝ erat iuxta mōtē hebal. t̄ d̄ iuxta: q̄r̄ nō erāt ī summītāt̄ iſtōz montīū: s̄z ī desētibus: vt meli⁹ audirēt sacerdotes q̄ erāt ī valle media p̄nūciantes benedictiōes versus montem garicim̄: t̄ pp̄lus ibi existēt̄ respondebat amē. t̄ maledictiōes versus montem hebal: t̄ popu lus ibi existēt̄ respondebat amen: put̄ dictū fuit Deu. xxv.

* Et primū quidē b Lūc edificauit ielu altare domino deo isrl̄ ī mōtē hebal: sicut p̄cperat moyses. Per hoc q̄ ielu fuit sollicitus moysi p̄ceptū implere: instruunt̄ prelati bonas ordinationes predecessorū suoz custodire: contra multos q̄ stu dent eas totaliter dissipare. c De lapidib⁹ īpolitis quos ferrum nō tetigit t̄c. Per quos significant fideles ī fide t̄ morib⁹ stabiles: de vōbis politis rhetorice nō curan tes. d Et scripsit sup lapides deu. t̄c. ī cordib⁹ em̄ fideliū scribit̄ lex euangelica ad credēdū corde t̄ p̄fitēdū ore. *

Media ps

A a Ut aduena zc. Sz r pslit^o r indigena simul: r erant dimidiū iuxta mōtē gariçim: r dimidiū iuxta mōtem hebal r̄c. Qui sūt q̄ dimidiū incedūt iuxta mōtē gariçim r q̄ sūt dimidiū q̄ licet saluēt: nō tñ potuerūt iuxta mōtē gariçim incedere: sz icedūt iuxta mōtē hebal. Dōs gariçim bñdictioes bz. Dōs hebal maledictioes: q̄ p̄tōrib^o iminēt. Statuerūt em̄ sicut sc̄ptū est in Deute: sex trib^o ad bñdicēdū in mōtē gariçim: nobiliores r eximias, i. synēo/leui/iuda/isachar/ioseph/r beniamī. Sex dō ignobiliores ad maledicēdū: in q̄bus ē rubē: q̄ ascēdit cubile p̄ris: r gabulō q̄ est ultim^o fili^o lye. Ego video duas ec sp̄s eoz q̄ p̄ fidē p̄perant ad salutem. Una eoz q̄ p̄missionē celestī cupida te succēlū sumo studio nitant: neyl' mini ma bñtudo eos pretereat: desideran tes nō solū bñdictionē capiēdā r effici in pte sortis setō: sz semp̄ assistere in p̄spectu dei. Alij vero r si tendūt ad sa lute nō rā amore bñdictionū vel p̄missi onū q̄ ne eant in gehēnā. Quasi dicat. Sufficit mihi nō ure i ignē eternū: non expelli i tenebras exteriores. Dimidiū illi q̄ iuxta mōtē gariçim incedūt: qui ad bñdictionē elect^o ē illos significat q̄ nō metu pene: sz bñdictiois r p̄missio nis desiderio veniūt ad salutē. Illi dō dimidiū q̄ iuxta mōtē hebal incedūt: i q̄ maledictioes plate sūt alios indicat q̄ metu pene r supplicij cōplētes legē ve niūt ad salutē. Nobiliores aut sunt illi q̄ ipius boni r bñdictiois desiderio bo nū agūt q̄ metu supplicij. Sol^o autē iesus est q̄ p̄t ex oī pplo h̄mōi mentes discernere: r alios statuere in mōtē ga riçim ad bñdictioes: alios in mōtē he bal ad maledictioes: nō vt maledictio nes accipiāt: sz vt metuentes p̄scriptas maledictioes r penas p̄tōrib^o cōstitutas caueat eas incurtere. b Post hecle. Adam. Referit: q̄ legit iesus oia verba legis bñdictiois r maledictio nis r̄c. Ego arbitro: q̄ si q̄n legit no bis moyses: r p̄ grām dñi velamē l̄c amouēt: r incipim^o intelligere r dilige re: q̄ lex sp̄ualis est. Jesus dñs legit le gē r hec in aurib^o pp̄lī recitat: p̄cipiēs ne sequamur occidētē l̄ram: sz teneam^o sp̄m viuiscatē. Legit q̄ iesus nobis le gē: cū legis arcana reuelat. An: Nos aut sensu xp̄i habem^o vt sciām^o q̄ a deo donata sūt nobis. c Nihil ex his. Nō erat sermo ex his q̄ mādauit moy ses quē nō legerat iesus in aurib^o toti eccleis isrl: additū est etiā mulierib^o r infantib^o p̄selitis. No uit em̄ iesus noster aures ec p̄ter istas carnales: de q̄bus ait: Qui habet aures audiēdi audiat. In his q̄ aurib^o legit iesus legē. Si q̄ separati intelligam^o mulieres r infantes r p̄selitos: r eos veluti sequelā quādā esse sentiam^o ecclie: quō i magna domo sūt etiā lignea r stictilia vasa: Dicim^o qdē viris for tubis fortē tradi cibū. de q̄b^o d̄r: Perfecto^z ē aut̄ solid^o cibus ex q̄bus ecclia paraf: q̄ nō habet maculā aur rugā. Eos vero q̄s mulieres/infantes/ p̄selitosz appellat: intelligam^o eos ec q̄ adhuc lacte indigēt vel etiā infirmi: vt mulieres: olerib^o ve scunt. Si dō oīs fili ecclia accipiāt: viri intelligunt q̄ i oībus p̄fecti stāt armati p̄tra astutias diaboli. Mulieres dō q̄ non dū ex se q̄ utilia sūt gerūt: sz meliōz exēpla lectādo q̄ sūt eis ca put. Caput em̄ mulieris vir. Infanties vero erunt q̄ nup̄ fide suscepta lacte euāgelicō nutriunt. Proseliti aut̄ cathecumini vel q̄ iā sociari fidelib^o studēt.

Q Uib^o au. r̄c. d Lōgregatizc. Adam. Ex his q̄ gesta sūt dñi ielu bella r triūphos cōtēplemur: q̄ uis etiā hec i ip̄o visibiliter cernam^o expleta. Cōuerūt em̄ reges terre senat^o pp̄līs r p̄ncipes romanī: vt expi gnaret nomē iesu r isrl simul. Decreuerunt em̄ legib^o suis vt nō sint christiani oīs ciuitas: oīs ordo christianū nomē impu gnat: sz sicut tūc oīs reges illi cōuenienter: nihil. Þ iesu facere potuerūt

potuerūt: ita etiā nūc nibll potuerūt vel p̄ncipes vel p̄tates iste p̄trarie: vt nō christiano^z gen^o lat^o r p̄fūl^o p̄page^z. Scri ptū est em̄: q̄ q̄to magis eos humiliabāt tāto plures siebat. Lōfidim^o aut̄ q̄ nō solū nō poterūt nos obtinere inuisibiles inimici: sed velociter dñō nō iesu vincente conteretur sathas nas sub pedibus seruorū eius.

¶ At hi qui

Nico. de lyra

a Et primū qdē zc. Nō ē in telligendū q̄ iōsue p̄prie loquēdo bñ diceret pp̄lī: q̄ b̄ p̄tinet ad sacerdo tā officiū: sz impcat^o ē bona pp̄lo rāq̄ p̄nceps pp̄lī post imolationē p̄dictam quā similiter fecit: nō se sed q̄ sacerdo tes. b Post hec le. r̄c. nō q̄ se sed q̄ sacerdotes: vt p̄dictū ē corā oī multi tudine isrl: q̄ sup̄ oīs caderāt maledictio nes si trāsgredērēt legē: r bñdictio nes si ea obseruarēt: b̄m q̄ h̄r Deut. xxx. et. xxviii.

* + Media ps eoz iux. mō. Doraliter ga. s. ad bñdicēdū. + Et me. ps iuxta mō. he. s. ad maledicēdū: vt habet Deut. xxviii. Per b̄ aut̄ ostenditur q̄ sicut boni sunt bñdicēdi ita mali maledicēdi: differēter tñ. Iste nāq̄ bñdictio nes r maledictiones sunt q̄ dā impcationes bono^z ipsi bonis: r malo^z ipsi malis: vt habet Deut. xxviii. vbi benedictiones r maledictiones iste ponunt^o explicite: bonis autē hominib^o impcanda sunt bona sp̄ualia et temporalia: malis aut̄ hominib^o impcanda sunt bona spiritualia tantū r nō temporalia: sed aliquā magis oppo sitū: non tñ ex odio: sed vt veratio det eis intellectū: r sic a suis iniqtatibus resipiscant.

Ca. IX

Q Uibus auditis cū d̄cti reges trans ior danez q̄ versabāt in montanis r cāpe strīb^o: in maritimis ac de littore f maris magni: bi quoq̄ q̄ habita bāt iuxta libanū/ethēus/r̄amor reus/chanaeus/pheresēus et euēus r iebusēus: cōgregati sūt pariter vt pugnarent contra iōsue r israel uno animo/eademq̄

uit. c In maritimis. f Ac d littore marī mag. Istud ē ma re mediterraneū qd̄ dicit magnū respectu marī mortui r maris cenereth: q̄ sūt qdā lacus: vt. s. dictū ē. ii. ca. cetera patēt.

* At hi qui.

Doraliter. c Quibus auditis cuncti reges trās iordanē qui versabāt in montanis r̄c. Per illos reges cogregatos ad pugnādā cōtra iōsue r pp̄lī israel: alle gorice significant^o p̄ncipes iudeorū r impatores romanorū et eorum p̄fecti: volentes destruere nomē christi r populi ch̄ristiani qui per iōsue r populum israel significant^o. Et de ista cōgregatione cōtra christū dicit ps. ii. a. Astiterunt reges terre r p̄ncipes cōuenērūt in vñ aduersus dñm r aduersus ch̄ristū eius: sed non potuerunt. Nam econtrario in istis perse cutionibus maxime crevit populus christianus: r per conse quens nomen christi. Et hoc sūt figuratū Ero. i. b. vbi dicitur de filio israel: Quanto vero magis opprimebant tanto magis multiplicabantur r crescebant. Et ideo psalmo. ii. post verba premissa: Astiterunt reges terre r p̄ncipes cōuenērunt in vñ aduersus dñm r aduersus ch̄ristū eius. subdit^o: Dirumpamus vincula eorum et p̄sciamus a nobis iugū ipsorum. Qui habitat in celis irridebat eos: quia fecit euēire oppositum intentionis sūt.

* At hi qui.

Glo.ordi.

Ea At hi q̄ zc. Adamā. In domo p̄ris mei malices multe sunt: et mul Joh.14.a te differentie eoz qui ad salutē sunt vel veniunt: vñ et gabaonitas arbitror porciunculā q̄dā eoz esse q̄ saluādi sunt: s̄z nō sine nota alicuī infamie. Ligni em̄ cestores vel aq̄ gestatores sunt ad obsequiū ppli et altari: qz cū dolo accesserūt ad filios isrl: p̄nis calciamentī veterib̄ induti: ferentes cibū vetusti panis. H̄i ḡ veniunt ad iesum cū vetustatib̄ suis petetes saluari tm̄. Sūt em̄ in ecclesia credētes qdē et acq̄escētes diuis p̄ce ptis erga seruos dei religiosi et offi- ciōsi: v̄l ad ornatū ecclie v̄l mīsteriū sat̄ p̄mpti: s̄z in p̄uersatiōe p̄pria ob sceni et v̄tus inuoluti: nec oīno deponētes veterē hoīez cū actib̄ suis: nihil adhibēt emēdatiōis moy vel innouatiōis. Igit̄ ḡ xps iesus salutē dcedit: s̄z qdā infamie notam nō euadūt. Sile qd̄ in libro pastoris v̄ his dr. Quia ē arbor: qdā q̄ vlm̄us vocat̄ q̄ fructum nō affert: portat tñ v̄tē fructifera: et sic necessaria est: qz frugifere v̄ti seruit. Sic gabaonite nō depositerūt veterē hoīez cū actib̄ suis: s̄z mīstrāt sanctis et seruit̄ et aliqd v̄tilitat̄ impendūt: et sic ab iesu salutē cū iuramēti iterpositiōne suscipiūt. Notandū aī q̄ hereti ci q̄ vetus testamentū nō recipiūt in hoc loco dicūt: Vide qz nihil hūanitat̄ habuit iesus naue filius vt hoīibus q̄ ad se supplices venerāt salutē p̄cedēs notā infamie et iugū servitūs infig eret. Sz iesus p̄m mensuram fidei ip̄oz cōp̄es̄ter iudicauit. Sz raab meretr̄ q̄ fide integrā cre didit cū oī domo sua et exploratores plena deuotiōe suscepit integre i so ciētate ppli suscepta est: et apposita ad filios isrl. Ibi v̄o q̄ nō rā israelitice plebis p̄sortia dilexerūt q̄ sue p̄ ditidīs metu fraudulēter accesserūt ad iesum: quō poterāt libertatē vite et regni p̄sortiū dol̄seruilibus p̄me reri. p̄pterea cū dicerēt: Audiuim̄ q̄ta fecit vobis dñs p̄ mare rubrū et in deserto: nihil tñ tāte fidei dignuz: nihil tātaz virtutū admiratiōe dignū gesserūt. Iesus ḡ vidēs angustū in fide p̄positū moderationē erga eos iustissimā seruat vt salutē mereant qui p̄z fidei hñt: nec tñ lūmā regni vel libertatis accipiat: qz fides eoz nullo opez nobilitat̄ accessu. Fides aīt sine opib⁹ mortua est. Nobis aīt p̄uidendū est dñ p̄tātē habem⁹: vt abiūcētes antiq̄s lordes et pānos vitoz veteres sociemur israelitice libertati. In lege em̄ p̄cipit ne liceat hebreū puer: si forte in seruitutē de uenerit ap̄lius seruire q̄ sexānis: in septimo v̄o libez dimittit: tāta apud israelitas libertatis cura. Tu ḡ si hebreus puer es et in seruitū decidisti: puer em̄ est q̄ facilitate animi in seruitū decidit: q̄ aīt peccat seruus est p̄cti. In h̄ servitū nō viril et pfectus anim⁹ decidit: s̄z pueril et facil. Tu ḡ si hebreus puer es. i. fidēl iā baptizatus: et post in p̄ctm lapsus sufficiāt tibi sexānis seruisse. In septimo vi de ne seruias: s̄z redi ad libertatē tuā. Septenarius legē significat mā dato: senarius v̄o munduz. dñ ḡ q̄ mundi

Josue Ca. IX

s̄nia. At hi q̄ hitabāt in gabaō/audiē tes cūcta q̄ fecerat ioseue hiericho et a Tū sincere nec ūtēre socij israelitaz fieri cupiē hai cāllide cogitātes tulerūt sibi ci tes. a Tantiq̄s. s. lordes et vitoz pānos v̄tes. baria: saccōs veteres asimis imponē tes/ et v̄tres v̄narios scissos atq̄ p̄su a T veterē. s. hoīez cū actibus suis. tos: calciamentī p̄antiq̄ q̄ ad indi ciū retustatis pitacij̄ p̄suta erāt: in duti veterib̄ vestimēt. Pāes qz q̄s portabāt obviaticū/duri erāt et i fru sta cōminuti. Perreveruntq̄ ad io a T ego vobiscū sum v̄sq̄ ad p̄sumationē seculi. b Tscis q̄ sp̄ parati sūt p̄gre p̄ aereas p̄tates. sue/qui tunc morabāt in cāstris gal gale. Et dixerunt ei/ atq̄ sil̄ oī israeli. a T revelatiōe. s. de q̄ dr. Reuela oclos meos ic. Dē fra lōginq̄ venuim̄/pacē vobiscū Tals filij̄ isrl. facere cupiētes. R̄nderūtq̄ viri isrl ad eos/ atq̄ dixerūt: Ne forte i fra q̄ b nob̄ sorte debēt habitet: et nō possu mus sed̄ inire vobiscū. At illi ad io sue: Serui inq̄unt tui sum⁹. Quib̄ ioseue: Qui nā aīt estl vos/ aut vñ veni stis: R̄nderēt: Ne fra lōginq̄ valde a T faren̄ se diuīa mirabilia audisse et scire: nihil venēt fui tui i noīe dñi dei tui. Aū c̄ tñ dignū tātaz v̄tū admiratiōe faciūt. diuīm̄ em̄ famā potētiē el⁹: cūcta q̄ se cit in egyp̄to/ et duob̄ amorēq̄ regi bus trās iordanē/ seō regi ezelō: et og regi basan̄/ q̄ erat i astaroth. Dixerūtq̄ nob̄ semiores et oēs habitatores frē n̄rē: Lollite i māib̄ v̄r̄s cibaria ob lōgis simāvīa: et occurrite eis ac dicite: Ser ui v̄fī sum⁹: sed̄ inīte nobiscū. En pa nes q̄n egressi sum⁹ d̄ domib⁹ n̄ris vt v̄nirem̄ ad vos/ calidos sumpsi mus: nūc siccī facti sunt et v̄tustate nimia cōminuti. Utres v̄ni nouos i pleuim̄: nūc rupti sunt et soluti. Ve stes calciamentī q̄bus induim̄/ et q̄ habemus in pedibus ob lōgitudinē lōgioris viē trita sūt et pene p̄supta. Suscepēt iḡis d̄ cibarijs eoz: et os dñi nō interrogauerūt. Fecitq̄ ioseue cū eis pacē: et inīto federe pollicitus estvt non occiderēt. Principes q̄z multitudinis iurauerūt eis. Post di es aīt tres inīti fedēris/ audierunt q̄ in vicino habitaret: et inter eos futuri essent. Moverūtq̄ castra filij̄ isrl: et venerunt in ciuitates eoz die tertio: quaꝝ h̄ec vocabula sunt. Gabaō/ et caphira et beroth̄ cariathiari. Et nō pcusserunt eos: eo q̄ iurassent eis p̄n cipes multitudinis in nomie domini

Glo.ordi.

mūdi sunt sapi: et in his exercerēt et s̄im carnē cogitas necesse ē te seruire p̄ctō. Cū ḡ ad septenariū. i. legē scīaz pueneris: tūc regrē libertatē tuam: ne si p̄seueraueris in p̄ctis defixa in aure nota: qz si cōmonētis dei ad li bertatē prīstīnā revocantis ḥba nō audias fias p̄cti seruuus in eternum.

Al. de ly.

* a T At hi q̄. Dic p̄nr agit de Diuīsio gabaonitis q̄ timore ducti q̄siterūt cū filijs isrl federari. Circa qd̄ p̄mo de scribē simulatio falsi. scđo firmatio federis initi: ibi: Suscepēt igit̄. tertio dētēctio doli/ ibi: Post dies aīt tres. q̄rto p̄atio pacti/ ibi: Qui r̄nde r̄t. Sūia aīt p̄me ptis ē in h̄ q̄ finē r̄t se ḥbis et factis venisse de terra lōginq̄ que esset ex termos terre p̄ misse filij̄ isrl: vt sc̄ possent cū eis ali qd̄ fed̄ facere p̄ qd̄ mortē euaderēt: et in terra mārēt. et p̄t̄ l̄ra v̄lḡ ibi: b T Ne forte zc. et nō possu. fe inire vobiscū. qz inhibūt erat eis ne sedus facerēt cū habitatoribus il lius terre: vt habeſ Numeri. xxiiij. c T Venerunt serui tui in noīe dñi dei tui zc. Ex h̄ ydeſ q̄ nō lo lū venerūt ad ioseue timore ducti: s̄z etiā fide vnius veri dei: qz ex mira culis que fecerat p̄ filijs israel audi tis: crediderūt enī esse verum deum celi et terre: et desiderauerūt ad cul tū iōius venire p̄ fedus inēundū cū filijs isrl: et de h̄ sunt cōmandandi: nō aīt de fictione fali p̄ quam ad h̄ deuenerūt. d T Lollite in manib⁹ yestrīs cibaria ob lōgissi yia. i. q̄s ob lōgissimam viā fute: qz p̄m veritatē nō erat: s̄c p̄t̄ in l̄ra. Ce tera patēt. e T Suscepēt iāt̄ d̄ cibarijs eoz. Dic p̄nr ponit fir matio federis initi: cum dr. Suscepēt iḡis d̄ cibarijs eoz. Diuīsio cōt̄ alīq̄ q̄ nō suscepērunt ad comedendum: sed ad p̄bandū q̄ apporta ta fuissent de longinquo. Sz hoc nō videſ cōuenienter dicit̄: qz ita bene vidissent hoc in manib⁹ gabaonita rum: et ideo dicendū q̄ accepērūt ad comedendum: s̄z modicum in signū p̄federationis. Iste em̄ fuit modus apud antiquos comedere simul post federa inita: vt habeſ de iacob et la ban Genesij. xxpi. et adhuc seruantur tēpōrib⁹ modernis apud multos.

f T Et os dñi non interrogauerūt. et in hoc defecerūt: qz in arduis debēbat recurrere ad p̄siliū dñi: s̄t̄ recurrisse forlīta ex eius r̄silīe idē feciſſerūt: vt videbīt. j. g T Post dies aīt tres. Dic p̄nr ponit men dacy detectio p̄ visum et auditum: qz filij̄ isrl audierunt et viderunt q̄ ciuitates gabaonitaz erāt site iter terminos terre sibi p̄missē. Et p̄t̄ littera. * Qui r̄nderunt

* a T At hi qui habitabāt in Gabaon audientes cūcta cue zc. Per gabaonitas qui cū vestimentis concilis et calciamentī veterib⁹ et repetitatis venerūt facere sedus cū filijs isrl. Intelligere p̄nt illi q̄ moribus seclarib⁹ q̄rūt religionē p̄ dictā apli Colof. iiii. b. Expoliātes vos ve terē hoīez cū actibus suis īdūte nouū. p̄pter quod cuī talibus s̄bdis: *

Iacq̄ sub

Nota

Fte p̄cedēs notā infamie et iugū servitūs infig eret. Sz iesus p̄m mensuram fidei ip̄oz cōp̄es̄ter iudicauit. Sz raab meretr̄ q̄ fide integrā cre didit cū oī domo sua et exploratores plena deuotiōe suscepit integre i so ciētate ppli suscepta est: et apposita ad filios isrl. Ibi v̄o q̄ nō rā israelitice plebis p̄sortia dilexerūt q̄ sue p̄ ditidīs metu fraudulēter accesserūt ad iesum: quō poterāt libertatē vite et regni p̄sortiū dol̄seruilibus p̄me reri. p̄pterea cū dicerēt: Audiuim̄

Jaco.2.d

q̄ta fecit vobis dñs p̄ mare rubrū et in deserto: nihil tñ tāte fidei dignuz: nihil tātaz virtutū admiratiōe dignū gesserūt. Iesus ḡ vidēs angustū in fide p̄positū moderationē erga eos iustissimā seruat vt salutē mereant qui p̄z fidei hñt: nec tñ lūmā regni vel libertatis accipiat: qz fides eoz nullo opez nobilitat̄ accessu. Fides aīt sine opib⁹ mortua est. Nobis aīt p̄uidendū est dñ p̄tātē habem⁹: vt abiūcētes antiq̄s lordes et pānos vitoz veteres sociemur israelitice libertati. In lege em̄ p̄cipit ne liceat hebreū puer: si forte in seruitutē de uenerit ap̄lius seruire q̄ sexānis: in septimo v̄o libez dimittit: tāta apud israelitas libertatis cura. Tu ḡ si hebreus puer es. i. fidēl iā baptizatus: et post in p̄ctm lapsus sufficiāt tibi sexānis seruisse. In septimo vi de ne seruias: s̄z redi ad libertatē tuā. Septenarius legē significat mā dato: senarius v̄o munduz. dñ ḡ q̄ mundi

†22.q.4.c. innocēs. de elect. c. ve nerabilem. ante si.

Joh.8.d

In h̄ servitū nō viril et pfectus anim⁹ decidit: s̄z pueril et facil. Tu ḡ si hebreus puer es. i. fidēl iā baptizatus: et post in p̄ctm lapsus sufficiāt tibi sexānis seruisse. In septimo vi de ne seruias: s̄z redi ad libertatē tuā. Septenarius legē significat mā dato: senarius v̄o munduz. dñ ḡ q̄ mundi

a **J**uraui m' eis. **A**ug'. **Q**ueris quō iurationē quā suā
dā crediderūt hebrei gabaonitis: qbus ita iurauerāt: tāq; de
debellādos si cognitū eet hebreis i ea terra eos habitare quā
erāt recepturi. **H**etiētib' q̄ de lōginqua terra venissent iu
rauerūt: postq; vero cognouerūt hitare eos vbi oēs q̄s inue
nirēt sūm dei p̄ceptū debellare deberēt: noluerūt tñ frāgere iu
rationē r̄ q̄s eos metitos didicissem: parcere maluerūt cū
possent dicere: se tāq; illis iurasse q̄s esse crediderāt. i. de lon
ginq; veniētes. **C**ūvero aliud cognoue
rūt: p̄ceptū dñi circa eos fuit implēdūz
vt sicut ceteri expugnarēt: de⁹ aut b̄ ap
probauit: nec parcerēt: succensuit q̄s
eū nō interrogassent q̄ naz illi essent: r̄
cū illos fallere maluissent: vñ credēdi
sūt: r̄ si fallere p̄ sua salute voluerunt:
nō tñ fallaciter deū timuisse i pplo ei⁹.
Ideo aut nō succēsuit dñs iurātib' aut
pcentib' r̄ postea gabaonitas ipso tā
q̄ ppli sui hōies de domo saul vindica
uit: sicut regnoz ondit historiā. Et q̄ iu
ratio sic seruata est q̄s hoib' mēti
tis vt ad clementiā sententia flecteret:
nō displicuit deo. **N**ā si ecōtrario iuras
sent aliquos se interfectoros q̄s gaba
enitas i terra pmisiōis eē putassent r̄
postea didicissem eos ab ea terra esse
extraneos: r̄ de lōginq; ad se venisse nō
arbitrādum est q̄ nō essent debellaturi
eos cā iuratiōis implēde: cū p̄p̄ ipam
parcerēt clementiā sc̄tūs dauid postq; iu
rauit se interfectorū nabāl: sc̄tēs v̄tq;
quē fuerat interfectorū: parcere maluit
nec iure duriorē iplere iuramētū magl
placere deo existimās si qđ ira pturba
tus iurauerat: nō fecisset: qđ si p̄fecisset.
Glō. **I**lō. **S**abaonite significat eos q̄
credūt: r̄ erga seruos dei deuoti: vel ec
clesie cultū vidēt h̄e: nihil tñ emēda
tis vel deuotiōis vel inouatiōis h̄it
in morib': tales tm̄o quoddā signūz
salutis ita ecclesia tpaliter p̄serūt. **In**
Eter spirituale

Nico.de lyra

a **C**ui r̄nde. **H**ic p̄r p̄tē pa
cti tēperatio: q̄s iōsue r̄ p̄ncipes ad cō
pescēdū murmur ppli: r̄ seruādū obli
gationem iuramētū: liberauerūt gaba
onitas a morte corporali: r̄ supposuerunt
eos morte ciuilī: vidēt seruituti ad ce
dēdū ligna r̄ portādū r̄ ad hauriēdū
aq̄s r̄ portādū ad locū vbivigeret cult
dei: r̄ h̄ cessit i utilitatē cōtitatis ppli: q̄
tenebat talia ministrare: r̄ isti vocant
nathinnei in libris **R**egū r̄ **P**aral. et
ex dictis p̄tē **I**sa. **A**d euidētia p̄dictorū
q̄rit hic v̄trū iōsue r̄ p̄ncipes tenebāt
seruare iuramētū p̄dictū de federe cum
gabaonitis. **E**t arguit p̄mo q̄ nō: quia
erat p̄tra dñi p̄ceptū q̄ p̄cepat oēs habi
tatores illi' terre occidi: vt h̄ **N**um.
xxij. r̄ in alijs locis plibus. **I**tē iuramētū
mētū conditionatū nō tenet deficiētē cō
ditionē: s̄tūt iōsue iuramētū fuit cōditiona
tū. s̄. si illi qbus siebant nō essent de ha
bitatorib' terre pmisiōis: q̄ p̄ditio nō
sc̄tit: vt p̄tē in **I**sa. **I**tē fraude r̄ dol' nō
debēt alicui patrocinari: s̄tūt gabaonite
vidēt dolose egisse verbis r̄ factis. er
go r̄. In contrariū vidēt qđ v̄t i **I**sa.
b **J**uraui m' eis r̄. r̄ idcirco non
possim' eos p̄tingere r̄ seq̄. c **R**e
seruēt qđē vt vi. r̄. **D**eriuiri autē
nō incurrit nisi ex trasgressiōe iuramē
ti obligatorij: nec ira dñi cōcitaf: nisi p̄
pter illud qđ ē illicitū fieri. g r̄. **R**ñsio
Dicēdū q̄ h̄ iuramētū fuit seruādū tri
plici rōne

plici rōne. **P**rima accipit ex pte gabaonitaz: q̄ sicut dictū est **L**
venerūt ad iōsue i noīe dñi volētes ei⁹ cultui subiūci: r̄ iō p̄ce **P**rima
ptū dñi de ierfectiōe habitatoz terre nō videbas ḥ eos cur. **J**uramētū
rere: qđ erat datū p̄p̄ maliciā habitatiū i terra: r̄ obstinatio gabaoni fu
ne eoz i malis: vñ. j. ca. d̄ de obstinat. **D**ñi ei sūia fuerat it seruandū
vt induraret̄ cor da eo z pugnarēt̄ ḥ isrl' r̄ caderēt r̄ nō me triplici rati
rerent vllā clementiā ac periret̄ sic p̄cepat dñs moysi. Ex q̄ p̄tē one
q̄ gabaonite meruerūt clementiā: nec currebat ḥ eos sūia dñi. **S**ecūda

mētū qđ fecerūt extraneis gētib': excep
pto tñ iuramētū facto ipsi raab: qđ fu
it magl p̄ticulare: vt dictū fuit. s. u. ca.
istud aut̄ fuit cōe: r̄ iō si fregissent iura
mentū gabaonitas occidēdo: qbus iu
rauerāt vt non occiderēt: vt patet in
Isra: b̄ fuisse diuīlgatū p̄ terras in cir
cūtū: r̄ reputati fuisse filij isrl' infide
les: r̄ iuramētū trasgressores i magnū
scādalū illi⁹ ppli: r̄ p̄ consequēs in ir
reuerentiā seu blasphemā dei: cul⁹ di
cebāt peculiariis ppli r̄ a deo elect⁹
r̄ ideo ad hec vitanda seruandū fuit iu
ramētū. **T**ertia accipit ex pte dei qui **T**ertia
p̄nior ē ad miserādū q̄ ad cōdēnādū.
Et ideo credēdū est q̄ iōsue ex famili
ari cōsilio dei mortē eorū corporalem
mutauit in ciuilem: vt sic de suis men
dacijs punirent r̄ iuramentū seruare
tur: qđ de morte corporali eis nō infe
renda intelligebat: r̄ q̄ dñs hanc sen
tentia approbauerit: patet ex hoc: q̄ p̄
pter afflictionē iuīstā gabaonitarū fa
ctā p̄ saul: famē facta fuit in terra isrl'
trib⁹ annis: r̄ septē viri de stirpe saul
fuerūt crucifixi: vt habet. ii. **R**eg. xxi.
glosa etiā **A**ug'. sup ca. r. exponendo
illud: In manus tuas tradidi illos. di
cit sic: **U**bi neq̄ cōsultus est dñs v̄trū **D**
eundū eset sed v̄lro suis recte subue
nire volentib' futurā p̄nuncianit d̄ eis
victoriā: si posset de gabaonitis incon
sultus manere: nō q̄ interrogauerūt
ipm q̄ essent cū mentirent: nisi ei pla
cuisset illa iuratio: q̄ subiectis parcere
cogeret: crediderāt em̄ deo quē audie
rāt p̄misissē q̄ illas gētes subuerteret
r̄ terrā earū obtineret r̄ hāc earū fidē
qđammodo remunerauit: q̄r̄ nō p̄di
dit. Ex dictis solutū ē argumētū p̄mū: **fz. re. 21. 8.**
q̄ p̄tra gabaonitas nō currebat dictū
p̄ceptū vt dictū ē. **A**d secūdū diecēdū q̄
l̄ in tractatu cū gabaonit̄ fuerit facta
mētio de cōditiōe illa: tñ qñ postea iu
rauerūt p̄ncipes: non fuit posita sub
forma iuramētū: r̄ dato q̄ fuisse pos
sat: poterat tñ iuramētū seruari r̄ debe
bat p̄pter rōnes p̄dictas. **A**d tertīū di
cēdū q̄ fraude r̄ dol' p̄p̄rie sūt mēda
cia in verbis v̄l faciis ordinata ad ma
lū finē: mēdacia aut̄ r̄ fictiōes gabao
nit̄ licet essent mala de se: tñ ordīa
banit̄ ab eis ad bonū finē. s. ad eorū sa
lutē corporalē r̄ spiritualem: vt patet
ex p̄dictis.

* **I**tāq; sub maledi. eritis. **M**oraliter
Ende dicit Aug'. Sicut nō vidi me
liores illis q̄ in monasterijs p̄fecerūt:
ita nō vidi deterioriores illis qui in mo
nasterijs defecerūt. **L**a. X
Que cū audisset. **H**ic agit
d̄ debellatione qndz regū sūl
congregatorū: vbi primo de
scribitur occasio bellī. **S**ecundo actus
debellandi ibi: **I**scenditq; iōsue. **O**c
casio autē
Moralit. d **C**que cū aii. **H**ic de **M**oraliter
scribit puḡ iōsue p̄ qndz reges amore
orū p̄ q̄s intelligi p̄mū qndz s̄esus corporis
pugnātes

Glo.ordi.

Josue

La. X Nico.de lyra

Gter spūales aut. i. inter scōs dei regnū eternū vel libertatē nō
psequuntur. a **A**scēdite ad me. Cū se aia vbo dei sociat:
stati patī inimicos q̄s atea habuerat amicos nec solū hoīes
2. **Zim.** 3. c **I**zetiā p̄tutes. **E**cclat q̄ q̄ ielu expertit amicitias: multoꝝ
Eccī. 2. a sibi inimicitias tolerandas. vñ: **D**es q̄ pie volūt viuere in p̄pō
p̄specu. pa. r̄c. **E**t alib; fili accedēs ad
seruitutē dei p̄para ataz tuā ad tēp̄ta-
tionē. **O**ppugnant etiā gabaonite p̄
pter amicitias ielu: q̄uis ligni ceso-
res & aq̄ gestatores. l. licet ultim⁹ me-
ritis in ecclia sis: b ipso tñ q̄ p̄tines
ad ielum ipugnaris a q̄ng regibus.
S̄z nec gabaonite reliquunt v̄l sper-
nunt a ielu: vel a ducibus vel p̄sbyte-
ris israelitaz: s̄z infirmitati eoꝝ aur-
liū fert: b aut agit in nobis. vñ: **C**ōso
lamini pusillanimes: sustinete infir-
mos. **N**ec: **G**os aut potētores imbe-
cillitates ifirmoz sustinete. **S**ic & ie-
sus cū ducibus & p̄ncipibus adeſt his
qui p̄ noīe suo a p̄tus p̄tutibus op-
pugnant. **N**ec solū auxiliū in bello p̄
stat: s̄z etiā p̄ducit diē & spacia luc: et
discutit aduentū noctis. b **L**on-

Questio **G**regati igitur r̄c. **A**ug. **Q**uerit
quo rex hierlm Adonisedech & ceteri
cū q̄bus obſedit gabaonitas: b̄m. **L**x.
Drimo reges iebuseoz cū ad eos ob-
ſidēos p̄uenērūt. Postea v̄o reges
amorreoz dicant ab ip̄is gabaonitis
q̄n nūcios miserūt ad ielum vt sibi s̄b
ueniret. Sicut aut insperimus b̄m he-
breū v̄trobīq̄ amorreoz dicunt: cum
p̄stet iebuseū regē fuisse hierlm: q̄ di-
cta ē iebus tāq̄ illius gētis metropo-
lis: & septē gētes lepe scriptura cōme-
moret extermīnādas: quaz vna p̄hi-
bet amorreoz: n̄iſ forte b̄ nomē vñi-
uersale fuerat oūum aut potius maio-
ris p̄tis vt nō vna s̄z plures in his se-
ptē: b̄ noīe cēserent: q̄uis esset vna b̄
septē q̄ amoreoz p̄prie vocareſ. **S**ic
est qdā p̄s q̄ p̄prie b̄: libya: q̄uis hoc
nomē vniūle aphrice cōperat: & p̄s q̄
dā q̄ p̄prie b̄: asia: q̄uis astā: alij di-
midū: o: b̄: terraꝝ: alij tertīa p̄tē posu-
erūt. chananei q̄z tanq̄ vna gēs in ill
septē cōmemorant: & tñ vniuersa fra-
illa originaliter terra chanaan vocat.

C **A**scēditq̄ iosue r̄c. **A**ug. **C**ōblessi gabaonite a regib; amoreoz
misissent ad ielum vt sibi subueniret:
ascēdit ielu a galgalā ip̄ez oīs p̄pls
bellatoꝝ cū illo oīpotēs in fortitudine.
Et dixit dñs ad ielum: Noli timere il-
los. In manus em̄ tuas tradidi eos.
Nō sublīstet ex istis q̄s r̄c. v̄bi neq̄
p̄sultus ē dñs v̄tꝝ eundū ad eos eēt.
S̄z v̄lro suis recte subuenire volēti-
bus futurā p̄nūciauit victoriā. **S**ic &
posset incōsultus de gabaonitē moue-
re q̄ essent cū mētirent: n̄iſ ei placuit
set illa iuratio q̄ subiectis p̄cere cogē-
ret: crediderāt em̄ deo q̄ē audierant
p̄plo suo p̄misisse: q̄ illas gētes sbuer-
teret & eaz terrā obtineret & hāc eoz
fidē q̄dammō remūerauit: q̄ nō pdi-
dit. d **S**z h̄ gabaon r̄c. **A**dam.
Volūimus li possimus ostēdere quō
dñs nōster ielu christus p̄telauerit
lucem: & maiorem fecerit diem: vel p̄
salute hominum: vel p̄ interitu con-
trariarum virtutum. **E**t quo saluator
aduenit: finis erat seculi. **V**enitq̄ ipse
ait: P̄niam agite: appropinq̄bit em̄ regnū celoz. S̄z retinu-
it & rep̄fuit diē p̄sumatiōis. **V**idēs em̄ deus pater salutē gen-
tiū p̄ ip̄m solū posse p̄stare. **d**ic ad eū: Pete a me: & da. ti. gē.
here. tuā r̄c. **D**ū q̄ paterna pollicitatio impleat & ecclia cre-
scat: & ple.

Dō. 2. b **P**it. 2. b **it** & r̄p̄fuit diē p̄sumatiōis. **V**idēs em̄ deus pater salutē gen-
tiū p̄ ip̄m solū posse p̄stare. **d**ic ad eū: Pete a me: & da. ti. gē.
here. tuā r̄c. **D**ū q̄ paterna pollicitatio impleat & ecclia cre-
scat: & ple.

* casio aut bellū fuit eo q̄ isti q̄ng reges simul cōgregati ve-
nerūt ad debellādū gabaonitas: eo q̄ essent p̄federati filiis isrl.
pp̄t q̄ fuerūt cōpulsi petere auxiliū a iosue: qd p̄cessit & debu-
it p̄cedere p̄p̄t dictū sedus, & p̄tꝝ l̄ra paucis excepti. **Q**ue cū
audisset adonisedech. bec ē vera l̄ra: sic em̄ h̄nt hebrei & li-
bri correcti: & interptat dñs iusticie: v̄l
dñi mei iusticia b̄m p̄prietate hebraici
sermonis: sicut & melchisedech interpt-
at rei iusticie: qui fuit rex hierlm sicut
iste: vt habeſ **B**en. xi. ca. **C**etera pa-
tent in l̄ra. a **A**scēditq̄ iosue r̄c. **D**ic p̄sequēter describit actus debellā **D**uſſio
dī: v̄bī primo describit debellatio ho-
stium. scđo occupatio ciuitatū ibi: **E**o-
dem die macedam q̄z cepit. **C**irca p̄mū
primo describit modus pugne. **S**cđo
manifestatio victorie ibi: **R**eversus
est oīs exercitus. **C**irca debellationem
hostium primo p̄mitit diuinum auxi-
lium: cum dicit: **D**ixitq̄ dñs ad iosue:
Ne timeas r̄c. secundo subdit studiuꝝ
humanū: quod nō debet omitti in agi-
bilib; cū dicit: b **I**rruit itaq̄ io-
sue sup eos repente. vt ex subito ad
uentu ip̄ius aduersari terrenē: qd et
factū est. vnde sequit: **C**ōturbavit eos
dñs r̄c. **T**ertio addit celeste signum.
& primo de celo aereo: cū b̄: c **D**o-
minus misit sup eos lapides ma-
gnos. l. grandinis insolite magnitudi-
nis: ita q̄ possent armatos interficere.
Ideo subdit: d **E**t mortui sunt
multo plures r̄c. **D**o factū est ne su-
li v̄l sibi victoria ascriberēt e **C**ū
locutus est iosue domino. Bratis
as agendo. f **D**ixitq̄ coram eis.
Vidēs em̄ primum lignum a deo da-
tum de celo aereo ex hoc confidens pe-
tituit secundum de celo sidereo/dicēs:
g **S**ol cōtra gabaon ne moue-
aris r̄c. Erant em̄ in tali dispositione
& v̄terq̄ apparebat sup terram qd fre-
quēter p̄tingit in plenilunio: q̄: tñ tñ
distant p̄ dyametrum celi: hoc aut peti-
uit iosue vt haberet tps aduersarios p-
sequendi. **I**deo subdit: Steterūtq̄ sol
& luna donec v̄lceretur se gens r̄c.

* Nōne scriptū est
* pugnantes cōtra dictamē rōnis q̄
p̄ iosue significat: vt. s. dictum est. **D**e
hac pugna b̄: **G**al. v. c. **C**aro concipi-
scit aduersus sp̄m: & sp̄m aduersus car-
nem. **Q**uingo v̄o reges p̄dicti p̄ q̄tuor
fuerūt debellati. l. p̄ gladios filioꝝ isrl:
& p̄ lapides grandinis: & p̄ subsistentiā
solis & lune. & istis sp̄ualiter intelligē-
do debellant sensus carnis. **P**er glo-
dios em̄ filioꝝ isrl intelligunt p̄ba di-
uina: q̄ sunt sp̄iales gladij: **Eph.** vi. c.
Et gladiū sp̄ūs qd est verbum dei. **Q**z
autē p̄ gladios istos debellent sensus
carnis dicit **H**iero. ad **R**uficū mona-
chum: Ama sc̄tāꝝ scripturaꝝ studiuꝝ et
carnis vitia nō amabis. **P**er lapides
v̄o grādinis intelligunt actus p̄nē. l. ie
lunia/vigilie/aspiras victimis & vestit⁹ &
cetera discipline q̄ carnis sensus p̄cuti-
unt & infrigidat & domat magis q̄ stu-
diū sacre scripture. **J**ō b̄: d **E**t mor-
tui sunt multo plures lapidibus
r̄c. **P**er assidentiā v̄o sol intelligit ad-
iutoriū xp̄i q̄ est sol iusticie & p̄ceptatiōes
carnis. l. **C**or. x. c. **F**idel de q̄ nō patie-
tur vos p̄ceptari supra id qd potestis: s̄z
faciet cū temptatiōe p̄uentū vt possitis sustinere. **P**er assiden-
tiāz v̄o lune intelligit adiutoriū v̄ginis marie: que **C**anti. vi.
dic̄t terribilis vt castroz acies ordinata: ppter quod per eius
auxilium p̄uenit nobis de sensibus carnis victoria glorioſa.
* Itē & ponis

Ro.ii. c scat: et plenitudo genitū introeat: ut tādē oīs isrl saluēt: dies p ducit: et differt occasus: nec vñq̄ sol occūbit s̄z semp̄ oris: duz credētiū cordib⁹ sol iusticie lumen veritat⁹ infūdit. **Cū vero im pleta fuit mēsura credētiū et deterior aut decolor etas vltie generationis aduenerit: et crescēte iniqtate refrigerescet charitas multor⁹ et in paucis fides iuueniet: tūc abbreviabūf dies. Idem igit̄ dñs nouit extēdere dīc cū salut̄ tps est: et breniare i tpe tribulatiōis et pditiōis: dū ḡ spaciū lucis pducit: sic vt i die ho nese ambulem⁹. a **Fugerat enī qnq̄ re. Adam.** Quid ē qd̄ dicit qnq̄ reges fuisse: et hos i spelūca cōfigis se: duplex pugna ē p̄fianis: Perfectū qd̄ qlis erat Paul⁹ et Ephesū: sicut ip̄e dicit: Nō ē nobis pugna carnē et sanguinē: s̄z aduersus p̄ncipatus et p̄tates: et aduersus rectores tenebrarū. Inferiorib⁹ vero ē carnē et sanguinem his. s. q̄ adhuc carnalib⁹ virtus et fragilitatib⁹ impugnat: qd̄ etiā in h̄ loco indicari puto. Gabaonitis em bellū indictū ē a qnq̄ regib⁹ his q̄ imperfecti sūt a qnq̄ corporeis sensib⁹: p aliquē enī hoz vñquēq̄ necesse ē cadere in pectu: hi qnq̄ reges gabaonitas. i. carnales hoies impugnat. **O**nū aut̄ dicunt in spelūcas cōfigisse. pōt h̄ forsan indicari: qz spelūca locus ē in pñdū terre defossus. Sensus s̄ est: cū se terrenis actib⁹ i corpe positi demerserint: et nihil ad op̄ dei: s̄z totū ad ministeriū corporis egerint: in spelūcas cōfusisse dicū. Scidū tñ q̄ ip̄a regna q̄ rū reges nūc vincunt a iesu et cōfigiunt i spelūcas: postea veniūt i sortes sanctor̄: et ps dñi appellant̄: sic regnū hierlm vel lachis vel ebron. In qbus h̄ indicat q̄ qnq̄ sensus in corpe possit: cū p̄ iesum fuerint denicti: et infidelitas ab eis discesserit: et mortui p̄ctō fuerint ipsi posteamistris vñf̄ aia ad faciēda iusticie opa. Ita fit vt i hierlm in q̄ regnabat rex pessim⁹: regnet postea dauid manu potēs: vel salomon rex pacificus. Assidēt vel assistit ei corporeis sensibus maligne vñtutes q̄ ad cōcupiscētas et feda p̄bēda ministeria aie sollicitēt: q̄ si fides xp̄i supauerit et in ligno crucis eius suspēse fuerint: his iterempts regnoq̄ depulsis: tñc efficit aia i p̄t̄ dei: et hierlm regnum dei et tēplū in ea dño cōstruit. vnde: Quia eram⁹ et nos aliqñ insensati: in creduli: errātes et seruētes desideriis et voluntatib⁹ varijs t̄c. Hoc est enī hierlm aliqñ fuisse sub rege adonige/ dech: vel alias ciuitates sub alijs. **Adam.** Jesus iterficit inimicos n̄ crudelitatem docēs: sic heretici putat: s̄ futura i his sacra designās: vt cū per/ emerit reges q̄ regnū p̄cti tenēt in no/ bis: Sic exhibui mēbra n̄a seruire iniqtati ad iniquitatē: ita exhibeām⁹ fuisse iusticie i scificationē: h̄ q̄si crudele culpa tur qd̄ ait iesus: Donite pedes vños sup colla eoꝝ: et iterfici te eos. Sz h̄ nō crudelitas s̄z h̄umanitas et benignitas iuuenit. Utinā et tu ponas pedes tuos sup serpētes et scorpiones et sup oēm vñtutē inimici: et cōculces draconē et reguli: q̄ aliqñ i te regnauit vt oib⁹ iterempts q̄ regnabat i te opa p̄cti sol⁹ i te regnet iesus xps. b **Clos aut̄ no. sta. Adam.** Bella iesu et regū: atq̄ hostiū strages: celestū rex vñbra sūt eoꝝ. s. bello rū q̄ iesus xps cū exercitu suo et maiestatib⁹. i. credentiū p̄plis et eoꝝ ducib⁹ h̄ gabulō et eius angelos p̄liaſ. Ipse est enim q̄ in paulo et ephesū pugnat h̄ rectores tenebrarū. Et vide o hereticē quō noua veterib⁹ p̄cordat: p̄missuz ē veterib⁹ regnū terre scē et flētis lac et mel: q̄ tūc a pessimis incolis et regib⁹ incolebat. Venit i hāc terrā iesus cuꝝ exercitu suo et israeliticis ducib⁹ expugnat: oēs iterimēt et obtinet: et p̄ victorie merito accipit**

accipit eoꝝ regnū tibi p̄ euāgeliū nō p̄mittunt regna terre: s̄z celoꝝ nevacua. Habet em habitatores p̄tōres et demōes h̄ q̄s aplica tuba te hortat ad plū: et sic ibi dicebat iesus: quia bellum vobis nō erit aduersus amōreos: p̄hereceos: eueos et iebuēeos: ita et h̄ Paul⁹ dicit: Nō ē nobis pugna aduersus carnē et sanguinē. s. nō sic pugnabim⁹ ve antīq̄: nec i terrā nobis cū hoib⁹ habēda sūt p̄lia: sed h̄ p̄ncipat̄ et p̄tates h̄ mūdi h̄ rectores tenebrarū barū. Iā intelligēt i qbus loc̄ hec tibi mouēda sint certamina: vel si nō intelligis manifestū audi p̄tra spūalia neq̄tē i celestib⁹. Audisti q̄ tibi bello et inde celestib⁹ expellendi sunt ut possis loca regni celoꝝ et hereditat̄ sorte p̄cipe. Hoc q̄ i euāgeliū dñs ait: A dieb⁹ Johis regnū celoꝝ vim patit: et violenti rapiunt illud. Potes ḡ similiē salvatori nō calūnā facere q̄ regnū celoꝝ qd̄ fidelib⁹ p̄misit violēt diripi

Eph.6.b

Dat.ii.b.

Nico. de lyra

* a **Hōne scriptū ē t̄c.** Aliq̄ do doctores nři dicūt q̄ iste liber nō puenit ad nos: qz nō est trāslat̄ in latinū: s̄z hoc nō videt puenient̄ dictū: qz saltem esset vel fuisse apud hebreos: qd̄ nō dicūt expositores eoꝝ: s̄z maḡ p̄trariū vt videbit. Alij aut̄ dicūt q̄ ē liber. xij. pp̄harū: qz abacuk. iij. c. scribis: Sol et luna stete rūt in habitaculo suo. s̄z istud etiā videbit extraneū: qz liber. xij. pp̄harū saltē q̄tuz ad p̄phetā abacuk fuit scriptus p̄ maḡnū tps post mortē iesue. s. p̄ octingen̄tos annos et pl̄: qz abacuk p̄phetauit post trāsmigrationē babylonis: vt dicit Hieronymus in plogo sup abacuk. **M**orte h̄ iesue vñq̄ ad trāsmigrationē fluērūt octingēti ani et pl̄: qd̄ patebit. Si qz velit cōputare tpa iudicū et reguz vñq̄ ad illud tps, put i sacra scriptura et Iosepho p̄tinēt: et iō irrōnabilē videt dictū q̄ diceret aliqd̄ esse scriptū i libro scribēdo postea p̄ tps tm̄. Nec pōt dici q̄ istud sit additū a trāslatore nřo: qz sic ē i hebreo: et iō alie dicūt hebrei q̄ iste liber ē liber genesis: qz ibi scribunt̄ facta abraā/ isaac et iacob: q̄ fuerūt excellēt iusti. et iō pp̄t eoꝝ merita facta sūt mīta bñficia pp̄lo isrl̄: vt frēqñt exp̄m̄t in sacra scriptura. Dicūt igit̄ q̄ h̄ scriptū est **Heb.** xliij. vbi ponit bñdictio iacob sup manasse et ephraim: et de ephraim dr̄: Et se mē ei cresceret i gētes. hebrei dicūt: Et se mē ei p̄gregabit gentes vel p̄gregatio gētū: qd̄ fuit impletū i iesue: q̄ fuit d̄ se mine ephraim qz qñ dixit iesue. Sol ne mouearit t̄c. filiū isrl̄ fuerūt p̄gregati ad audēdū h̄ vñbū fm̄ q̄ dr̄ i textū: **D**icitq̄ corā eis: sol h̄ gabaō t̄c. vt admirarēt et regrarent̄ deo d̄ tāto bñficio et miraclo celū sibi dato. b **H**stetit ita. sol. in me. ce. ex h̄ videt q̄ erat tūc i pūcto me/ ridionali: nisi dicāt q̄ mediū celi aliqñ vocat totū qd̄ ē supra hemisperiū nřm. c **Hō fu. a. n̄. t̄c.** i fine capl̄ dicēt q̄lit h̄ intelligēdū sit. d **Obediente do. i.** q̄descēdēte: qz obedientia p̄p̄ loqñdo ē iſerioris ad supiorē: q̄descēsio h̄ ecōuso supioris ad iſeriorē. e **Reuerlusq̄ ē t̄c. h̄ d̄. h̄ p̄ticipationē:** qz n̄ fuit ibi reūlus dōec habuillet victoriā cōpletā q̄tū ad ea q̄ tractāt̄ i h̄ ca. vt h̄ i fl. h̄ ca. et adhuc erat i p̄se qñdo adūs̄tios: vt p̄z i l̄fa. f **Elouite sara t̄c.** vt n̄ possint ibi latētes p̄ se exire. g **E**t po. t̄c. ne ab extērib⁹ possint educi uide: cetera patēt. h **Reuersusq̄ ē oīs. h̄ p̄t̄ scribis ma nifestatio victorie. p̄mo i h̄ p̄ exercit̄ iesue rediūt i nūero int̄ gro. scđo qz adūsarū n̄ fuerūt ausi eos iuadere. tō subdit: i **Nullusq̄ h̄ fi. t̄c. l̄. p̄ tūc.** s̄z postea alij h̄ eos pugnaue rūt: vt p̄z i ca. se. etio p̄ h̄ p̄ncipes exercit̄ posuerūt pedes suos sup colla qnq̄ regū q̄ latuerūt i spelūca: i signū q̄ eoꝝ adūsarū q̄ nōdū erāt debellati: p̄edib⁹ eoꝝ sv̄cerent̄: et patet lit̄. **X**terā vñq̄**

Slo. ordi.

Josue

Eiubet. Quid autem facere est possidetem violenter expellere et posse sessionem diripe. Quid est accusatis fecisse Iesum successorem moyam: atque vitinam apiret nobis Iesus thesauropoli sapientem: ut videremus cuius celestium spirituum hostium qui pugnat Israhel figuram tenuit principem iste de maceda et ille de lebna: aut cuius in tra me vitum vel erroris: quibus aia implicat formam tenet singuli quoniam eorum: quibus Iesu duce interfecit populus dei: hi sicut audisti mada/ta ei: quibus tribuit facultatem calcandi super serpentes et scorpioides et oem peritatem inimici. Premonimus ergo ut pedes nostri tam speciosi sint: et tam validi que possint calcare cervices inimicorum: et ita caput serpentis perculare ut calcaneum nostrum non possit mordere. Qui enim pugnat super Iesum duce dominum illud premererit quod de illis bellatoribus scriptum est: Et reuersus est unus versus populus ad Iesum in columnis: et non mutuuit quisque de filiis Israhel in lingua sua. Qui enim sub Iesu militat in columnis dominum redire de pleno: nec usque ex iaculum maligni ignis vulnus accipe nec corde nec cogitatione pollui. Quod autem additum: quod nullus mutantur in lingua sua: videtur dicitur: nemo de victoria se iactauit: nec superstitio ascripsit. Sic enim quod Iesu vicitur: et tribuit. vñ: Non autem ego sum gratia dei qui in me est: et alibi: Cum autem fecerit hec oia: dicite: quod sumus inutilis sumus. Utinam dominus meus Iesus procedat mihi calcare spiritum fornicationis: et cervicem spiritus iracundie et furoris et auaricie demonum et iactantiam: et pertere pedibus meis supbie spiritum: et cum hec fecerit opus suum: non mihi sed cruci ei appellere: sed illud: Per quem mihi misericordia crucifixum est et non a me sed gratia eius quod est in me. Quod si fecero dictum mihi quod antiquus Iesu dicit: Cirilis agite et fortamini: ne timeatis: nec vereamini a facie eorum: quod dominus deus tradidit vobis omnes inimicos in manu. Deuteronomio 21. d. Deb. 1. a. **M**ystice. Adamam. Omnia hec in figura protingebat illi. Scripta sunt autem prophetas. Que cum legitur: quod in manifesto nostro deus est: et in carne circuncis putat terram bella descripta et iteritus hostium et israelitas duce Iesu vicerunt et diripiisse regna gentium. Qui vero in occulto iudeus est: id est christianus quod Iesu non filius nauis: sed filius dei sequitur: intelligit hec mysteria esse regni celorum et dicitur: quod etiam nunc pugnat Iesu pro virtutibus trias: et electus de ciuitatibus possessis. id est abus nostrorum: et interfecit reges quod regnabant in abus nostris: ne ultra regnet petrus in nobis: ut exclusa lege petrus fiat alia nostra ciuitas dei et regnet in ea deus: et dicat nobis: Ecce regnum dei intra vos est. Est ergo misericordia quod hereticis videatur crudelitas: quod Iesu Christus singularis ciuitates id est aias credentia complevit vel compluit: ut que possit debant a pessimis regibus expulsis his et pemptis: facere eas dignas habitacula dei: et templum spissantem: et membra que seruerant iniuriant seruitiustice. Sic ergo intellige quod interfecit Iesu regem hierichon: et regem bays: et regem lebna: et regem lachis: et regem hebreorum: ut omnes aie que sub persistim regibus legem petri colebant: nunc sub dei legibus agant. Lebna quod candor interpretatur quod diuise intelligit. Est enim candor lepre et candor lucis: et candor quidem lepre habuit lebna sub regibus malis: sed cum ad israelitum

Ca. X

Slo. ordi.

ad israeliticum populum pruenit candore lucis accepit. Lachis enim interpretatur quod est laudabile in scripturis et culpabile. vñ: Iter impiorum peribit. Et alibi: Iter rectum facite pedibus vestris. Primo ergo iter impiorum fuit lachis civitas: quod destruktum postmodum israelites regnabatibus ad rectum iter pruenit. Hebron coniunctio vel coniugium. Coniunctio vero anime nostre fuit primo cum viro pessimo cabulo: quo mortuo liberata est a lege priorie: et coniuncta viro bono et legitimino: de quo Paulus dicit: Statui vos vni viro virgine castam exhibere Christum. Sicer ergo ipso non intelligentia ad geminum sonat statum. Sic melius est intelligi bella israelitica: et subuenti vires et regna: sic religiosus appetet subuentisse Iesum vires singulas: ut nihil in eis relinquere quod spiraret: neque quod saluus fieret: neque quod effugeret: ut nullus. scilicet sensus in aia ultra respiret: vel ire vel cupiscet salutem affectum. Nullus sit quod effugiat de ore sermo malus. Sic edificantur ciuitates iudeorum: etem non cuiusque aias destruit Iesu et edificantur. Primum enim opus dei est eradicare mala: spiritus et tribulos virtutum: dum enim occupat terram: hec non potest semina sancta suscipere. Necesse est ergo primi platea eradicare peccatum: quam non plantavit per celestis: ignis et summi. Secundum opus est plateare. Doyles dicit: quod plateauit deus paradisum. Sed et nunc plantat in aias crebentiem. In aia enim de quod excidit ira plantat mansuetudinem: de quod excidit supbia: plantat humilitatem: de qua eradicat lasciviam: plantat pudicitiam: extirpata ignoratio inserit scientiam: talis deus est platea dei magis quam insensibilium lignorum: est enim in primis opus ibi dei destruere edificia cabolica. Ille enim turres supbie: et muros elationis in unoquoque extruit que sermo dei destruit: ut efficiamur dei cultura: et dei edificatio supra fundamenta apostolorum et prophetarum posti: et effici mereamur in hereditatem terre sancte in parte israelitica extinctis hostibus nostris.

Nico. de lyra

* tera usque ibi: a Cum occumberet sol precepit locis suis ut deponeret eos de patibulis. Quia hoc erat preceptum in lege: Deuteronomio. b Edem die macedaz quoque et c. Postquam descripta est debellatio hostium: hic consequenter describitur captio ciuitatum. Et patet littera usque ibi: c Ascendit quoque cum omni israel de egion in hebron et pugnauit contra eam: cepitque eam et percussit in ore gladii. Hoc est intelligendum de parte ciuitatis hebron que erat in valle. reliquam partem que erat fortior cepit caleb postea: vt postea: * Ita et posita pedes vestros super colla regum istorum. Moraliter. Qui cum perrexissent et. Per hoc autem quod Ioseph precepit principibus Israhel ponere pedes suos super colla quoniam regum: significat quod quoniam sensus carnis subiecti debet impius ronis.

A postea: ut habetur infra. xy. ca. et Iudic. j. **N**el potest dici quod hoc dicitur per anticipationem: et ei attribuit quod postea fecit caleph: qui ex concessione iosue habuit hebron: ut habet i. xiiij. ca. a Regem quoqz eius. hoc potest exponi duplicitate. Uno modo de rege ebron quem suspenderat: ut dictum est. Alio modo de alio rege nouo: utpote quia filius mortuo patre regnum susceperebat: si rex erat per hereditatem: vel quia populus regem nouum sibi elegerat si erat per electionem: inter suspensio nem enim predicti regis et factum istud iosue plures ciuitates ceperat: ut p[ro]t[er] in textu et ideo tempore intermedio poterat fieri institutio noui regis predictis modis. Letera patent usq[ue] ibi: b Omne quod spirare poterat interfecit. qd intelligit de specie humana: bruta enim animalia cesserunt in predam bellantium. c A cades barne usq[ue] ad gazam. hec est longitudo terre ab oriente in occidente. d Uno impetu cepit. qd ad pri mū bellum: quia multo tempore pugnauit iosue ut habetur ca. se. Circa predicta de statione solis potest queri: que fuit longior dies sub iosue vel sub ezechia? Et dicunt aliqui qd illa fuit longior que fuit sub iosue: eo qd dicitur in textu Non fuit ante et postea tam longa dies: ut dictum est. Sed occurrit difficultas: qd de die sub ezechia scribitur. iii. Regu. xx. et Esa. xxxvij. qd sol retrocessit decem lineis vel gradibus: quibus designantur decem hore s[un] communior[um] opinionem. Ad cuius solutiones dicunt aliqui: qd sol retrocessit subito: et ideo dies non fuit augmentata: nisi tm decem horis: quibus successivae rediit ad locum unde retrocesserat: et vterius usq[ue] ad occasum descendit per duas horas. qd decem hore diei transierat qd sol retrocessit: et s[un] illa dies artificialis de qua est sermo: fuit tm. xxiiij. horas: dies autem sub iosue fuit. xxvij. horas. qd sol stetit immobilis spacio vni diei artificialis: et postea cursu suo naturali iuit ad occasum: et sic illa dies fuit duplicata. Sz qd ezechias qd fuit signum notabile ab oib[us]: ut videt. iii. Regu. xx. ca. et Esa. xxxvij. Et magis fuit notabile signum solis retrocedendo successivae: et magis notum pluribus qd si retrocessisset subito. Ideo dicunt aliqui qd due linee in horologio achā faciebant tm una horam: et ideo sol retrocedendo. p[ro]r. lineis successivae: et redeundo ad locum unde retrocesserat fecit tm decem horas: et sic idem habet qd prius scz qd dies sub iosue fuit longior duab[us] horis. Alij vero innitentes dicitis Dionysij dicunt qd dies sub Ezechia fuit longior. Dicit enim Dionysius in epistola ad Polycarpuz qd dies sub ezechia fuit fere triplicata quoniam defecerunt tm hore quattuor: quia s[un] ipsum sol processerat de oriente in occidentem per. p[ro]r. horas: et retrocessit successivae per. p[ro]r. horas: et p[ro]r. alias rediit ad locum vni retrocesserat et ultra processit ad occidente p[ro]r. duas horas: et sic dies artificialis fuit augmentata xx. horas: et sic fuit. xxvij. horas: Illa autem qd fuit sub iosue. xxvij. tm: qd illa dies non fuit nisi duplicata. Ad illud qd dicitur. qd in loco. Non fuit an et post tā longa dies et. Dicunt qd h[ab]et referat ad p[ro]t[er] i qd iosue scriptis libri isti: qd post victoriā p[ro]dictā vixit longo tempore et libri isti scriptis circa fine vite sue: et usq[ue] ad p[ro]t[er] illud non fuit tā longa dies an victoriā dicta neq[ue] post: p[ro]t[er] hoc tm non excluditur qd dies sub ezechia qd fuit postea fuerit longior: h[ab]et qd bonum est sustinere dicta sacre scripture qd est possibile: qd absolute dicitur qd non fuit tā longa dies an neq[ue] post. Ideo non obstatib[us] p[ro]dictis potest dici qd dies sub iosue fuit longior: qd ut dictum est. s. iii. ca. Filii isrl transierunt iordanē decima die mensis p[ro]misi: qui apud hebreos incipit a prima lunatione p[ro]pinq[ue]ori equinoctio veranalis: et q[ua]rtadecima die eiusdem mensis celebraverunt pascha: et postea septē dieb[us] obseverunt hiericho: et postea miserunt exploratores ad cimitatē hay: postea bellatores p[ro]tra eam: qui deuicti fuerunt

cti fuerunt ppter p[ro]t[er] p[ro]miso et punito postea: ce perut hay et bethauen: quib[us] peractis venerunt gabaonite et co federati fuerunt filii isrl: ppter quam p[ro]federationē q[ui]q[ue] reges obseverunt eos: et iosue ab eis rogatus venit ad liberandum eos pugnando p[ro]tra reges p[ro]dictos: in q[ui] pugna fuit statio soli: ut p[ro]t[er] ex p[ro]dictis. In totā et tā agēdis bñ et p[ro]babili p[ot] dici qd fluxit p[ro]t[er] ab eqnoctio zonali usq[ue] ad medietatē Junij v[er] circuitū: v[er]o dies artificialis h[ab]et. xviii. horas: et tā fuit dupl[icata] ut dictum est: et p[ro]t[er] p[ro]ns fuit xxxvi. horas: dies autem sub ezechia fuit xxxvij. horas: ad plus: ut p[ro]t[er] ex supradictis: et sic videt qd sub iosue fuit maior dies.

C

Ad cuius intellectū ē sciendū qd qstio est de qntitate diei artificialis et de eius auctamento: qd dies augmentari sub iosue et ezechia fuerunt artificiales. Quantitas vero diei artificialis varia s[un] diversitatem climatis et s[un] appropinquationē maiorem ad solsticiū estiuale et hyemale: et iō licet in omni climate qd libet tpe anni qd libet dies artificialis habeat. xii. horas artificiales tā horas naturales habet aliquādo plures: aliquando pauciores. In tertio vero climate dies breuissima scz qd sol ē i solsticio hyemali. h[ab]et. x. horas. Longissima vero scz qd sol ē i solsticio estiuali h[ab]et. xiiij. horas: qstio sit nra debet applicari ad tertium clima: qd in eo ē hierusalē vbi erat Ezechias qd dies fuit sibi plongata: et s[un] iosue erat satis p[ro]pe hierulm qd plongauit de dī ad ei petitionē. Si autē dicat qd dies plongata sub iosue fuit i solsticio estiuali: qd satis p[ro]babilitē potest dici: ut videbitur postea: sic dies ille habuit tm. xxvij. horas naturales et duas partes vni hore naturalis: qd qttuor horas artificiales qd deficiunt a pfecta tripli cationē illi diei: ut p[ro]t[er] ex p[ro]dictis: nō valeat nisi tres horas et tertiaz p[er]tm vnius hore: et sic h[ab]et qd dies sub iosue fuit longior in una hora naturali: et tertia parte vni hore naturalis. Probatio assumpti scz qd p[ro]babilitē potest dici dī sub ezechia plongatam fuisse in solsticio hyemali et hoc ratiōe climatis: qd in tertio climate

Als fasē
roch

sol eleuaf i meridie minoris diei per. xxvij. gradus fere: et iō tale tempus est ibi tā quale est apud nos in septimo climate circa fine februarij per. xii. dies ante equinoctium vernale quod est tempus satis aptū ad p[ro]cedendū ad bellū: cū nō sit nimis calidum nec nimis frigidum. Dies autē plongata fuit Ezechie annū p[ro]ulsionē exercitus sennacherib: ut ostendit. iii. Reg. xx. p[ro]cesso autē illa fuit qd sennacherib veniebat cū exercitu magno contra hierulm: et sic p[ro]t[er] p[ro]positū scz qd p[ro]babilitē potest dici illam dī in solsticio hyemali fuisse. Ad dictū autē Dionysij dicunt qd illa dies sub ezechia fuit. xxvij. horas. Dicendum qd loquitur de horis artificialibus et ille valeret tm. xxvij. horas naturales: et duas partes vnius hore ut dictum est.

In capitulo. x. vbi dicitur in postilla: Non fuit antea et postea tam longa dies.

Additio. Juxta sententiam litteralem propter intellectum tam illi historie qd Ezechie in. iii. Reg. xx. et Esa. xxxvij. potest p[ro]babilitē dici: salua tm scz auctoritate: qd dies illa i qua illud miraculū in horologio achā diuinitus Ezechie fuit factū non longior nec brevior fuit solito: et sic cessat tota alteratio postillatoris in hoc capitulo. circa istam materiam contenta: quas liter enim hoc intelligatur domino dirigente videbitur infra.

Replica. In capitulo. x. vbi postilla. i. iii. Reg. xx. Burgen allegat digressionem quam facturus ē de hac statio et retrogradatōe tempore Ezechie circa. iii. Reg. xx. Ubi mira contra sanctorū auctoritatem sine ratione imaginatur. et ibi vide correctorum satis rationabile.

A **S** **C**ras enim eadē hora. Adamant. Videò q̄ hodie oēs il
los nō possum⁹ iprimere: nec cūctos interficere: i crastino pe-
rimerēt. i. post p̄fumationē mūdi cū diceat eis: **T**ete i ignē eter-
dat. 25. d nū quē p̄parauit de° cabulo ⁊ āgel ei⁹. **T**ac enim si vicerim⁹: se-
quētes iesū duce p̄cipiem⁹ regnū qd p̄parauit de° sancti suis
intra in p̄fumationē mūdi hacholla.

g iēsū xp̄m. **A**dāmān. **H**ui h̄et bēlla
figūrā sp̄ūaliū gererēt nūq̄ discipul' xp̄i
q̄ pacē vēit docere; hec apli legēda tra/
didissent. **A**it em̄ iēsū; pacē meā do vō
bis t̄c. **E**t apls; nō vos imētiplos defen/
dētes charīstimi t̄c. **Q**ui sc̄iēs carna/
lia bella nō esse nobis ampli^o agēda; s̄z
h̄ sp̄ualeſ neq̄tias; velut mḡ militie p̄/
Ep̄. 6. b cepit militib^o xp̄i. Induite vos armatu/
rā dei; vt possit stare adūlus. i. d. **S**pi/
ritualiū vō belloꝝ ex gestis veterū ha/
bem^o exēpla vt sp̄ualeſ sim^o; audiētes
q̄ lex sp̄ualib^o est; sp̄ualib^o sp̄ualia cōpare
mus cōsiderātes ex his gētib^o q̄ carna/
lē israelē visibilē oppugnāt: q̄ntē sint
gentes ḥriaz v̄tutū q̄ h̄ eccliam dei pu/
gnāt vt peccare faciat. **S**ic enī corp^o ac
cepto vulnere ferri moriſ: ita anīa pctō
vulnerata; fecit ḡ iēsū sic p̄cepit dñs.
Ego eorū subineruauit. **D**oc̄

Sicut etiā subneruari. **S**ed si sup-
fuerint aliq; ex hostib; oportebat equos
subneruari: ne q̄s aufugeret ex eis. **S**ed
cū nullus reliq; sit q̄ spiraret: cur equi
subneruant q̄ poterāt vni esse victori-
bus. Solēt enī israelite deuicti hostib;
in vlsis lumēta reseruare: sicut deuictis
madianitis aliq; militia asinōz reserua-
uerūt. Nec de asinis scriptū ē q̄ s̄iner-
uati sint: nec madianitaz spolia v̄l aia-
lia interēpta dicunt s̄z v̄l reseruata.
Sed q̄ hi asinos nō habebāt s̄z eq̄s: p̄ce
pit ip̄e dñs subneruari equos: putam̄
hec fortuitu accidisse: vt equi occideren-
Btur asini reseruarēt: & p̄cepit dei aliqd
casu incidere: deniq; filii isrl̄ nunq̄ refe-
runq; eq̄s v̄l esse. **L**ex q̄z nihil d̄ eq̄s s̄z
de asinis mādat: vt de aīalib; q̄ ad la-
bores & onera hoīm portāda vidēt exi-
stere. **E**qui v̄o mag' ad p̄ditionē hoīm.
q̄ eos enī bella grūt. **E**st enī equi lasci-
ui mot̄ aīal: & supbe ceruic;. **A**olini v̄o
frequēter gētes significat q̄ ipse salua-
tor supra asinū sedēs ostendit: q̄ nunq̄ eq̄
sedisse referit et mittēs disciplo s ad sol-
uendā asinā et pullū dīc: dicite: q̄z dñs
21. a eo op̄bz: & sedēs eū igredit̄ sup hierbz.
§.9.b vñ: **E**cce rex tu' ye. ti. mā. sedēs sup s̄b

ar.21.a eo op^bbz:z sedēs eū igredi^s sup hierl^z.
ach.9.b vñ: Ecce rex tu^z ve.ti.mā. sedēs sup s^b
iugalē z pullū asine nouellū z exterminis
d^b hielen. Qui g^b sup asinū sedet exēminis
de hierl^z. Equi vñ q^b exēminans z cur-
supbiā z lasciuia d^b celo ceciderūt: qñ v^b
scēdā: semetipos incētores p^buerit: v^b
sa.14.d Ponā sup nubē sedē meā: z ero.s.a. I
vñ.32.d equ^b ad sal. z de his q^b in demonib^b p^b
vñ.19.b in eqs:nos. a.i.n.d.d.n.i. Nō enī cur-
set q^btū ad inuocādū:z demones q^b i-
pugnātes Bētes vñ ad fidē veniētes
asinos significat. Per eqs vñ z curr^b
lue inimici merito pimūt. Passioes g^b
bia:lasciuia z leuitas:q^b ifelix aia ve-
tia. Per eqs z curr^b p^bnt itelligi q^b iube-
uañ enī equ^b qñ abstinentia corp^b hūlia-
tur. cū illud iplet. Ignē veni mittere i-
ue cor nřm ardēs. e.in. zc. iō g^b fallus z
poris nři ferant infrenes: nec abstinentia
z si q^b ex his q^b dicim^b vñbis dei stimula-
tagg equ^b i libidie ferebat. hodie penit-
vita aplectit: videbimur gladio vñbi d^b
rū aut subneruant equi:iabin.s. q^b prud-
taf: illi^b.s. d q^b dr:qz prudētia carnis in-
Col.2.d flati sensu carnis sue. Jabin vñ fuit re-
z oim regnoz obtinere dicit principat

ATNO hodie s̄ post gl̄umationē seculi.
Iosue: Ne timeas eos. Cr̄as enī
hac eadē hora ego trādaz om̄es
istos vulnerādos i p̄spectu isrl.
Equos eoꝝ subnerubis: t cur-
rus igne cōbures. **G**leitq; iosue
et ois exercit⁹ cum eo aduersus
illos ad aquas mēron subito: t
irruerunt super eos: tradiditq; il-
los dñs in manus isrl. **Q**ui per
cūserūt eos: et p̄secuti sunt v̄sq;
ad sidonē magnā t aquas māsse
rephor: cāpūq; masphe q̄ est ad
orientalē illi⁹ p̄tem. **I**ta percussit
oēsvt nullas dimitteret ex eis re-
liquias. **F**ecitq; sic p̄ceperat ei
Demones supbos lascivios. vnde fallax
equ⁹ ad sal. t bi in currīb⁹: t bi in equis.

b dñs. Eqs eoz lubneruauit: cur-
rusqz cōbuslit igni. Reuersusqz
stati cepit asor: r regez ei p̄cussit
gladio. Asor enī antiqt̄ inf oia
regna hec p̄ncipatum tenebat.
Hercussitqz oēs anias q ibidez
morabāt. Nō dimisit i ea yllas
¶ malignoꝝ spirituū vel vltioꝝ.
reliquias: s̄z vlsqz ad internitiōez
vniuerſa valſauit: ipsamqz vr̄bē
¶ signis eterni de q d̄: Ignē veni mittere i
c penit incēdio r oēs p circuitū ci-
terrā. ¶ Anias. ¶ In matutino inſificie-
bā oēs p̄cōres frē vt disperderē de ciuitate
dñi r̄. ¶ Cōtrarias potestates.
uitates: reges qz eaꝝ cepit p̄cus-
d sit atqz deleuit: sicut h̄ceperat ei

ibi moritur vi vulnerat: q̄ multi fugerunt
ad fortalitia: vt ptz ex sequentib⁹: s̄z oēs fuerunt ibi deuicti ⁊ pro-
magna pte iterfeciti: ⁊ ē cōis mod⁹ loqndi sic d̄r: Oēs d̄ ciuita-
te vadūt ad tale spectaculū: s̄z mlti remaneāt. b ¶ Eqs eorū
subner. ⁊ c. in signū victorie a deo obtēte. c ¶ Venitqz 10
sue ⁊ c. Dic p̄nr describīt bellī cōflic⁹ ⁊ ptz lfa vloz ibi:
d ¶ Et aquas masserephot. Hebrewi dicūt: Aquas salina-
rū: q̄ sicut dicūt erāt ibi canales facte iuxta mare p̄ q̄s aqua ma-
ris ingrediēs desiccabāt a sole: in salē pueretebāt: ⁊ sic masie
rephot p̄m eos nō est nomē, p̄priū loci: s̄z cōmune. e ¶ Itaqz
pcussit om̄es vt nullas ⁊ c. quod est intelligendum de his
quos potuit attingere extra fortalicia. f ¶ Reuersusqz sta-
ce. asoz. q̄ erat p̄ncipalior ciuitas vt statim subdit in ira: ⁊ io p̄
mo debellauit eam vt alie timētes se redderēt ei: sicut ⁊ factuz
est: vt postea s̄bdit eodē ca. g ¶ Et regem ei⁹ pcussit gla-
qui de prelio fugerat ad ciuitatē. h ¶ Percuslitqz om̄es
anias. i. hoēs. Anima enī p̄ncipalior ps est hominis: ⁊ ideo
ab ipsa denominatur aliquando totue homo.

* b **E**quos eoz subnerua. curr^o t̄c. **E**qui demonum
sūt hoīes malī eoz iſtūntū se q̄ntes s̄c boni hoīes sūt equi dīz
q̄ spūſſctī ḡra ſe h̄z ad libez arbitriū ſic ſeffor ad equū. **I**gitur
equi demonū ſbneruanū qn̄ libez arbitriū in malis hoib̄ ſūt in
morte irrefiſibile ad bonū. curr^o aut̄ trahiſ ab equo ſic corpus
hūanū a libero arbitrio: curr^o igit̄ demonū igne ſuccēdēt qn̄
corpa maloz in igne gehenne pacto iudicio recludent.

2010

Nico. de lyra

a ~~¶~~ **T**radā oēs istos vul. in cōspe. isrl. no est intelligēdū q oēs fuert ibi mortui vñ vulnerat: q̄ mlti fugarunt sequētib⁹: l̄z oēs fuerunt ibi deuicti ⁊ pro cōis mod⁹ loqndi sic dñ: **O**es d̄ ciuitaculū: l̄z mlti remaneat. **b** ~~¶~~ **E**q̄s eorū victorie a deo obtēte. **c** ~~¶~~ **G**enitq̄z iōribit bellī cōflict⁹ ⁊ ptz l̄fa vlos ibi: **S**erephot. **H**ebrei dlcūt: **A**quas salina/ bi canales facte iuxta mare p̄ q̄s aqua ma/bat a sole ⁊ in salē puertebat: ⁊ sic massie nomē ppriū loci: l̄z cōmune. **e** ~~¶~~ **I**tagullas t̄c. quod est intelligendum de his extra fortalicia. **f** ~~¶~~ **R**eversusq̄z sta/alior ciuitas vt statim subdit in ira: ⁊ io/p̄t alie timētes se redderēt ei: sicut ⁊ factuz dē ca. **g** ~~¶~~ **E**t regem ei⁹ pcussit gla/ad ciuitatē. **h** ~~¶~~ **P**ercussitq̄z omnes iūma enī pncipalio: ps est hominis: ⁊ ideo aliquando totue homo.

LUC. 16. 8

7R0.3.0

三

351.6.1

三

2

1167

卷之三

Glo.ordi.

Egressus est. Ipe est efi q perimit vitia in nobis et regna pti.
Bal. 4.a **D**icit de filii suu factu ex. et. Omnia em q lex madauit ipse
Mat. 5.b uit: vt nos redimeret a maledicto legis/q ait: **N**o veni solue
re legem: sed adimplere. a **S**icut pceperat dñs moysi
fuo suo: ita precepit moyses 10.

Aug. **N**o purada e crudelitas: q nul-
lum viuu in ciuitatib sibi traditis dimisit
jesus/quia deus hec iisserat. Qui autem
hic existimat ipm deu fuisse crudelis: et
ideo veteris testamenti vez deu fuisse:
auctorē credere nolit: tā puerē de ope-
bus dei: q de peccatis hominū iudicat:
nesciētes quousq dignus sit: et magnū
putates malū cū casuri deiciunt et mor-
tales moriunt. b **N**o fuit ciuitas
que se nō traderet filius isrl. **A**ug.

Questio **Q**uerit qud hoc vez sit cum nec postea
tempore iudicū nec regū oēs omniō illaz
septē gentiū ciuitates capere potuerint
hebrei. Sed aut sic intelligēdū est qd
nullā ciuitatē bellādū accessit jesus quā
nō ceperit: aut certe nlla eaz capta est:
sed eaz que in regiōibus supra memo-
ratis fuerunt. Enumeratae sunt em regi-
ones in qbus fuerūt ciuitates de qbus
facta ē ista vclusio: t omnes cepit bello.
Adam. Et accepit jesus omnes in bel-
lo qui exierant ad bellū. Superior em
omnibus est jesus: quia per deū factum
ēt confortaret cor eoꝝ et occurserēt cō-
tra israel i pliuz. **N**o dixit quia aliquos
acepit jesus in bello: t aliquos nō: sed
cepit omnes et peremit. **O**mnes enim
species peccati purgauit domin⁹ jesus
omnes destruxit. **O**mnes em eramus in
sensati/increduli/errantes / seruientes
varijs desiderijs: t quibuslibet pecca-
tis. **O**mnes ergo occidit jesus qui exie-
rant ad bellū. superior em omnibus ē ie-
sus dei verbū et sapientia patris. vnde

I. Cor. 6.b **P**aulus ait: Et hec quidē fuistis: s ab-
luti estis: sed iustificati estis in noī dñi
nostrī ielu christi. Sic ergo omnes cepit
et peremit: quia q dñm factū est: vt inua-
lesceret cor eoꝝ et occurserent in pliuz
contra israel vt exterminarent: duz em
non veniūt inimice virtutes que pecca-
to operant in nobis: nec puocāt ad pu-
gnandū vel ad dimicandū interfici non
possūt nec exterminari. ideo dꝫ deꝫ per-
mittere: īmo incitare ppe modū aduer-
sarias virtutes: vt veniant contra nos
in pliuz: vt vincamus t ille pereant.
vnde mihi videſ infinitus esse numer-
ear: quia per singulos pene hoēs ali-
qui sunt spūs: q diuersa peccator⁹ gene-
ramoliunt. **E**st spūs fornicatiōis: ē spi-
ritus ire: est aliis auaricie: est aliis su-
perbie: t si eneniat aliquoz esse qui his
omnibus malis v̄l etiā pluribus agiteſ.
omnes hos vel etiā plures in se habere
spūs putadus est. vñ t p singulos plu-
res esse credendi sunt: q nō singula sin-
guli hoēs habēt vitia: sed plura. Nec
putandū est q vñus fornicatiōis spiri-
tus: seducat eū qui in britānijs fornicat
t illū q in india: v̄l in alijs locis. Negz
vnū esse ire spiritū qui diuersis in locis
diuersos hoēs agitat. Sed puto magis
spiritū fornicatiōis vnū eē: t inumeros
q h officio ei pareat: t p singulos hoēs
diuersi spūs sub ipso p̄cipē militātes: q
ad hmōi peccata eos sollicitent. Similiter iracūdie principem
vnū esse arbitror: t innūeros sub ipso: t idē de ceteri p̄ctis lenti-
endū. Ideo nō vñus p̄cipatus dicis ab apostolo: s plures co-
tra quos nobis pugna est. Esse tamen reor omniū horū p̄cipē
in nequitia eminētore: t in scelere fortiorē: qui totum mundū
quem isti

Josue La. XI

quem isti speciatū sollicitant : velut omniū p̄cipū dux: t totius militie magister exagit: qui per iabin significatur.
Puto autē quia sancti cōtra istos incētores peccator⁹ pugna-
tes: t vincē tes vñquēq minuāt exercitū demonū: t velut
plurimos eq̄s iterūmat (**E**rbi causa) vñmā is q pudice viuē-
do sp̄m fornicatiōis supauerit fūlra fas-
sit illū spiritū q ab eo vīcē aliū hoēm i
pugnare: s̄cūt ille sp̄s q rogabat iestū
ne in abyssū mitteret: cōsequēs videſ q
singuli victi vel in abyssū vel in exteriō-
res tenebras: vel locū sibi dignū abdu-
cāt a iusto iudice xpo: t inde nō ē q plu-
rimo nōero demonū īā deuictō: ad fidez
gētes venire laxent. Si autē difficile ali-
cui vel fabulosū videſ singulis peccatib⁹
plurima inesse demona: ad euāgelij re-
deat auctoritatē: t īueniet demoniacū q
in sepulchrīs habitabat: cū interrogaret
a chris̄to: qd tibi nomē est: r̄ndisse legio.
Quid ḡmiz si p singula genera p̄ctōnū:
singuli demōes ascrabant: cū sc̄ptū sit in
vno hoē integrā fuisse legionē. Sūt ḡ in
manib⁹ eoꝝ gladij ancipites qui pīmat
ptrarias v̄tutes. **H**ic Paul⁹ ait: Deus
NICO. de lyra Epacis

Absq̄ vrbib⁹ q̄ erāt t̄c. **I**llas em̄ dimisit dupli de causa: vt patet
in se qntib⁹. **T**ū q̄ alijs nō cepit. **T**ū q̄
illas q̄s cepit dimisit filiis israel vt eēt
eis ad pliū. b **U**nā tm̄ asor t̄c.
d illis q̄s cepat iosue: qd fecit q̄ rex asor
induxerat alios regeſ ad pugnādū p̄tra
filios isrl. c **C**epit itaq̄ iosue oēs
terrā mō. t̄c. **H**ic p̄se qnt̄ describit vi-
ctorie ob̄t̄: p̄ h̄ q̄ iosue obtinuit terraz
p̄ maiori pte: t̄ qnt̄ sufficiebat tū habi-
tatiōi filioꝝ israel: q̄ mltē ciuitates t̄ vil-
le remāserēt: q̄ nō fuerūt acq̄site tpe iosue
put dicis infra. xiiij. ca. d **A**hulto tē
pore pugnauit iosue t̄c. f. sex annis
ad minus vt videbis ifra. xiiij. capitulo. b
e **N**o fuit ciuitas q̄ se nō traderet e
filiis isrl. p̄ter eueū q̄ habitabat i
gabaon: oēs em bellando cepit.
P̄mittunt em̄ a deo vel potius excitāt de-
mones p̄tra nos venire in pliū: vt nos vin-
camus: t illi intereant.

Bñi em̄ sentētia fuerat: vt idu-
rarent corda eoꝝ et pugnarēt cō-
tra isrl: t vt caderēt t nō mererēt
vllā clemētiā: ac pirēt sic p̄ce-
perat dñs moysi. **I**n tpe illo ve-
nit iosue et infecit enachim de
mōtanis hebrō t dabir t anab:
t dōi mōte iuda t isrl: **U**rbesq̄
eoꝝ deleuit. **N**on reliqt vllū de
stirpe enachim in terra filioꝝ isrl
absq̄ ciuitatibus gaça et geth t
q̄coto: in qbus solis relicti sunt.
No filius naue q̄ solam iudeam tenuit:
sed jesus christus ad quez ex omni terra t ex
omni natiōe p̄currit multitudō credentiū.
Cepit ergo iosue omnem terraz
sicut locut⁹ est dñs ad moysen:
t tradidit eam in possessionem
filijs israel s̄m partes et tribus
suas: quieuitq̄ terra a plijs. k

ca. **S**ed si istud vltimū dicis: oportet dicere p̄se qnt̄ q̄ illud
qd dꝫ **J**udic. i. post mortē iosue de expugnatōe cariatharbe
dicis p̄ recapitulationē. k **Q**uienitq̄ ter. a p. l. cōmuni-
bus: quia postea legunt facta p̄lia in sortib⁹ particularib⁹ tri-
buū filioꝝ israel: vt habeſ. xv. ca. t **J**udic. i.

Glo.ordi.

b

Luc. 8. e

Bar. 5. a

Luc. 8. e

Ro. 16. f

Spūs for-
nicationis
an vñ.

patet pteret sathanan sib pedes v̄flos
velociter. si enī vn̄ ē sathanas quō
pot̄ p̄trit̄ esse et itez̄ opari: forte ḡ tā
ti putādi sunt sathane q̄nti sit q̄ opa
eī faciūt̄. **Vñ** et i sapiētia dici videt̄:
Quia ip̄i maledicēs sathanan ipse
maledicit animā suā. In libello q̄z q̄
appelat̄ testamētū. xij. patriarcharū:
q̄ nō habet̄ i canone inueni q̄ p̄ sin-
gulos peccates: singli sathane itelli-
gi debeant. Preterea sathanas ad/
uersarī d̄r̄. **H̄es** ḡ q̄ aduersant̄ vo/
luntati dei sathane p̄nt̄ dici. **Beat̄** eit
ergo q̄ sp̄nālē macherā tenēs nō au/
sert eā a ceruicē h̄oz̄ hostiū. **Unde**
Hieremias: Maledictus hō q̄ facit
opa dei negligenter: et ausert mache-
rā suā a sanguine iniquoz̄: **Si** p̄m lit-
terā intelligam̄: necesse ē indesinen-
ter sanguinē fundere q̄d indei putā-
tes crudeles sūt̄ et velocies ad effun-
dēdū sanguinē. **Nos** aut̄ nō ausera-
mus gladiū v̄bi dei a sanguine h̄ria
rū v̄tū q̄ interficiunt̄: cū oga eorū
nō facim̄. **Aug.** Quia p̄ dñm fa-
ctū ē p̄fortari cor eoꝝ: vt obuiā irent
ad bellum isrl̄ vt exterminarent̄: ita vt
nō daret̄ eis misericōdī s̄z vt extermina-
rent sic dixit dñs ad moysen. **Ita**
dictū est p̄ dñm cōfortari. i. obdurari
cor eoꝝ: sicut de pharaone: q̄ diuino
altoḡ iudicio fieri dubitandū nō est
cū deserit deꝝ: et p̄sider inimic̄ q̄d sic
accipiendū est sicut et ibi. **Sed** hic ali-
ud mouet quō dictū sit: ad hoc cōfor-
tatū cor vt exurget̄ in bellū aduer-
sus israel: et ideo nō p̄beret̄ eis mis-
ericordia quasi p̄benda esset: si nō bel-
larēt̄: cū deus p̄ceperit nulli esse par-
cendū: et ideo gabaonitis esse par-
cēdū: q̄ se de longinqua terra v̄tre
singentes eoꝝ iurationē tenuerant.
Sed quō quibusdā v̄lro israelite p̄-
buere misericordiam q̄uis cōtra dei
mandatum ad hoc dictum esse intelli-
gendū est: istos ita bellasse vt non
eis parceret̄: nec ab ipsis israelite ne-
glecto dei mādato ad misericōdiam
flecterent̄. **Quod** quidem duce iesu
qui dei p̄cepta diligēt̄ seruabat: nō
est credendū fieri potuisse. **Sed** nec
ipse istos tam cito deleuisset: nisi con-
spiratissime cōtrairent̄: et ita fieri pos-
set vt eis ab illo non debellatis qui
dei p̄cepta implere curabant̄: remā-
sissent ad illud tempus quo eis pos-
set parcere post mortem iesu: qui non
tanta cura mādata dei faciebat. **Naz**
et eo viuente quibusdam illi peperce-
runt eos tantū ditioni sue subiugan-
tes: quosdam vero nec vincere potu-
erunt. **Sed** hec nō illo duce facta sūt̄
sed cū iam senex vacaret a bello: tñ
eis terras diuidens vt ipsi iam cum
illo non bellante diuisas sibi terras
partiz̄ hostevacuas tenerent̄: partim
pugnando caperet̄. **k** **Quieuit**
q̄z terra. **Nō** sub iesu filio nauē: sib
quo nunq̄ fere cessauit a bellis: sed
sub iesu christo: venisti enim ad iesu
et in baptismo peccatorū remissionē
consecutus es: et iam in te non pu-
gnat caro aduersus spiritū: et spli-
ritus aduersus carnē. Cessauit ḡ terra tua a bellis: si tñ mor-
tem iesu in corpore tuo circūferas: vt cessantib̄ in te omnib̄
preliis ver̄ pacific̄ efficiaris et voceris filī dei. **Sed** hoc si/
et cum bella trāegeris et adūarios b̄egeris: tunc requiesces
sub v̄te tua: que est p̄ps et sub sicu tua: q̄ est spiritus sanctus.

Capitulum. XII

Di sūt reges q̄s pcusserūt̄ fi-
lij israel et possedēt̄ frā eo
rū trās iordanē ad solis or-
tū a torrēte arnon v̄sq̄ ad
mōtē hermo: et dēz̄ orietalē plagā q̄ re-
spicit solitudinē: **Seon** rex āmorēor̄
q̄ habitauit in esebon dominatus ē ab
aroer que sita est sup ripam torrētis ar-
non: et mediē ptis i valle dimidiq̄z ga-
laad v̄sq̄ ad torrēte iaboch qui ē termi-
nus filior̄ āmon: et a solitudinē v̄sq̄ ad c
mare ceneroth p̄tra oriētem: et v̄sq̄ ad
mare deserti q̄d est mare salissimum ad
orientalē plagā p̄ viaz que ducit bethe
simoth: et ab australi parte q̄ s̄biacet a
sedoth v̄sq̄ phasga: termi⁹ og regis ba-
san: de reliq̄is raphaim q̄ habitauit in
astaroth et in edrai: et dñat̄ est in mon-
te hermo: et in salacha atq̄ ivniūsa ba-
san v̄sq̄ ad t̄minos gessuri et machati et
dimidiē ptis galaad et terminum seon
regis esebon. **M**oyses famulus dñi et
filij israel pcusserūt̄ eos: tradiditq̄z ter-
rem eoz̄ moyses in possessionē rubē-
tis et additis: et dimidiē tribui manasse.
Hi sunt reges terre quos pcusserūt̄ iosue
et filij israel trās iordanē ad occidēta-
lē plagaz a baalgad i cāpo libani v̄sq̄
ad montem libani cuius pars ascendit
in seir. **T**radiditq̄z eaꝝ iosue i possessio-
nem tribub̄ israel: singlis partes suas
tam in mōtanis q̄z in planis atq̄z cape-
strib⁹. **I**n aseroth et in solitudine ac i
meridie ethē fuit et amore⁹: chanan⁹ et
pherece⁹: euę⁹ et iebuę⁹. **R**ex hieri-
cho vn̄. **R**ex hai q̄ est ex latere bethel
vn̄. **R**ex hierusalē vn̄. **R**ex hebron
vn̄. **R**ex hierimoth vn̄. **R**ex lachis
vn̄. **R**ex eglō vn̄. **R**ex gācer vn̄us.
Rex dabir vn̄. **R**ex gader vn̄. **R**ex
hermia vn̄. **R**ex hereth vn̄. **R**ex leb-
na vn̄. **R**ex odollāvn̄. **R**ex maceda
vn̄. **R**ex bethelvn̄. **R**ex taphuavn̄
Rex afer vn̄us. **R**ex asec vn̄us. **R**ex
saron vn̄. **R**ex madō vn̄. **R**ex asor
vn̄. **R**ex someron vn̄. **R**ex achsaph
vn̄us. **R**ex tenach vn̄. **R**ex magedo
vn̄. **R**ex cedes vn̄. **R**ex iachanen car-
meli vn̄. **R**ex dor et puincie dor vn̄.
Rex gentiū galgal vn̄us. **R**ex thersa
vn̄us. **O**mnes reges triginta et vn̄us. +

reges triginta et vn̄us. in hoc numero ē ternari⁹ multiplicās
denarium. nā ter decē sunt triginta. et cum hoc est ibi vñitas: p
q̄d mystice designat̄ q̄ p̄ fidē vn̄⁹ dei essentiali⁹ et trini⁹ psona-
li⁹: et multiplicationē bonoz̄ opeꝝ p̄m decem p̄cepta decalogi
debellantur a fidelibus spiritus maligni.

I*sunt re-* La XI

ges. **H**ic ponit epilo-
gus regū debellatorū

Divisio.

a filijs israel. et primo regū debel-
latoꝝ tempore moysi. scđo regum
debellatoꝝ tēpore iosue/ ibi: **H**i
sunt reges terre quos pcusserūt̄ io-
sue. Circa primū d̄r̄ sic: **H**i sunt
reges terre q̄s pcusserūt̄ filij
isrl̄. adhuc viuēt̄ moyle trās ior-
danā ad solis ortū. Jordani enī
fluvius est terminus terre promis-
sionis a parte orientis: vt frequē-
ter dictum est. et ideo terra que ē
ex parte illa est ad orientem terre
promotionis. b **C**usque ad
torrentem iaboch. iuxta hunc
torrentem fuit lucta iacob cuꝝ an-
gelo: vt habetur **G**en. xxxij.

c **C**usque ad mare ceneroth
istud est mare quod in euangelio
vocat̄ mare cenereth: et mare ty-
beriadis: et stagnum genaçareth
sicut enim in latino nomina pro-
pria idem significantia variantur
a parte finis: sicut parisius et pa-
riseos: sic et cenereth et ceneroth
eundem locum significant.

d **C**usque ad mare deſti q̄d
est mare salissimum. istud ē ma-
re quod dicitur mortuuz. s. iij. ca.

e **P**hasga ter. og re. t̄. de-

reliquius raphaim. id est gigā-

tum: prout habetur **D**eut. iij.

f **C**ui habitauit in aſtaroth. in alijs enim locis bene re-
mansiunt alij gigantes: vt dictū
est ca. precedenti. Cetera patent
in littera. g **H**i sunt reges.
Hic ponit epilogus regum q̄s
percusserūt̄ iosue: et patet l̄ra paucis
exceptis. h **T**rans iorda-
nem ad occidentalem pla-
gam. sicut dictuz est iordanis flu-
vius est terminus terre pmissio-
nis a parte orientis: et ideo tota
terra promotionis est in occiden-
te respectu ipsius. i **R**ex gē-
tium galgal vn̄⁹. als galgath
vn̄us. Iste dicitur rex gentiū: nō
quia omnes gentes essent sub do-
mino eius: sed quia homines de
diversis gentibus et nationibus
habitabant in regno eius: sicut in
ciuitate parisieni habitant viri d̄
diversis gentibus.

A Moraliter. a **H**i sunt re-
ges t̄. Per quos intelliguntur
spiritus maligni qui dicuntur re-
ctores malorum hominū huius
mundi: contra quos nobis incū-
bit inuisibilis pugna. **E**pheſ. vi.

b **N**on est nobis colluctatio ad-
uersus carnem et sanguinem: sed
aduersus principes et potestates
aduersus mūdi rectores tenebra-
rum haꝝ: cōtra spiritualia nequi-
tie. Per hoc ḡ p̄ populus israel
sub iesu duce debellauit dictos
reges: significatum fuit q̄ popu-
lus christianus numero et merito
triūphat de demonibus sub duce
domino iesu christo. + **H**es

E

Iosue se. tē. Senuisti t̄ lō. **A**da. **P**re. **L**a. **XIII**
l̄byteri t̄ seniores nō p̄ lōgeua vita dicūt; s̄z p̄ maturita
te sensus t̄ grauitate vite veneranda: maxime cū addit:
plen̄ diez. Si em̄ pluritate p̄lbyter q̄s vel senior diceret; p̄m̄
adam vel matusalā vel noe: q̄ plus q̄ ceteri vixerūt hoc noe cē
serenf. S̄z abraā q̄ minus vixit; p̄m̄ in
scripturis p̄lbyter vel senior appellaē.

Abraam p̄
m̄ p̄lbyter ap/
pellatus**N**ū.ii.d

Dixit em̄ dñs moysi: Elige tibi ab om̄i
pplo p̄lbyteros q̄s tuīp̄e nosti: q̄z p̄lby/
teri sūt. Obserua etiaz si cubi inuenieris
p̄tōrē aliquē vocari seniorē t̄ plenū di/
erū. Nūc q̄ sp̄ūsc̄t̄ est vox p̄nūciātis ie/
sū p̄lbyter vel seniorē t̄ p̄uect̄ i dieb̄:
q̄d de p̄tōrē dici nō p̄t̄: q̄z p̄tōr non
est p̄uect̄ diez. Nō em̄ se extēdit in an/
teriora: sed s̄g retro p̄uert̄ ad yomit̄
suū: t̄ ideo nō est apt̄ regno celoꝝ. Nō
ḡ de etate senili dicebat dñs ad iesū q̄d
oēs videdat t̄ nouerat: sed p̄ hoc datur
magnū mysterij testimoniuꝝ filio naue.
Sicut em̄ sol iste dies facit huic mūdo:
ita sol iusticie dies facit sp̄uales qui ful/
gure veritatis t̄ scientie illustrantur.
Si q̄s ḡ in p̄ceptis dei hanc vitā p̄sen/
te quā sicut iacob dicit: paucorū t̄ malo/
rū diez est transigerit t̄ immaculatū se
ab hoc mūdo custodierit: t̄ oēs hostes
suis spirituales subegerit: ab istis pau/
cis t̄ malis dieb̄ p̄uect̄ ad dies eter/
nos: eterni solis luce signatos. Sic ḡ ie/
sus diuinō respōlo p̄uect̄ diez dicitur.

Christ̄ ve. Quis autē ita p̄lbyter t̄ senior p̄uect̄
rus p̄lbyter diez vt iesus r̄ps q̄ ē p̄ncipiū t̄ p̄moge/
niū oīs creature? Jō forlītā ip̄e sol̄ ve/
p̄lbyter dī an̄ quē nemo ē. Etsi sūt q̄ di/
canē p̄lbyteri vel seniores vel p̄tōfices
ip̄e t̄n̄ sicut in p̄tōfibus pontificū p̄n/
ceps est: ita in p̄lbyteris vel senioribus
p̄nceps p̄lbyteroꝝ est: sicut in om̄ib̄ p̄n/
ceps est: q̄z caput oīm̄ ē. b **T**erraꝝ

S latissima derelicta. Alia l̄ra. Et ter/
ra relicta est valde mīta. Supius dictū
est q̄z cessauit terra a bellis: t̄ q̄z iesus
cepit omnē terrā: nō t̄n̄ putādū est p̄tra/
riā sibi esse scripturā. In intelligētā ei
sp̄uāli nihil inuenies p̄trariū. Intuere
saluatoris nostri p̄m̄ aduētū cū vēt se
minare semen vel seruū suū: cepit enim
omnē terrā solo seminis iactu t̄ p̄trarias potestates q̄ gentiliū
mētes obſederāt effugavit: t̄ v̄bū seminavit: ecclias p̄pagavit:
hec est p̄ma et̄ totī terre possessio. Vide quō etiā secūdo capiat
terra: q̄ nūc dicit̄ multa esse derelicta. Paulus em̄ de eo dicit:

Heb. i. d

Oportet eū regnare: donec ponat inimicos scabellū peduz t̄c.
Dec est terra q̄ nūc dicit̄ derelicta esse donec om̄es om̄ino sub/
dant sub pedib̄ eius. Dec est terra q̄ derelicta est. Oēs fines
philistijm t̄ alia q̄ sequuntur. Multa sup̄st̄ q̄ videm̄ nōdā sub/
iecta: q̄ necesse est om̄ia subiici. Nō em̄ finis esse poterit: nisi cū/
eta fuerint subiecta ei: v̄n̄ oēs gētes seruēt ei. In secundo ḡ ad/
uēta h̄c multā terrā obtinebit iesus. S̄z illi beati sūt: q̄ primo
aduētū eius obtēti sūt. Isti em̄ vere in gratiā erūt: q̄ multis ad/
ueriarib̄ resistētib̄ bello t̄ armis hereditatez terre p̄missionis
accidūt. Qui dō ex necessitate subiecte cū nouissim̄ inimic̄ de/
struet mors nō erit i grā. c **U**niversiq̄ sido. Ego sum.
Adām. Cū plurimas gētes enumerasset iesus desolis sidonūs
dixit: q̄ om̄es sidonios ego exterminabo a facie filiorū israel. Si
denī interptāt̄ venatores. H̄i sūt demones de q̄b̄ dicit pro/
pheta: Laqueos parauerūt pedib̄ meis. Istos exterminat do/
min̄: vt nō sit q̄ laqueos tēdat t̄ retia ad decipiēdas aīas: t̄ re/
quiescat vñisq̄s sub vite sua: t̄ sub sicu sua. d **E**t nūc di/
uide. Post hoc autē leḡt q̄ moyles dedit hereditatē q̄busdā: t̄
postea iesus p̄m̄ preceptuꝝ domini distribuit hereditatem. Per

Pss. 56.b**D**ivisio**Nico.de lyra.**

Iosue senex t̄c. H̄ic incipit tertia ps
p̄ncipalis huiꝝ libri in q̄ agit de terre divisiōe. t̄ p̄mo p̄
tes determinate singulis tribub̄ assignant̄. secūdo ciu/
itates p̄ fugitiuſis separant̄. ca. xx. tertio ciuitates t̄ suburbana
leuit̄ dant̄. ca. xxi. Circa p̄m̄ p̄mo agit de terre limitib̄. secun/
do de p̄so

do de p̄sonis diuidētib̄. xliiij. ca. tertio de determinat̄ tribuꝝ
ptib̄. xv. ca. Prima in duas: q̄z p̄mo describunt̄ termini ter/
re diuidēde. secūdo terre iā diuise ibi: Et nūc diuide terram.
Circa p̄m̄ dicit̄: Josue senex p̄uect̄ etat̄. q. d. scriptura: q̄
t̄p̄s erat diuidēdi terrā: q̄z dñs dixerat ei q̄ ip̄e diuidideret eaz:

vt habet supra. i. ca. b **T**erraꝝ la/
cū maio: ps erat acq̄sita t̄ aliq̄ ps acq̄
rēda put̄ subdit̄: c **O**ffīs vi. ga/
philistijm. In hebreo h̄i. Oēs termi/
ni philistijm. galilea em̄ est in opposita
pte terre p̄missionis. Cōtra. al. v̄lus aq̄
lonez t̄c. plures em̄ terre t̄ ciuitates in Quare ciui/
terra p̄missionis remāserit aduersarijs
filiorū israel p̄ magnū t̄p̄s plurib̄d̄ cau/
sis. Una fuit: q̄z filij israel non erāt ad/
huc i tāto numero q̄ possent totā terrā
sufficiēt̄ populare: t̄ ideo si subito fuis/
sent aduersarij eoz deleri possent p̄ eos
multiplicari feroces bestie: q̄ magis no/
cerēt̄ eis q̄ hoies. Et hec causa alligna/
tur. Exo. xxiij. in fine: vbi dicit̄ sic: Non
euīcā vos a facie tua annoīvno: ne terra
in solitudinē redigat: t̄ crescat q̄tide
te bestie t̄c. Secūda causa fuit: vt filij il/
rael habētes aduersarios. p̄pe se exer/
cerent in p̄lio t̄ nō fierēt̄ ignata: sic so/
lēt̄ hoies in lōga pace fieri. Tertia cau/
sa fuit vt essent hoies solliciti. Quare mā/
data dei. q̄z q̄ ea trāsgrediebāt̄ ab ad/
uersarijs sibi p̄pinq̄s affligebāt̄: t̄ q̄n̄
seruabāt̄ eis dñabāt̄: vt pt̄ ex decur/
su libri **J**udic. Et iste due cause tāgunt̄
Judic. iij. cap. i p̄ncipio: vbi dī sic: He
sūt gētes q̄z dñs dereliquit̄: vt erudiret̄ i
eis israelē. Sequit̄: Ut discerēt̄ filij is/
rael certare cū hostib̄ t̄ habere p̄suetu/
dine p̄liadi. Et subdit̄ ibidez: Dimisit̄
eos vt in ip̄is experiret̄ israelē: t̄ vtrū
audiret̄ mādata dñi q̄ p̄cepat patribus
eoꝝ p̄ manū moyli an nō. Igī enūrat
hic plures ciuitates t̄ loca q̄ nō erāt ad/
huc acq̄sita filij israel ex causis p̄dict̄:
t̄ patet littera: hoc excepto q̄d sequit̄:
d **C** A fluiio turbido q̄ irro. t̄c.
hic est nilus q̄ irrigat terrā egypti: t̄ in
de ita cōtrahit admixtionē terre ex q̄ fit
turbid̄: cōcludit t̄n̄ de habitatorib̄ isto/
rū locoꝝ t̄ ciuitatā e **E**go sū q̄ de.
eos a facie. sicut de leui habitatores ciuitatū t̄ locoꝝ iā acq/
sitorū: vt patet ex supradict̄. f **V**eniat ḡ in p̄tē hered/
itatis israel: ita q̄ diuidat̄ tribub̄: sicut illa que est acq̄sita.
g **E**t nūc diuide terrā. H̄ic p̄seq̄nt̄ describūt̄ termi/
nī terre **M**oraliter. a **J**osue senex t̄c. Sic dictū est freq̄nt̄
ioliū in gest̄ t̄ nomē typū gerit saluator: q̄ dī senex rōne de i
tātē eīne. **H**eb. viij. b. **J**es. xps heri t̄ bodie ip̄e t̄ i seclā. Et s̄z
h̄ dicit Joh. viij. g. **A**n̄q̄ abraā fieret ego sū. Igī diuīsio ter/
re p̄t̄n̄t̄ ad ip̄m duplicit̄ intelligi p̄t̄. l. de ecclia militate t̄ tri/
umphate. vtriusq̄s nāq̄ diuīsio p̄t̄net ad christum. Sic autē ac/
cipiat diuīsio ecclie militat̄: sic p̄ nouē p̄tes q̄ diuīsio fuitū no/
uē tribub̄ significat̄ diuīsio grāz in ecclia q̄s enūrat apls. j.
Cor. viij. a. **D**ivisiōes grāz sūt t̄c. Seq̄t̄: Alij qdē p̄ sp̄m daf̄
p̄mo sapie: alij p̄mo scie fm̄ eūdē spiritū. Alteri fides in eodez
sp̄n̄: alij grā sanitatū i vno sp̄n̄: Alij opatio v̄tū: alij p̄phetia
alij discretio spiritū: alij genera linguaꝝ: alij iterptatio p̄mo
nū. Et sic sūt nouē grē fm̄ sortes nouē tribuꝝ. Per dimidiāz
dō tribū manasse q̄ accept̄ sortē cū ist̄ nouē tribub̄: minorez
t̄n̄: significat̄ stat̄ simpliciū p̄pianoꝝ q̄b̄ nō daf̄ aliq̄ d̄ gratiū
p̄noīat̄ q̄ dan̄ ad manifestationē sp̄n̄ i ecclia. p̄ eī v̄tilitate:
vt dīc apls ibidez. P̄t̄ t̄ alē accipi diuīsio fm̄ diuersos stat̄ p̄
sonaq̄s sūt sumo p̄tōfice. l. p̄riarchaꝝ: cardinaliū: archiep̄oꝝ: ep̄o
rū: decanoꝝ: archidiaconoꝝ ruraliū: religiosoꝝ t̄ sa/
cerdotū curatoꝝ. Alij dō iſeriores p̄ dimidiā tribuꝝ manasse
designt̄. Q̄z t̄n̄t̄ ad statū ecclie triūphat̄ p̄ diuīsionē factā no/
uē tribub̄ significat̄ assūptio fideliū ad nouē ordīes angeloz.
Per sortē dō dimidiē tribū manasse significat̄ glia scīoꝝ q̄ nō
meruerit̄ assumi ad aliquē ordinē angeloz: s̄z faciūt̄ decimū or/
dinē significat̄: p̄m̄ aliq̄s doctores p̄ decimā dragmā Lu. xv.

B moysem legē intellige: qui h̄m legē vix
rūt primi hereditatē acceperūt: s̄z extra
terrā pmissionis. Cūq; eā accepissent:
nō eā possidet neq; diuidūt int̄ se: s̄z ex-
pectat vſq; eis p iesuz distribuaſ i ſor-
tem. **D**inc ap̄l̄ ait: **H**i oēs testimoniuſ
habētes p fidē nōdū pſecuti ſunt repro-
misiones deo, p nobis aliqd meli, p/
uidēte: ne sine nobis pſumareñ. **D**a-
bēt liḡ iam pmissionē ſuā t̄ requieue/
rūt digni iudicati p moysem capere he-
reditatē ſuā: ſed adhuc pugnat, p his q̄
ſub ieluſ militant. **O**ēs enī patres q̄ an-
nos dormieſt pugnat nobiscū t̄ oratio-
nibus adiuuant. vñ: **A**blinget synago-
ga illa hāc synagogā: ſicut abligit vi-
lus herbā viridez de campo. **S**ynago-
ga enim dñi que nos preceſſit ore t̄ lin-
guia cōſumet ptrariā synagogā. i.orati-
onib; pſumet aduersarios n̄ros. **O**ra-
tionibus ergo et verbi dei: meditatiōe
et opere t̄ ſenſu recto pugnandum eſt.
Adamātiuſ. Sicut vmbre exēplari
deſeruit celeſtiū: t̄ qui legē ſuſcipiunt
que vere legis vmbra eſt: ita exemplar
et vmbra ſequunt diuiniſiōes celeſtiſ qui
i iudea hereditatē terre diuidūt. **V**eri-
tas enī eſt i celis: vmbra in terris: duz
hec cōſtabat in terris erat hieruſale ſe-
reſtris: t̄ templū t̄ altare t̄ cultū viſibil
erant pōtifices t̄ ſacerdotes: ciuitates
iudee t̄ vici t̄ oia q̄ in h libro ſch̄ta ſūt.
Cū v̄ in aduentu christi veritas deſce-
dēs de celis de terra orta eſt: t̄ iuſticia
de celo pſpexit: vmbre ceſſerunt: ceci-
dit altare t̄ tēplū vt iam nec in mōte ga-
riſim: nec in hiersolymis ſit loc⁹ vbi
oporeat adorare: ſz veri adoratores a-
dorent patrē in ſpiritu t̄ veritate. **P**re-
ſente ergo veritate vmbra ceſſauit. **E**t
cu adeffet tēplū qd p ſpiritu dei t̄ ſtūtē
altiſſimi in vtero v̄giniſ ſabicitatuſ eſt:
dirutū eſt templū de lapidibus compo-
ſitū. **A**dest pōtific futurop; bonozum: t̄
ceſſant pōtifices thauroꝝ t̄ byrcop;. **E**nī
agnus qui tollit peccata mūdi: t̄ ceſſat
agnus de pecudib; aſſumptioſ: t̄ ne
quicq; tot ſeculis iugulat. **C**oſequens
ḡ erat vt hereditate regni celorū pate-
facta/hereditas terrena ceſſaret: t̄ om̄i-
bus ceſſantib; om̄e os obſtruet: t̄ ſub-
ditus fieret ois mūdus deo. **I**deo enī
hec oia auferri diuina diſpensauit, pui-
dentiā: vt viam quandā recipiat verita-
tis ceſſantib; figuris. **S**ubuerſa ē ois
terrena hierlm̄ ſz habem⁹ celeſte que ē
mater oīm. **M**icd̄ia ergo dei heredi-
tas terrena nobis ſublata eſt: vt here-
ditateſ queram⁹ in celis. **R**eferitq; pma-
 prima t̄ ſc̄da hereditatis diuilio. prima
quidē p moyſen. ſc̄da q̄ t̄ potētior p ie-
ſum facta ē. **M**oyſes trās iordanē ru-
ben t̄ gad t̄ dimidię tribui manafe de-
dit poſſeſſionē. **A**lij v̄ oēs p ieluſ ſuſci-
piunt hereditatē. **a** **T**ribui aūt le-
ui. **L**euitis aūt neq; moyſes dedit he-
reditatē nec ieluſ: qz ipſe d̄ e heredi-
tas eoz. **b** ſi ſunt forte q̄ in ecclia virtute
animi t̄ meritoꝝ grā alios pcedūt. **b** ſi
ſunt forte qui in pplo ſaluañor ſapie et
ſcie operā tribuiūt: t̄ mente ſuā purā cu-
ſtodiūt: et om̄ib; pclaris ſtrutibus exco-
lūt: t̄ ſimpliſiores docēt quō veniāt ad
ſalutē: hoꝝ hereditas ip̄e dñs eſt q̄ ē ſa-
piētia quā p ceteris oib; dilexerūt.
b **T**ribui ſi. ru. t̄c. Inuenio tñ ali-
qua diſſerentia in hiſ q̄ moyſes diſtri-
buſt t̄ hiſ q̄ ieluſ. **M**oyſes em̄ dua
bus ſemis

bus ſemis tribub; hereditatez tribuens
nō dedit leuitis portionē. **J**esuſ aut̄ nō
ſolū in hiſ tribub; qb; terrā diuifit: ſed
etia i illis qb; moyſes diuiferat: habitac-
ula leuiti i ſingul tribub; decreuit. **O**re
do enī leuitic vel ſacerdotal q̄ dei ſapie
t ſcie operā ipēdit: n̄ potuit a moyſe acci-
pere ſortē habitatōis q̄ nō erat miſiſter
vitatis: ſed vmbre t exemplaris. **J**esuſ
vō noſter qui eſt ſapiētia dei: habitac-
la ſapiētib; p̄bet. **N**ō potuit dicē moyſes:
vende oia q̄ habes t̄ da paugib; t̄ ha-
bebis theſaurū i celis t̄ veni. f.m. h̄ p̄tē
dare leuiti. **N**ec potuit dicē: q̄ n̄ renūcia
uerit oib; q̄ poſſidet: nō pōt me eē diſci-
pulus. nec aliud: **O**is q̄ nō odi patrē t̄
matrē t̄ fratres t̄ ſorores t̄c. **I**deo habi-
tacula ſacerdotū t̄ leuitarū diſpēſare nō
poſſuit. **B**eat̄ eſt ergo q̄ inueniē dignus
vt ab ieluſ ſortē celeſtis māſiōis accipiat:
de q̄ dicit

Nico. de lyra

* ni terre iā diuife p moyſen aīq; filiū
iſrael trāſirēt iordanē: t̄ pmo deſcribunt
in generali. ſecūdo in ſpeciali applican-
do ad trib; ibi: **D**edit ḡ moyſes. **C**irca
pma p̄tē pmo cōtinuat dicta dicēdis di-
cēs: **E**t nūc diuide terrā. ſ. immediae
ſupra diſceptā. a **T**houē tribu. t̄ di-
tri. qui adhuc nō acceperat poſſeſſionē
deſmiatas. b **L**ū qua. ſc̄z tribu ma-
nasse q̄tū ad alterā medietatē. **R**ube et
gad poſſederunt terram quam tradidit
eis moyſes. **C**etera patent vſq; ibi:
c Ipſe fuit de reliquiū raphai.
.i. gigātū: fm̄ q̄ d̄ Deut. ii. b. **S**ol q̄p-
pe og rex baſan reſiterat de ſirpe gigā-
tū: quod eſt intelligendū de illis qui ha-
bitabāt in aſtaroth t̄ edrai: in alijs enim
terris bene gigātes: vt in hebron t̄ ga-
ça et geth t̄ aſotor: vt dictū eſt. ſ. p.ca. ce-
tera patēt in littera. d **D**edit ergo
moyſes. **H**ic pſequēter deſcribūt ter-
mini terre iā diuife p moyſen in ſpeciali
applicādo ad duas trib; t̄ dimidiā. et p̄-
mo q̄tū ad tribū ruben. ſc̄do q̄tū ad tri-
bū gad ibi: **D**editq; moyſes tribui gad.
tertio q̄tū ad dimidiā tribuz manal-
ſe ibi: **D**edit t̄ dimidiē: t̄ patet l̄rā vſq;
ibi: e **H**ec eſt poſſeſſio t̄c. v̄biū
et v̄cūlōrum. dicuntur aut̄ hic v̄bē ſu-
erant clauſe muris. v̄cūl autem et ville
dicuntur que non erant ſic clauſe.
f **D**editq; moy. tribui gad. **H**ic
pſequēter deſcribūt terra in ſpeciali
q̄tū ad tribum gad. t̄ patet littera hoc
excepto quod ſubdit: **E**t dimidiā par-
tem terre filioꝝ ammon. contrariū autē
huius videſ precipi. **D**eut. ii. d. vbi dici-
tur ſic: **N**on dabo tibi aliquid d terra ſi-
liorū ammon: qz filiū loth dedi eā ſu-
perationem. **A**d hoc respondent aliqui di-
centes: qz filiū ammon habebat duplicez
terram: vñā quam domin⁹ eis pceſſerat:
aliā quā iuxta ſe violenter acquisierant:
et iſtam ſecondā occupauerunt filiū iſra-
el: non primam: ſed hoc videtur inſufci-
enter dictum. **T**ū qz etiā primā acquisie-
rant filiū ammon pugnando ptra gigan-
tes: t̄ expellēdo eos inde violenter: licet
ex adiutorio diuino: vt habeſ **D**eut. ii.
Tū qz preceptum erat filiū iſrael abſo-
lute vt non mouerent preliū cōtra filios
ammon: et ideo non eſt veriſimile q̄ ter-
ram ab eis actu poſſeſſam occuparent:
ideo aliter dicit Ra. Sa. q̄ iſta pars ter-
re filiorū ammon poſſidebatur actu a
c iiiij. **x** ſeon rege

G tale fructū ex se p̄fert: et cor filiū generat. **E**t ḡ oīs q̄ diuinis senib̄ vacat et rōnabilit̄ agit oīa caleph: h̄ qd̄ p̄mo erudit̄ a moy se. secūdo a ieu: cui assitbat dicit: **T**u nosti verbū qd̄ locut̄ ē dñs ad moy seni sol̄ ieu? **Q**uis alī p̄t nosse v̄bū qd̄ locut̄ ē dñs ad moy seni nisi sol̄ ieu? **N**emo em̄ sic intellexit legē: sic docuit ie sus. **I**p̄e em̄ oīa edocuit et aperuit: ipse reuelauit paulo: q̄ lex sp̄nalis esset r̄c.

A **H**ostī qd̄ locutus sit dñs r̄c. **A**dama. **H**oc ē qd̄ dixit dñs: Si crede rei moysi: credereret et mihi: d̄ me em̄ ille sc̄psit. de me v̄o. i. caleph q̄ ē cor dixit. **C**ertū ē em̄: q̄ de corde sc̄psit moyses: q̄ oīa sap̄tēr sc̄psit. **b** **S**ic valēs r̄c. **S**icut em̄ sīl̄ valet et in p̄sentib̄ et in p̄teritis et in nouis et in veteribus in euāgeliis et i lege. **H**oc ḡ ē qd̄ nō dicit valere se sub ielu: sicut tūc cū moyse: q̄a in v̄triusq; testamēti mysteriis cor vigilians valet. **c** **D**a ḡ mi. mon. istū. **N**ihil hūile: nihil detectū sanct̄ requirit: l̄z mōte excelsū: in q̄ sūt ciuitates magna et munita: q̄ ciuitates munitas occupat sap̄ies: et destruit munitiōes in q̄ bus p̄fidūt ipū. **d** **I**n q̄ enachim sūt et v̄r. **A**dām. Ciuitates et muri sūt ipioz dogmata et syllogismi p̄hoz: q̄b̄ astruit ipia quebz et diuīe legi p̄traria. Illa q̄z sūt ciuitates munita et in montibus collocate: q̄ heretici scripturaz assertiōib̄ velut i alt̄ mōtib̄ locat. Has ciuitates q̄s q̄ sap̄ies v̄bū v̄tar p̄dicāt destruit: et v̄rbes mendaci v̄tar et ariete subvertit. Ergo sap̄tissimus caleph assi stens an̄ ielu p̄mitit se pl̄ valere ad p̄liū: et iō poscit p̄miti sibi facultatē dispu tadi: cū dialectic seculi: q̄ p̄ veris falsa p̄firmat vt subvertat oīa q̄ falsis asserti onib̄ p̄strūt: cui alacritatē videns ie sus: benedicit eū q̄ talia poscit et audet. **T**u q̄ si vis opera dare studiū et legē dei prudēter meditari et effici cor i lege dei: potes istas magnas et munitas v̄r bes. i. falsas assertiōes subuertere vt et tu merear: benedici ab ieu et accipe he bron q̄ interpt̄at p̄iūctio v̄l̄ p̄iugū: per qd̄ fortitā p̄t illud ostēdi: p̄ sp̄lūca du ple cōpata ab abraā p̄riarcha in ea est: in q̄ p̄iugia pat̄z et reliq̄ eoz iacent. i. abraā cū sara/isaac cū rebecca: iacob cū lia. **V**eruit ḡ caleph patrū reliq̄as in hereditatē suscipit: q̄ p̄ sap̄etiā q̄ vige bat sub moyse et ieu stellexerat p̄iūctio nis rōnē: et qd̄ cause eēt q̄ cū abraā sola ibi sara iaceret: et neq; agar: neq; cethura ei meruisse adiungi: v̄l̄ q̄re cū iacob sola lia iaceret: et neq; rachel ampli p̄ dilecta: neq; ex p̄cubinis aliq̄ i sepulchro ei fuerat copulata. In memoriis ḡ pat̄z hereditatē capit sap̄ies caleph. **I**p̄e ie sus enachitaꝝ ḡtis metropolim tribu it hebron: et efficiēt ei sors v̄sc̄ i hōdier: nū die: v̄tinā et mihi daret sors abraaz: isaac et iacob: vi efficeret meo deo sic ef fecit deus abraā: deus isaac et deo iacob in christo ieu.

Nico.delyra

X patre caleph naturali: ceneç acceptit matrē ei v̄rorē: et q̄ nu truit eū vocat̄ est inde ceneç. **A**lij v̄o dicūt q̄ fuit frat̄ i p̄iūs ceneç iunior ip̄o: et q̄ mortuo p̄re ceneç habuit curaz caleph idē dicit̄ ē ceneç. i. **P**aral. ii. ca. dr: q̄ esrom fuit p̄f isti caleph: qd̄ ē tenēdū. et iō p̄se qnē dr̄ cōiter q̄ fuit binomi: tñ i glosa hebraic a. **P**aral. iii. ca. dr: q̄ caleph fuit frat̄ iephōne. i. diuertēs: q̄a diuertit se a p̄filio maloz exploratoꝝ. **a** **H**ostī qd̄ locut̄ sit dñs r̄c. q̄ dñs dedit sentētiaz morti sup filios isrl̄ q̄ exierat de egypto: recipiēs caleph et ieu: vt h̄v̄ **N**u. xiiij. **b** **M**uci quitoz ei qd̄ mihi v̄ez v̄i. s. q̄r̄a p̄missiōis explorata posset cū dei adiutorio de facili obtineri. **c** **F**ratres aut̄ mei. id est alīj exploratoꝝ p̄ter ieu. **d** **D**issoluerūt cor po puli. terrorē eis imittendor: vt h̄v̄ **N**u. xiiij. **e** **J**urauit̄ moy. nō inuenit̄ h̄ sc̄ptū i p̄cedētib̄: credēdū tñ ē q̄ sic fuit: ex q̄ scribit̄ h̄. f **T**erra quā cal. pes tu? et dr̄ pes tu in sin gulari: q̄ sic dictū fuit supra **N**u. xiiij. c. Caleph vidēs alios exploratoꝝ p̄ter ieu inclinatos ad idēdū pp̄lm ne utraret̄ fr̄a. p̄missiōis: p̄ aliquo t̄ps recessit ab eis et venit sol̄ i hebrō: vbi erat septura p̄riarchaz p̄ncipaliū/ orās ibi vt n̄ discedēt a v̄itate sic alīj ex ploratoꝝ. et iō moyses sub iuramēto p̄missit ei hebrō i possēsiōz g **Q**uadragita et qnōz an̄. Hoc aut̄ fuit se cūdō anno egressiōis de egypto: q̄ illo anno mēse sc̄dō decima die mēsis recēserūt filiūl̄ d̄ mōte sinai. et xxix. die mēsis terth venerūt i cadesbarne: vt dicit Rabbi Salo. Et inde missi sūt exploratoꝝ: vt hic dr̄. et h̄v̄ **N**u. xiiij. Filii aut̄ isrl̄ fuerūt i deserto. xl. annis an̄q̄ trāsl̄ rēt iordanem et p̄gnarēt h̄ hiericho: si igis ab istis. xl. annis strahat p̄mus annus an̄q̄ mitterenſ exploratoꝝ: remanēt sex anni a trāsl̄ iordanis v̄sc̄ ad diuisionē ēre p̄ ieu: de q̄ sit h̄ simo q̄r̄ tūc dixit caleph v̄bū istud. Et ex h̄ p̄z qd̄. s. dictū ē. x. ca. videlicet q̄ ieu sex annis p̄gūt p̄ acq̄sitoē ēre an̄q̄ diuide ret eā. h **H**odie. lxxxv. an̄. qd̄ nō s. i. 2 sūt factū v̄tute naturali: l̄z gr̄a d̄ sp̄ca li. i **D**a ḡ mi. mō. istū. s. hebrō: vt pt̄z ex his q̄ sequūt: et sic pt̄z q̄ supra dīctū ē. x. c. q̄ l̄z ieu acq̄sitiōz an̄ hebrō q̄tū ad illā p̄tē q̄ erat i valle: n̄ tñ q̄tū ad illā p̄tē mōtanā i q̄ erat fortaliciū. k **Q**uē pol. r̄c. s. p̄ moyse: vt. s. dictū ē. l **I**n q̄ enachim sūt. s. gigātes. ex q̄ pt̄z qd̄. s. dictū ē. x. c. q̄ ieu nō iterfererat oēs gigātes d̄ hebron. m **S**i forte. **D**ic forte: nō p̄p̄ dubitatē diuīe v̄tar i sua p̄missiōe: l̄z p̄p̄ variabilitatē liberi arbitrij i hoie: q̄ ta les diuīe p̄missiōes ītelligēde sūt sūt cōdītōe. s. si h̄o cui sit p̄missio p̄seueret in bono n **B**ndixit̄ ei io. h̄ p̄nr̄ po nit̄ dicte petitiōis p̄cellio/cū dī: **B**ndixit̄ ei io. i. p̄cādo sibi bona. o **E**t tra. ai he. q̄tū ad p̄tē acq̄sita et ius acq̄rēdi q̄tū ad alia p̄ **Q**uia se. ē do referēdo v̄tate d̄ tra p̄missiōis īp̄rata q̄ **H**omē he. an. v̄o. ca. i. ciuitas q̄tūor: eo q̄ q̄tūor p̄riarche p̄ncipales ibi sūt sepulti r̄c. **a** **T**alua depositit et audet eos sicut p̄misit mihi. **B**ndixit̄ a **q̄** interpt̄at cōsūctio vel p̄iugū. q̄ ei ieu et tradidit ei hebron i o possessionē: atq; ex eo fuit hebrō caleph filio iephōe ceneçeo v̄sc̄ i p̄ntē diē: q̄r̄ secur̄ ē dñz deū isrl̄: p̄ **H**omen hebrō ante vocabatur q̄ a **C**iuitas q̄tūor. **T**p̄atriarche p̄ncipales ibi sūt sepulti r̄c. **c** **A**dā maximus r̄

moy. nō inuenit̄ h̄ sc̄ptū i p̄cedētib̄: credēdū tñ ē q̄ sic fuit: ex q̄ scribit̄ h̄. f **T**erra quā cal. pes tu? et dr̄ pes tu in sin gulari: q̄ sic dictū fuit supra **N**u. xiiij. c. Caleph vidēs alios exploratoꝝ p̄ter ieu inclinatos ad idēdū pp̄lm ne utraret̄ fr̄a. p̄missiōis: p̄ aliquo t̄ps recessit ab eis et venit sol̄ i hebrō: vbi erat septura p̄riarchaz p̄ncipaliū/ orās ibi vt n̄ discedēt a v̄itate sic alīj ex ploratoꝝ. et iō moyses sub iuramēto p̄missit ei hebrō i possēsiōz g **Q**uadragita et qnōz an̄. Hoc aut̄ fuit se cūdō anno egressiōis de egypto: q̄ illo anno mēse sc̄dō decima die mēsis recēserūt filiūl̄ d̄ mōte sinai. et xxix. die mēsis terth venerūt i cadesbarne: vt dicit Rabbi Salo. Et inde missi sūt exploratoꝝ: vt hic dr̄. et h̄v̄ **N**u. xiiij. Filii aut̄ isrl̄ fuerūt i deserto. xl. annis an̄q̄ trāsl̄ rēt iordanem et p̄gnarēt h̄ hiericho: si igis ab istis. xl. annis strahat p̄mus annus an̄q̄ mitterenſ exploratoꝝ: remanēt sex anni a trāsl̄ iordanis v̄sc̄ ad diuisionē ēre p̄ ieu: de q̄ sit h̄ simo q̄r̄ tūc dixit caleph v̄bū istud. Et ex h̄ p̄z qd̄. s. dictū ē. x. ca. videlicet q̄ ieu sex annis p̄gūt p̄ acq̄sitoē ēre an̄q̄ diuide ret eā. h **H**odie. lxxxv. an̄. qd̄ nō s. i. 2 sūt factū v̄tute naturali: l̄z gr̄a d̄ sp̄ca li. i **D**a ḡ mi. mō. istū. s. hebrō: vt pt̄z ex his q̄ sequūt: et sic pt̄z q̄ supra dīctū ē. x. c. q̄ l̄z ieu acq̄sitiōz an̄ hebrō q̄tū ad illā p̄tē q̄ erat i valle: n̄ tñ q̄tū ad illā p̄tē mōtanā i q̄ erat fortaliciū. k **Q**uē pol. r̄c. s. p̄ moyse: vt. s. dictū ē. l **I**n q̄ enachim sūt. s. gigātes. ex q̄ pt̄z qd̄. s. dictū ē. x. c. q̄ ieu nō iterfererat oēs gigātes d̄ hebron. m **S**i forte. **D**ic forte: nō p̄p̄ dubitatē diuīe v̄tar i sua p̄missiōe: l̄z p̄p̄ variabilitatē liberi arbitrij i hoie: q̄ ta les diuīe p̄missiōes ītelligēde sūt sūt cōdītōe. s. si h̄o cui sit p̄missio p̄seueret in bono n **B**ndixit̄ ei io. h̄ p̄nr̄ po nit̄ dicte petitiōis p̄cellio/cū dī: **B**ndixit̄ ei io. i. p̄cādo sibi bona. o **E**t tra. ai he. q̄tū ad p̄tē acq̄sita et ius acq̄rēdi q̄tū ad alia p̄ **Q**uia se. ē do referēdo v̄tate d̄ tra p̄missiōis īp̄rata q̄ **H**omē he. an. v̄o. ca. i. ciuitas q̄tūor: eo q̄ q̄tūor p̄riarche p̄ncipales ibi sūt sepulti r̄c. **a** **T**alua depositit et audet eos sicut p̄misit mihi. **B**ndixit̄ a **q̄** interpt̄at cōsūctio vel p̄iugū. q̄ ei ieu et tradidit ei hebron i o possessionē: atq; ex eo fuit hebrō caleph filio iephōe ceneçeo v̄sc̄ i p̄ntē diē: q̄r̄ secur̄ ē dñz deū isrl̄: p̄ **H**omen hebrō ante vocabatur q̄ a **C**iuitas q̄tūor. **T**p̄atriarche p̄ncipales ibi sūt sepulti r̄c. **c** **A**dā maximus r̄

it. a fidēlib̄ v̄o vocata ī cariatharbe. i. ciuitas arbe: q̄ dñatus fuit ibi: et a q̄ de sc̄dēt gigātes alij: et huic dicto p̄sonat qd̄ dr̄. i. xv. ca. Caleph v̄o filio iephōe dedit p̄tē i medio filioz iuda sic p̄cepat ei dñs. cariatharbe. i. ciuitas arbe p̄ris enach ipa ī hebrō. P̄tē aut̄ dici. p̄p̄dīctoz p̄cordia q̄ ab iſidēlib̄ vocata ī cariatharbe. p̄p̄ q̄tūor gigātes ibi sepul tot: et p̄p̄ nomē p̄p̄ illi q̄ ibi dñat̄ fu ī cariatharbe. p̄p̄ q̄tūor p̄riarchas p̄ncipales ibi sepulti. r̄

Adā maxi. Adā ē nomē cōde: et signifat hoie: vt dictū ē. Ben. i. tñ app̄op̄atū fuit p̄mo hoie. Dis cūt̄ igis aliqui q̄ h̄ tenet̄ adā. put̄ est nomē app̄op̄atū. p̄ p̄mo hoie ibidē sepulto. vt dictū ē. Alij dicūt̄ q̄ accipit̄. p̄ illo gigāte noīe arbe. Alij at̄ hebrei dicūt̄ q̄ accipit̄. p̄ abraā ibi sepulto: vt h̄v̄ Ben. xv. q̄ fuit maxie reputatōis i illo loco: vt h̄v̄ Ben. xvij. vbi d̄ ip̄o: dr̄. Pr̄iceps dī es ap̄d nos.

X tū cor. et bñ q̄ cū eēt. lxxxv. an̄. q̄ postulauit̄ fr̄a a gigātib̄ possētā et p̄ forte bellū acrēdā: significat senex cordat̄ ad p̄p̄ gnā dū h̄ demōes et vitia. tal̄ fuit sc̄ptū M̄ylariō abbas de q̄ scribit̄ q̄ a. lxxij. an̄. v̄sc̄ ad. lxx. an̄. i. credibili feruore mētis pane abstinuit̄ q̄li noū accedēs ad fuitutē dī: cū tñ eo t̄p̄ soleat̄ hoies eo remissī age. n **B**ndixit̄ ei io. Siē fre quēt̄ dictū est p̄ ieu significat x̄ps q̄ bñdicit̄ talib̄ cordat̄ hoib̄. p̄serēdo eis gr̄am i p̄senti: et gliaz i futuro. c v

Doraliter
Hylarion
abbas

Glo.ordi.

Et a Et terra ces. et Adam. Non est scriptum in distributione moysi: sed in distributione iudei. Si ergo vis dignus effici quod hereditatem sequar a iudeo. Oportet te prius oia bella finire et in pace consistere: ut de carnis tue terra dicatur: quod cessauit terra a bellis. Cum autem prouertudo sit sancte scripture quantum propter orbis quae area vel plegas nominat appellat in descriptio finium tribus iudei: due sunt nomian. Et facti sunt inquit fines filiorum tribus iudei per plebes eorum a finibus iudei: mee: a deserto sin ad occidente. Et cum de secesserent fines ab occidente ait: et ab oriente mare salinum. Septentrionem vero et meridiem reticuit. Fines ergo iudee proximi sunt idumee finibus quod terrena interpellatur: post terrena ergo statim sequuntur fines iudee: sed in deserto inquit sin: id est temptationis: post temptationes ergo sequuntur fines hereditatis iudei. Oriens et occidens nominant vicina loca quod supra dicitur. I. cōfina. Gallis quod egypti vicina occidentalis pribus designat quod a deuento est ab occidente. Ab oriente vero cingunt fines maris salini. Post hec a collibus inquit quod redit ad occidente: et inde ascendit ab occidente usque ad cadesbarne: et sic prendit ab occidente ad cades: hi sunt fines eorum ab aferico et inde premit usque ad vallem egypti. Vide quo in occidente partibus afericis egypti sibi et occasu noiam: ut sciat quis quod hec esse transiuda: et ita demum ad tribus regias puenire: de qua ortus est dominus noster. In aliis autem idumee est deseruus sin: id est necesse est nos transire heremus temptationum: ut possimus puenire in hereditate filiorum iudei. Ascendere quod oportet assensu collum accabim: qui interpretatur scorpioides: quod transiudi sunt a nobis et calcadi scorpioides: de quod dicitur: Ecce dedi vobis potestatem calcadi super scorpiones et serpentes et cetera. Qui ergo vult ingredi in hereditatem tribus iudei: ascendat istas ascensiones: calcet et euadat hos scorpiones: Forte hoc iter agenti Ezechiel dicebat dominus: Fili hois in medio scorpionum tu habitas. Et sunt inquit fines usque ad cadesbarne: cades interpretatur sanctum: vel sanctificatio. Fines ergo iudei usque ad sanctificationem pueniunt. Dicitur etiam ab oriente pribus tribus iudei esse mare salinum: et per hec in parte eius noiam fons sol et ciuitas solis: et in eadem tribu est etiam ciuitas littoralium. Oportet igit oem quod vult introire in partem filiorum iudei transire per mare salinum. I. mudi huius undas et turbines superare: et oia huius mudi euadere que per sui incerto et lubrico marinis fluctibus comparantur: ut possit ad iude terram puenire et ad fontem solis iusticie quod est fons aquae salientis in vita eternam: et postea ciuitatem solis iusticie inuenire. Est et in egypto ciuitas solis: sed illa huius nomem accepit: quem pater celestis oriri iubet super bonos et malos. Illa vero quod est in iudea sanctorum etiam efficitur: quod ciuitas dei est et fons ille supradictus flumus effectus letificat ciuitatem dei. Tu quod si vindicis munitur sis et continentie muro circundatus: patientie et magnanimitatis turribus et summa efficeris ciuitas dei. Si vero ad hunc sciam dei tibi addiderit: et te sol iusticie irradianter efficeris ciuitas solis: vel ciuitatem solis sorte hereditabitis. Si autem in lege dei die ac nocte studueris: et de manu tua liber legis non recesserit: efficies hereditas tua ciuitas libera. Adam. Non parvum utilitat perferat aie cuius ad aures nostras: et obscura lectio diuini spiritus illabitur. Si ei creditur a genere tilibus et per carnem quodammodo interpretatio appellatur: quod istud artem est surratae nostrae quibusdam compilatis: et cum his que nec illi qui

Luc. 10.c

Ezech. 2.c

Joh. 4.b

Mat. 5.g

Ps. 45.a

Ps. 1.a

Nico.de lyra

In a Et fra ces. a plijs. s. coib: non tamen a particulari bus ut dictum est in fine cap. precedentis. Sicutur sors filiorum iudei. Postquam actus est de glosis terram

Iosue

a Si vis haec heredita. a iudeo optet ut terra

carnis tue descendat nec nostra spiritu deflectat.

a ibi infra enachim situs est: et fratre ces.

Isauit a prelijs. Ca. XV

Hic sors filiorum iudee per cognationes suas ista fu-

it: Qui interpretatur terrenus: ut: A initio edom usque ad destum temptationis.

sin nostra meridiem et usque ad extremam partem australis plage. Initium

modicorum secundum fluctuum. ei a summitate maris salissimi: et a lingua eius quod respicit meridiem: egredietur vobis potestatem calcandi super serpentes et scorpiones.

diesque contra assensu scorpioides et pertransiuit in sina: ascendetque in cades-

barne: et puenit in esrom ad daras et circuens cariathaa atque inde per-

transies in asemona et puenies ad h

torrente cedron egypti: eruntque termini eius mare magnum. Hic

erit finis meridianae plage. Ab

orientem vero erit initium mare salissimum usque ad extrema iordanis: et in ea quod respicit ad aquilonem: a lin-

gua maris usque ad eundem iordanis fluuium. Ascendetque fons in betha n-

gla et transiuit ab aquilonem in bethara-

ba: ascendetque ad lapide boem filii rubrum: et redit usque ad initium de-

bera domus achor nostra aquilonem respiciens galgala quod est ex aduerso

ascensionis adomum ab australi parte torrentis: transitque aquas

a Taque salentis in vita eterna.

b Iusticie.

que vocatur fons solis: et erunt o-

La. XV

Nico. de lyra

terram dividenter. hic prae agit de pribus assignat singularem tribum. et primo de assignatione terre tribui iudei: quod erat tribus regia. secundo de assignatione terre filii ioseph: quod successit filii ruben in iure primogeniture quam ad duplice portionem. xvi. ca. tertio de assignatione terre septem aliis tribibus. xvii. ca. Circa primum primo assignat terra tribui iudei in generali. secundo in ipsius caleph: ibi: Caleph vero tertio describit numerum ciuitatum: ibi: Eratque ciuitates. quanto prout habitato: ibi: Jebuleum autem. Prima pars dividitur in quattro: secundum quod terra describitur secundum quartum eius: latitudine australis. orientale: aquilonare et occidentale. et pars bunt pribus prosequendo. Circa primum dicitur: Igitur sors filiorum iudei per cognationes suas et familiias. c Ista fuit a tempore edom et ceteris: et ab deignacione in quo sors iudea fuerit respectu alias sorti: quod fuit in parte meridionali terre promissionis: ad quam parte erant egypti eorum aduersari: ut sic tribus iudea que erat bellicosior: certis: parata esset resistere eis.

d Initium eius a summa salissima. istud est mare mortuum: ut dictum est. et erat in angulo praegente latitudine australis et orientalis: et ibi ab illo incipit describere latus australis: quod descendebat versus occidente et ibi loca intermedia describitur. cum subdividatur: e Egredieturque latera eius: et rectum non poterunt tempore describi secundum lineam rectam: propter motes occurrentes: vel paludes vel aliud humum. et ibi dicitur: Egredi eturque latera linea describens sortem iudeae per te australi. f Contraria ascensum scorponis. mons quodam est ubi sunt scorpiones in abundatia: et ad illum montem includetur intra sortem iudee flectebat linea describens dorsum australis: et vicinus in descriptio sortis: et ibi utitur scriptura: et vero egreditur: et git vel reflectit usque aliquid humum: intelligendum est quod linea describens sortem aliquam flectit a sua rectitudine ad unam partem vel ad aliam.

g Et pertransiuit in sina. iste non est minus sinal qui in pluribus locis in scriptura vocatur sina: quod sors iudee non ibat usque ad illum locum sed significat desertum sin: de quo facta est mentio in principio huius sortis: et huius magis prout in hebreo: quod sina quod accipit promonte final in quo data est lex scribitur per sa- mech laram in principio. prout autem accipitur per deserto sin: scribitur per sade. h Peruenies ad tor. egypti. hic est nilus secundum alias: et secundum alios est quidam torres quod vocantur riocorula quod est in termino australi terre promissionis. i Errantque ter. et mare magnum. et mare mediterraneum: quod claudit terram promissionis lateris sortis iudee australis ab oriente in occidente. k Ab oriente vero. hic describit latitudinem orientalem cum dicitur: l Erit initium maris salissimi. quod sic dictum est facit angulum terrae promissionis in puncto lateris australis et orientalis. m Usque ad extrema iordanis. i. usque ad locum illum ubi iordanis flumus intrat mare mortuum: tamen enim prout dicitur latitudine sortis iudee orientalis percedendo ab austro versus aquilonem. Ceterum quod describit latitudinem aquilonare dicitur. n Ascendetque ter. quod translatum versus hierusalem: quod est in altiori loco fratre promissionis. et subdividitur: o Et erunt exitus eius ad sonorogel. qui est prope hierusalem: ut habeatur. iii. Regum. i. hebrei dicitur: Ad sonorogel. b Igitur sors filiorum iudei et cetera. Per iudam iterum interpretatur ceteris siue laudibus: per intelligi bonum placitum secularium vel religiosum quod per secessione laudis in obsequio diuino deum esse sollicitus. In sorte iudee inter cetera loca quod describuntur esse in ea tria specialiter sunt notanda: scilicet fons solis per quem vita est per graz significatur. nam graz fons aquae salientis in vita eterna nota est Joh. iii. et cariathesper. i. ciuitas libera per quam veritas doctrina significatur et ciuitas solis: per quam veritas iusticie quod morum corruptionem reprobavit designatur. Iste tres veritates debent esse in sorte iudee: id est boni preslati secularis vel religiosi.

* Caleph vero

invocant norūt ex solo tñ voce sono sōpius serpētes: vel etiam de cauernis trahunt: et sepe in corpib⁹ hūanis tumores vel fer uores vel alia hmōi voce sola soluere vel rep̄mtere dicunt. In terdū etiā aie stuporē quēdā sensus infligere: si tñ xp̄i nō restituit fides: q̄nto mag⁹ toti p̄cātatiōis et carmīs validiore ducēda credim⁹ quācūq; scripture sc̄te vel sermo, nū vel nominū appellationē. Sic enim apud ifideles ḥrie vtutes audiētes illa noīa assūt: etiā dāt ogam in h ad qd iuo cari se ex illo vel ex illo noīe sentiūt offi cij sui rez cuius mācipauerint ip̄edētes: multo mag⁹ celestes vtutes q̄ nobiscuz sūt libēter accipiūt: si v̄ba scripture et ho rū nosm appellatiōes: velut carmina q̄, dā et p̄cātatiōes ex ore nō pmam⁹. Et si em̄ illa nō intelligim⁹: ille vtutes intel ligūt: tvelut carmine qdā iuinitate et ad ec nobis et ferre auxiliū delectant. Nō solū ei circa nos: s̄ etiā ita nos diuine vtutes sūt. vñ: Bñdic aīa mea dñō: et oīa iteriora mea nomē sc̄tm̄ ei. i.oīa q̄ itra me sūt. Cōstat ḡ mltas eē vtutes intra nos qd̄ aīaz n̄faz vel corporz cura cō missa ē. Si sc̄tē sūt cū scripture legūt et nobis et dlectat̄: et validiores erga n̄faz diligētā fiūt: t̄ sensus n̄ sine fructu sit: s̄ ill̄ ap̄l: Si linguis loqm̄ur et sp̄us n̄ oret: sensus at n̄ sine fructu sit ad itelli gēdū. Diz mysteriū i h̄ ptulit ap̄l ali qn̄. s. fieri posse: vt sp̄us q̄ in nob̄ ē, oret: et sensus n̄ sine fructu sit. Ille ei vtutes q̄ aie n̄rē i adiutoriū date sūt reficiūt ex auditu reficiūt ex auditu sc̄tē scripture ve lir diuinis et rōnabilib⁹ cibis: cū. s. diuina v̄ba p̄ferim⁹ ex ore. Ipe etiā xp̄s si i hu iusindī studijs nos vacātes iueniat: nō solū refici et pasci dignat i nobis: s̄ eti am si has epulas viderit ap̄d nos para tas p̄r̄ secū adducet: s̄ ill̄: Ego et p̄r veniem⁹ et māsiōez ap̄d eū faciem⁹. S̄ sic hmōi meditatiōibus diuinariū erga nos vtutū p̄sortia et officia puocamus: ita malignaz vtutū iūdias et demonū i cursiōes: hmōi sermonū et noīm appellatiōib⁹ effugam⁹. Verbi grā: vt si q̄s p sp̄exerit p̄cātatiōib⁹ sopitū serpētē i manib⁹ portari vel de cauernis extrahi: n̄ hil nocere valentē venenis incātationū vtute torpētib⁹: ita lectiōis diuine vtute si q̄s intra nos est ḥrie vtute serpētē: si patiēter feras. i. si n̄ tedio auditū auertas/carminib⁹ depellit. Si ḡ legif tibi scripture obscura et quā nō itellig: hāc i terim utilitatē suscipe: ob̄pua tm̄ ne efficiar: sicut aspidē surde: et obturātes au res suas: q̄ nō exaudiūt vocē iētātātē: et beneficē q̄ incātātē a sapiēte. Est em̄ car mē qd̄ iētātē a sapiente iēsu nauē et ab oib⁹ p̄phetis. Ne ḡ fastidiamus audi entes lanctas scripture: etiā si nō itelli gam⁹: s̄ fiet nob̄ s̄m fidē n̄fam credētib⁹: q̄r̄ oīs scripture diuini tus est inspirata: et utilis etiā si nō sentiam⁹ utilitatē. Prebent aliquā medici cibū vel potā. Verbi grā: ad discurrendā caliginez oculo: nec tñ in edēdo vel potādo sentim⁹ q̄ p̄sit: s̄ cū trāsterit dies vna et altera et tertia: suo tpe p̄ occultos meat̄ relata ad vi sū cibi vel poculi vtus paulatū purgat aspectū.

a. Caleph ḥo si. ie. t̄c. Adam. Initū distributiōis iēsu i cipit a caleph data ē em̄ huic portiōis sue sor̄ p̄lusq; trib⁹ sua. i. trib⁹ iuda p̄cipet: nec i extremis p̄tib⁹ s̄ i medio filioz iuda nec p̄ sortē s̄ p̄ceptū dñi daf̄ ei cītas integrā. Quē ei aliū dignū erat seq̄ talē hereditatē nisi caleph q̄ sol⁹ saluar⁹ est cū iēsu de script̄ militib⁹ armatoz q̄ exierāt de egypto: Et ip̄m oport̄ acci pe metropoli. Hō dedit ei iēsū ciuitatē arboc: metropoli enach q̄ ē hebron i q̄ erat mēorie pat̄z: et extermīauit inde tres filios enach. Primo ergo discutiam⁹ q̄r̄ metropoli accepit caleph: imilitas et illam q̄ prima iter om̄es in terra p̄missiōis metropolis dicit: et metropolis enach que interptat̄ hūilitas inanis. Due aut̄ hu militates sūt. vna laudabilis: d̄ q̄ d̄: Discite a me q̄r̄ mit̄ suz et humilis cor

būllis corde t̄c. et q̄ se humiliat̄ exaltabit̄ t̄c. et humiliat̄ sub potenti manu dei. Altera culpabilis de qua dicit̄: q̄r̄ am̄ mon hūilitas Thamar sororez suā. hec est hūilitas inanis q̄ 1. petri. 5.b ex peccato delēdit̄: huius metropolim cepit: et excidit caleph et iteremitt̄ tres filios enach. i. iānis hūilitat̄: et habitauit clui tate. p̄mus aut̄ est filius susi. i. extra me: h̄ est extra sanctū. extra sanctū em̄ est filius inanis hūilitat̄: uno et extra deū. Est ali us achimaan q̄ iterptat̄ frater me: extra p̄siliū velut si dicat frater me: sine consilio. Q̄s em̄ fratres q̄ de hūilitate inanis nascunt̄ extra p̄siliū sunt. Zerti⁹ est thā lamin: qd̄ interptat̄ p̄cipitiū v̄l suspēlio: q̄r̄ nihil in eo stabilitatis: s̄vaga oīa et in p̄ceps ruentia. His exterminatis ascen dit in dabir: cuius nomen erat p̄us ciuitas litteraz. Dabir aut̄ interptat̄ loquela. Iḡi ciuitatē litteraz intellige oīe verteris instrumentū testamenti: sicut hanc ip̄az quā nūc exponimus scripturā que post efficitur dabir: id est loquela. Que em̄ prius in litteris erat: et s̄m litterā in telligebatur modo in ecclesijs christi loqua facta est: loq̄ntib⁹ de ea et differētib⁹

AICO. DE LYRA

* cūt: Ad fontē fullonis: ita q̄ rogel s̄z eos nō est nomē p̄priū sed cōmune. Ibi em̄ fullones lauāt vestes. et s̄m hoc dicit̄ iū: Reg. xvii. d. Venēt hierusalē et ste terū iuxta aqueductū p̄fincē supioris q̄ est in via agri fullonis. a. Ex latere iebusei t̄c. dixit: Ex latere: ad meridiē: q̄ linea diuidēs sortē iude a sorte beniam̄ p̄cedēs de oriētē i occidētē i latere aq̄lonari declinabat ad p̄tē meridionalē iuxta hierusalē: et sic hierusalē erat extra linea illā in pte aquilonari vbi erat sor̄ beniam̄: nō tm̄ totā: s̄z q̄tū ad illā p̄tem i q̄ postea fuit fundatū t̄cplū et altare ho locauit̄: qd̄ s̄m oēs expositores fuit i sorte beniam̄. b. Cariathiarim. i. v̄bs silua. istud v̄bs siluaz nō ē in he breo: s̄z additū ē a trāslatoze: ad ondēdū iterptationē hui⁹ noīs cariathiarim. Cariath em̄ id ē q̄ ciuitas iārim silue.

c. Et puenit s̄ aq. t̄c. h̄ nō d̄: h̄: eo q̄ linea determinās lat̄: istud p̄cedat re cte v̄sus aq̄lonē: q̄r̄ linea describēs latus aq̄lonare trāsīt ab oriētē i occidētē: s̄z q̄ i h̄ loco linea p̄dicta a sua rectitudē flectit̄ v̄sus aq̄lonē. iō s̄bd̄. d. Et ma. ma. t̄c. mare magnū. h̄ vocat̄ mare mediterraneū: vt. s. dicū ē: v̄bitermiaf lat̄ aq̄lonare sorte iude: et iēp̄t lat̄ occidētale: lat̄ ei occidētale sorte iude ē totū sup̄ illud mare: qd̄ etiā claudit totā t̄rā p̄missiōis a pte occidētē: et sic p̄z descriptio q̄rti lateri sorte iude. e. Caleph ḥo. h̄ cūr̄ describit̄ sorte iude i p̄ceps q̄tū ad ip̄m caleph: q̄a

cepit p̄tē specialē: vt dictū ē ca. ciū. t̄c. h̄ repetit̄. et p̄tē l̄ra et p̄ dic̄: v̄s̄ ibi: f. Celenit ad. t̄c. cariath. i. ciuitas l̄raz: h̄ ē additū a trāslatoze: ad ondēdū iterptationē hui⁹ noīs cariath seph̄: q̄r̄ cariath iterptat̄ cītas: seph̄ scripture v̄l liber. Dicūt at̄ heb̄: ei q̄ iō sic vocata ē iāta ciuitas: eo q̄ othoniel q̄ iāta ciuitatē cepit vt statū s̄bd̄: aliq̄ leḡ capitula: q̄ obfuscata et deleta

* e. Caleph ḥo t̄c. Si supra p̄ caleph s̄iḡt̄ ē senex vi gorolus ad debellādūtia q̄ ē xp̄i mēbz: sic i loco p̄ caleph p̄t̄ significari xp̄s q̄ ē fideliū caput. Nā freq̄t̄ i expōsitiōe sacre scripture: et marie mystica: fit trāsīt̄ de capite ad mēbra et econ uerlo. p̄p̄i eoz cōnepcionē. Per h̄ iḡi q̄ caleph i cariatharbe p̄fudit̄ tres gigātes filios enach figuratū fuit q̄ xp̄s in hierlz īnarii filioz diaboli p̄fusur̄ erat. s. sacerdotū/scribāz et phariseōz: q̄s i euāgelio leḡ freq̄t̄ p̄fudisse. f. Inde p̄scē ad ha. da. q̄ p̄us cariath seph̄. i. cītas itellīḡ litt̄arū vocabat: p̄ quā potest vniuersitas hereticoz q̄ ex l̄ratura sup̄ biētes nouas singūt̄ hereses: et eas nitū p̄bositate p̄hīca vel rhetorica

Glo.ordi.

E pmo aplis: et remouetib^o supficiē lfe: et pferetib^o in spūalem loquela: deinde doctorib^o singulis litteraz singulis loqaz et disputationē euāgelicā facietib^o: Qui sūt aut̄ tres filii enach quos Caleph interfecit: in cuius personam et virtutem legis ascripsimus int̄ errenis. Inanis humilitas est illa: quaz

Poetarū et poete vel philosophi de diuinitate sen phoz hūili serūt: hūilia enī sūt et deo indigna sūt q̄ tas de deo

Ti paral. 2. f deuz q̄ nos fecit: et sequi deos alienos q̄ nos fecim^o. **T**erti^o error: sensus est thalamū: qd̄ ē p̄cipitiū v̄l sūlp̄sio: q̄ no uissima hūi^o error: tēdūt i p̄cipitiū et in p̄fun dū ifernt: hos gētilitatē s̄l̄s tāq̄ filios enach vetusti error: absclidit lex: q̄ etiam fm̄ litterā v̄z deū creatorē oūm̄ h̄dicat. **S**z nūc ascēdit caleph ad istam ciuitatē lrārū et dixit: Quicūq̄ percidēt ciuitatē lrārū et obtinuerit eā: dabo ei q̄z filiā meā vxorem. **O**neq̄ cū p̄ge b̄ret simul suasa ē a viro suo ut p̄teret a patre suo agz: suspirauit.

F neq̄ qui iterptā sp̄retio. Quis enī erat sp̄retio sicut nos gētes alieni a pueri scīoē israel. **N**ā prior frat̄ meus cuius accipio filia quia excidit ciuitatē lrārū suit fili^o iephōne q̄ iterptā cōuersio: dat ergo mihi minori fratri filiā suā: id ē in telligētā sui lex: vnde: Aufereatur a vobis regnū dei: et dabitis genti faciēt f. e. **S**cīdū tñ aliud esse legē cui^o nunc psonā dedit^o caleph: alid lrām veterē testamēti: id ē ciuitatē lrārū. **A**ccepta ḡ filia eius: ego frat̄ eius iunior: adduco eā de domo patr̄ sui. **Q**ue cū veniret me: cū sedēs sup̄ asinū quez: s. solueit discipuli christi: dicit ad patrez suuz da mihi benedictioē tuā pater: et accepit gonech lā sup̄iorē et gonech lā iferorē: id est pollicitationē vite que nūc est future et cētuplū in p̄senti seculo: et vitā eternā i futuro. **a** **O**thoniel fili^o r̄c. **N**ota q̄ caleph d̄: filius iephōne: et gothoniel fili^o ceneq̄ qui ē caleph iunior. i. p̄sanguine. **b** **S**edēs in asino. Grego. arā sup̄ asinū sedēt: cū irrationabilib^o carnis mōtib^o aia p̄sider. Que suspirās a p̄e terrā irriguaq̄ petit: q̄ a creatore cū magno gemitu querenda est lachrymarū gratia. Sūt enim qui iam p̄ceperunt libere pro iusticia loqui: oppresos tueri indigentibus tribuere: ardorem fidei habere: sed ad huc gratiam lachrymarum non habent: hi terrā australē et arentē hāt sed adhuc

Nota
Doraliter

Ni. de lyra

* fuerat tpe luc^o moysi ibidem repauit: sed h̄ patz ficticium quia hoc est manifeste cōtrariū textui: vbi dicit: Cēit ad habitatores dabir que p̄i vocabat̄ cariathseph̄. si aut̄ dictū hebreoz esset vez diceret ecōnūsio: Cēit ad habitatores cariathseph̄ que p̄i dabir vocabat̄: et ideo oportet dicere q̄ alia rationē vocabat̄ cariathseph̄. i. ciuitas lrārū añq̄ othoniel et caleph veniret illuc: vt pote q̄ ibi inuēte fuerat lre q̄bus vtebāt chananei habitatores frē: v̄l q̄ ibi vigebat studiū alicui^o Quō othō scītie: v̄l aliqd̄ hm̄oi. **a** **D**editq̄ ei arā filiā suā vxoriel frat̄ ca rem. **H**oc videat eē cōtra legē Lem. xvii. vbi p̄hibet matr̄ leph fuerit monū int̄ filiū alicui^o et sororē eiusdē: fm̄ q̄ ibi dicit: Turpi tūdinē sororis

Josue La. XV

Nico. de lyra

tūdinē sororis patris tui nō reuelabis: et in eodem gradu sunt frater alicui^o et filia eiusdē. Othoniel autē hic d̄: frat̄ caleph: et iō p̄tra legē videat q̄ acceperit ei^o filiā. Ad h̄ dicūt aliqui q̄ caleph ignorans euentū belli venturū. s. q̄ othoniel frater ei^o deberet p̄cutere cariathseph̄. dicit publice et i generali illd̄ qd̄ p̄mittit h̄ Qui p̄cusslerit cariathseph̄ da bo ei arā filiā meā vxore: p̄ factū vō ex q̄ dā magnificētia noluit retractare dictū suū: sic et iepē voluit iplere votū suū d̄ imolatōe filie sue: sic h̄ Judi. xi. s. istd̄ n̄ videat verū. **L**ū q̄ caleph erat vir sc̄tūs et bon^o: vt dictū ē ca. xliij. et iō n̄ ēverisile q̄ fecisset h̄ legē. **L**ū q̄ othoniel fuit ḡ vir sc̄tūs et bon^o: fm̄ q̄ d̄ Judi. xij. b. Su sc̄tavit eis saluatorē othoniel. et seq̄: **F**u it i eo spūs dñi et iudicauit isrl̄: et iō n̄ ē verisile q̄ vellet h̄ legē vxore accipe: p̄p̄ h̄ dicūt alij q̄ ceneq̄ p̄ othoniel fuit frat̄ ip̄ caleph: vt dictū est. s. xiiij. ca. et sic othoniel fuit nepos ei^o et p̄ 2n̄ nō fuit h̄ legē q̄ accipet ei^o filiā: q̄ iste grad^o in le ge n̄ fuit p̄hibit^o. **D**at othōiel h̄ d̄: fr̄ caleph: h̄ eo mō loqndi q̄ loth d̄: fr̄ abraā. **G**en. xlii. q̄ tñ erat ei^o nepos vt p̄z ibidē. p̄t etiā dici: pbalis vt videat: q̄ h̄ othōiel et fr̄ caleph. n̄ tñ peccauit accipiendo neptē suā: nō enī h̄ ē h̄ legē nature: q̄ abraā am accepit sarai filiā fratr̄ sui arā: nec est h̄ legē moysi exp̄sse: s. tm̄ h̄ d̄: ex qdā argumētationē: vt dictū ē h̄ argumētū n̄ vī def valere: q̄ i. p̄hibēdis q̄dib^o attēdīk irreuerētia nature: vxor: aut̄ ē s̄biecta viro et nō ecōuerso: et iō magl̄ ē h̄ reuerētia nature q̄ amita sit vxor: nepot̄ sui: q̄ nept̄ sit vxor auūculi. Itē in lege moy si vir et ml̄ier nō erāt ad paria in h̄bedō m̄rimoniū: q̄ licitū fuit viro h̄re plures vxores s̄l̄: n̄ at ml̄ieri q̄ h̄ret p̄les vxores: et iō n̄ sequit^o: q̄ si fuerit p̄hibitū m̄rimoniū int̄ amita et nepote: q̄ ex h̄ fnerit p̄hibitū m̄rimoniū int̄ auūculū et nept̄ n̄ si aliūde iuenias exp̄ssuz. **b** **C**Que cū p̄geret s̄l̄ suasa est r̄c. In hebreo h̄: Que cū p̄geret incitauit eū. i. vīru suum ad petēdū agz a caleph: et vtrūq̄ fuit ve rū: q̄ ip̄a p̄mo icitauit virum suuz ad p̄tendū agrum a caleph et ille p̄suist es q̄ ipsamē faceret: q̄ iuenient^o erat q̄ ipsa peteret hoc a patre p̄p̄io q̄ vir su^o.

c **S**uspirauitq̄ sedes asino. he dicunt: Lapsa ē delup̄ asinuz: q̄ lubito: volitariet̄ tñ descedit d̄ asino ut poneret se ad pedes p̄ris sui ut sic facil^o iperaret. **d** **L**erra australē et arentē. i. infructifera p̄p̄ lūcītatez. **e** **D**edit itaq̄ ei caleph irri. r̄c. q̄ dedit ei trā sic dispositā q̄ i p̄e su periori: erat irriguū for^o: et s̄l̄ i p̄e iſeriori. **f** **E**rātq̄ ciui. Hic p̄n̄ d̄scribit nūr̄ ciuitatū q̄ erāt i sorte iude: et p̄z lrā vīz ibi: **g** **Ö**es ciuitates trigitanouē. In hebreo habet:

* rhetorica defēdere: iō bñ d̄: q̄ cariathseph̄ vocata fuit dābir q̄ locutio interptā. Hac aut̄ ciuitatē debellauit p̄ othoniel q̄ fm̄ hebreos fuit valde lrātus: et frater caleph d̄: in textu: et s̄gnū dei interptā. p̄p̄ qd̄ p̄ hec tria othoniel signat hominem litteratum et etiam bonum. de quo dicit saluator Datt. xij. d. Quicūq̄ fecerit voluntatem patris mei qui in celis est: hic frater meus est r̄c. et per interptationem que est signum dei signat hominem baptīatum christi signum habentem. Iste do tres conditions fuerunt in beatis Ambrosio Hiero. Augu. et Gregorio: et pluribus alijs per quos christus hereticos confutauit. **a** **D**editq̄ ei arā filiā r̄c. per quam intelligi potest sapiētia diuina que eius filia dicit Eccl. xiiij. a. Ego er ore altissimi p̄dij p̄mogenita añ oēz creaturā. **H**ec aut̄ sapiētia data fuit sp̄sola p̄dictis doctorib^o et alijs similib^o. **H**ec tñ sapiētia que a deo dat in via arens ē. i. desiderās clarā vīsionē patrie. ideo subdit: **e** **D**editq̄ ei caleph irri. r̄c. q̄ irriguū supērins intelligit gaudiū de de diuīa vīsōe: p̄ irriguū inferi^o gaudiū de pena damnator̄ quam vident euāsione.

Doraliter

irrigua indiget: qz in bonis opibus positi: in qbus magni et feruentes sunt: oportet ut timore supplicij vel amore regni celestis. mala etiam q ante ppetrauerunt deplorent. Cōpūctiōis autē duo p̄ncipalia genera sunt: qz deū sitiens anīa p̄s timore cōpungiatur: post amore. Prius em̄ timore se lachrymis afficit: qz dum malorum suoꝝ recolit: p̄ his eterna supplicia pertimescit. Cum dō lōgo meroꝝ fuerit formido p̄suptōeuenie se curitas nascit: et i amorē celestī gaudioꝝ anim⁹ iſlāmat. Et qz prius flebat ne diceretur ad supplicium: post flere icipit: qz differt a regno. Dat ḡ ei pater irriguū supius cū se i la chrymis celestī regni desiderio affigit. Irriguū dō inferi⁹ accipit: cū ifernī sup plicia flendo pertimescit. Prius autē infērius: et post irriguū supius dāt: s̄ qz cōpūctio amore dignitat̄ p̄eminet: necesse fuit ut p̄s irriguū supius et post inferius ponere. a **Jebuseū** autē habitatorē t̄c. Adam. Intelligim⁹ spūa liter habitasse iebuseos: alius iebuseum cum iudeisin hierusalē v̄s in p̄sentē diē p̄m pabola euāgelij que de cīanū dīc. Sinite vtraqz crescere ne era dicetis simul et triticū. Sic em̄ in hierusalem: id est in ecclesia sunt iebusei: qui sc̄ degenerem vitam ducunt: fide quidam et actibus vel actione et cōuersatione peccati peruersi. Non potest em̄ ad liquiduz ecclesia purgari dum in terris est. Sunt in ea om̄es sancti in quib⁹ peccati macula non est. Sed ne cū cīanū eradicet et triticū: sunt in ea aliqui in qbus vel dubia vel occulta peccata sunt. Qui em̄ manifeste et euidēter criminosis sunt/de ecclesia expellendi sunt. Nō ergo potuerunt filii iuda disp̄dere iebuseos: sed habitauerunt cū ipis in hierusalem v̄s in p̄sentem diem. Jebuseus interpretat̄ conculatio. debet ergo nobis esse summa cautela et studiuz: ne q̄ scandaluz faciat vel patiat̄: ne quis pol lutus in hanc sanctoꝝ p̄gregationē in troeat: si tamen eos nō possimus eūcere: re: qui nos conculcant eos salteꝝ quos possumus quoꝝ peccata manifesta sunt eūciamus. Abi em̄ peccatū euidens nō est eūcere d̄ ecclesia nemine possumus. Illi autē sunt in ecclesia conculcantes: at. 7. a de quibus dicit̄: Nolite mittere sanctū canibus: neqz margaritas vestras ante porcos ne forte cōculcent ea t̄c. Iste ergo sunt iebusei qui indigni audiūt verbum dei: quo auditio neqz discedunt ut insidieles: neqz permanent ut fideles: sed percepta mysteriū noticia et fidei nostre secretioribus perscrutatis: cōuer si impugnant nos et contradictionibus dirumpunt corda nostra verbi dei mar garitas conculcantes: et ornamenti fidei maculantes hos nō potuerunt eūcere filii iuda de hierusalē v̄s in p̄sentem diem. b **Cisqz** i p̄sentē diē. i. seculi eternitatem more scripture: s̄ h̄ ad l̄ram stare nō p̄t. quod em̄ iebuse⁹ habitat cū filiis iuda in hierusalē q̄diu durat hoc seculuz cū nec filii iuda habitet ibi i seculū. Cōculcationē sc̄dalū. s. faciētes i ecclia: et q̄ pecepta mysteriū noticia p̄bū dei mar garitas ipugnādo p̄culcat. Hierusalē visio pacis interptat̄. si ergo in corde nostro edificata est hierusalem: id est visio pacis et christum qui semper est pax nostra intueamur et ieruamus in corde: si quidem ita fixi et stabiles sumus in hac visione pacis ut nulla cogitatio peccati ascendat in cor nostruz: possumus dicere q̄ hierusalē sum⁹ et null⁹ nobiscū est nisi soli sc̄ti. Nūc dō etiam si ad grāde p̄fectū

p̄fectum veniam⁹: et summis nos studijs excolamus: nullum puto tam purū esse qui non aliqua cogitatione maculeſ. Cer tum est ergo habitare etiam iebuseos cum filiis iuda in hierusalē. Laborandū tamen est quotidie eūcere eos de hierusalē: sed nō om̄es simul eūci possunt.

Nico.de lyra

* **O**es ciuitates trigitanouē q̄ similitate tot remāserūt et nō plures filii iuda. Alii autē sunt q̄ ultra istum numerū assignate fuerūt tri bū symeon postea: ppter qd̄ aliquē h̄ enumerate enumerate postea in sorte symeon. s. bethsabee: meloda: sicelech et aliquē alie: vt videbis infra. xix. cap. Sequit. a **Urbes quatuordecim**. In littera ponuntur quindecim: sed una est binomia: et ideo computat̄ q̄si due. s. taphua et ethan. b **Lachis**. ista alia ciuitas ab illa quā ceperunt filii dan: que p̄s vocabat lachis et postea noīata est dan ab eis: vt habet **Judic.** xviii. quia illa lachis sita ē in termino aquilonari terre pmissio nis. Ista autē lachis de qua fit hic mentio ē in parte australi eius dē: quia erat ibi sors iude: vt dictū est. Unde in hebreo illa que captata fuit a filiis dan vocatur lais: vt dicetur **Judic.** xviii.

c **Accaron** cum vicis. Iste ciuitates adhuc nō erant capte: tamē cēciderūt sub diuisione: vt dictum est supra. xiv. c. d **Cariathbaal**. Hec ē cariathiarim vrbs siluarū. Vocata est etiā cariathbaal: quia ibi fuit idolū ba al. Hētilem em̄ colebant cōmuniter in siluis vel ppe siluis: et propter hoc fuit p̄hibitū filiis israel ne plantaret ar bores iuxta altare domini: vt habetur **Deut.** xvi. ca. ne essent similes idolatri. e **Jebuseū** autē. Dic describit̄ p̄ditio cohabitoroz cū dicit̄: Jebuseū autē habitatorē hierusalē t̄c. Dicūt expositores nostri cōmuniter q̄ isti fuit de genere iebuseoz: et tenuerunt vñū fortalitū in hierusalē q̄ nō potuerūt filii iude expugnare: et ideo habita uerūt cū eis in eadez ciuitate. Hebrei autē dicūt q̄ isti dicti sunt iebusei: nō q̄ essent de genere iebuseoz: sed quia hab itabant in hierusalē que altero noīe vocabat iebus: vt habet **Judic.** xix. sed descendēt de abimelech qui fuit rex gerare cum quo abraaz inuit sedus firmatū iuramento: vt habet **Gen.** xxi. et ppter istud iuramentū seruandū nō potuerūt filii iuda eos expellere: quia iuramentū illud fuerat v̄s ad certum tempus: quod adhuc non transferat: tamen dauid postea eos expugnauit: vt habet. ii. **Reg.** v. ca. quia tempus dicti federis tunc transferat: de quo fere dicit̄ plenius quando veniemus ad locum illum

G In ca. xv. vbi dicit̄ in postilla: G argumētū non videt̄ valere: quia ī p̄hibendis gradib⁹ attendit̄ reuerētia.

Additio. Hec expositio possit̄ stillator̄ efficac̄ est et valida. Nam hebraica consuetudo que ad obseruantia preceptorū mosai ce legis adipez littere firmissime tenet frequenter viuit tali matrimonio: sc̄ auūculi et neptis: non em̄ in gradibus p̄hibitis attendit̄ similitudo solum p̄m distantia numeralem: sed etiaz p̄m respectū preferentie viri ad uxorez: caput em̄ mulieris est vir: prima ad **Corinth.** xj. ca.

E 5

Oecidit qz sors filiorz tc. Habitauit La. XVI
qz chanane' me. Aug. Et habitab chanane' in
extrem vscz in die istu donec ascēdit pharao rex egypti
et cepit ciuitatē et icēdit eā igni: et chananeos et phereceos
qz habitabāt in gaēr trucidauit: et dedit eā filie sue in dotem.
Qd de pharaone dictū ē miroz si aphe-
tia sit: cū hec historia ill' p̄lō sc̄ta cre-
dat qb' erāt illa gesta recētia. Quid at
magnū eligi potuit qd p̄pheticē dicere
tur: cū p̄terita narrent et tacent futura
maiora et magi necessaria. Aug. g p̄
tādū ē. Lxx. interptes q̄ auctoritate p̄
pheticā ex iſa mirabilī p̄sensōe inter-
p̄tādi phibēt hec addidisse nō tanq̄
futura p̄nūciātes: s̄z qz illo tpe erant q̄
hec facta meminerāt et in libris regno-
rū le gerāt. Regū enī tpib' factū ē qd
iō nobis credibili vissū est: qz ex hac in
terptatiōe q̄ ex hebreo nō inuenim: si
cū nec illud de hiericho q̄ eā suscita-
ret incurreret maledictū: qd dixerat ie-
sus. Sic enī scriptū est: et adiurauit Je-
sus in die illa: Maledict⁹ hō q̄ resusci-
tauit ciuitatē illā. In primogenito suo
fundabit eā: et in nouissimo iponet por-
tas ei'. Qd aut sequit nō in l̄ra nr̄a ē
et ita fecit oga q̄ ex bethel: in abiron pri-
mogenito fundauit eaz et lure saluato
nouissimo imposuit portas ei': hoc ibi
nō legis. An̄ apparat a. Lxx. iterposi-
tu q̄ factuz esse nouerāt. b ¶ Uzq̄ i
diem hāc tc. i. seculi eternitatē more
scriptile: sed hoc ad l̄ram stare nō pōt:
quō enī iebuseus habitat cū filiis iuda
in hierusalē q̄du durat h̄ seculū cum
nec filiū iuda habitent ibi in seculum.

Doraliter

TGrego. Chananeus gētilis p̄plūs
sc̄z vitiū significat. Sepe i magnis vir-
tutib' terrā p̄missiōis ingredimur: qz
spe intima de eternitate robozamur: s̄z
dū int̄ alta et sublimia q̄dam parua vi-
tia retinem: q̄si chananeū viuere i ter-
ra nr̄a p̄cedim⁹. Qui tñ tributari⁹ effi-
cit: qz hoc p̄m vitiū qd subigere nō
possim⁹ ad v̄lū vtilitatē nr̄e humili⁹ re-
coquem⁹: vt de se mens i summis vi-
lia sentiat: que suis virib' cōtra parua
q̄ appetit nō expugnat. An̄ bñ rursus
scriptū est: he sunt gētes q̄s dñs dere-
liquit: vt eridiret in eis hierlm. Ad h̄
enī quedā vitiā minima retinen⁹ vt se
nr̄a intentio sollicitā semp in certamē
exerceat: ne de victoria supbiat: cum in
se hostes viuere sentiat: a quib' adhuc
vinci formidat. Israel v̄o reseruat gē-
tib' erudit cū in quibusdā minimis vi-
tis elatio virtutis nr̄e cōp̄mīt: et in
paruis sibi resistētib' discit q̄ ex se ma-
tora non subigit. ¶ Adaman. Effrem
interptat fructificatio. Qui enī fructi-
ficat et crescit in fide nō pōt extermīare
chananeū: semen pessimū: maledictuz:
mobile: incertū: hec enī interptat cha-
naneus: et certū ē qz cū eo q̄ fructificat
et crescit sp̄ habitat chananeus. Nūq̄
enī tēptationū motis cessant ab eo: s̄z
tu si viuere fructificas i do et vides ali-
quē talē inquietū turbidū et mobile:
scito qz chanane' est: et si nō potes eu-
cere d̄ ecclia: scito qz n̄ potuerit filiū effrem expellere chananeos.
¶ Idē etiā i his q̄ fructificat sentiēdū ē: qz filiū effre no-
minant. Chananeos em̄ vagas sc̄z et lubricas cogitatiōes sp̄
debēt ejcē d̄ aiab' suis: potēs ē at de iebuseos et chananeos
sbūcere nob̄ sic sc̄ptū ē. Subiecit chananeos filiū effrem.

Nico. de lyra

Oecidit qz sors filiorz ioseph. Dic La. XVII
p̄sequēter describit assignatio terre filiis ioseph. et p̄
mo describit

mo describit dicta assignatio. sc̄da assignatois dilatatio versus 5
finē. xvij. ca. ibi: Locutioz sunt filii ioseph. Prima i duas: qz p̄
mo assignat sors tribui ephraim. sc̄do dimidie tribui manasse. i
p̄ncipio. xvij. ca. p̄ma adhuc i duas. qz p̄mo pōtē sors ephraim
descritio. sc̄do p̄cepti dñi trāgressio ibi: Et n̄ interfecit. Circa
p̄mū sc̄dū q̄ descriptio istarū sortiū q̄ de
determinata loca et ciuitates nō est bñ in-
telligibil illia q̄ nō viderūt frā. p̄missiōis
v̄l'salte ei⁹ descriptiōe depictrā: verūt ta-
les descriptōes in p̄lō deficiūt apud he-
breos et latinos: et iō in descriptiōe istaz
sortiū intēdo breui⁹ p̄trāsire exponēdo a-
liqua vocabula. Legatur ergo littera ve-
iact vscz ibi: b ¶ Et egredit̄ d̄ be-
thel lužā. Eadem est ciuitas luča et be-
thel. vt dī. j. xvij. ca. quō ḡ fit egressus d̄
vna in alia. Dicēdum q̄ p̄mo fuerūt due-
postea v̄o s̄l̄ p̄iūcte: qz p̄pinq̄ et pue erāt
ita q̄ i p̄ticulari retinebat sibi noīa p̄pria
et sic erat egressus d̄ vna in alia fm̄ p̄tes
Sic tota parisi⁹ d̄ ciuitas parisiſis: et tm̄
speciali noīe illud qd est itra duos p̄tes
d̄ ciuitas respectu aliaz partii: qz antiq̄
tus extra pontes nihil erat: et iō illi q̄ ad-
huc sunt extra qn̄ vadū intra pontes: di-
cūt eam⁹ in ciuitatē: et eodē mō illi q̄ ere-
unt locū p̄tentū intra p̄tes dicunt egre-
di ciuitatē. c ¶ Pertrāsitz̄ mare in
vallē arundineti. sic aut̄ noīat vallis
illa: qz ibi crescūt arundines in copia.

d ¶ Sūtz̄ egressus el⁹ i mare sal-
.i. versus locū illū vbi iordanis cadit in
mare mortuū: qd etiā vocat salissimū: vt
dictū ē. s. Sors tñ ephraim nō attiḡt v̄s
q̄ ad locū illū: imo sunt alique sortes int̄
medie: vt videbit̄. j. e ¶ Urbesq̄ se-
parare sūt filiū ephrai tc. h̄ nō ē in
telligentū q̄ alique ciuitates ephraim es-
sēt extra sortē suā q̄ eēnt site i sorte manas-
se: sed sicut. s. dictū ē. ca. xv. linea diuidēs
inter duas sortes nō semp p̄cedebat fm̄
rectitudinem: sed aliquādo flectebat ad
vnā partem vel ad aliam propter causas
predictas: ca. xv. Et ideo aliquādo cōtin-
gebat q̄ vna sors fm̄ aliquē sui angulū
subintrabat sortē sibi coniunctaz: ita q̄
in illo angulo erant alique ciuitates illi-
us sortis: et ciuitates alterius sortis erāt
hinc et inde: et angulus dictus erat inter-
medius: sicut accidit frequēter i ripa ma-
ris: q̄ mare per modum cuiusdam sinus
subītrat terram: ita q̄ aliq̄ villule sunt in
tra hinc et inde: et mare subintrans terrā
est in medio: et hoc modo alique ciuita-
tes ephraim erant in medio manasse.

f ¶ Et nō interfecerunt filiū ephrai
chananeum. Hic p̄sequēter ponit
transgressio precepti: quia dominus pre-
cepérat illum populuz interfici a filiis is-
rael propter peccata sua: vt habeat Nu.
xxxii. et in plurib' alijs locis: propter qd
filiū ephraim peccauerunt dimittendo ali-
quos de illo populo habitare in sorte sua
sub tributo cupiditate ducti ad quam iu-
dei erant proni.

Doraliter. a ¶ Oecidit qz sors fi-
liorum ioseph ab iordanē tc. In h̄
capitulo non occurrit mis̄i aliquā mysti-
catio notabilis pp̄ qd p̄trāsēo.

b ¶ Ec̄dit aut̄ sors. Hic p̄sequēter descri-
bitur sors dimidie trib⁹ manasse. et primo repetit sors
iam assignata prius vni medietati. sc̄do describit sors
que assignabat alteri ibi: Salphaad v̄o. Circa p̄mū d̄: Le-
c̄dit aut̄ sors. tribui manasse. h ¶ Ipse em̄ ē p̄mc geni-
tus ioseph. sc̄z fm̄ etatem: sed ephraim fuit p̄mogenit⁹ fm̄ di-
gnitatem: qz iacob bñdices eis p̄posuit ephraim iuniorē ipsi ma-
nasse: vt h̄ Gen. xlviij. i ¶ Machir p̄mogeito manasse
tc. iō elegit sibi patrē in terra p̄mo acq̄sita p̄ moylen.
¶ Salphaad

Doraliter

Nec potuerūt filij. **A**dam. Chananei. **L**a. XVII
 tertio dicitur eē i filiis in effrem: s obseruād̄ ē ordo dictoꝝ i sin
 gulis. **P**rimo ē dicitur ē: q; nō pdiderūt filij ephrem chananeū:
 q; habitabat in gāceris; habitauit chananeū i effrem v̄lq; i hodi
 ernū diē: r fact̄ ē s̄ tributo seru' v̄lq; ascēdit pharaō rex egypti:
 accepit ciuitatē r icēdit eā igni r chananeos r phereceos
 r q; habitabat i gācer trucidauit: r dedit eā pharaō in dote filie
 sue. **S**cđo. Et factū est inq̄ qm̄ inualuerūt filii israel subuertē
 tes chananeos: r fecerūt chananeos subiectos: exterminatione
 aut nō exterminauerūt eos. **T**ertio qm̄ p̄dixerunt viri de tribu
 effrem ieiui volētes s̄m nūerosi
 tate suā: q; plures erāt: r vali
 diores maiore accipe sorte. **E**t
 iubent ascēdere ad saltū: r fa
 ctere sibi ampliorē locū. r vt pos
 sunt ap̄lioꝝ spacia occupare: iu
 benē exterminare chananeū. **G**i
 deam⁹ ḡ qd̄ sibi velit hec triper
 tita narratio. **P**ri⁹ chanane
 nobisc̄ ē sub tributo: nō tñ obe
 diēs: neq; seru' efficiē r obedi
 ens. Chananeū: hic carnē acci
 pim⁹ vel ea q; carnis sūt: hec p̄
 mo nobiscuz est. i. aie iūcta: sed
 obediēs nō est: nisi tñ q; tribu
 ta soluit. i. ministeriū agēdi ali
 qd̄ vel mouendi. Cōcupiscait tñ
 aduersus spiritū r nō est obedi
 ens aie. Si ho aliquid p̄fice
 rimus: effici seru' r obediens
 aie r volūtati. Et hic est aie p̄
 fectus secūd⁹: cū carnē sibi obe
 dire fecerit r seruire. **T**ertium
 ho est qd̄ p̄fectū est. Si em̄ ve
 niā ad p̄fectū: etiā extermina
 diū nobis d̄r chananeus. vñ:
Mortificate mēbra vestra que
 sūt sup̄ terrā: fornicationē: im
 mūdiciā r̄. **E**t alibi: Qui autē
 sūt christi carnē suā crucifixerūt
 cū vitis r̄ cōcupiscētis r̄. **S**ic
 ḡ tertio. i. cū ad p̄fectionē vene
 rum⁹ r̄ mēbra n̄rā mortificaue
 rim⁹ mortē xp̄i in corpe n̄rō cir
 cūferētes: exterminari a nobis
 d̄r chananeū. **D**ig. Illd̄ qz
 p̄terūdū nō est: qd̄ d̄r pharaō
 venisse r̄ cepisse gācer in q; cha
 naneū habitabat cū effreꝝ: r de
 disse eā in dote filie sue. Gācer
 em̄ interpretat̄ r̄ stric̄io. Si co
 pus r̄ aia in vna r̄ stric̄io ha
 bitet p̄iūcta sibi r̄ sociāt̄ r̄ aia
 carnaliter viuat: nec sibi carnē
 obedere faciat: verēdū est ne ve
 niāt pharaō ex egypto r̄ capti
 uet aiam⁹: r in dote filie sue tra
 dat eā. Erurgit ei alia lex i mē
 bis n̄ris: r̄ captinat nos in le
 ge peccati: cui pharaō. i. rex pec
 cati animā qui carnaliter viuit
 in dote trāscribit. **P**ost hec
 vidēdū est: q; filij ioseph maio
 rem sorte regr̄ut dicētes: Qua
 re dedisti nob̄ sorte r̄ p̄daturaz
 vñā. Ego aut̄ pp̄la mult⁹ suz r̄
 dñs bñdixit me. Si ḡ nos pp̄la
 mult⁹ sum⁹ r̄ bñdix⁹: audiam⁹ a
 dño ieu: Populus multus es
 ascende in saltum r̄ māda tibi
 ip̄i: r̄ para locū in terra r̄ expu
 gna phereceos r̄ raphaim. Eū
 clam⁹ ḡ phereceos q; iterptant̄
 fructificatio. Fructificatio autē
 alia bona: alia mala: q; arbor̄ bo
 na fruc̄ bonos fac̄ v̄l assert: r̄
 mala malos. Expellam⁹ ḡ q̄qd̄
 bñ fructificat et fructū p̄tū. et
 purges

purgem⁹ fructū iusticie. **R**aphaim inq̄ expelle: v̄l pot̄ ex
 purga de te. Raphaim iterptat resolute matres. Est i aia no
 stravirtus qdā q; parit sensus velut mater que p̄cedit ex no
 Nico. de lyra

* a **S**alphaad ho. **H**ic describit̄ sors dimidie tribus **D**ivisio
 manasse. r̄ p̄mo q̄tū ad mulieres. secundo q̄tū ad viros / ibi:
 Et ceciderūt funiculi manasse. Circa pm̄uz sc̄edū q; terra fuit
 diuisa s̄m capita viroꝝ q; egressi sūt de egypto: inf̄ q; sūt iste
 salphaad q; nō habebat filios: r̄ iō ps̄ sua fuit assignata filiab̄

suis de mādato dñi: vt h̄r Nu. xxvii. Et h̄ re

petit idē p̄ceptū pt̄ eis debita portio assigne
 tur. Deditq; eis iuxta imperiū dñi possessio
 nē. Ex q; patet q; iste filie salphaad habuerē

hereditatē in tra. p̄missiōis: q; trā alia q; fu
 it acq̄sita aī trāstū iordanis dedit eis moy

ses i vita sua: vt h̄r Nu. xxvii. b **E**t ceci
 de fili. ma. h̄ describit̄ assiḡtio terre tribui

manasse q̄tū ad viros. c **F**uniculi ma
 nasse decē. s. in terra p̄missiōis. r accipit

bic mēsurās p̄ mēsurato. **F**unicul̄ em̄ est i
 strūmētū mensurādī terrā. Decē ḡ funiculi

terre est terra mēsurata funiculō decies p̄
 iecto vel p̄tēlo. d **F**ilie em̄ ma. i. filie

salphaad: q; fuit d̄ tribu manasse. e **E**te
 ni sorte ma. ce. ter. raphue r̄. b dr q; u
 pra. ro. ca. dictū ē q; ciuitas taphua fuit i sor
 te iude: r̄ p̄n̄s fra q; erat i tra ciuitate illā
 p̄n̄s sorte iude: s̄ alia ps̄ frē. xp̄in̄ q; eidē c̄
 uitati ex p̄te opposita fuit de sorte manasse.

f **C**luitatū ephraim q; i medio sūt
 v̄. ma. h̄ expositū ē ca. p̄ce. g **I**ta vt

possessio ephraim sit ab au... i australi

pte torrei. h **E**t ab aquilonē ma. i. illis

quod est in aquilonari parte torrentis per
 tinet ad possessionem manasse: quia posses

sio ephraim fuit propinquior possessioni iu
 de: vt sup̄a dictū est: r̄ sors iude fuit in p̄

te australi terre p̄missionis: vt patet ex su

pradicis. i **E**t v̄transq; claudit ma
 re: scilicet mediterraneū: quia claudit totam

terram promissionis a parte occidentis: vt

sup̄a dictū est. k **F**uitq; hereditas

manasse in isachar et in aser. quia con

iungebatur sortibus eorum. r̄ s̄ aliquos

angulos subintrabat sortes illas: sicut di

ctū est capitulo precedenti de sortib⁹ ephra

im⁹ r̄ manasse. l **P**ostq; autem con

uauerunt filij israel subiecerunt r̄.

r̄ peccauerūt filij manasse: sicut dictū ē de

filij ephraim in fine precedentis capituli.

* Locutioꝝ

Moraliter. a **S**alphaad vero fi

lio epher r̄. Iste mortuus fuit in deser

to sine filiis: ideo hereditas eius transiit ad

eius filias de mandato domini: vt habetur

Numeri. xxvii. r̄ hic repetitur cum dicitur:

+ **D**editq; eis iuxta iperū domi

ni possessionē in medio fratris patrū

earū. Per possessionē in terra promissio

nis significatur adeptio beatitudinis in ter

ra viuentiuꝝ. Per iosue ho figuratus fuit

īp̄e christus: vt sepius est dictum. Per hoc

ergo q; iosue filiabus salphaad: qui mortu

us fuit in peccato suo: vt habetur Numeri

xxvii. dedit possessionem in terra promissio

nis: significatur q; pueri malorū parentum

non priuāt̄ hereditate celesti propter ma

liciam īp̄orum: nisi fuerint imitatores scele

rum paternorū: licet aliquando priuēt̄ur

hereditate terrena s̄m iudicium humanū

Item per hoc q; hereditas filiabus fuit da

ta: significatur q; in adeptiōe beatitudinis

differentiaz non facit distinctio sexuum: sed

meritorum. Colos. iii. b. Expolianteſ vos

veterē hoīem cū actib⁹ suis: et induētes no

ūū q; renouat̄ ē in agnitionē dei s̄m imagi

ne qui creauit eū v̄bi nō ē mascul⁹ r̄ femia.

* Locutioꝝ

Glo.ordi.

E 1. Tio. 2. d bis. vñ. Saluabī aut̄ mulier p̄ filioꝝ generationē: si pmanserit in fide. Iste ḡ matres. i. ista virtus aīe: illis in quibꝝ fortis est: fortes generat sensus: q̄ superari a ḡ tradicente nō p̄t. In alijs aut̄ resoluta est et remissa: qd̄ indicant sensus: q̄s p̄fert languidos et ineptos: has matres de nobis expurgem̄: id est sordes et imundicias q̄ naturalibus aīe motibꝝ ex nr̄a negligētia adue- niūt: purgem̄ vt naturalis vigor inge- nite virtutis effulgeat.

Israelite n̄ h̄nt equos

Dat. 3. c **Bidem** Secur ad radicē arboris po- sita ē. Ois ḡ arborē q̄ nō facit fructum bonū excide et in ignē mitte. Si e- mūdaueris inq̄t siluā et erit tibi cū ide extermīaueris chananeū. Conemur ḡ chananeū q̄ nobiscū ē citi subūcere: et obediētē face. Post h̄ etiā exminare. Si at dimittim̄ eū et negligim̄: vēlet pharao rex egypti: et incipiet locū n̄m dare i dōtē filie sue et captiuos nos tra- dere legi p̄cti. Obshuēm̄ ḡ vt p̄ualea- m̄ h̄ chananeos: ne si inauerūt h̄ nos de israelitis faciant chananeos.

Ni. de lyra **Wittā**

a Locutiqz sunt fi. io. Hic p̄n̄ describit posselliōis filioꝝ ioseph dilatatio: qd̄ nō est sic intelligendū q̄ intrarēt sortē alteri tribꝝ: s̄z q̄ terram p̄tentā intra sortē suā ab eis nō habita- tā ppter siluas: vel ppter gentiles ad hoc ibidē habitatēs ad exhortationem ioseph acq̄sierūt. et ptz l̄rā: paucū except. p̄mitit tñ eoꝝ q̄rūmonia/cū dicitur:

f Quare de mi ter. r̄c. i. modicā

speciū m̄lititudis mee: et ē mod̄ loq̄n̄

di qñ notaſ puitas alicui⁹ rei n̄ ei p̄t

dici q̄ filiū ioseph haberet tñ vñi funi-

culū: ad l̄rā: cū sola dimidia tribꝝ ma-

nasse habuerit decē funiclos: vt dictuz

ē. c Et bñndi. mi. dñs. multiplicā

do in ple. d Ad q̄s ioseph ait. ex-

dici eoꝝ exhortādo eos ad dilatatiōes

habitatiōis sue. e Si pp̄ls mul-

tus es: ascēde i sil. et succi. tibi r̄c.

quasi dicteret: si tu habes magnā m̄li-

tudinē pp̄l: p̄n̄ debes h̄re magnā for-

titudinē ad dilatādū possessionē tuā.

f Lui rñderet filiū ioseph. allegā-

tes difficultatē. g No poterim̄

ad mōta. r̄c. Judic. i. vocat curr̄ fal-

cati: q̄ i lateribꝝ vincinis ferreis factis

ad modū falc̄ armabāf: talib̄ enī antiquit̄ vtebant i plijs.

b Dicitz ioseph. remouēs eoꝝ allegationē. i Popu-

lus mul. r̄c. filiū ei ephraī fuerūt homines bellicos. k Ho-

ha. sortē vñā. nō ē itelligēdū q̄ vna tribꝝ habuerit plures

sortes: sed qd̄ d̄r̄ hic: Hō habebis sortē vñā. sic est intelli-

gēdū: nō eris p̄tentus terra acq̄sita in sorte tua: s̄z acquires

residuū aduersarios expugnando cū dei adiutorio quibꝝ de-

bellatis poteris succindere nemora et dilatare spacia ad habi-

tandū. Sciedū tñ q̄ occasiōe hui⁹ dicti dixerūt alioꝝ q̄ ioseph

nō dimisit totā terrā sed aliquā retinuit dimidēdā illis qui ha-

beret maiorē m̄lititudinē. sed h̄ nō est bñ p̄sonū p̄cedentibꝝ:

q̄ dictū est q̄ etiā terra philistinorꝝ et plures alie ceciderūt s̄b

divisionē: cū tñ nō essent acq̄site. Preterea bñ d̄ctū: sortes

nō essent ad inicū distincētē: s̄z eēt cōmixte p̄ istā additōē.

X. a Locutiqz sunt filiū ioseph. sc̄z tribꝝ ephraī et dimi-

Josue La. XVIII Moraliter

dia tribꝝ manasse: p̄ q̄s significat status religiosoz et marie mē dicantū. Hanasses enī interptaf obliuio. Religiosi vo mēdi- cates int̄ alios magis obliuisci debet t̄paliū. Ephraim aut̄ fru- ctifera vel fructificatio interptaf: i religionibꝝ aut̄ mendicantium diebus istis plures inueniuntur apti ad faciendum fructuā ani-

marū. Per filios igis ephraim et ma- nasse petētes ampliationē possessionis sue: significant religiosi mēdicates: pe- tentes p̄ se v̄l p̄ alios exp̄sse vel interp- tatiū ampliationē p̄motiōis i officiis p̄dicādi: legēdi et hmōi: plusq̄ sunt apti p̄p̄ qd̄ exēplo ioseph debet eis plati dicē t̄. Ascede i sil. et fac tibi spacia. i. apica te ad studiū fac̄ scripture et bone vite vt p̄ hec merearis in dictis officiis dilatari: nec ppter difficultatē debet se excusare q̄ bñ poetam: Labor impro- bus omnia vincit. La. XVIII

O Ongregatiōs sūt. Dic p̄se quēter dei cibis assignatio sor- tiū septē tribubꝝ residuū. Cir- ca qd̄ p̄mo describit tabernaculi trāslatio. secūdo sortiū descriptio: ibi: Remāserāt. tertio ducis diuidentis possessio circa finem. ix. ca. ibi: Lungz comple- set. Circa primum d̄r̄: Ongregatiōs sūt oēs fi. isrl̄ i sylo. vt ibi cū iolen- tate debita traſferent tabernaculū dñi de galgalis. m Ibiq̄ fixerūt ta- bernā. sylo enī erat i sorte ephraim: d̄ q̄ tribu erat ioseph q̄ p̄ ceteri magis cela- bat de cultu diuīo. et iō ibi fuit posītum tabernaculū ad manēdū et ibi mālit q̄ usq; destruta sylo trāslatū fuit in nobe- n. Et fuit eis ter. subiecta. non p̄ tūc esset adhuc acq̄sita tota: vt ptz ex p̄- dictis: s̄z q̄ adūlariū q̄ remāserāt nō au- debat h̄ eos mouere bellū: et q̄ aliqui eoz redacti erāt sub tributo. vt ptz ex p̄ d̄dictis. o Remāserāt at̄. Dic p̄t̄ sortiū descriptio. et scđo eaꝝ assigna- Diuīo

rūt filiū ioseph: Hō poterim̄ ad s̄ mōtana p̄scēdere: cū ferreis cur- ribus vtant chananei q̄ habitat̄ in terra campestri: in qua siti sūt bersan cuz viculis suis: et iecrael mediaz possidēs vallē. Dicitz h̄ ioseph ad domū ioseph et ephraī et manasse: Populus mult̄ es et i magne fortitudinis: nō habebis k̄ sortē vñā: s̄ trāsibis ad montē et succides tibi atq̄ purgab̄ ad ba- bitādū spacia et poteris vltra p̄- cedere cū subuerteris chananeū quē dicis ferreos h̄re curr̄ et esse fortissimum.

C a. XVIII **O** Ongregatiōs sūt oēs i filiū israel in sylo ibi: m q̄ fixerūt tabernacu- luīz testimonij: et fuit n̄ eis terra subiecta. Remāserāt ō aut̄ filioꝝ israel septē tribꝝ q̄ nec- duis accēperāt posselliōes suas. Ad q̄s ioseph ait: Usq; quo mar- p̄ cetis ignauia et nō intrat̄ ad pos- sidendā terram quaz dñs deus patrum vestrorum dedit vobis. Eligite de singulis tribubꝝ ter q̄ nos viros: vt mittam eos: et per- gant atq̄ circueant terraz: et de-

cū d̄r̄: I Logre. st. o. r̄c. p̄ sylo q̄ interptaf missus significat dñs nr̄ iesus xps o q̄ d̄r̄ Gal. iii. a. At vbi v̄t plētudo t̄pis mi- sit dē filiū suū factū ex mliere factū s̄b lege: vt eos q̄ s̄b lege erāt redimeret r̄c. p̄ b̄ ḡ q̄ d̄r̄: Ongregatiōs sūt fi. isrl̄ i sylo. signifi- cat ḡgregatio fideliū i xp̄o Dat. xviii. c. Ubi sūt duo v̄l̄tres cō- gre. i noīe meo i me. eoꝝ sū. m Ibiq̄ fixerūt ta. dñi. p̄q̄ i- telligit ecclia Apoc. xxi. a. Ecce tabernaculū dī cū hoibꝝ. Et h̄ ta- bñaculū i xp̄o fixū ē: Dat. xvi. c. Sup̄ hāc petrā edifi. ec. meā. Ip̄e nāq̄ xps fixū h̄ tabernaculū in seip̄o. Per h̄ aut̄ qd̄ dicitur: h̄ filiū isrl̄ fix. intelligūt apli q̄ p̄ t̄pm fuit fūdatores ecclie. Enī Apoc. xxi. d. d̄r̄: q̄ noīa duodeci aploꝝ et agni sc̄pta sunt i port̄ ciuitat̄ p̄ quā ecclia dignat̄. o Remāserāt at̄ filio- rū isrl̄ r̄c. p̄ q̄s significat vniūsitas electoꝝ q̄ nōdū h̄nt possel- sione i trāvictū et diuītū i septē tribꝝ. i. stat̄: sc̄z platoꝝ: cura- toꝝ: clericoz: religiosoz: p̄ncipū: militū: vulgariū: de q̄libet enī statu sunt

Falcati cur- rus

Moraliter

a **C**mittam vobis hic sortem. **A**dama. **L**a. XVIII
In consuetudine hominum cum aliquis sorte diuiditur: fortui
tu videtur sors illa ad illum: vel alia ad alium cadere. In scri
ptura autem sancta non est ita. Si enim de tanta re patres sortib
sumus et iudicium vestrum missent: nihil mirum est si gentiles per
rent. Sed videamus si in scripturam aliquod

sit positum quod nos quod sorti sit in sortibus
manifestet. In levitico scriptum est: Acci
piat duas sortes: sors una in domino et sors

16. b
una in apostolo et cetero. Ita ibi moyses sorte
diuidit terram tribui ruben et gad et dimi
die tribui manasse. Dicit etiam iesus dominum
perceptum domini caleph sortes et tribui efron
et dimidie tribui manasse. Et post hec
inquit: congregavit ecclesiam de filiis israel et
dixit: Hic sunt sortes et pferam in prospectu

hereditatis populo destruimus et agitabim
ita non fortuitus: sed quod predestinatum est
a deo: denique tribus beniamni prima ibi ac
cepit sortem ubi erat hierusalem: post hanc
tribus symeon. Secunda post isachar. De
inde cabulon. Deinde aser post neptali.
Deinde dan in quibus nouissime veniunt
tres ille tribus qui ex cubibus sunt. Inue
tio in scripturis etiam gentiles sortem misse
sunt: ionas nauigaret: et tempestas reges
ret: quasi sors pateretur vel posset
cum ea periculum imineret: et quis genti
les essent a cognitione dei alieni: non hac
opinione falliuimus. Sors enim verum prodi
dit. Salomon quoque ait: Contradiciones
que cohibet sors et cetero. veluti cessare ostend
ens contradictiones ubi sors mittitur. In
nouo quoque testamento convenientes apostoli
multo sapientiores quam qui nunc episcopi
pos vel presbiteros: vel diacones ordinan
tiant: elegerunt duos: nec tantum de eis iudi
cauerunt ut illuz facerent apostoli quem volu
sent: sed orantes miserunt sortem et cecidit

18. c
sors super Matthiam annumeratur: est cum
bis aplis et factus est duodenarius: precede
te enim oratione: non casu: sed divina puidet
sors divinum iudicium perferebat. Pau
lus quoque de christo dicit: In quo sorte vo
cati sumus predestinati sumus: positus eius quod
omnia operatur et cetero. Et ad Colossenses.

19. d
Bratias agens deo prius quod idoneos nos
fecit in parte sortis eorum in lumine. Ex
his oibns hoc dixisse sufficiat: quod nobis
ab aplis sors ducta designat: quod ubi ex
fide integrum et oratione promissa sors ducit:
ea quod dei voluntas continet in occulto sors
hominibus declarat in manifesto. Secundum ve
ro interior intellectum: sicut paulus vi
dem def. indicare dices: in parte sortis sanctorum
et in sorte vocati in christo. Dicendum est ne
forte non solus in hominibus sed in signis vir
tutibus sors agat: et praedicit aliquam virtutem
huic officio: que verbi causa iefu filio na
tive: nam sorte hereditate distribuentur: non
ad aliquam gram: sed sumus per scientiam deo pla
cere ducti prebeat sortis et illi faciat eue
nire quod sumus sunt quod sit apud deum primum
tenere locum: ut quod lateat apud deum sortis
gubernatione etiam hominibus demonstratur:
aliu vero facere secundum locum: et alium
tertium: quod ita gestum non solus in terris arbi
tror: sed etiam in celstibus: et homini sorte que apud deum etiam meri
torum pretemplatio distinguit etiam illo tempore habitum: cum diuideret ex
celsum gentes sum numerum angelorum dei et facta est portio domini
iacobi: funiculus hereditatis eius israel. Et enim partem per sortes et sum
culum israel deum dicit esse sortitum. Non ergo sortitum putandum est per
sortem euensem illi angelo egyptiorum gentem: aliis idumeorum: aliis mo
abitarum et similia. Sed ibi etiam si sum numerum angelorum dei diui
dunt gentes sorte sicut in hominibus diximus: quod dei iudicium occultum
sors pandit in publicum: talis sors fuisse credenda est: qua pro me
rito suo quisque illa vel illa gente suscepit. Nec pro singulos quod de
sine sorte

quod sine sorte quod dei iudicio dispensis enuenire. Dicendum est ut ali
tales vel tales vitam a nativitate sortiantur: vel quod boni angelii assint
hominibus et praeclaris: ut ille angelus aie petri custodia loquitur sicut
alius pauli: aliis cuiuslibet infantum de ecclesia. Non est enim dubitum
dum dei iudicio qui vel illo per dignitatem vel aie nostra ad liquidum res
picit qualitatez: cuiusque nostram custodia
dari quadam sorte mystica christi dispensatio
ne directa. Hoc etiam de his virtutibus
quod mundi ministeria suscepunt: quod non for
mit illa

Ali. de lyra

a **D**iuidite vobis terram a in septem
partes: sum numerum tribuum quod non acceper
ant hereditatem. Dicunt eaque aliqui quod ille
partes non fuerunt equeles: quod tribus non erant eque
les in multitudine: et per sonat ei quod summe
diate permittit: Describat autem iuxta nume
rum vniuersumque multitudinis: sonat etiam
ei quod scribitur **Nu. xxvi. 5.** Pluribus maio
ris per te dabis. Sed contra hunc videtur illud quod
postea subdividit hic: Circuite terram et descri
bete eam ac reuertimini ad me ut hic coras
domino deo vro in sylo mittam vobis sortem. s.
ad hunc quod sciat quod tribus quam per habeat debe
at: si autem fuisse facta diuissio per partes ma
iores et minores sum maior vel minor et
multitudine cuiuslibet tribus: per hunc fuisse
scitur quam per quem quelibet tribus deberet ha
bere: et missio sortium per iudeum esset iniuti
lis: sumo posset esse nociva. s. si sors tribus
habentibus maiorem multitudinem caderet
super minorum: ideo sum ista via oportet dice
re quod sors ex diuissione semper cades
bat super partem proportionata illi tribui: et sic
non poterat esse nociva: nec etiam erat iniuti
lis: sumo possit esse nociva. s. ad remedium intentio es
quod possent oriri si illa diuissio est facta sum
pliciter ex ordinatione humana. Alij
vero dicunt quod partes predictae fuerunt equa
les et quilibet pars fuit distributa per famili
as ymum tribus: verutamen una familia
accipiebat maiorem partem quam alia sum quod co
tinebat plures domos: et una domus ma
ior partem quam alia sum quod continebat plures ca
pita: et quantum ad hunc intelligit quod allegatum est
de libro Numerorum. Pluribus dabis ma
iorum: et paucioribus minorum: non autem quantum ad
inequalitatem sortium seu per quantum assignabatur
singulis tribus. b **J**udas sit in ter
ris: erat enim in termio australis: et tribus
ephraim in aeglonari: quod erat tribus bellicos
res ad sustinendum ipetum iumentorum aduenientium
et filios israel ab eis: quod non poterat sic ex
alii per tribus iterare: eo quod mare mediterraneum
claudit totum latitudinem occidentalem tre per mil
lionis: et iordanis flumen latitudinem orientalem.
c **L**ucus surrexit. Hic ponit executio
descriptio et per litteras ex predicto: quod autem
licitum sit ut sortibus dictum fuit. s. vii. ca. et
etiam **Nu. xxviii. 5.** d **E**t ascendet sors. **D**ivisio
hic post terre descripte assignatio: et per
modo tribui beniamini: sed aliis sex tribus. xix.
ca. Circa summo modo tribui beniamini ter
mini assignantur: sed cunctas noianas ibi
fuerunt. Circa summus dicitur: **E**t ascendit
sors prima. Et dicitur quod hierusalem per dicitur
in tribu beniamini: ut dictum fuit. s. q. est in
altiori loco quam loca circumiacentia: sed quod
dicuntur alii quod ipsa est hierusalem quod vocata est lucia
et bethel: ut dictum fuit **Nu. xxviii. 5.** s. h. non videtur verum: quod i. eo.
ca. ubi noianas cunctas sortes beniamini: bethel et hierusalem distin
cte noianas in medio aliis iterposuit. Ita hic immediate anno fit me
tio de bethauen.

e **A**topos p. iu. iu. **D**icunt alii quod ipsa est hierusalem quod vocata est lucia
et bethel: ut dictum fuit **Nu. xxviii. 5.** s. h. non videtur verum: quod i. eo.
ca. ubi noianas cunctas sortes beniamini: bethel et hierusalem distin
cte noianas in medio aliis iterposuit. Ita hic immediate anno fit me

Fstatu sunt aliqui accepturi possessionem in terra viuentium.
D **E**t ascendet sors per se. b. q. iteratur filii dexter: et cunctis
statu platoz quod debet esse in dextera christi. Apoc. i. d. **E**t habebat in
dextera sua septem stellas. **E**t subdividit ibidem: Septem stelle angelorum
sunt: septem ecclesiaram: id est episcopi earum.

Moraliter

Glo. ordi.

Josue Ca. XIX

Nico. de lyra

E t cuit illa virtus terre vel arborum germinatio
nibus p̄fit; illa fontium vel fluminū fluēta ex
hibeat; alia imbrū; alia ventoz; alia mari
nis; alia terrenis aīalib⁹ v̄ singulis q̄bus
q̄ terra gignētib⁹ p̄fit; et esse in singulis
sacrā ineffabilia diuīa dispēsatiōis ut i or
dine suo cūcta p̄ vñāquāq̄ virtute dirimā
tur; et cōpetēti officio. vñ: Nōne omēs sūt
administratori spūs et i mīsteriū missi p̄p̄
eos q̄ hereditatē capiūt salutis? Ad hoz
imitationē dicūt sortes duci p̄ ielum; et he
reditas p̄ trib⁹ diuīa dispēsatōe decernit;
et p̄ ineffabilē dei puidētā ac p̄scientiā in
his sortib⁹ adūb̄ari future in his heredita
tis exēplar: q̄r̄ ler vñbrā dī futuror̄ bono
Deb. 1. d rū habere. Hinc paul⁹ ait: Accessistis ad
sion montē et ad ciuitatē dei viuetis hieru
saliē celestē. Est ḡ ciuitas in celis que dicit
hierusalē et mōs sion. Nō sine causa ben
iamin acceptit i sorte sua hierusalē et mōte
sion: s̄ q̄r̄ celestis hierusalē ratio erigebat:
ut nō aliū daref̄ terrestri q̄ ē figura celestē.
Adām. Bethleē q̄os n̄ sine certa rōne
in sorte iude decernit; vel hebrō: v̄ singu
le ciuitates singulis tribub⁹ cōscribūt. S̄z
celestia loca i qb⁹ hierlm̄ et sion noīans: et
cetera q̄ his vicina sūt b̄ in se rōnis p̄tine
bat in celis qđ sorte gubernabat in terrē.
Ecē ergo est q̄ dispēsauit diuīa sapia
noīa qdā locoz scribi: q̄ mysticā interptā
tionē p̄tineat qb⁹ indicat: q̄r̄ hec certa rōni
bus nō casu fieri dispēsan. Scut enī nō
sortuit ille angel⁹ michael: aliud gabriel:
ali⁹ vero raphael vocat: et ille patriarcha
abraā: et ille isaac et ali⁹ israel. S̄z et
certa rōne illa sara ex sarai: ille israel ex ia
cob vel ille abraā ex abrā: et q̄s q̄ angelorū
vel hoīm ex his q̄ sibi iniūgunt officiis et
actib⁹ noīa sortiūt. Ita cōsequēt est loca
quedā esse celestia et ciuitates: sicut hierlm̄
celestē dicit̄ et mōs siō esse etiā alias quaz
figurā iste q̄ in terris sūt cōtinēt: q̄ hic no
bis p̄ Iesū nauē mystice designant. De ci
uitatib⁹ dictū puto. Edificabunt ciuitates
iude: et habitabūt ibi. et in domo p̄is mei
mansiōes multe sūt. Et esto potestate ha
bens sup̄decē ciuitates. Ne ergo, cū fasti
dio hoc legatis: et putetis vñlē scripturā ex
multe noīb⁹ p̄textā. Sed scitote in his my
steria cōtineri maiora: q̄s p̄t hūan⁹ sermo
p̄ferre: v̄l̄ audir⁹ mortalis audire. Cogni
ta sūt hec illi integrē q̄ rap̄ estysq̄ ad ter
tiū celū. In celo enī vñdit celestia: vñdit hie
rusalē celestē verā ciuitatē dei et sion mon
tē q̄cunq̄ loci est. Vñdit bethleē et hebron
et omnia que scribunt̄ hic sorte diuīa. Ra
tiones q̄s eoꝝ in spū comp̄hendit. Conſi
tēt enī se audisse verba et rōnes que nō li
cer hoī loqui: q̄les sc̄ illi erāt qb⁹ dicebat:
Nōne hoīes estis et b̄m hominē ambula
tis? Dicebat ea forsitan illis qui non b̄m
carnē ambulabant timotheo et luce et cete
ris discipulis q̄s sciebat capaces ecē ineffa
biliū sacrōrū. vñ Timotheo ait: Memor
esto ꝑboꝝ q̄ a me audisti q̄ cōmēdo fideli
b⁹ hoīb⁹: et his q̄ idonei sūt alios docere.

Nico. de lyra.

Et iō de bethauen: q̄ ē eadē cū bethel. vt
dictū ē. s. viii. c. et iō meli⁹ videſ q̄ ista be
thel luca ē alia a hierlm̄: nec est incōueni
ens q̄ plures ciuitates eisdē noīb⁹ noīen
q̄r̄ hec frequēter rep̄it. Aduertēdū tñ ē q̄
ista bethel nō ē de sorte beniamin. iō dī b̄
Pertrāsies iū luçā. nō includēs ipam. iō
Juditū. i. dī sorte ioseph etiā dī. a. Cō
tra aphricū. Ut̄ est aq̄lonaris. et ponit
hic p̄ parte

stra mare ad meridiē mōtis q̄ respicit be
thorū p̄tra aphricū. Sūtq̄ exit̄ eius in
cariathbaal: q̄ vocat̄ et cariathiarī vrbē fi
liorū iuda. Hec est plaga cōtra mare ad
occidentem. A meridiē aut̄ ex parte cari
athiarī egredit̄ termin⁹ cōtra mare et p̄ue
nit v̄sq̄ ad fontē aquarū nepthoa. Be
scēditq̄ in partē mōtis q̄ respicit vallē fili
orū ennon: et est contra septētrionalē pla
gā in extrema parte vallis raphai. Bescē
ditq̄ in iehēnō id ē vallis ennō iuxta lat⁹
iebusē ad austrū: et p̄uenit ad fontē rogel
trāsiens ad aquilonē: et egrediēs ad ensa
mes. i. fontē solis: et p̄trāsit v̄sq̄ ad tumu
los q̄ sunt e regione ascēsus adōmim de
scēditq̄ habēboē id ē lapidē boē filij ru
ben: et p̄trāsit ex latere aquilonis ad cāpe
strīa: desceditq̄ in planicie: et p̄tergredit̄
cōtra aquilonē bethagla: sūtq̄ exit̄ eius
cōtra liguā maris salissimi ab aq̄lone i fi
ne iordanis ad australē plagā q̄ est termi
nus illi⁹ ab oriēte. Hec ē possessio filiorū
beniamini p̄ termios suos i circūtu et fami
lias singulas. Fuerūtq̄ ciuitates ei⁹ hieri
cho et bethagla: et vallis casis betharaba
et samarai et bethel et auī et affara et offora
villa hemona et ophni et gabee: ciuitates
duodeci et velle earū. Babaon et rama et
beroth et mesphe caphara et amopha et re
cem iarephe et tharela et sela heleph et
iebus q̄ est hierlm̄: gabaad et cariath ciui
tates q̄ttuordēci et velle earū. Fuerūt om
nes ciuitates vigintisex. Hec est possessio
filiorū beniamini iuxta familias suas.

Egressa ē sors **Ca. XIX** sc̄da filiorū symeon p̄ cognati
ones suas: sūtq̄ hereditas b̄ eoꝝ in medio possessionis fili
orum iuda: bersabee et sabee et molada et
aserual baala et asē et heltholad bethular
mar sicelech̄ bethmarchaboth et asersua
et bethlepaboth et sarohe: ciuitates trede
cum et velle earū. Aym et remō et athar et
asan: ciuitates q̄ttuor et velle earuz. Q̄es
viculi p̄ circūtu v̄ribū istarū v̄sq̄ ad ba
laad bercameth p̄tra australē plagā. Fu
erūt q̄s oēs ciuitates dece et septē. Hec ē
hereditas filiorū symeoꝝ iuxta cognatiōes
suas in possēsiōe et funiculo filiorū iuda:
q̄r̄ maior erat: et idcirco filij symeon posse
derunt in medio hereditatis eius. Ceci
ditq̄ sors tertia filiorū cabulon p̄ cognati
ones suas: et fact⁹ est termin⁹ possessionis
eorum v̄sq̄ sarith. Ascēditq̄ de mari et
medalaar: ac p̄uenit in debbaseth v̄sq̄ ad
torrētē q̄ ē h̄ieconā: et reuertit̄ de sarith h̄
oriēte i fine ceseleth thabor: et egredit̄ ad

b̄ p̄ pte orbis ex q̄ flat ille ve
tus. b Juxta lat⁹ iebu
sei. h̄itator̄ hierlm̄ cui⁹ una
p̄ cecidit in sorte beniamin.
Et p̄transit v̄sq̄ ad
tu. r̄c. Hebrei dicūt: Es̄
ad termios e regiōe ascēsus
ad ommim. i. sanguinū. Di
cunt aliqui q̄ erat ibi frequē
tia latronū q̄ exercebat homi
cidia. d Filii ruben. ru
ben nō ē hic nomē p̄riarche:
q̄ filii eius accepēt posses
sionē v̄ltra iordanē vt p̄t ex
supradictis: sed est nomē al
terius hoīs eiusdē nomis.
Fuerūtq̄ ciuitates.
Hic p̄n̄ ponunt̄ noīa ciuita
tum tribus beniamin: et lega
tur littera sicut iacet v̄sq̄ ibi:
Et ie. q̄ est hie. hec enī
ciuitas multipl̄ noīata fuit:
vt dictū fuit Gen. xviii. et p
p̄ ceccidit i tribu beniamin.

E La. XIX Egressa ē sors.
Hic p̄n̄ describūt
sortes ser tribū. et b̄m b̄ pos
set diuidi in sex ptes. Sc̄da **Diuīlo**
ibi: Ceciditq̄ sors tertia r̄c.
tertia ibi: Isachar egrē. r̄c.
q̄r̄ta ibi: Ceciditq̄ sors q̄nta
tribui filiorū aser. q̄nta ibi: fi
liorū nepta. sexta /ibi: Tribui
filiorū dā. Circa p̄m dī. Et
egressa ē. s. a sorte b̄iamī q̄
fuit p̄ma de septē ultimis de
qb⁹ loq̄ h̄ scripture. b **F**u
itq̄ he. r̄c. iuda ber. r̄c.
q̄r̄ sic dictū fuit. s. xv. c. Isra
ciuitas et plures alie fuerūt
assignate tribui symeon: cui⁹
r̄o postea s̄bdīt cum dicitur:
i Hec ē he. r̄c. q̄r̄ maior
erat q̄r̄ possēsio aliaz tribū
um. Dicūt cōt̄ expōtōres q̄
habuerit trā dupl̄. s. p̄ sorte
et p̄ p̄cessiōnē si posset acq̄re
re iñf̄ se: et q̄r̄ erat trib⁹ bellī
cosa dilatauit ēmios suos: et
iō q̄n̄ postea debuit assigna
ri iā septē tribub⁹ q̄ nōdūm
possessionē accepēt rept̄
fuit q̄r̄ residua nō sufficie
bat eis: et iō aliq̄ loca de sor
te iuda fuerūt adiūcta sorti tri
b⁹ symeoꝝ. vt dī b̄: Et aliq̄ sor
ti tribus dan: vt dicitur. j. k
k Ceciditq̄ sors ter
ti. za. Hec ē p̄s sc̄da et legat
līa sic iacet v̄sq̄ ibi: l. **J**u
fi. ce. tha. Hebrei dicūt: In
terminū ciseloth thabor: et ē
ciseloth nomen cōe: et signifi
cat pēdulū montis qui est lo
cus intermedius summīat.
et vallis gallice pendant.

Horalit̄. s. **E**t egressa
eū sors r̄c. q̄ interpretat̄ au
diēs et p̄ueit statui curator̄ q̄
audiūt synodalia statuta ab
epis et denunciāt suis parro
chīs. k Ceciditq̄ sors
ter. fi. za. qui interpretat̄ hita
culū pulchritudinis et p̄ueit
statui clericoz i quib⁹ resul
gere debet decor honestat̄.
* Isacha

a **F**ilioꝝ neptalim. **A**ug^o. **E**t amoreus **L**a. XIX
om̄asit ut habitaret i helon et in sannan: et in ḡnata ē manus
eph̄aim sup eos et facti sunt tributarū illi. **H**oc iā p̄ceptum
dñi siebat: et adhuc viuebat iesu: s̄z dux i illis pl̄is p̄ senectu
te nō erat. **I**o dictū ē a dño factū ē vt cōfortare cor illoꝝ: q̄ fil
p̄spirauerūt inire bellū ī ieu: ne ista illis misericordia p̄beret etiā
p̄ceptū dei: si remāscent nō expugnati et senescēt ieu v̄l de
functo relinquerent expugnādi filiis isrl̄ q̄ eis ī p̄ceptū dñi pos
sent pcere qd ille nō faceret
r̄c. **A**dam. **J**uxta. **L**xx. p
māsit amore habitare i he
lon et in sannan: et quis esse
cta ē man⁹ eph̄iem sup eos.
Amorre iterptatur amarus
v̄l amaritudo: habitates ḡ in
helon qd iterptat arietes: v̄l
in sannan: q̄ interpretat paci
fici amari et arietes sūt qui i
agonē positi c̄abolicas stru
cturas expugnare conat. pa
cifici v̄o q̄ carnalibus deside
riis et p̄cipiscētiis supat pa
ce aie gerūt. **I**n v̄trisq̄ tñ cō
tendit diabol⁹. i. amaritudo
p̄sistere. **S**i ḡ inimica v̄l. i.
dm̄ois ex amaritudis turba
venies: obsideat: alicui⁹ cor
pus p̄turber et sopiat mētem:
adhibeat at mltē orones: ml
ta ieunia: mltē exorcistaz in
uocatōes: et ad hec oīa surd⁹
demō i obesso corge p̄sistat:
tolerabil⁹ exorcistarū penas
ferēs et ex dei noīs iuocatōe
tormēta q̄ discedere. **I**ta in
telligēdū ē q̄ amorei p̄sistat
hitare i heloꝝ: et i sannan: et vt
oñderet sc̄ptura: q̄ p̄serētes
penas et flagella p̄sistat: dīc
q̄ quis effecta ē sup eos ma
n⁹ eph̄e: qd fit p̄ exorcistarū
man⁹ ip̄ositionē v̄hemēti⁹:
v̄l p̄ bonos act⁹ et opa bona.
Quāto ei meliora gerim⁹ v̄
agim⁹ et in optimis cōversa
mūr: tāto illis hec ḡuora effi
ciunt. **G**ratus est illis et acce
pt⁹ q̄ i turpitudine et flagitiis
viuit. **Q**ui v̄o i bonis actib⁹
man⁹ sup eos ḡuauerit: etiā
si penit⁹ expellere non potue
rit tributarios eos faciet et s̄b
iectos. **E**t abierūt filii eph̄ez
pagrare trā s̄m fines suos.
b **C**ūq̄ cōples. **A**damā.
Eide māuetudinē et hūilita
tē ieu: q̄ digne ferebat no
mē veri saluatoris ieu. dede
rūt inq̄ filii isrl̄ sortem ieu fi
lio naue i semetiōis p̄ceptū
dñi r̄c. **I**pe dedit hereditatē
oib⁹ filiis iuda et eph̄ai: et di
midie tribui manasse: et **C**a
leph filio iephōne: ipse misit
ternos viros p̄ singulas tri
b⁹ q̄ totā terrā pagraret et de
scriberet in libro: et redeūtes
oñderet sibi: et se i nouissimis
seruavit:

Nico.de lyra

* a **B**ethleem. ista nō
est illa bethleem in q̄ nat⁹ fuit
p̄s q̄ illa ē de sorte iude: ista
aut̄ ē de sorte c̄abulō: sic enī
frequēter dictū ē p̄les ciuita
tes v̄l ville s̄l̄ nominantur.
b **I**sachar egressa est
sors. **D**ec

sors. **H**ec ē tertia ps: et legat l̄a sic iacet v̄sq̄ ibit: c **B**eth **L**
semes. i. ciuitas solis: et sic noīabat q̄ forsitan ḡtiles ibi co
lebant solem. **d** **C**eciditq̄ sors q̄nta tribui filiorum
aser. **H**ec est pars quarta: et legat littera vt iacet. **e** **F**ilio
ruz neptalim. **H**ec est ps q̄nta et legat l̄a vt iacet v̄sq̄ ibit
f **C**hasor. p̄e locum illū fuit nat⁹ tobias. vt h̄t in p̄ncipio li
bri sui. **g** **T**ribui filioꝝ dan. **H**ec est ps sexta in q̄ descri
bitur sors filioꝝ dan: cū dicit: h **h** **E**t suit termin⁹ posses
soris ei⁹ saraa et hestha
ol. dicūt aliq̄ p̄ iste due ci
uitates nō fuerūt de sorte
dan: s̄z fuerūt iuxta sortem
ipsi⁹ dan: ita q̄ ibi terminā
bat sors ei⁹: erāt tñ de sor
te iude. **A**ly aut̄ dicūt q̄ l̄z
fuerint de sorte iude: fuerūt
tñ adiūcte sorti ipsi⁹ dant
eadem ratione qua aliquæ
ciuitates de sorte iude fue
ruut adiūcte sorti filioruz
symeon: vt. s. dictum est.
i **E**t hairse. i. ciui. r̄c.
ista ciuitas fuit de sorte dā
tamen erat iuxta sortem
isachar: ita q̄ sors isachar
ibi terminabatur s̄m vna
sui partem vt patet ex pre
missis. **k** **D**ugnaue
runt contra lesen. dī
cunt hebrei q̄ hec est ciui
tas que vocatur lais. Ju
di. xvij. vbi agitur d̄ expu
gnatione dicte ciuitatis.
l **V**ocantes nomen
eius lesandan. i. nomi
ne composito ex antiquo et
nouo et s̄m istam trāslatio
naz in hebreo habetur:
Et vocauerunt nomen le
sendan. i. ciuitatem q̄ p̄i
lesen vocabatur: nomina
uerunt dan noīe simplici:
et hoc consonat ei⁹ quod di
citur Judi. xvij. vocato no
mine ciuitatis dan que p̄i
us lais dicebatur.
m **C**ūq̄ complesset:
Dic vltimo describitur du
cis diuidentis possessio sc̄
* **I**osue: qui si
b **I**sachar egres
e sors q̄. p̄ isachar q̄ mer
ces interpretat: signat stat
religiosoz q̄ bona nature
et fortune exponūt p̄ mer
cede regni celoz. **d** **C**ec
ciditq̄ sors quinta tri
bui aler. q̄ iterptatur car
cer: et puenit statui p̄ncipū
ad quo p̄ spectat officiū ll
los quos paterna castiga
tio corrigerē nō potuit vin
culis et carceribus mācipa
re. **e** **F**iliorū nepta
lim sexta sors ceci. r̄c.
neptalim interpretatur di
latatio et cōuenit statui mi
litum quorum labore res
publica conseruatur ac eti
am dilataet. **g** **T**ribui
filioꝝ dan p̄ familias
suas egressa ē sors se
ptima. dan iterptatur iu
dicium et cōuenit statui mil
itarium qui iudicant in fo
ro secreto et publico et hoc
duplici scilicet ecclesiasticis
et seculari.

Doraltter

Glo.ordi.

Josue La.

XX

XXI

Nico.de lyra

E reseruauit: et voluit eē oīm nouissim⁹: vt esset oīm prim⁹: nec si
bi hereditatē p̄sumit: sed a pplo accipit cui dedit sed hec figura
litter p̄tingebāt illis no
bis, posita vt illud p̄ce
ptū seruemus: qd iste
ope cōpleuit. **A** quanto
magn⁹ es tāto mag⁹ hu
millia te: et aī dñm iue
nies ḡam: et alibi: Si
te ducem ordinauerint
ne extollaris: s̄ esto in
ter eos q̄si vñ ex ip̄is.
E vide ḡ quō erat dux
ppli: q̄ eos introduxit
in terram sanctā in ter
ram promissionis. **H**e
erat successor moysi: et
nec sibi p̄mitit sumere
sortē terre sed dux ppli
expectat vt a pplo por
tuiculā accipiat et edi
ficiat locā quē accipit et
extruit: vt vtere faciat di
gnū munere dei et here
ditate diuina. **F**ors
tan et ppli dat aliquaz
partem dño n̄o ielu et
velut habitationi eius
locū distribuit. **Q**ui ei
bonis est dat locū filio
dei in se: quē locū acce
ptū in ania iesus edifi
cat et ornat: et facit i eo
muros expugnabiles
et turrex excelsas: vt e
dificet māsionē dignaz
sibi: adorat q̄q̄ aiam
et capacē sapientie ac scie
tie sue et rōnis et totius
sc̄titatis facit vt faciat
patrē secum intrare: et
mansionem facere et ci
bos cenare q̄s ip̄e do
nauerit. **Q**d vt conse
qui mereamur p̄pare
mus cor mundū vt libē
ter dñs iesus introeat
cordis n̄i hospitiū.

Ibide.32.a **E**ccl.3.c **I**bidē.35.b **D**eū.19.a

A La. XXI **C**esserūt q̄s p̄n. Ada
mā. **E**cs filū isrl̄ acce
perūt sortes suas i ter
ra. **L**euitis i heredita
te sol⁹ sufficit de⁹. **S**z
q̄ accipiūt decimas et
p̄mitias p̄ceptū dñi:
oporet eos etiā de ter
ra et de habitaculis de
cimas accipe: hoc ē enī
de oībus decimas ac
cepisse.

Ni. De ly.

* iose: q̄ sicut fidelis
dispensator alijs terrā
distribuit: nihil accipi
ens sibi p̄via aīctē s̄
ppli accessiōe. iō s̄bdit:
a **D**ederunt filij
isrl̄ pos. io. iuxta tñ su
um bñplacituz, sic erat
iustum. ideo subditur:
b **T**urbē quā po
tāna. in mō. ephra.
erat enim d̄ illa tribu:
vt babet Nume. iiij.
c **I**he sunt pos. rc.
que. s.

A Tnō ip̄e p̄sumpsit factus oīm nouissim⁹ vt eē
dere frā singlis p̄ trib⁹ suas dēderit fi
oīm primus. a **T**sc̄ri. b **T**mūdi cordis habitati
onē. c **T**iesu christo. d **T**in corde cuiusqz.
lij isrl̄ p̄ossessiōz iōsue filio nū i mē
dio sui iuxta p̄ceptū dñi: vrbē quaz b
postulauit tānathlsaraa i mōte ephra
a **T**virtutibus. b **T**animam cuiusqz.
im. Et edificauit ciuitatē: hītauitqz i
ea. **H**e sūt possessiones q̄s sorte diuī
serūt eleaçar sacerdos: et iōsue filius
nū: et p̄ncipes familiarū ac tribuū fi
lioqz isrl̄ i silo: corā dño iad ostiū ta
bernaculi testimonij: p̄titiqz sūt frā.

E Locut⁹ ē dñs Ca. XX e
ad iōsue dicest Loqre fi
lijs israel: et dic eis: Se
parate vrbes fugitiuoqz
de quib⁹ locutus sum ad vos p̄ ma
nū moyisi: vt cōfugiat ad eas quicū s
qz aīaz pcusserit nesciū: et possit euā
dere irā p̄ximū q̄ vltor est sanguinis:
cū ad vnā harū configerit ciuitatū:
stabitqz ante portā ciuitatis: et loqz
tur senioribus vrbis illius ea q̄ se cō
probēt innocentē: sicqz suscipiet eū:
et dabūt ei locū ad habitandū. Cū k
qz vltor sanguinis eū fuerit p̄secut⁹
nō tradēt in man⁹ ei⁹: q̄ ignorās per
cussit p̄ximū eius: nec aī biduū tri
duū ve ei⁹ pbaf inimicus. Et habita
bit in ciuitate illa donec stet aī iudi
nū causaz reddēs facti sui: et moria
sacerdos magn⁹ q̄ fuerit in illo tpe.

Lūc reuertet homicida: et ingrediet
ciuitatem et domū suā de q̄ fugerat.
Decreuerūtqz cedes in galilea mō
tis neptalim: et sychē i mōte ephraim
et cariatharbe: ip̄a est hebrō i mōte
iuda: et trās iordanē contra orientalē
plagā hiericho/ statuerūt bosor/ q̄ si
ta ē in cāpestri solitudine de tribu ru
ben: et ramoth i galaad d̄ tribu gad:
et gaulon i basan de tribu manasse.
He ciuitates cōstitutē sūt cūctis fi
lijs isrl̄: et aduenis q̄ habitabāt inter
eos: vt fugeret ad eas q̄ aīaz nesciū
pcusisset: et nō morereret in manu p̄xi
mi effusuz sanguinē vindicare cupi
entis/ donec staret aī p̄pli expositu

A **R**rus causā suā. Ca. XXI
C cesserūtqz p̄ncipes fa
miliarū leui ad eleaçaz
sacerdotē: et iōsue filium
nun: et ad duces cognationum p̄ sin
gulas trib⁹ filioqz isrl̄: locutiqz sūt ad

que. s. dicte sunt. d **C**orā dño ad ostiū tā. i. in atrio aī
ostiū tabernaculi: et d̄ tabernaculū testimonij: quia i illo erat
arca in q̄ erat let q̄ testimonij in plurib⁹ loc⁹ ve. te.

E locutus est dñs La. XX (vocat.
Postq̄ actū est de terre diuisione: hic p̄nr
circa h̄ p̄ceptū dñi renouaf. scđo executiōi daf ibit
Decreuerūtqz. Circa p̄mū d̄: f **S**epate v̄. fu.

de quib⁹ locū suz advos p̄ manū moyisi Nu. xxv.
et Deū. xix. vbi ista materia plenī tractata: et ideo
breui ē h̄ p̄trāseundū. g **Q**uicūqz aīaz per
cus. ne. i. casuālē oīno. h **S**tabitqz aīi por
ciui. i. aīi indices q̄ antiq̄ sedebāt i forib⁹ ciuitatuz
vt quilibet posset ad eos accedere. ideo subditur:

i **E**t loquet se. v̄. il. ea q̄ tā. snia tñ finalis de
sua innocētia vel de p̄trario nō dabaſ p̄ iudices ci
uitatū refugij s̄ p̄ iudices illi⁹ ciuitatē i cui⁹ terminis
homicidiū fuerat p̄petratū: put declaratū fuit Nu.
xxv.

k **L**ūqz v̄. san. eū su. per. i. p̄xim⁹ occi
si ad quē spectat causaz defuncti p̄seq. l **M**on
tra. in tā. t̄ ē snia suspēsiua v̄sqz ibi: n **D**onec
stet aī iū. in ciuitate i cui⁹ terminis fuerat homici
diū p̄petratū: vbi dicebat de ciuitate refugij cū secur
itate: et snia data de ei⁹ innocētia reducebat ad ciuit
atē refugij ibidē saluād. si aīt dareſ snia ē eū tra
debaſ amictis intersecti occidēdus. Et non moriaſ q̄
interfecit. s. a casu. Donec moriaſ sacerdos: h̄ refer
tur ad illud p̄dictū. m **E**t ha. in ci. il. q̄ de ciu
itate refugij n̄ potat ad p̄p̄iū locū redire donec mo
rereſ summ̄ sacerdos: cui⁹ cause assignate fuerunt
Nu. xxv. o **D**ecreuerūtqz. Hic ponit exe
cutio p̄dicti mādati: q̄ separauerūt lex ciuitates fugiti
uorū: tres citra iordanē et tres v̄ltra: s̄m q̄ fuerat p̄
ceptū a dño Nu. xxv. et p̄t̄ l̄ra. Notandū tñ q̄
oēs ciuitates refugij fuerūt assignate leuit̄. p̄t̄ h̄
in ca. se qn. ad designādū q̄ i clericis debz eē refug
iū toti⁹ ppli. **D**oraliter exponēdo: ciuitates fugiti
uorū designāt remēdia p̄ctōz: fuerunt aut̄ tres v̄ltra
iordanē: et trea citra: ad denotādū q̄ aī baptismū et
post fuerūt remēdia p̄ p̄ctā. Per fluuiū eī iordanis
intelligit baptismū: q̄ i eo p̄s fuit baptiçatus p̄fe
rēs aq̄s p̄tūtē mūdādū tactu sue sacratissime carnis. b
Aī baptismū v̄o fuerūt tria remēdia p̄ p̄ctā: fides
parental oblatio legalis: et circūcisio legalis. Post
baptismū similliter fuit tria remēdia: ieiuniū p̄tra vi
tia carnalia: oratio p̄tra spūalia; elemosyna ique est
opus pietatis valentis ad oīa. i. Ibi. iiiij.

A **H**oraliter. e **E**t locut⁹ ē dñs tā. Sequit.
f **S**epate v̄. fu. Fuerūt aut̄ sex ciuitates ad h̄
assignate: sc̄z tres v̄ltra iordanē et tres citra: p̄ iorda
nē v̄o significat baptismū eo q̄ p̄s ibi fuit baptiç
atus et tūc tactu sc̄tissime sue carnis dedivit regē
ratiū aq̄s. Per ciuitates aut̄ refugij significant remē
dia p̄ p̄ctā ad q̄ debēt p̄ctōres refugere p̄ salutē.
Aī v̄o baptismū p̄ iordanē significat: fuerunt tria
remēdia p̄ p̄ctā: sc̄z fides parental oblatio legalis et circūcisio
carnal a tpe abrae: et oblatio legalis a tpe legis da
re: vt p̄t̄ in leuitico: vbi p̄ varijs p̄ctōs determinat̄ dia contra
oblatōes dīverse. Post baptismū v̄o ieiuniū p̄tra re
mēdia assignant̄ tria: sc̄z vera p̄tritio: integrā p̄fessio:
et debita satisfactio. Uel aliter. s. ieiuniū p̄ vītia car
nalia: oratio p̄ p̄ctā spūalia: et elemosyna q̄ est op̄
pietatis valentis ad oīa. i. Ibi. iiiij.

A **C**esserūtqz p̄n. tā. Post La. XXI
q̄ actū ē de ciuitatib⁹ fugitiuorū: hic p̄nr
agit de ciuitatib⁹ leuitarū. vbi primo po
nit eoz petitiō. scđo petitiōis cōcessio ibi: Dederūtqz
filij isrl̄. tertio ciuitatē eis cōcessarū noīatio ibi: De
tribub⁹ filioqz iuda. q̄rto p̄dictoqz epilogatio ibi: De

* ditqz dñs
A **H**oraliter. p **A**ccesserūtqz p̄ncip. fa. le. tā.
Hic agit de ciuitatibus sacerdotū et leuitarū q̄ fue
runt eis assignate a tribub⁹ alijs de possessionibus
suis: p̄ qd significat p̄ platis et curatis et alijs depu
tatis ad diuinū cultum in noua lege de habitaculis
conuentib⁹ prouideri debet per singulas dio
ceses de bonis laicōz: non occurrit aut̄ hic alia my
sticatio notabilis ppter quod transeo.

cepisse. Ideo accedentes p̄ncipes leuitarū sacerdotē: et ad ielum filiū nauē: et ad p̄ncipes tribū dixerunt: dñs p̄cepit ciuitates dari nobis ad habitandū: et suburbana earū aīlib⁹ nostris. Oportet ergo de ciuitatib⁹ et de suburbanis sortem fieri: ne indiscrete et fortuitu videat facta diuisio leuit⁹.

Sicut ergo distributio in filiis isrl̄ ha
buit rationē: q̄ q̄ p̄ia sorte dign⁹ ha
bere et ali⁹ scđa in q̄b⁹ fuit ultim⁹ dan.
Ita necesse ē hic esse aliquā rationem
vt alij p̄ia: ali⁹ scđa: ali⁹ vō tertia sors
ducat. Dicūt aut̄ esse filiū leui: gerson
et caath et merari: et ostēdīf p̄mat tenu
issē honorē caath: cui⁹ filiū fuerūt moy
ses: aaron et maria. Igis de caath: ps
qđe plebis facta est sacerdotalis q̄ est
aaron et filiū ei⁹. Moyses aut̄ in sacer
dotali ordī: aut si qđ plus esse p̄t ha
bendus est. Alia vero ratio est de fi
liis israel. Ceteri aut̄ ex filiis caath p̄
ordinē tenuerūt in tribu leni: q̄ sūt isla
char et ebron et oq̄iel: deinde accipiunt
post hos partē: post caath ex filiis leui
gerson. Tertio loco nouissim⁹ oīm me
rari: hec est aut̄ differētia primi ordī:
secūdū: tertij vel quarti: quā p̄io oīm
obseruauim⁹ in numeris. Post̄ enī
ordinate sūt. p̄. trib⁹ p̄ quattuor orbis
partes circa arcā testimoniū dñi ex cubi
as agere: statute sunt. Tres qđem ab
orientē: tres ab affrico. i. meridie: tres
ad mare. i. ad occidētē: tres vō ab aq̄
lone. Ibi etiā isti p̄ q̄tuor orbis p̄tes
eodē ordīne deputant̄. Et ab orientē
qđe vō erat tribus iuda q̄ est inē cete
ras p̄ia aaron et filiū ei⁹ locant̄. Caath
vō filiū q̄ erat reliq̄ arcā dñi portare: et
tubis canere statuunt̄: ita vt cū p̄ima
tuba cecinisset mouerēt castra: q̄ erat
ab orientē. Cū vō secūda q̄ erat a me
ridie. tertia ab occidētē q̄rta ab aq̄lōe.
Vides quātus ordo: quātā in scriptu
ris sanctis rerū p̄sequētia custodit̄: ni
hil sine ratiōe gerit et ordīne. Dilige
tius vero q̄ hic referunt̄ adiuerte: p̄ia
siquit exit̄ sors caath: et facta ē filiū aa
ron sacerdotib⁹ q̄ erant in leuitis: cui
oportebat p̄matū dari nisi aaron p̄io
vel summo p̄oficīt̄. Primo ī vite me
ritis: in honorib⁹: in virtute. Nō ē er
go ista sors fortuita: sed adest virt⁹ su
perna gubernās ēā fīm diuinē puidē
tie iudicū: et decernit hec sors filiū aa
ron prima habitacula. Filiū aaron in
tribu iuda et in tribu symeon et in tribu
beniamin p̄ sorte ciuitates. xiiij. Vides
quō electis viris in electis tribub⁹ hī
tacula dispēsan̄t̄: Quos aut̄ oportuit secūdā sorte suscipe: fili
os inquit caath: q̄ reliqui erāt post filios aaron: et q̄s trib⁹ isti
accipiūt̄. In tribu inquit effrem: et in tribu dan et in dimidia tri
bu manasse: ciuitates. x. p̄ sorte. Qui sūt aut̄ tertij filiū gerson:
et q̄b⁹ tribub⁹ sortiunt̄. In isachar inq̄t̄ vācer. In neptalim
et in dimidia tribu manasse q̄ est in basanitidi: ciuitates. xiiij.
Qui sunt aut̄ ultimi in leuit⁹: filiū inq̄t̄ merari. In q̄b⁹ acci
piūt̄ tribub⁹. Ex tribu inquit ruben trās iordanē: et gad de tri
bu cabulon q̄ ultim⁹ est inter filios lie: accipiūt̄ in sorte ciuita
tes. xiiij. Cū q̄tuor p̄tes sint orbis terre. caath accipit sorte pri
mus inter filios leui a pte orientis cū illis tribub⁹ primatū oīm
tenet̄. Eide quō omia p̄ueniūt̄ in q̄tuor p̄tib⁹. orbis orientalis
nobilioz est: in q̄ nobilioz oīm iude trib⁹ habebat̄. Et filiū caath
sacerdotes primā ducit̄ in primis tribub⁹ et orbis p̄tib⁹ sorte
gerson et merari q̄ erat primi inē filios leui. Sic ergo tres p̄mi
leui accipiūt̄ orientē. Occidentē vero vbi erat ruben et symeo
n et gad: sorte scđa sorte caath: et tribū symeonis. Perari vero
pmū sorte ruben et gad et iterū merari tertii in nūeris ab ori
ente accipit cabulon vt iusticia seruet̄ in sorte q̄ pm̄ deū ducit̄
et credēt̄ mentes ad mysteria futuri seculi dirigat contūeda.
Post̄ hec eo p̄ q̄ ad mare erāt̄. i. effrem et beniamin et manasses
caath cū suscepisset scđa sorte tribū beniamin ceteri ex familia
eius sortiti

ei⁹ sortiti sūt effrem. Post̄ hec eos q̄ erāt̄ ex dimidia tribu ma
nasse q̄ sūt in terra sancta sortit̄ gerson: et alia dimidiā tribuz
manasse. Sed q̄ oportebat etiā eos q̄ erāt̄ in aq̄lone aliqd sa
cerdotalis grāt̄ cōsequi: ne penitus nudati celestib⁹ donis
viderent̄. In his ergo: q̄z nouissim⁹ ordo erat̄ in aq̄lone. i. dan
et neptalim et aser. Rursus caath nō ī
ter sacerdotes: s̄z int̄ ceteros: p̄mā tñ ac
cipit sorte in dan. secūdā vō gerson in
aser: et tertia idē gerson in neptalim.

Quis p̄t̄ hec oīa cōphēdere? Quis
meminisse saltē ordinē ip̄m mysterio
rum? Q̄d si etiā ad l̄am explicare dif
ficile est p̄mixtiones locorū vel p̄sona/
rū q̄ in historiā continentur. Quid di
cim̄ de sacramētis que p̄ hec describū
tur: et in quib⁹ distributiōes future he
reditatis adumbrantur? Quis castro
rū sedes diuersas explicet? quo hec (i
resurrectiōe p̄ singulos quosq̄ sancto
rū sacerdotali vel leuitico ordīe) habē
da sit distributio: vt in resurrectiōe nō
diffuse agāt̄ oīa: s̄z veniat vnuſq̄ suo
ordīe. Initū christ⁹: deinde q̄ sūt chri
sti q̄ in adiūtu el̄ resurgēt̄ cū tradide
rit regnū dō patri: cū sublecerit et oēz
principiū et p̄tātē. Ibi tales quedā ca
stroz obseruatiōes et sacerdotales de
scriptiōes et ordīes: ac tubarū signifi
catiōes erūt̄. Fortassis etiā sic ordinā
uit de stellas celi et mirādis rōnibus
collocavit: alias in axe aq̄lonis: alias ī
ptibus orientis: alias ī austro et alias
in occasu. Ita eos (q̄ ex resurrectione
mortuorū erunt sicut stelle celi in mul
titudine et claritate) veniētes. s. ex se
mine abrae ordinabit̄ in regno celorū
pm̄ ordīne stellarū et p̄tū celis: et dabit̄
alijs sortem ad orientem. alijs ad occi
dētē: alijs ad austru: alijs vero quos
ipse nouit ad aquilonē: q̄ multi veni
unt ab orientē et occidētē: et quattuor p̄
tibus orbis terre et recumbēt̄ cū abra
am: cum isaac et iacob in regno celo
rum. Adamā. Supra dictiū est q̄z
filiū israel dederūt̄ sorte ielu in monte
effrē: et q̄z edificauit ciuitatē ibi et habi
tauit ī ea. S̄z ī eadē scriptura repetit̄
vt addat q̄ macheras petrinas quib⁹

NCO. DE LYRA

* dit̄ dñs. Circa primū leuite ī sua
petitiōe allegāt̄ preceptū dñi dicētes:
a Dñs p̄cepit p̄ manū moy. Et
istud p̄ceptū habetur. Num. xxxv. vbi
cōditio citatū et subbrbanoz et spacū
ip̄orū plenius pertracta sūt. b De
derūt̄ filiū israel. Hic p̄nr̄ describit̄ predicte petitiōis cō
cessio et primo in generali. cū dñs. Dederūt̄ filiū israel de
possessiōib⁹ suis. sedo maḡ ī speciali cū sbdif̄. c Egres
saq̄z ē sors et ad cuius intellectū sciendū q̄ leuite p̄mo fu
erūt̄ distincti in tres p̄tes: q̄z aliqui dicebant caathite: ali⁹ ger
sonite: ali⁹ merarite. Itē caathite fuerūt̄ distincti in duas p̄tes:
q̄z aliqui descendērunt̄ per aaron et vocati sunt aaronite spe
ciali noīe: licet cum hoc dicerentur caathite. Ali⁹ vero qui de
scenderunt̄ de caath habuerunt̄ tm̄ nōmen commune et vo
ca ti sunt caathite et fuerūt̄ de numero leuitarum. Aaronite vero
de numero sacerdotum: et sic leuite diuisi sunt in quattuor par
tes. s. aaronitarum et caathitarum: gersonitarum: meraritarum
vt pleni⁹ habetur Nu. iii. ca. 7. iiiij. Primo ergo agit̄ de sorte
aaronitarū. cū dicitur: Egressa q̄z est sors in familiaz ca
ath filiorū aaron. i. ilorum caathitarum: q̄ spēali nomine
dicti sunt aaronite. d De tribu iuda et symeo et benia
min. Itē tres tribus assignauerunt̄ eis ciuitates et suburbā
et similiter alie tribus assignauerunt̄ de possessionibus su
is alijs tribus partibus leuitarum prout exprimitur in littera
z patet. e De tribub⁹ filio. Hic p̄nr̄ exp̄munt̄ in p̄ticu
lari noīa ciuitatē leuite assignatarū p̄ familias eoz et p̄t̄ l̄a
paucis exceptis. f Agros vero et villas eius dede
d̄ iñ * rat ca.

Glo.ordi

E circūcidit filios isrl in heremo abscondit ibi. **D**ixim aut qz iesus xps petit a nobis locū quē edificet in q̄ habitet. **E**t qz tales effici debemus mēte et corpore: vt in aia nra locū digneſ accipe et edificare et habitare. **E**t qz est i omni pplo tā acceptabilis q ad h̄ dign⁹ sit: forte nec singuli: sed tota sil ecclia reci pere potest in se iesus vt habitet in ea. **Q**uis est ḡ locus in q̄ habitare debet iesus? In mōte inquit esrem. i. in mōte fructifero. Qui sunt mōtes fructiferi? Illi. s. in quib⁹ sunt fruct⁹ sp̄s: pax gaudiū: patiētia et charitas et c. **H**i sūt mēte et sp̄s semp excelsi: et q̄uis pauci fuerint: in ipsis tñ habitas iesus q̄ est lux vera: emittit radios sue lucis sup eos q̄s nondū dignos suo habitaculo p̄ncipaliter iudicat. **A**ideamus ḡ q̄ sunt machere petrine quib⁹ circūcidit iesus filios isrl. **S**i oretis p nobis vt sermo n̄ viuens sit et efficax et acutior sup ōm machera: p̄stabit et nob dñs iesus xps vt verbū dei qd̄ loqmur ad vos: circūcidat ōm immū diciā et via de auditorib⁹ et amputet omne qvis mētis et efficacia naturalis obteḡ: et sic p̄ verbū dei qd̄ ē machera petrina circūcidemini a iusu: et audietis: q̄ ab stuli opp̄ obriū egypti hodie avobis. **Q**uid enī pdest exisse de egypto. i. de seculo et p̄ heremū ambulare: et mox p̄ stinas sordes et vitoz ūnūdicias retinere: **O**portet ḡ post digressionē maris rubri auferri carnalia veteris consuetudinis vicia p̄ iesum xpm: vt tādē egypti caream̄ opprobrijs. **N**onuntur vo illi cultri lapidei quib⁹ scđo circūcisi sum⁹ a iusu in eo loco quē petit iesus: accipit iesus: possidet in aia. s. lūsti. **E**st enī machera verbū dei: q̄ purgāt pctā de auditoy animis: hec ḡ virtus verbi diuini recodīt in eo loco cui dat sermo sapie et scie: vt opportunop̄ aia illa p̄ferat istas macheras i ecclisia: et circūcidat scđo eos q̄ scđa indigēt circūcisione. **Q**d̄ autē dicit petrinis macheras. i. ex saro cultros et nō ex ferro ope artificis fabricatos illud oñdit: qd̄ b̄ sermo dei q̄ ūnūdicias cordū circūcidit: nō ex arte grāmatica vel rhetorica venit: neq̄ doctoz malleis domat aut studioz cotib⁹ elimat: s̄ ex illa petra descēdit q̄ de mōte sine manib⁹ abscisa orbē terre ūpleuit: et bona spūalia credētib⁹ tribuit. a **I**ta qz ciui. vni. le. et c. **B**is. **D**icit qz dñs t̄c. Aug. **Q**uerit cū isrl nō solū vsc̄ ad dīc̄ moris iusu: sed etiā post nō eradicauerit gētes q̄ terrā p̄missionis tenebāt: q̄ uis ex pte illis debellatis ibi p̄sisterēt quō dictum sit: et dedit dñs de israeli ōm terrā quā iurauerat dare patrib⁹ eoz et eā hereditauerit: et requiē dedit illis dñs i circūtu sic iurauerat p̄ib⁹ eoz: nec resistit q̄s q̄ añ faciē illo: ab oib⁹ inimicis eoz. **Q**ēs inimicos eoz tradidit dñs de in man⁹ eoz: nō decidit ex oib⁹ v̄bis q̄ locut⁹ ē dñs filiis isrl: oia aduenerūt: diligēter oia p̄side rāda sūt: et p̄mū q̄ cū oib⁹ gētiū terra p̄ missa

Josue

La. XXI

Glo.ordi.

urbana ei: et lebnā cū suburbanis suis et iether et istimon et helō et dābir et ahin et iethan et bethsames cū suburbanis suis: ciuitates nouē de tribub⁹: vt dictū ē d̄ duab⁹. **B**e tribu aut filioz beniamī/gabaon et gaba et anathoth et almō cū suburbanis suis: ciuitates q̄ttuor: oēs sil ciuitates filioz aarō sacerdoti tredecī cū suburbanis suis suis. **R**eliq̄s vo p̄ familias filioz caath leuitici genitus: hec est data possessio. **B**e tribu ephrai v̄bes p̄fugij sichē cū suburbanis suis i mōte ephrai: et gaçer et iebsan et bethorō cū suburbanis suis ciuitates q̄ttuor. **B**e tribu qz dan heltheco et gabathō et haialon et iethrēmō cū suburbanis suis ciuitates q̄ttuor. **P**orro d̄ dimidia tribu manasse tenach et iethrēmō cū suburbanis suis: ciuitates due. **Q**ēs ciuitates dece: et suburbanā eaz date sūt filijs caath inferioris grad⁹. **F**ilijs qz ger son leuitici generi dedit d̄ dimidia tribu manasse p̄fugij ciuitates: gaulō i basan et bosram cū suburbanis suis: ciuitates duas. **P**orro de tribu isachar: celiō et dabereth et iaramoth et engānum cū suburbanis suis: ciuitates q̄ttuor. **B**e tribu aut aser: masā et abdō et elrath et roob cū suburbanis suis: ciuitates q̄ttuor. **B**e tribu qz neptalim ciuitates p̄fugij: cedes i galilea et amothdor et carthan cū suburbanis suis: ciuitates tres. **Q**ēs v̄bes familiaz ger son tredecī cū suburbanis suis. **F**ilijs aut merari leuitis inferioris gradus p̄ familias suas: data ē d̄ tribu cabulon/iecnal et cartha et dāna et naalol: ciuitates q̄ttuor cum suburbanis suis. **B**e tribu gad ciuitates p̄fugij ramoth in galad et manaim et esebō et iacer: ciuitates q̄ttuor cum suburbanis suis. **B**e tribu rubē v̄ltra iordanē p̄ hie richo ciuitates refugij: bosor in solidudine: misor et iacer et iethsō et maspha: ciuitates q̄ttuor cū suburbanis suis. **Q**ēs v̄bes filioz merari p̄ familias et cognationes suas duodecim. **I**taqz ciuitates vniuersē leuitarū i medio possessionis filioz isrl: fuerū q̄dragita octo cū suburbanis suis: singulē p̄ familias distributę. **B**editqz dñs deus israeli omnē terram quā traditurū se patribus eorum iurauerat: et possederūt illā atqz missa sit israelitū. **S**epte gētes videntur assidue mēorari. vñ i Exod. legiſ: **D**ittā añ faciē tuā angelū mētū: et eū ciet amoreū: ethēū: p̄herecēū: gergeū: eueū et iebuseū et chananeū. **E**ta, rū ḡ gētiū terrā videſ de p̄ib⁹ p̄missa. **I**n Deu. etiā scriptū est exp̄ſi: **S**i accesserūt ad ciuitatē expugnare eā et vocaueris eos cū pace si pacifice r̄n derit tibi: et apparuerūt tibi: ois pp̄ls q̄ inuicti fuerūt in ciuitate erūt tibi tributarū et obediēt: **S**i at nō obediēt tibi: et fecerūt ad te bellū circūsedebēt et tradet eā de in man⁹ tuas: interficies omne masculinū ei: et i nece glādū p̄ter m̄leres. **S**uppellectilē et oia pecora: et q̄cūq̄ fuerit i ciuitate: et oia vtēsilia p̄daberis tibi: et edes oēm p̄dationē inimicoz woq̄ q̄s dñs de tuabit tibi. **S**ic facies oib⁹ ciuitatib⁹ q̄ lōge sūt ad te valde q̄ nō sūt de ciuitatib⁹ gētiū istarū. **E**cce aut ex ciuitatib⁹ istis q̄s de dabit tibi i hereditatē terā eo: n̄ viuificabis oēm viuū: s̄ ana thematib⁹ eos: ethēū et amoreū e. p. i. et c. g. quē admodū mandauit tibi deus tu: et b̄ istarū. vñ. gētiū terrā ee p̄missā in hereditatē quā debellatis eisdē gētibus vsc̄ ad internitionē israelite possiderēt manifestū est. **C**eteras enī gentes q̄ longinq̄ essent voluit esse tributarias si nō resisterēt. **S**i aut resisterent. etiā ip̄as interfici exēptis pecorib⁹ et p̄da. **I**te in Deu. Et erit cū abstulerit domin⁹ gentes mulas: et tas: et **N**i. dely.

Arat caleph filio iephone. ita erat dominus ciuitatis ebron: sed erat concessa filius aaron ad habitandum sicut dictum fuit Num. xxxv. **a** **I**taqz ciuitates vniuersē leuitarum et c. **C**irca quod notandum q̄ leuite fuerunt dispersi per omnes tribus: vt patet ex p̄missis in textu. pri mo ne cultus dei ad vna tm̄ tribū pertinere videretur. secūdo ne vna tribū vel due vel hm̄oi: de sustentatione eorum nimis grauarent. tertio q̄ apud omnes gentes istud fuit obseruatū q̄ illi qui intendunt cultui diuino sustentent a toto populo: vel ab illis qui habēt curā coitatis: p̄pter quod saeridotes egypti tge famis non fuerūt cōpulsi vendere possessiones suas: q̄ alimenta eis de publicis horreis p̄bebanū: vt habeat Ben. xlvi. quarto q̄ leuite tenebant docere pp̄lm de his q̄ ptinēt ad cultū diuīnū: facilius autē docebāt p̄ b̄ q̄ erat in oib⁹ tribubus disp̄si q̄ si eent in vna tribū p̄gregati. **b** **D**editqz dñs. hic ponit epilogio respectu p̄dictoz: q̄ i toto libro isto actū ē de acq̄sitionē tr̄e p̄missiōis p̄ adiutoriū diuīnū. et b̄ qd̄ d̄: **D**edit qz dñs t̄c. de q̄ iuramento b̄ Ben. xxi. c. Per memetip̄z iura. t̄c. **S**z illō qd̄ d̄ b̄ n̄ videſ vez: q̄ tota illa tr̄a nō erat eis acq̄sita: s̄ int̄ eos adhuc hitabat mlti gētiles: vt b̄. t̄. xxii. ca. **D**iscendū q̄ dñs p̄dixerat se eis tradituz terrā nō simul sed successiue pp̄ ratio nes tactas superiō in p̄ncipio. xiiii. ca. q̄rā vna est ne p̄ filios isrl crescerent bestie: q̄ adhuc nō erat in tāta militu dine q̄ possent totā terrā sufficienter populare: tāc autem tm̄ habebant de terra q̄tā sufficiēter poterat ab eis po pulari et

tas et magnas a conspectu tuo ethem: gergeceum: amoreum: phe-
resem: chananeum: eueum: et iebuseum exterminio percuties eos: et ex-
terminio exterminabis eos. Non dispones ad eos testamemtum:
nec miserear eos: et ceterum. His ergo et alijs scripturarum locum ostendit: harum
queas tenebatur: sed per eis illic habitareret. In

N. Genesi autem undecim gentes permittunt
semini abrae sic. Semini tuo dabo terram hanc: a flumine egypci usque ad flumen
magnum euphratē cyneos et ceneeos et
chelmones: phereceos: etheos et raphaim: amoreos et chananeos et eueos et
gergeceos et iebuseos. Que ita soluit quod: ut intelligamus hanc processione
prophetiam: quod in eos fines regnum erat por-
recturus salomon: de qua ita scriptum est:

R. Et oī positū salomonis quod destinaverat edificare in hierusalem et in libano: et in omni terra patatis sue: oī plus qui derelictus est a cetheo et amoreo et phe-
regeo: eueo et iebuseo quod non erat ex israel: et filiis eoz qui residui erat in terra cum eis quod non permanauerant filii israel: subiunguit eos salomon in tributum usque in die hanc. Ecce resoluta populus debellandoz et oī ex dicto pcedendoz subiunguit salomon in tributum: quod utique sum dei pce pū pdere debuit: sed tamen subiungati tanquam tributariorum possessi sunt. Post autem ita legitur. Et erat dominas in oī regiis a flumine usque ad terram philistij: et usque ad fines egypci. Ecce ipsius est quod in Genesi abrae promissum est. a flumine enim hic intelligi euphratē. Magnum enim flumen in illis locis etiam propter nomine non addito potest intelligi: non enim in iordanis accipi posse: cum et circa iordanem et ultra iā fras israelite obtineret: et an regnum salomonis: et a flumine euphrate ex pte oriente usque

R. habitauerunt in ea. Batae est ab eo pax in oīs per circuitum nationes: nullusque eis hostium resistere auctoritas est: sed cuncti in eoz ditionem redacti sunt. Nomen quod verbū quod illis postulatur se esse permiserat irritum fuit: sed rebū expleta sunt oīa.

E Ode tpe Ca. XXII vocavit iosephus rubeni et fratres gadditas et dimidiā tribū manasse di-
xitque ad eos: Fecistis oīa quod habetis pīt vobis moyses famulus domini: mihi quoque in oībū obedistis: nec reliquias fratres vros logo tpe usque in pñitem die custodiētes iperium domini dei vri. Quia igit̄ dedit dominus deus vester fratribus vris quietem ac pacem sicut pollicitur est: reuertimini et ite in tabernacula vestra: et in terram possessionis quam tradidit vobis moyses famulus domini trans iordanem:

E qualuerunt filii israel sibi fecerunt chanaeos et fecerunt sibi tributarios nec iter fecerunt eos. s. sum pceptū domini quod possent: ducti cupiditate tributi: isti autem duobus percurrebant. s. multitudine ad terrā populādū et prate ad adūsarios debellādū: non erat filius israel licet refruare habitatores illi terreni: sed sum pceptū domini debebat eos iterficeret: et iō tribū ephraim et tribū manasse peccauerunt dimittendo eos in sortibus suis: quod autem ista duo vel alterū eoz deficiebat: poterat habitatores terre in ditionē recipere vel treugam cum eis facere non ad semp: quod erat simili illicitus: ad tēs quosque haberet multitudinem sufficiēt ad terrā populādū et utrumque deserviendi eos: quod de pēdebat ex voluntate domini: quod illos reseruauerat in terra illa: ut in eis experiret israel utrum seruaret ei mādata vel non ut haberet consuetudinē pliādi: sic dictū ē. s. in pñ. xii. ca.

E Ode tpe. Hec evlita pñ principalis huius libri in quod agitur de ducē dispositiōe: et pmo inqntū respicit finē certitudinis. scđo put respicit tēs pñ. ca. xii. tertio pñt

respicēt tēs sue mortis ca. vi. Circa pñm sciedū quod bellū teriat tribū rubē et gadū et dimidia manasse obbebat reuertit ad loca sua ultra iordanem: sed tamen obbebat facēt licetia et scitu iosephus: et iō pñto dñe eis hec licetia. scđo notaēt idolatria ibi: Cūq vēissēt. etio inqrit dñ fama ibi: Et iterū miserit. q̄rto declarat vitas plana ibi: Rū derūtq filii rubē. Circa pñm sciedū quod licetia dñe tñ sibi duplicit pñt: put videbit psequēdo. Prō igit̄ notaēt tēs debitū huius licetie: cū dñe: d. Ode tpe. s. quoniam tribū et dimidia habebat terrā sufficiēt pñ habitaciōe sua: et q̄tē ab adūsariis tā extēsis q̄tē in trinsecit: eo modo quod dictū est in fine pñ. ca. e. Vocabulū tē. vt remitteret eos ad loca sua. f. Secistl oīa quod ostendit quod opa virtutū in pñcipio non sint comedāda pñ dubiū de pñuerātia ut dñe fuit. s. Leui. xix. tñ qñ pñuerātia manifestat sic fuit in pñposito debet comedari. Amb. in sermone de pñfessore pontifice. Laudat nauigat felicitatem: sed cuī guenerit ad portū. Laudat du-

H oraliter. d. Ode tpe. tē. h agit de reuersiōe tribū rubē et gadū et dimidia tribū manasse ad sortes suas ultra iordanem: et primo iosephus comedat eos de obediētia pñ dñm et ad moysē et ad seipm dicēs: f. Secistl oīa tē. quod ostendit quod opa virtutū in pñcipio non sint comedāda pñ dubiū de pñuerātia ut dñe fuit. s. Leui. xix. tñ qñ pñuerātia manifestat sic fuit in pñposito debet comedari. Amb. in sermone de pñfessore pontifice. Laudat nauigat felicitatem: sed cuī guenerit ad portū. Laudat du-

d. iii. * cis virtutes

E q̄ secū militauerāt: t̄ dimittit eos in hereditatē suā: datis qui busdā mūnerib⁹. In q̄ significat: q̄ cū plētudo gētiū strauerit: et q̄ pmissa sūt a dñō ielu pcepit: illi q̄ per moysen erudit⁹ et instruct⁹ fuerāt: t̄ nob̄ in certamīe / orationib⁹ t̄ exēplis auxili⁹ ati sūt: q̄ nō dū pmissioes plectuti sūt expectātes vt etiā nr̄a vocatione sp̄leret: tūc demū pse-citionē psequēt cū mūnerib⁹

q̄ accipiūt a ielu: vt vnuſq̄/ q̄ habitet ni pace om̄i ipu-gnatiōe cessante. a **L**ūq̄ venis. t̄c. **A**dām. Filij ruben t̄ gad t̄ dimidia trib⁹ manasse trans iordanē edificauerūt altare. filij vero isrl̄ reliq̄ cām igrātes mittūt phineē filij eleaçari cū. r. vi ris de singulis trib⁹ elect⁹ q̄rentes q̄re h̄ fecissent. Illi aut̄ satisfaciūt de ara dicentes: Scim⁹ q̄r altare ver⁹ est apd̄ vos vbi iesus h̄icat t̄c. Sz videam⁹ hui⁹ facti sacrum p̄p̄o ppls circūcisionis i ruben p̄mogenito figurat: t̄ i gad qui t̄ i p̄mogenitus est ex celsa: t̄ manasse: p̄mogenitus est. Q̄ aut̄ dico p̄mogenit⁹ s̄m t̄p̄us loqr̄: hec aut̄ dicūt ne inē nos t̄ illos q̄ an adūctū xp̄i fuerūt iusti diuīsio aliq̄ videreſ s̄z vt oñ derēt se etiā frēs n̄os esse: licet enī tūc habuerint altare sentiebāt: q̄ nō erat verū s̄ forma futuri et veri altaris. Nouerāt illi q̄r vere hostie: t̄ q̄ possent auferre peccata: nō i illo altari offerebāt: q̄d habebat p̄mogenit⁹ ppls: s̄z i isto vbi erat iesus. Fier h̄ vñ⁹ ḡrex: t̄ vñ⁹ pastor: illi iusti: t̄ isti iusti christiani.

Joh. 10. c **M**ulti de pplo t̄c. Ladebat ḡ aliq̄n ppls i des-to t̄ moriebāt. venit aarō t̄ stetit i medio eoꝝ qui morieban̄: t̄ q̄ viuebant ne vltra vastatio mort⁹ pficeret. Ne nit ḡ t̄ nūc ver⁹ p̄tisfer dñs me⁹ medi⁹ inter morietes et viuos. i. inf̄ eos q̄ ex iudeis suā p̄nti suscepēt: t̄ inter eos q̄ nō solū nō suscepēt

¶. De ly.

a Ita dumtaxat. vbi huic licetē additur duplex p̄ditio. scđa ponit ibi: **L**ūq̄ dimitteret. Prima aut̄ p̄ditio est respectu dei: vt sc̄z diligēter seruet mādata dei: ido s̄bdit: b Ut cu-stodiat attēt. interius.

c Et ope cō. exteriorius. d Adādatū. q̄tuz ad p̄cepta moralia. e Et le-gem. q̄tuz ad iudicialia et ceremonialia. f Quā p̄ ce. po. mo. fa. dñi. q. d. nō p̄cepit vobis auct̄e p̄p̄ia s̄z del: cui est in oib⁹ obedēdū. g Ut dili. do. de. ve. q̄r dilectio est finis totius legis: vt declaratū fuit diffi-

suis **D**eut. vi. h Et ambuletis in oib⁹ v̄js ei⁹. iuste t̄ pie viuēdo: q̄r vnuuerse vie dñi misericordia t̄ veritas: vñ q̄ dicis p̄s. xxiiii. b. i In om̄i corde. i. affectu. q̄r volūtas mo-uer alias potētias aie ad act⁹. siuos sicut cor alia mēbra corp̄is.

Et in om̄i

k **E**t in om̄i aia v̄fa. i. intellectu. l **B**ndixitq̄z eis iōsue. imp̄cando eis bona: bñdictio enim solēnis ad ipm non pertinebat: sed tm̄ ad officium sacerdotis. m **T**ribui ma-nasse t̄c. hoc addit⁹ q̄ illa tribus erat diuīsa q̄tum ad habita-tionē. n **L**ūq̄z dimitteret eos. Nec est scđa p̄ditio eis imposta: t̄ est respectu proximi q̄ exprimit: cū dicit: o **D**ividite p̄redē hostiū. quā acquisistis in bellis. p **L**ū fratrib⁹ ve-

Id est cū illis de tribub⁹ vestris q̄ māserūt ad custodiendū familias t̄ loca vestra. q̄ illi q̄ remanebāt ad sarcinas debebāt habere ptes su-as de p̄da bellantiū t̄b̄ fuit obseruatū tāq̄ in

stū nō solū a tpe dauid: q̄ de b̄ posuit legē v̄l po-sitā confirmavit: vt h̄r. i. Reg. sed etiā a tpe ab-ram: vt declaratū fuit **B**en. xiij. q **L**ūq̄z

venis. ad tu. Hic p̄nr notāt filij rubē t̄ gad t̄ dimidie trib⁹ manasse de idolatria cui⁹ occa-sio p̄mitit: cū d̄: **L**ūq̄z veniſſent t̄c. In he-breo habet: ad terminos iordanis. r **I**n terrā chanaā. ex q̄ pt̄z q̄ altare illud de q̄ sit hic sermo sūt edificatū in terra chanaan iuxta iordanē. s **E**dificauerūt iuxta ior. al-infi. mag. i. notabilis magnitudinis: t̄ est lo-cutio hypbolica. In hebreo aut̄ habet: altare magne visionis: q̄r a lōge poterat videri. Q̄d cum audissent filij isrl̄ t̄c. lequit: t **C**onue-nerūt oēs in silo t̄c. suspiciati sunt enī q̄ se-cissent altare ad immolandū idolis: vel ad im-molandū deo extra locuz silo: eo q̄ esset nimis remotus ab eis q̄d erat eis illicitum ex quo ta-bernaculum fuit fixum in silo: t̄ altare holocau-storum ibi positum: prout dictum fuit pleniūs **D**eut. xij. v **E**t interim. Hic cōsequēter inquiritur de fama: q̄r bellum non debet mo-ueri maxime cōtra amicos nisi ex certa causa t̄ iusta: t̄ ideo ad hoc inquirendū missi sunt cer-ti t̄ solennes nūcū qui notant̄ cum dicitur:

r **P**hinees. q̄r babebat magnū celum le-gis s̄m q̄d habet: **N**um. xxv. y **E**t decem p̄ncipes cū eo. q̄r p̄ter tribū leui de q̄ erat phinees erat nouē tribus t̄ dimidia de qua fu-it missus vnuſ sicut et de tribub⁹ integris. et pt̄z l̄r̄a v̄sq̄ ibi: z **Q**ue est ista trāgres. (q̄r sicut dictū est) reputabāt illud altare edifi-catum ad immolandū idolo vel ipsi deo: mō ta-mē indebito: t̄ iō inquirebat v̄trū ēt hec cau-sa vel illa: t̄ p̄mo tāgūt cām idolatrie dicētes: a **C**ur reliq̄stis dñz deū isrl̄ edi. al. sa. t̄ adducūt exemplū de idolatria p̄hegor: q̄ po-nit **N**um. xxv. dicētes: b **A**n p̄az yobis est q̄ pec. in beel. q̄l̄ dicāt. ad illā idolatriaz vultis addere alia. c **E**t v̄sq̄z in p̄ntem diem macu. huius scele. in no. p̄manet. q̄r macula t̄ vituperiū de culpa parentum ma-net in filiis eorū. **S**ciendū tamē q̄d istud non plus debebat iponi rubē t̄ gad q̄ alius: q̄r ille q̄sūt p̄ncipalies i illa idolatria: t̄ q̄sūt interse-cutus cū scorto madianitide fuit p̄nceps i tribu symēo: vt h̄r. **N**um. xxv. t̄ iō in hebreo h̄r̄ sicut **A**n parūvob est p̄ctm p̄hegor. a q̄ nō sum̄mā dati v̄sq̄ ad dīe istū sequit: d **M**ultiq̄z de po. cor. p̄pter p̄ctm paucoꝝ t̄ tūc arguunt

* cis v̄ntē: s̄z cū p̄duct⁹ ad triūphū. Sedō a simile inducit eos ad obseruātiā diuīe legi cū dicit: a Ita dumtaxat. t̄c. t̄ vt de bōis acq̄sir. libe-rat̄t diuīdat̄ fratrib⁹ suis q̄ remāserāt ad terrā custodiēdā: cū d̄: t **I**n multā substātia atq̄z t̄c. q̄b̄ aūt significat q̄ bōa sp̄ualia que alijs cōicata nō minuunt̄ s̄z poti⁹ augent̄ libe-rat̄t sūt cōicāda. hec aūt dixit iōsue i recessu p̄dictoꝝ vt el̄ v̄ba i eoz cordib⁹ arti⁹ remanerēt im̄p̄la. q **L**ūq̄z venis. t̄c. p̄b̄ aūt q̄ edi-ficauerūt altare in terra chanaā sup iordanē

in testimoniū q̄ ipsi t̄ eoz filij haberēt ius accedēdi ad terram p̄missionis p̄ cultu dei. p̄usq̄ itrarēt suas hereditates t̄ vide-rēt filios suos t̄ v̄iores. significat q̄ fideles an̄ oīa debet esse solliciti de cultu debito ip̄lius dei.

G 26.c **S**ed se magis illum occiderunt dicentes: **S**anguis eius super nos et super filios nostros. **U**nde: **O**mnis sanguis iustus quod effusus est super terram: requiret ab hac generatione quod hec dividit. **S**unt ergo isti pro populi mortui: quod neque aeterna: neque dies festos competit agere. **S**icut couerterunt sibi dies festi eo in luctum et calamita in lamentum. **Q**ui etiam si vellent poterant die festum celebazzare: in eo loco quem elegit dominus deus. **N**os autem non diximus eis: Non erit vobis pars in hoc altari: vel in hereditate domini: sed ipsi sponte sua altare verum et celestem pontificem refutauerunt. **I**deo etiam imaginem perdiderunt. **V**nde: Ecce reliquias vobis domus vestra deserta. **T**ramata est enim ad nos gratia spiritus sancti et solennitates: quia transiit ad nos per verum spiritum dominum nostrum melchisedech: et necesse est eum vestras hostias: id est spirituales offerre aperire nos vbi edificatur templum dei ex lapidibus viuis quod est ecclesia dei viventis: et vbi est verus israhel in christo iesu domino nostro.

A 104.b **E**xtracto altari ad holocausta. **D**icitur. **E**t in sacrificiis salutarium nostrorum quia plurimenter dicta sunt sacrificia: pluraliter etiam salutaria. **R**ubi adiuvendū est quae admodum singuliter dici soleat sacrificia: quia si christum accepimus qui dictus est salutare dei: non occurrit quemadmodum pluraliter possit intelligi: vnde enim dominus noster iesus christus: quis multi dicantur christi per eius gratiam post eum. **V**nde: No sine tangere christos meos. **V**erum autem salutare possit dici vel salutaria non facile audiendum est. **S**olis enim salutator est ipse.

pulo corruerunt: et vos hodie reliquias dominum: **a** et cras in universo israel ira eius deseuiet: **O**r si putatis immundam esse terram possessionis vestrum: transite ad terram in qua tabernaculum domini est: et habitate inter nos: tamen ut a domino et a nostro consortio non recedatis: edificato altari propter altare domini dei vestrum. **N**one achan filius care paterij mandatum est: et super oem populum israel ira eius incubuit: **E**t ille erat unus in atque virtutem soli pisset in scelere suo. **R**uineruntque filii ruben et gad et dimidi tribus manasse principibus legationibus israel: fortissimus dominus deus israel ipse nouit: et israel sic intelligat: si humana ratione aio in altare prostruximus: non custodiat in nos: sed puniat nos in propria. **E**t si ea mente fecimus: ut holocausta et sacrificium et pacificas victimas super eo impuneremus ipse querat et iudicet: et non in ea magis cogitatione atque tractatu ut diceremus: **C**ras dicet filii vestri filii nostri: Quid vobis et dominum deo israel: **L**terminum posuit dominus in nobis et vos o filii ruben et filii gad iordanem fluuium: et inde circa pte non habetis in domino: et per haec occasione auertetur filii vestri filios nostros a timore domini. **P**utauimus itaque melius et diximus: Extrahamus nos a nobis altare: non in holocausta neque ad victimas offerendas: sed in testimonium inter nos et vos et in oblatione nostram: vestramque progenie ut seruamus dominum: et iuris nostri sit offerre holocausta et victimas et pacificas hostias: et neque dicant cras filii vestri filii nostri: Non est vobis pars in domino. **O**r si voluerint dicere respondebut eis: Ecce altare domini quod fecerit patres nostri: non in holocausta: neque in sacrificio: sed in testimonium nostrum ac vestrum. **A**bsumus a nobis hoc scelus ut recedamus a domino: et eius vestigia relinquamus: extracto altari ad holocausta et sacrificia et victimas offerendas propter altare domini dei nostri quod extractum est ante tabernaculum eius. **Q**uibuscum auditis phinees sacerdos et principes legationis israel qui erant cum eo placati sunt: et verba filiorum ruben et gad et dimidi tribus manasse libentissime suscepserunt. **V**ixitque phinees filius eleazar sacerdos ad eos: **N**unc scimus quod nobiscum sit dominus: quoniam alieni estis a preparatione hac: et liberasti filios israel de manu domini. **R**eversusque est cum principibus a filiis ruben et gad de terra galaad finum chanaan ad filios israel: et retulit eis. **P**lacuitque sermo cunctis audientibus: et laudauerunt deum filii israel: et nequaquam ultra dixerunt ut ascenderent contra eos atque pugnarent: et delerent terram possessionis eorum. **V**ocaueruntque filii ruben et filii gad altare quod extruderant te testimonium nostrum quod dominus ipse sit deus.

Evoluto autem multo tempore postquam pacem dederat dominus

* a simili dicentes: a Et vo. ho. re. do. **L**edificates altare sacrilegum. ut predictum est. b Et cras. i. in futuro et cito. c In universo israel ira eius de. propter transgressiones vestrum. **L**olequenter tangunt alia causam de cultu dei illicito: cum deo: d Quod si pu. immundus esse terram possemus. ye. eo quod dominus non elegit eam ut ponere ibi eius tabernaculum et altare: et propter hoc in terra vestra nobis propter iniquitatem fecistis altare ad offerendum ibi hostias domino tanquam sit vobis licet: quod tamen est falsum/ ideo sequitur:

e Propter transite ad terram et quod dabimus vobis de possessionibus nostris ne re illicita faciatis: cuius primitio etiam redudaret in nobis: et ad hoc exemplum inducit cum deo: f Nonne achan. iste est qui accepit de anathemate ut dictum est. **S**v. ca. pro cuius potest exercitus israel fuit debellatus et plures interficiuntur: ut dictum fuit ibi:

g Ruineruntque filii ruben. **D**ic aperit veritas plana per rationem filiorum ruben et gad et dimidi tribus manasse: ubi primo ponit eorum ratione. secundo rationis acceptatio ibi: **Q**uibuscum autem causas sibi impositas edificationis altaris: et primo illa de idolatria: cum deo: h Si humana ratione animo. i. idolatrie intentione.

i Hoc altare prostruximus et quod puniat nos in propria pena publica et patenti. secundo excludunt alias causam de illicito cultu: cum deo: k Et si ea mente fecimus ut holocausta offerremus ibi domino. l Propter querat et iudicet pena debita nos puniendo. **L**ole quinter aperiunt veram causam: cum deo: m Et non ea magna causa atque tra. et. Id est in posterum. n Dicet. i. dicere potuerint. o Filii vestri filii nostri non quoniam transibunt iordanem ad offerendum domino in loco tabernaculi domini. p Quid vobis et domino deo israel. non habetis in eo parte: cuius causa quod posset allegari ibidem: q Tercium terminum posuit. et quod est terminus terre permissionis. r Et idcirco par. non habet in domino. i. ad vos non pertinet accedere ad locum cultus eius: quod non estis de terra permissionis. s Et pro causa auerteremus. i. auertere poterunt. t Filii vestri si non. et. quod illi qui elongant a cultu dei: per dominum elongantur et finaliter auertuntur a timore et reuerentia ipsius. v Putauimus itaque me ad excludendum in malum futurum. x Ex dixi. extrano. alta. non in holocausta. et. ad causas quae optimata estis. y Sed in testimo. inter et. videlicet quod nos habeamus ius accedendi et similiter filii nostri ad locum cultus domini sicut vos et filii vestri: et per ista viae vobis ibi: z Sicut in testimo. non ac vere. non: quod habemus ius accedendi. vestrum: quod non habetis priorem nos repellendi.

a Quibus autem. **H**ic non ponit dicte rationes acceptatio: et per ista viae vobis ibi: b Et libera stis filii israel et. quod non peccasti sic opinabamur nec per dominum occasione vestri puniemur. c Volo caueruntque filii ru. et. quod dominus ipse sit deus. i. quod dominus sit deus non sic et illos hebreos qui habitant in terra chanaan. **D**icit autem Joseph quod iste titulus erat sculptus in altari illo ad memoriam futuram.

Evoluto autem. **D**ic La. XXIII **D**ivisio
tempore pacis inducendo populum ad cultum diuinum: ut per hoc ostenderetur se gratos dei beneficiis iam prestitis: et securi iam essent de permissione obtinendis: ad hanc autem inducit ratione: primo ex amore boni. secundo ex timore maiestatis: **D**icitur si volueritis. **S**icut pater patitur in terra paucis exceptis. e Postquam pacem et. **D**ec autem patet et subiectio nationum intelligenda est: sicut dictum est. s. in fine. xxi. ca. quod etiam

* post mortem
Aoraliter. d **E**voluto autem mulier. et. In hoc tempore debellatis aduersariis per maiori parte induxit populum ad dei timorem et

d v * seruitute

La. XXIII
En ego hodie ingrediar. **A**ugust.
Qd autē dicit Iesu. Ego autē recurro viā sic et oēs q sūt sup terrā: i interp̄tatōe q ē ex hebreo iuuenim: ingredior viā: Ita & accipien-
duz est: qd. lxx. dixerunt recur-
ro sic dictuz est

Gen.3e
bomī donec re-
uertar i terrā
vñ sumpt̄ es:
vt bñ corpus
intelligas. Se-
cūdūz aīam ve-
ro sivoluerim⁹
accipere: sicut i
ecclesiaste scri-
ptū ē: Et spūs
reuerteret ad eū
qui dedit eum.
cū nō arbitror
de omib⁹ posse
dici: sed de his
qui sic vixerūt
vt ad deū redi-
re mereant rā-
q ad auctorez
a q̄ creati sunt.
non em̄ hoc de
illis itelli⁹ po-
test: de quibus
dī: Spūs am-
bulans et non
revertens. Je-
sus autē si non
addidisset: sic
et omnes q sūt
super terrā nul-
la esset questio.
Non enim ali-
ud d illo crede-
remus qd d
eo dignum esse
legimus. Cum
vero additum
est hoc mirum:
si b qd latinus
terpres recur-
ro possit: non
magis percur-
ro: vel excuro
dicendum est.
Omn̄s enim
percurrunt: vt
excurrent hu-
ius vite viam
cum ad eius si-
nem peruenie-
rint. Sed quia
hoc verbuz po-
situm ē vbi pa-
rentes rebecca-
dicunt ad ser-
uum abrae: Ec-
ce rebeccaz ac-
cipiens recur-
re: et sit vroz do-
mini tui. Ideo
et h̄ ita b verbū
interpretatū est.

Eccs.12.c
ptū ē: Et spūs
reuerteret ad eū
qui dedit eum.
cū nō arbitror
de omib⁹ posse
dici: sed de his
qui sic vixerūt
vt ad deū redi-
re mereant rā-
q ad auctorez
a q̄ creati sunt.
non em̄ hoc de
illis itelli⁹ po-
test: de quibus
dī: Spūs am-
bulans et non
revertens. Je-
sus autē si non
addidisset: sic
et omnes q sūt
super terrā nul-
la esset questio.
Non enim ali-
ud d illo crede-
remus qd d
eo dignum esse
legimus. Cum
vero additum
est hoc mirum:
si b qd latinus
terpres recur-
ro possit: non
magis percur-
ro: vel excuro
dicendum est.
Omn̄s enim
percurrunt: vt
excurrent hu-
ius vite viam
cum ad eius si-
nem peruenie-
rint. Sed quia
hoc verbuz po-
situm ē vbi pa-
rentes rebecca-
dicunt ad ser-
uum abrae: Ec-
ce rebeccaz ac-
cipiens recur-
re: et sit vroz do-
mini tui. Ideo
et h̄ ita b verbū
interpretatū est.

Ds.77.e
Spūs am-
bulans et non
revertens. Je-
sus autē si non
addidisset: sic
et omnes q sūt
super terrā nul-
la esset questio.
Non enim ali-
ud d illo crede-
remus qd d
eo dignum esse
legimus. Cum
vero additum
est hoc mirum:
si b qd latinus
terpres recur-
ro possit: non
magis percur-
ro: vel excuro
dicendum est.
Omn̄s enim
percurrunt: vt
excurrent hu-
ius vite viam
cum ad eius si-
nem peruenie-
rint. Sed quia
hoc verbuz po-
situm ē vbi pa-
rentes rebecca-
dicunt ad ser-
uum abrae: Ec-
ce rebeccaz ac-
cipiens recur-
re: et sit vroz do-
mini tui. Ideo
et h̄ ita b verbū
interpretatū est.

I3. Re.2.a
vero additum
est hoc mirum:
si b qd latinus
terpres recur-
ro possit: non
magis percur-
ro: vel excuro
dicendum est.
Omn̄s enim
percurrunt: vt
excurrent hu-
ius vite viam
cum ad eius si-
nem peruenie-
rint. Sed quia
hoc verbuz po-
situm ē vbi pa-
rentes rebecca-
dicunt ad ser-
uum abrae: Ec-
ce rebeccaz ac-
cipiens recur-
re: et sit vroz do-
mini tui. Ideo
et h̄ ita b verbū
interpretatū est.

Gen.24.b
abrahā: Ec-
ce rebeccaz ac-
cipiens recur-
re: et sit vroz do-
mini tui. Ideo
et h̄ ita b verbū
interpretatū est.

israeli: subiectis in gyro nationibus yniuer-
sis: et Iosue iam longeuo et persenilis etatis: postq̄ diuiserat terram filiis israel fīm q̄ do-
minus imperauerat: vocauit Iosue omnem
israelem/maioresq̄ natu et principes ac du-
ces et magistrat̄: dixitq̄ ad eos: Ego senui et
progressoris etatis suz: vosq̄ cernitis omnia
que fecerit dominus deus vester cuncti per
circūtum nationibus/quomodo pro vobis
ipse pugnauerit: Et nunc quia vobis sorte di-
uiserit omnem terram: ab orientali parte ior-
danis vsc̄ ad mare magnuz: multeq̄ adhuc
supersunt nationes: domin⁹ deus vester dis-
perdet eas et auferet a facie vestra/ et posside-
bitis terram/sicut vobis pollicitus est: Lan-
tum cōfortamini et estote solliciti ut custodia-
tis cuncta que scripta sunt in volumine legi
moysi: et non declinetis ab eis neq̄ ad dexte-
teram/neq̄ ad sinistram: ne postq̄ intraueri-
tis ad gentes que inter vos future sunt: iure-
tis in nomine deorum earum/ et seruialis eis et
adoretis illos: sed adh̄ereat̄ domino deo ve-
stro/quod fecistis vsc̄ in diem hanc: Et tūc
auferet domin⁹ deus a conspectu vestro gen-
tes magnas et robustissimas: et nullus vobis
resistere poterit. Unus e vobis persecetur
hostium mille viros: quia dominus deus ve-
ster provobis ipse pugnabit/sicut pollicitus
est: hoc tantuz diligentissime precauetate ut di-
ligatis dominū deum vestrum. Qd si volue-
ritis gentium harum que inter vos habitant
erroribus adherere: et cum eis miscere cōnu-
bia atq̄ amicitias copulare: iaz nunc scitote
q̄ dominus deus vester non eas deleat ante
faciem vestram: sed erunt vobis in soueaz ac
loqueū et offendiculum ex latere vestro: et su-
des in oculis vestris: donec vos auferat at-
q̄ disperdat de terra hac optima quam tra-
didit vobis. En ego hodie ingrediari viā vni-
uersē terre et toto animo cognoscet̄ q̄ de om-
nibus verbis que se domin⁹ pr̄stiturum vo-
bis esse pollicitus est: vnum non p̄terierit et
incassum. Sicut ergo impleuit opere qd pro-
misit/ et prospera cuncta venerūt: sic adducet
super vos quicqd malorū cōminatus est: do-
nec vos auferat atq̄ disperdat de terra hac
optima quā tradidit vobis: eo q̄ p̄terierit
pactum domini dei vestri quod pepigit vo-
biscum et seruierit̄ dīs alienis et adorauerit̄
eos. Cito atq̄ velociter consurget in vos fu-
ror domini: et auferemini ab hac fra optima
quam tradidit vobis.

Ongregauit̄ Ca. XXIII
Iosue omnes tribus israel in sy-
chē et vocauit maiores natu ac p̄n-
cipes et iudices et magistros: ste-

et post mortē Iosue habuerūt filij isrl' bella cō-
tra gētes derelictas i terra sua: vt bñ **Judicū.i.**
et etiā hic subdit: a **M**ulteq̄ adhuc sup-
sūt na. dñs de° vester dis. eās: supple si co-
lat̄ eu fidelit̄ et deuote/ iō sb̄dit: **L**ātu s̄forta-
mini tē. et ptz l̄avsc̄ ibi: b **H**e postq̄ in-
tra. tē. iuret̄ i noē deoꝝ earum: q̄ b̄ p̄met ad
reuerentia idoloꝝ fīm q̄ d̄ ad **Deb. vi.c.** **Q**ēs
q̄ maiores sui iurāt̄. c **E**t seruialīt̄ eis tē. q̄
ex reuerentia idoli deducit̄ aliq̄ ad actum idola-
trandi. Fuit etiā phibitū p̄dictū iuramētū: q̄
de facilī possent credere simplices q̄ trāgressio
talis iuramētū nō eēt pctm qd ē saltū q̄ p̄ b̄ frā-
gīf fidelit̄ et iō bñ **Aug.** ibi est duplex pctm:
vnū ē faciēdo reuerentia idolo: aliud est fide frā-
gendo. d **Q** si volueritis. **D**ic iducit ad
cultū et dilectionē dei ex timore mali qd p̄tingit
ab eo recedēdo. et b̄ est qd d̄: **Q** si voluerit̄
harū gē. q̄ iter vos ha.er.adhe.colēdo eaz
idola. e **E**t cū eis miscere cō. atq̄ amici-
tias co. qd erat eis phibitū: vt bñ **Deu. vii.**
q̄ talia sūt occasiones recedēdi a cultu diuino.
Treugas aut̄ v'l aliq̄ pacta ad b̄ nō iducēta nō
erat eis illūtū: vt dictū fuit supra. xxi.ca.sicut et
xp̄iani aliqui habent cū saracenis. f **E**ruuit
vo. in fo. trāgressiōis. g **E**t offēdiculūz
ex la. v̄ra. In hebreo bñ. **E**t scrutinū laterum
v̄roz. i. scrutabunt̄ oīa secreta v̄ra ad vos sub-
uertēdū et euclēdū de terra/ iō sb̄dit: h **D**o-
nec vos au. tē. lez dñs: q̄ sic tradidit eam vo-
bis. ppter merita patrū: ita auferet a vobis pro-
demerit̄ vestris. i **U**nū nō p̄terierit in
cassum. Iz em̄ adhuc nō haberent totā terrā su-
bi. pmissam: tñ habebāt bñ formā et modū pro-
missionis: sicut declaratū fuit. s.ca.xxi.
X seruitū pmittēt eis q̄ si fideliter hec fece-
rint d̄ remanētib⁹ aduersarij triūphabūt. **D**icit̄ aut̄
b̄ significat̄ q̄ qlibet bon⁹ plāt⁹ q̄ p̄ Iosue si-
gnificat̄ suos subditos sollicite monet ad dei re-
uerentia et amore: t̄ cū videt eos de vitis aliqui
bus triūphasse: p̄fortat eos i dño pmittēt eis
q̄ cū dei adiutorio d̄ alijs triūphabūt. **P**ot̄ aut̄
b̄ et alijs exponi d̄ psōna singulari: vt p̄ Iosue syn-
deresis intelligat̄ q̄ malo remurmurat et ad bo-
nū sp̄ iclinat̄: xp̄ qd icitat̄ itellectū et voluntatez
ad debellationē motū sensitū p̄tis inordina-
toz: et post debellationē vñi p̄ sensitū. s. ira-
scibilis v'l p̄cupiscibilis incitat cū dei adiutorio
ad deuincēdū passiōes alterius partis.

Ongregauit̄ io. Ca. XXIII
Hic p̄ter describit̄ dispositio due. io
sue circa tps sue mori: renouando obli-
gationē ppl̄ ad seruitū dei. **P**riō igif dicta re-
nouatio d̄scribit̄. et scđo mors Iosue subdit̄ ibi:
Et post b̄ mortu⁹ ē Iosue. **C**irca p̄mū Iosue p̄no
cās dicte obligationē cōmemorat: scđo conser-
fū p̄pl̄ captat̄ ibi: **N**ūc ḡ timete dñz: etio expli-
cat difficultatez ibi: **D**ixitq̄ Iosue ad ppl̄: non
poterit̄. q̄rto p̄sensū iteratū p̄fessiōe firmat̄ ibi:
Testes q̄t̄ vos est̄. q̄nto ad b̄ signū applicat̄
ibi: **E**t tulit lapidē. **C**irca p̄mū cōmemorat bñfī-
cia dei exhibita isrlī q̄ dñt ipm̄ mouere ad serui-
endū dño fidelit̄ et deuote. **P**rimū aut̄ bñfīciū ē
renovatio patrū ab idolatria: qd notaſ cum d̄:
Trans fluui⁹

Ahoralr. k **L**ōgregauit̄ Iosue. Per
Iosue q̄ tpe sue mortis appropinquate cōgrega-
uit trib⁹ isrlī: et eis explicavit legē dei et mādata:
et fedus iter deū et ppl̄ renouauit̄: vt habetur
in hoc capitulo. significat̄ bon⁹ plātus secularis
vel religiosus q̄ tpe sue mortis debet suos sub-
ditos monere de p̄seuerātia in bono: quia tunc
verba sua in cordib⁹ audientiū remanēt fortius
imp̄ssa. sic em̄ fecit moyses vt ptz in libro Deu-
teronomiū quasi p̄ totū. et s̄lliter xp̄s discipulos
suos: vt habet̄ **Joh. xvii.** et similiſt̄ bñs Fran-
ciscus et beatus Dominic⁹: et s̄ll plures alij pa-
tres sancti put̄ scribit̄ in eoz legendis.

a **L**uli ergo patrem vestrum. **A**ug.
Qd. **L**xx. habet. Et assumpsi patrem vestrum abraam: de trans flumina et deduxi eum in omnem terram: **I**nterpretatio quod est in heb. b; Et indui eum in terram chanaan. **D**ixit enim si. **L**xx. pro terra chanaan oem terram ponere voluerunt nisi intuentes prophetiam: ut magis ex permissione dei tangit factum accipiantur: quod certissime futurum in christo et in ecclesia prenuntiabat: quod est verum semper abrae.

b **P**ugnaueruntque contra vos reges. **A**ug.
Lxx. Clausis portis se muroz ambitu tueruntur sed claudere contra hostem portas pertinet ad bellum: non enim miserunt legatos quod pacem poscerent. Si autem dictum esset: pugnauerunt aduersum vos: falsus esset: quod bellum continuas pugnas non haberet: sed aliqui crebras aliqui raras: aliqui nullas. Bellum tamquam est quando est quodammodo armata dissensio.

c **S**cabrones et eieci eos de loco. **T**ertius. **V**espas: id est forte translatiue acerrimos timoris aculeos quibus quodammodo timoribus pungebantur ut fugerent aut aereos aculeos spiritus quod in **D**icit: per angelos malos: nisi quis dicat: non oia que facta sunt esse scripta: et velut veras vespas intelligi.

Non poterit nisi. **D**ely.

a **T**ransfluxum. l. euphrate. **H**abitauerunt patres vestri. legat: **S**erueruntque deus alienis. quod sicut declaratum: **B**en. xi.

c **L**uli ergo patrem vestrum abraam. separando eum ab idolis. d **E**t adduxi eum in terram chanaan. **H**abebat **B**en. xii. Secundum beneficium est prolis multiplicatio. quod nota est dicitur: **M**ultiplicauitque semen eius reges. **T**ertiuum beneficium est liberatio a famis periculo: quod notatur cum dicitur: **J**acob vero et filius eius

teruntque in aspectu domini: et ad populum sic locutus est. **H**ec dic dominus deus israel: **T**ransfluvium habebat et tauerunt pres vestri ab initio: thare pater abrahah et nachor: serueruntque deus alienis. **L**uli ergo patrem virum abraham de mesopotamia finibus: et adduxi eum in terram chanaan: multiplicauitque semper ei: et dedi ei isaac: illicque rursus dedi iacob et esau. **E**quibus esau dedi morte seir ad possidendum. **I**acob vero et filii eius descendenterunt in egyptum. **M**isericordia moysen et aaron: et percussi egyptum multis signis atque portentis: eduximus vos et pres viros de egypto: et venistis ad mare: persecuti sunt egypti patres viros cum curribus et equitatu usque ad mare rubrum. **C**lamauerunt autem ad dominum filium israel: quod posuit tenebras inter terras et egyptios: et adduxit super eos mare: et operuit eos. **V**iderunt oculi vestri cuncta que in egypto fecerim: quia ioseph et caleph et multi de tribu leui qui ibi erant exierunt de egypto: et ante exitum viderant mirabilia que dominus ibi fecerat pro filiis israel. **S**eptimum beneficium est gubernatio populi in deserto ubi quadraginta annis sustentati sunt manna celitus dato: ut habeat **E**rodius. **O**ctavum est duorum regum amorem: et debellatio ibi: **E**t introduxi vos in terram regis. Non enim est maledictionis baalam euacuatio ibi: **S**urrexit autem balach. **D**ecimum est iordanis desiccatio ibi: **T**ransfusimus iordanem. Undecimum est ciuitatis hiericho debellatio ibi: h **P**ugnaueruntque contra vos viri ciuitatis eius: licet enim non exiuerint ad bellum contra filios israel: stabant tamen supra muros parati ad resistendum eis nec miserantur ad eos legationem pacis. i **A**morreus: pherezeus reges. hic nominantur septem populi habitantes in terra chanaan: quia hiericho erat prima ciuitas oppugnanda a filiis israel: et ideo de omnibus gentibus in tota terra chanaan habitantibus venerunt aliqui bellatores in hiericho ad resistendum filiis israel in principio. **D**uodecimum beneficium est de auxilio divinitus eis dato: cum dicitur: k **M**isericordia ante vos scabrones. licet scabrones aperte loquendo sint musca ex simo equi nascentes: tandem hic accipiunt pro muscas a deo supernaturaliter formatis que habebant aculeos venenosos simus quod dicunt hebrei. **D**icunt autem alii expositores quod scabrones hic accipiunt metaphore pro aculeis timoris et terroris dissoluentibus corda eorum: ita quod non poterant resistere filiis israel. **T**ertiudicimum beneficium est de concessione terre fructifere et edificare quod notatur ibi: **D**edixi vobis terram regis. **S**equitur: l **N**unc ergo timete dominum. Hic consequenter ioseph captat populi consensum ad deum seruitum dicens: **N**unc ergo timete dominum. timore filiali. m **E**t seruite ei perfecto corde. absque diminutione. n **A**ttque versus. sine simulatione. o **E**t auferite deos alienos. **D**icunt aliqui quod tunc non habebant idola. **E**t ideo auferite hic accipitur pro non recipere. potest tamquam dici ut videtur quod alii qui eorum habebant idola que appontata fuerant de egypto sumi quod habet Amos. v. g. **M**urum hostias et sacrificium obtulisti mihi in deserto quadraginta annis domus israel: et portasti tabernaculum moloch et imaginem idolorum vestrorum sidus dei vestri que fecisti vobis reges. et hanc auctoritatem allegat beatus Stephanus contra iudeos Actuum. vii. p **S**inaute malum vobis videt ut domino seruitis. aperte sumptus sacrificiorum et aliorum que in cultu eius requiruntur.

q **O**ptio vobis datur reges. ista optio non est concessionis sed permissionis: quia deo permettit hominem agere summi libertatem arbitrij: si tamen ad malum flectitur iuste punitur. certa patent usque ibi: r **E**t eiecit universas gentes amorem habitatores terrae quam nos intraeimus. Id est aliquas de universis: quia pro maiori parte eiecit: alias tamen dimisit pro causas supradictas. xiiij. capitulo. **D**ixitque

Glo.ordi. Iosue

Es a **N**on poteritis **T**e. **A**ug^o. **N**on poteritis seruire dñō qr
sanctr est: **B**n qr illius sanctitati pfecta seruitute: quodāmodo
temporari hūane fragilitati ipossible est: quo auditio non so-

Pros. 142.a

lū isti eius eligere seruitutē: sed etiam de auditorio & miseri-
cordia eir prosumere debuerūt. de qr dr: **N**ō intres in iudicium cū
ser. tuo qr nō tu. in conspe. tuo oris vi-
uens. hi aūt de se potius prosumperunt
qr sine vlla offensione deo seruirēt: vt
iā tunc inciperēt qr dictū est: Ignoran-
tes dei iusticiā & suā volētes prost̄tuere:
iusticie dei nō sunt subiecti. Ita eis iāz
lex subintrabat vt abūdaret delictū et
postea supabūdaret grā pro iesum xpm
qr est finis legl. **b** Auferte deos
alienos. **A**ug^o. Quid est qr ait: Et
nūc auferte deos alienos qr sunt in vo-
bis & dirigite corda v̄ra ad dñm israel.
Nō em̄ adhuc habebat simulacra gen-
tiū cū supius obedientiā eoz prodicau-
rit. Aut vero si baberent post tantas le-
gis commonitiones: illa eoz prospera
nō sequerent cū sic vindicatū sit in eos
qr vnius de anathemate furatr est. De-
niac iacob dixit hoc eis qr cū illo de me-
sopotamia exierant: vbi sic idola cole-
bantur: vt & rachel paterna furaretur.
Sed post illā admonitionē iacob dede-
runt qr habebant. vñ apparuit euz hoc
dixisse: quia sciebat eos habere. Post
hanc vero admonitionē iesu: nullus ta-
le aliqd protulit. **N**on tñ putanduz est
hoc illū inaniter precipisse: nō em̄ ait: et
nunc auferte deos alienos si qui sūt in
vobis: sed oīno tanqr sciens esse: qr sūt
inquit in vobis. Sanctus ergo apbe-
ta in cordibr cor cogitationes cernebat
de deo & alienas a deo & ipsas amone-
bat auferri. Qui em̄ talē cogitat deum
qualis nō est: alienū dñm & falsū in co-
gitatione portat. Quis est aūt qr sic co-
gitet dñm vt ipē est: Relinques go fide-
libus qr diu pegrinantr a dñō auferre
a corde suo fantasmata qr se cogitatio-
nibus ingerūt: velut talis aut talis sit
der qualis nō eū & dirigere cor ad illū
fideliter: vt quēadmodum & qr tum vo-
bis expedire nouit: ipse se insinuet do-
nec absūmāt oē mendaciū: vñ dictum
est: oīs hō mendar. & trāsacta nō soluz
impia falsitate: sed ipso speculo & enig-
mate: facie ad faciem cognoscam̄ eum. **c** **P**ercussit ergo

Prop. 117.c

Let Coz. 10.b

Te. **A**ug^o. Et disposuit iesus testamentū ad populū in die illo
& dedit illi legē & iudicium in silo: corā tabernaculo dñi dei isrl: &
scriptis verba hec in libro legis dei: & accepit lapidē magnū: &
statuit illū iesus sub therebinto ante dñm & dixit ad populū:
En lapis iste erit vobis in testimonium: quia hic audi-
vit oīa que dicta sunt a dñō qrunqr locutr est ad vos hodie: et
hic erit vobis in testimonium in nouissimis diebr cū mentiti sue
ritis dñō deo vestro. **H**ec verba qr altius perscrutant: nō tātū
vīrū tam insipientē putant: vt verba dei que locutus est popu-
lo lapidem audisse crediderit: qui etiam si in hoīem effigiatus
esser: aures haberet & nō audiret. **S**ed pro hunc lapidē illum si-
gnificavit qr est lapis offensionis: nō credentibus iudeis et pe-
tra scandali quē repobauerūt edificatē. & fa. est in ca. anguli.
de quo dicitr: Bibebat aūt de spūali & sequente eos petra. petra
aūt erat xp̄us. vñ petrinis cultris pplm circūcidit ductor egre-
gius qui cū illo etiā sepulti sunt vt pfundum mysteriū demon-
straret posteris pfuturū. **S**ic ergo & hunc lapidem visibiliter
statutum debemus spiritualiter accipe in testimonium pfuturū
infidelibus iudeis. i. mentientibr. de quibr dicitr: Inimici dñi
mentiti sunt ei. **N**eoz em̄ frustra cur moyses: vel potr deus pro
eum disposuisset ad pplm testamentū qr erat in arca testamen-
ti: & in libris legis tanta sacramēto & precepto multiplicitate
scriptis dictū est hic: **D**isposuit iesus testamentū in die illa.
Repetitio em̄ testamēti nouū testamentū significat: sicut Deu-
tronomiū. i. scđa lex & secūde tabule. **V**ultis em̄ modis signi-
ficatū est qr vno modo implendū fuit. **Q**uod aūt sub therebin-
to statutus est lapis hic: significat qr virga ad petram vt aqua
profluere

La. XXIII

Glo.ordi.

proflueret: & quia neqr hic sine ligno statutus est lapis. Ideo **g**
aūt subter: qr nō fuisset i cruce exaltatus nisi humilitate subie-
ctis. **V**el qr illo tpe quo id faciebat iesus naue adhuc obūbran-
dum mysteriū fuit. Therebintr etiā medicinalē lachrymā eru-
dat: qr arbor. a. **L**xx. hic posita est: Alij v̄o querū posuerunt.
Hirū est qr

Nico. De lyra

a **D**ixitqr ioseue ad populū. **H**ic prosequēter ioseue ostendit eis diffi-
cultatē seruitutē dei dices: **b** **N**on
poteritis ser. dñō. i. de diffīcili pote-
ritis: quia virtus est circa bonū & diffī-
cile: & dixit hoc ioseue prosiderans proni-
tutē populi ad malū & dei iusticiam ad
puniēdū: & vt postea nō possent nega-
re ista fuisse ex eis explicata. **c** **T**e-
stes inqr vos estis: qr ipsi elegeri-
tis vobis v̄a ad ioseue: **N**equaqr ita vt loqrr erit: sr dñō
fuiemr. **E**t ioseue ad populū: Te
testes inqr vos estis: qr ipsi elegeri-
tis vob dñm vt seruiatis ei: **R**es dr
ponerūtqr: **T**estes. **N**unc ergo e
b ait: auferte deos alienos de me-
dio vestrū: et inclinate corda v̄ra
ad dñm deuz isrl. **B**ixitqr pplūs
ad ioseue: **B**no deo nostro serui-
mus: & obedientes erimr preceptis
eius. **P**ercussit go ioseue in die illo f
sedus: & proposit populo precepta s
atqr iudicia in siche. **S**cripsit hoc
quoqr oīa verba hec in volumine
legis dñi: & tulit lapidē pergran-
ko dē: posuitqr eū subter quercuz qr
erat in sanctuario dñi: & dixit ad
oīem populum: **E**n lapis iste erit m
vobis i testimonium / qr audieritis n
oīa verba dñi qr locutus est vo-
bis/ ne forte postea negare veli-

ibi altare dñi: sed adhuc istud nō vides sufficere qr ad hoc da-
tum fuit illud preceptū ne iudei essent similes idolatriis qui pro-
pe phana idoloꝝ habebat lucos ad luxuriā exercēdā & qr tū ad
hoc nō videtur differre ibi plantare arbores de nouo vel plant-
atas proi dimittere: & ideo dixit Ra. Sa. qr vera līa est: Sub-
ter limen. Dic̄io em̄ hebraica que est ibi est equo: & in vna si-
gnificatione significat idem qr limen: & fm ipsum lapis iste fu-
it positus proprie ingressum sanctuarī & nō eleuabat vīz ad limē
superius. Nōset tamen dici fm translationē nostraz pro hic nō
accipitur sanctuarī dei pro tabernaculo moyst: qr positum erat
in silo: sicut dictum est supra. xxvii. **I**oseue aūt fecit ista que scri-
buntur hic in siche: vt proz in textu vbi dicitr: **E**t proposit popu-
lo precepta atqr iudicia in siche: qui locus bene multo distat a
silo: & ideo sanctuarī hic potest accipi pro synagoga in qua cō-
ueniebant habitatores illius loci causa orationis et audiendi
verbū dei: quia in singulis ciuitatibr & villis iudei habebat ta-
lia loca: licet haberent vñ templū tm̄ vel tabernaculū anteqr
templū esset factū: vbi siebr sacrificia: sicut patet in euāgelijs
vbi leguntur fuisse plures synagogē. vtpote in naçareth & ca-
pharnaū: & alijs locis: stāte vñco templo in hierlm̄: tm̄ ante te-
pli edificationē tpibus qbus arca nō habuit stabile mansione
licitū fuit alibi offerre sacrificia votua: nō tñ debita: vt dicum
fuit Deufo. xij. m **E**n lapis iste erit vobis in testi-
deris renouati cū dño: & sicut lapis iste est durabilis: ita et fe-
dus istud debet eē ppetuū. n **O** audieritis oīa xba.
In hebreo h̄r: **O** audierit oīa. s. ipse lapis: propter qr dicit he-
brei aliqr (ad līam) lapis audiuit: vtute tm̄ diuīa: sed h̄ vides
ipossible: qr qr lapis manēs lapis habeat sensum auditus vel
Ac cognitionem

Dixit enim est quod saltē in his nouissimis vobis quib⁹ pp̄lm allocutus est nō eos obiurgavit: q̄ his ḡtib⁹ p̄cepterunt q̄s dñs omnino p̄dēdas esse p̄cepit. Sic enī scriptū est: Et factū est postq̄ inualuerūt filij isrl' t̄ fecerūt chananeos obediētes: exterminio aut̄ eos nō exterminauerūt. Nā p̄mo id eos nō potuisse scriptura testata est. Sed nūc postq̄ p̄ualuerūt ita vt facerēt eos obediētes q̄ nō etiam exterminauerūt p̄tra p̄ceptū dñi: factum est qđ nō ē cūq̄ factū: cū iesus exercitū ducerat. In forte q̄ p̄pus dixit eos scriptura nō potuisse aī. s. q̄ p̄ualerēt: etiā cā p̄ ualuiſſent timuiſſe credēdi sunt: ne forte paratos obedire si nō parcerēt: acrius ex desperatione pugnare p̄tra se cōpelleret et eos supare nō possent: hūc q̄ eis humā nū timorē dñs voluit imputari: et sic apparet in eo qđā subdefectio fidei: q̄ si in eis fortis fuisset ea seq̄ren̄ q̄ ieu bellātē secuta sunt: q̄ dō in eis nō fuit tanta fides etiā cum p̄ualuiſſent pugnare v̄sq̄ ad internitionē inimicor̄ aūlī nō sūt: nō de malicia vel supbia vel p̄ceptū dñi p̄ cepti: sed d̄ infirmitate animi. Enī apls: Alexander erarius multa mala mihi ostēdit: reddet illi dñs p̄m ope eius: de illis aut̄ q̄ nō malicia sed timore eū deseruerat: aīt: in p̄ma mea defensione nemo mihi affuit: sed oēs me dereliquerūt qđ nō illis imputet.

Ca. I
Ost mortē. Isid. Historia libri indicū nō parua mysterior̄ indicat sacramēta. Post iōsue enī succedūt iudices sic: post xp̄m apli: et eccliarū rectores ad regēdos fideles: q̄s ip̄e ad spem p̄missionis eterne p̄ducit. Per oīa aut̄ in hoc volumine iudaci pp̄li delicta: et seruitus clamor̄ eoz et miserationē dei cōtinēt. Multis enī annis pro p̄ctis suis seruerūt et p̄uersi liberati sūt: q̄ p̄ctā nō

Nico. de lyra

B cognitionem aliquā videt implicare contradictionem. Item q̄ habeat actum secundū q̄ est audire et nō habeat actum primū qui est principium huius actū scđi: videt impossibile: q̄ eiusdē est actus primus et secundus: et accipit actus secundus pro operatione siue consistat in pati siue in agere: q̄ de hoc sunt varie opinōes: sed audire sentire et intelligere: siue sint actiones eius q̄ sentit vel intelligit: siue sint passiones eius ab obiecto: tñ necessario in sentiente vel intelligente requirunt p̄tēti sensitivē et intellectivē q̄ in lapide esse nō possunt. Ideo aliter p̄t̄ dici q̄ hic accipit lapis pro hoībus existentibus circa lapidē illum: sicut dī Deus. rxxij. a. Audiat terra verba oris mei. i. hoīes habitātes in terra. sicut ibi expositū fuit. et p̄m istum sensum p̄cedit translatio nostra. p̄m enī q̄ dicit Hiero. in libro de optimo genere interptandi. Optima interptatio non semp̄ fit trāſferēdo verbum ex verbo. sed aliquā melius est trāſferre sensum ex sensu: et sic est in p̄posito. a. Et post hec. Hic vltimo agit de morte et sepultura iōsue. et patet littera. Et occasione huius p̄sequēter agit de sepultura ioseph/cum dī: b. Ossa q̄z ioseph q̄ tulerat filij israel de egypto. hoc enī imposuerat eis ioseph: ut habeat Ben. vlti. c. Sepelierūt in sychem. hūc enim locum dederat iacob ipsi ioseph: ut habeat Ben. xlviij.

d. Quem emerat iacob a filiis emor patris sychē centu nouellis ouibus. In hebreo habetur: Centum obo lis: et eodem modo habetur Ben. rxxij. vbi fit mentio de ista emptione. Consequēter fit mentio de morte eleazar sacerdotis/cum dicitur: Eleazar quoqz. et de sepultura eius/ cum dicitur: e. Et sepelierunt eum in gabaad phinees filii eius: successerat enim phinees in hereditate patris sui: et ideo ille locus iam dicebatur ipius phinees. In aliquibus autē libris interponitur: et dicendo sic: Et sepelierunt eum in gabaad phinees et filii eius. et tunc mutatur sentētia. sed li et nō est in hebreo: nec in libris correctis.

Postilla venera. mḡi Nico. de lyra sup liby iōsue finit.

C Postilla vene. mḡi Nico. de ly. sup liby iōsue incipit. C

D Uscitauit dñs iudices q̄ liberarēt eos de va

La. I

I

Historia

Historia